

خودآموز

برای رسیدن به:

فهمِ بهترِ قرآن

از: جمال گنجه ای

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسنامه کتاب

نام کتاب : خودآموز برای فهم بهتر قرآن

نام مولف : جمال گنجه ای

تاریخ آخرین ویرایش : تابستان ۱۳۹۹

<https://tafsir.ganjei.com>
jamalganjei@gmail.com

فهرست

صفحه	موضوع
۵	فهرست الفبائی سوره ها
۱۵	فهرست مندرجات هر مرحله (بدون ذکر صفحه)
۱۷	مقدمه
۳۱	مرحله اول نزول
۴۱	مرحله دوم نزول
۵۷	مرحله سوم نزول
۹۰	مرحله چهارم نزول
۱۱۰	مرحله پنجم نزول
۱۴۹	مرحله ششم نزول
۱۹۰	مرحله هفتم نزول
۲۲۶	مرحله هشتم نزول
۲۶۴	مرحله نهم نزول
۳۰۷	مرحله دهم نزول
۳۵۳	از این قلم

فهرست الفبائی همه سوره ها

(با ذکر «مرحله نزول» هریک)

ردیف	نام	مرحله
۱	ابراهیم	۶
۲	احزاب	۱۰
۳	احقاف	۵
۴	اسراء	۶
۵	اعراف	۷
۶	اعلی	۲
۷	آل عمران	۹
۸	انبیاء	۶
۹	انشراح	۹

۳	انشقاق	۱۰
۷	انعام	۱۱
۹	انفال	۱۲
۳	انفطار	۱۳
۴	بروج	۱۴
۹	بقره	۱۵
۲	بلد	۱۶
۹	بینہ	۱۷
۴	تبت	۱۸
۱۰	تحریم	۱۹
۱۰	تغابن	۲۰
۲	تکاثیر	۲۱
۳	تکویر	۲۲

۱۰	توبه	۲۳
۱	توحید	۲۴
۱	تین	۲۵
۵	جائیه	۲۶
۹	جمعہ	۲۷
۴	جن	۲۸
۳	حاقہ	۲۹
۹	حج	۳۰
۷	حجر	۳۱
۱۰	حجرات	۳۲
۱۰	حدید	۳۳
۹	حشر	۳۴
۱	حمد	۳۵

۵	دخان	۳۶
۳	دھر	۳۷
۴	ذاریات	۳۸
۳	رحمان	۳۹
۸	رعد	۴۰
۸	روم	۴۱
۵	زخرف	۴۲
۱	زلزال	۴۳
۸	زمر	۴۴
۵	سباء	۴۵
۸	سجده	۴۶
۶	شعراء	۴۷
۱	شمس	۴۸

۴۹	شوری	۵
۵۰	ص	۶
۵۱	صافات	۶
۵۲	صف	۹
۵۳	ضحی	۱
۵۴	طارق	۱
۵۵	طلاق	۱۰
۵۶	طور	۳
۵۷	طه	۷
۵۸	عادیات	۹
۵۹	عبس	۲
۶۰	عصر	۱
۶۱	علق	۲

۸	عنكبوت	۶۲
۳	غاشیه	۶۳
۸	فاطر	۶۴
۱۰	فتح	۶۵
۲	فجر	۶۶
۸	فرقان	۶۷
۵	فصلت	۶۸
۱	فلق	۶۹
۴	فیل	۷۰
۳	ق	۷۱
۱	قارعه	۷۲
۱	قدر	۷۳
۲	قریش	۷۴

٧	قصص	٧٥
٣	قلم	٧٦
٤	قمر	٧٧
٣	قيامت	٧٨
٢	كافرون	٧٩
٤	كوثر	٨٠
٧	كهف	٨١
٨	لقمان	٨٢
١	ليل	٨٣
١٠	مائدة	٨٤
٩	ماعون	٨٥
١٠	مجادله	٨٦
٩	محمد	٨٧

٤	مدثر	٨٨
٣	مرسلات	٨٩
٧	مریم	٩٠
٢	مزمل	٩١
٣	مطففین	٩٢
٤	معارج	٩٣
٨	ملک	٩٤
١٠	ممتحنه	٩٥
٩	منافقون	٩٦
٥	مومن	٩٧
٦	مومنون	٩٨
٤	نازعات	٩٩
١	ناس	١٠٠

٣	نباء	١٠١
٢	نجم	١٠٢
٨	نحل	١٠٣
١٠	نساء	١٠٤
١٠	نصر	١٠٥
٧	نمل	١٠٦
٤	نوح	١٠٧
١٠	نور	١٠٨
٣	واقعه	١٠٩
٢	هُمَزَه	١١٠
٦	هود	١١١
٥	يس	١١٢
٧	يوسف	١١٣

۱۱۴	یونس	۶
-----	------	---

برای یافتن سوره ها ئی که به بیش از یک نام معروف میباشند نام های دیگرشان نیز ذیلا ذکر شده که توصیه میشود به نامی که در فهرست القبائی فوق ذکر شده مراجعه شود:

اخلاص : توحید - انسان: دهر - الم سجده: سجده - برائت: توبه - حم سجده: فصلت - شرح: انشراح - فاتحه الكتاب: حمد - قتال: محمد - غافر: مومن - ملائکه: فاطر - مسد: تبّت

فهرست مندرجات هر مرحله

سوره های مرحله اول

۱. عصر - ۲. توحید - ۳. حمد - ۴. زلزال - ۵. قارعه - ۶. ضحی - ۷. سوره فلق - ۸. ناس - ۹. تین - ۱۰. لیل - ۱۱. شمس - ۱۲. طارق - ۱۳. قدر

سوره های مرحله دوم

۱۴. علق - ۱۵. قریش - ۱۶. تکوین - ۱۷. بلد - ۱۸. همزه - ۱۹. فجر - ۲۰. نجم - ۲۱. عبس - ۲۲. کافرون - ۲۳. اعلی - ۲۴. مزمل

سوره های مرحله سوم

۲۵. انفطار - ۲۶. تکویر - ۲۷. حاقه - ۲۸. مرسلات - ۲۹. قلم - ۳۰. غاشیه - ۳۱. نباء - ۳۲. طور - ۳۳. واقعه - ۳۴. رحمان - ۳۵. دهر - (انسان) ۳۶. مطففین - ۳۷. قیامه - ۳۸. انشقاق - ۳۹. ق

سوره های مرحله چهارم

۴۰. مدثر - ۴۱. نازعات - ۴۲. نوح - ۴۳. قمر - ۴۴. ذاریات - ۴۵. فیل - ۴۶. بروج - ۴۷. مسد (تبت) - ۴۸. معارج - ۴۹. جن - ۵۰. کوثر

سوره های مرحله پنجم

۵۱. دخان - ۵۲. زخرف - ۵۳. فصلت - ۵۴. جائیه - ۵۵. احقاف - ۵۶. مؤمن - ۵۷. یس - ۵۸. شوری - ۵۹. سباء

سوره های مرحله ششم

۶۰. مؤمنون - ۶۱. ابراهیم - ۶۲. اسراء - ۶۳. هود - ۶۴. شعراء - ۶۵. یونس - ۶۶. انبیاء - ۶۷. صافات - ۶۸. ص

سوره های مرحله هفتم

۶۹. قصص - ۷۰. نمل - ۷۱. مریم - ۷۲. یوسف - ۷۳. حجر - ۷۴. طه - ۷۵. انعام - ۷۶. اعراف - ۷۷. کهف

سوره های مرحله هشتم

۷۸. فرقان - ۷۹. سجده - ۸۰. زمر - ۸۱. لقمان - ۸۲. عنکبوت - ۸۳. نحل - ۸۴. فاطر - ۸۵. روم - ۸۶. رعد - ۸۷. ملک

سوره های مرحله نهم

۸۸. انشراح - ۸۹. حج - ۹۰. بقره - ۹۱. بینه - ۹۲. ماعون - ۹۳. عادیات - ۹۴. صف - ۹۵. محمد(ص) - ۹۶. انفال - ۹۷. حشر - ۹۸. منافقون - ۹۹. جمعه - ۱۰۰. آل عمران - ۱۰۱. تغابن - ۱۰۲. حدید - ۱۰۳. احزاب

سوره های مرحله دهم

۱۰۴. نساء - ۱۰۵. نور - ۱۰۶. طلاق - ۱۰۷. فتح - ۱۰۸. ممتحنه - ۱۰۹. نصر - ۱۱۰. براءت (توبه) - ۱۱۱. حجرات - ۱۱۲. مجادله - ۱۱۳. تحریم - ۱۱۴. مائده

مقدمه

«چگونه به سهولت درک خویش را از قرآن بهبود بخشیم؟»

۱ - در سطح مبتدی

چنانکه تقریباً همگان میدانند، در این پنجاه سال اخیر، کتاب های متنوعی با این زمینه منتشر شده که «اگر شما معنی این ۱۵۰ کلمه قرآنی را یاد بگیرید، ۸۰ درصد قرآن را می فهمید»

واقعیت این است که قرآن در زبان جوامع مسلمانی چنان نفوذ نموده که سخن معمولی مردم با کاربری کلمات قرآنی است. کلماتی مانند خیر، شر، مال، اموال، ارض، ارث، حق، کمال، جلال، رشد، خطا، شک، تردید، اطمینان، کفر، ایمان، مومن، کافر، ظلم، عدل، عدالت، و ...و...و... که در مکالمات عادی فارسی خویش بکار میبریم، در حقیقت ریشه قرآنی دارد، اما چنان برای ما عادی شده که فکر میکنیم فارسی است، اما واقعا قرآنی است.

همچنین است در زبانهای ترکی و هندی و ..

لذا کتاب هایی که میگویند اگر این ۱۵۰ کلمه را بدانید ۸۰ درصد قرآن را خواهید دانست، یک واقعیتی را دارند بیان میکنند و آن هم این است که قرآن بیش از آنکه به نظر می آید، برایمان آشنا و مفهوم است.

با توجه به این بحث، «مبتدی» به کسانی میگوئیم که آشنائی آنها با معنی کلمات قرآنی در حد همان ۱۵۰ کلمه و بلکه کمتر باشد و آنها برای مطالعه قرآن نیاز به مطالعه همزمان ترجمه قرآن داشته باشند.

۲ - در سطح بالاتر از مبتدی

متاسفانه و هزاربارمتاسفانه، در بین آشنائی هم که از سطح مبتدی (به تعریف فوق) بالاتر هم باشند، بسیار کم هستند کسانی که لا اقل ظاهر قرآن را بفهمند!! لذا، اکثر قریب به اتفاق مسلمانان، حتی خود عرب ها، از درک حتی ظاهر قرآن نیز دور

میباشند! و طبعا از اینهمه حلاوت و زیبایی که حتی در ظاهر قرآن هم موج میزند بی بهره می مانند.

دستور العمل هایی که در این مقدمه ملاحظه میفرمایید هم به درد اشخاص مبتدی و هم اشخاص بالاتر از آنان، میخورد و خوب است همه آن را یاد بگیرند و چندین بار تمرین کنند تا اینکه برایشان کاملا آسان شود، و نتیجتا از آنهمه زیبایی و مطلوبیت های متنوع قرآنی بهره ای ببرند.

این قلم، دستور العمل های مذکور را در قالب یک مثال واقعی عرضه نموده و امیدوار است در آنها دقت، و پیگیری، شود، و آنگاه، خودتان مثال دیگری را در نظر گرفته و به همین روش، مراحل ارائه شده را طی نموده و وقتی که به انتها رسیدید، از طرفی تعجب کنید که چقدر آسان بود، و از طرف دیگر، از نتیجه ای که به آن رسیدید چنان لذتی ببرید که برایتان بسیار شیرین باشد، شیرینی که با هیچ شیرینی دیگری قابل مقایسه نباشد.

مثال

آیه ای را انتخاب می کنید و می خواهید بطور قانع کننده ای آن را بفهمید. در اینجا سعی می کنیم مراحل ای که نشان می دهیم کاملا عینی باشد تا یادگیری با سهولت همراه گردد.

در این لحظه این نگارنده در حالیکه وضو دارد قرآن کریم را بدست گرفته و چشم خویش را بسته و بصورت تصادفی صفحه ای را از قرآن باز و در همان حالت انگشت خویش را روی قسمتی از یکی از دو صفحه قرآن که اینک در مقابلش هست قرار داده است.

اینک چشم را باز کرده و می بیند انگشتش تصادفا روی کلمه ای از آیه ۱۱۹ سوره مائده قرار گرفته است.

حالا سعی میکنیم دستورالعمل های مربوط، با توجه به این مورد مشخص، همینطور که قدم به قدم پیش میرویم، ضمن بکارگیری، تشریح هم بشود:

۱

با استفاده از فهرست الفبائی (صفحات ۵ تا ۱۴)، «مرحله نزول» سوره را مشخص میکنیم،

البته نام سوره مورد نظر که «المائده» است با الف و لام شروع می شود، اما شما الف لام را در نظر نگرفته و نام سوره را «مائده» در نظر بگیرید و در جدول مذکور با توجه به الفباء، «م» را جستجو کرده و سوره مائده را بیابید.

پس از یافتن سوره مائده در جدول الفبائی، خواهید دید سوره مذکور در مرحله دهم نزول قرار دارد.

۲

در فهرست صفحه ۴ مرحله دهم را پیدا کرده و از آنجا، (به صفحه ۳۰۷) بروید، خواهید دید آن صفحه، یک صفحه تابلو-مانند است و شرحی با حرف درشت دارد، آن شرح را در جای جدا گانه ای نوشته و «یادداشت شماره ۱» نام بگذارید. مثلا در مورد همین مثال عینی، «یادداشت شماره ۱» اینطور خواهد بود:

«یادداشت شماره ۱»:

مرحله دهم

استحکام حکومت پیامبر(ص) و ادامه رشد روزافزون کمی و کیفی جامعه

مؤمنان

۳

در همان «مرحله» ای که تابلویش را فوقاً یادداشت کرده اید، کمی جلو-عقب بروید تا سوره ای را که مورد نظرتان است بیابید.

در این مثال که سوره مورد نظرمان سوره مائده است، با توجه به فهرست های جزئی سوره ها در هر مرحله، (صفحه های ۱۵ و ۱۶) می فهمیم که سوره مائده آخرِ مرحله دهم است و لذا تندتند ورق میزنیم تا به آن برسیم،

مثلاً در این مثال سوره مائده را در صفحه ۳۴۷ پیدا میکنیم،

در صفحه فوق، پس از اسم سوره مائده، دو جدول می بینیم، از آنها عبور میکنیم تا به یک مربع-مستطیل برسیم.

در داخل مربع-مستطیل مذکور مطلبی نوشته شده، آن مطلب را هم تحت عنوان «یادداشت شماره ۲» نامگذاری و یادداشت میکنیم.

بنا براین تا حالا داریم:

«یادداشت شماره ۱»:

مرحله دهم

استحکام حکومت پیامبر(ص) و ادامه رشد روزافزون کمی و کیفی جامعه مؤمنان

«یادداشت شماره ۲»

درس: احکام فردی و اجتماعی با زمینه "ای مسلمانان! کفار و یهود و نصاری چنین اند شما آنطور نباشید".

۴

آیه مورد نظر ما آیه ۱۱۹ از سوره مائده بود،

در صفحه ۳۵۱ که «درس» را از آنجا یاد داشت کرده بودیم، کمی که پائین تر بیاثیم قسمت «درب پاراگراف»ها را می بینیم که شماره آیات را هم دارد، در آن قسمت می بینیم آیه ۱۱۹ در آخرین پاراگراف است، که حاوی آیه های ۱۰۹ تا ۱۲۰ است (صفحه ۳۵۲)

«درب» همان پاراگراف را یادداشت کرده و آن را «یادداشت شماره ۳» مینامیم.

لذا حالا داریم:

«یادداشت شماره ۱»:

مرحله دهم

استحکام حکومت پیامبر(ص) و ادامه رشد روزافزون کمی و کیفی جامعه مؤمنان

«یادداشت شماره ۲»

درس: احکام فردی و اجتماعی، با زمینه "ای مسلمانان کفار و یهود و نصاری چنین اند شما آنطور نباشید".

«یادداشت شماره ۳»

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۰۹-۱۲۰: انتقاد از مسیحیان به خاطر عقاید باطلشان.

۵

اینک آیه مورد نظر را دو - سه بار میخوانیم، طبعاً درکی از مفاهیم مندرج در آن در ذهن ما نقش می بندد.

حالا پاراگرافی را که آیه مورد نظر را در خویش دارد (یعنی پاراگراف حاوی آیات ۱۰۹ تا ۱۲۰ را) یکی دو دفعه میخوانیم،

پاراگراف مورد نظر را از ابتدای آیه ۱۰۹ تا انتهای آیه ۱۲۰ خوانده و ملاحظه می

شود پاراگراف مذکور نوعی «صحنه بازجویی» از همه پیامبران است و تاکید روی بازجویی حضرت عیسی (ع) است که آیا تو با آن همه نعمتی که به تو داده ام (که شرح نعمت ها مفصل و از آیه ۱۱۰ تا ۱۱۵ است) به مردم گفته ای من و مادرم را به جای خداوند پرستش کنید؟ و حضرت عیسی (ع) مطالبی در انکار موضوع و دفاع از خویش می گوید که از آیه ۱۱۶ تا ۱۱۸ است و خداوند دفاعیاتش را می پذیرد و نه تنها به او بلکه به کلیه صادقان به میزان صدقشان وعده نعمت بهشتی جاودانه و رضایت متقابل می دهد و در آیه آخر نیز همه این مطالب را تعلیل می کند.

سپس آیه مورد نظر را جداگانه میخوانیم. و مفاهیم مندرج در آن که در ذهن نقش می بندد عبارت است از مفاهیمی مانند قیامت و تحسین خداوند از صادقان به خاطر صدقشان و وعده نعمت های بهشتی به آنان و رضایت متقابل خداوند و بندگان مورد نظر نسبت به یکدیگر و ...

پس از انجام این عمل درک خواهیم کرد که اینک آیه مورد نظر را بهتر می فهمیم. این «بهتر فهمیدن» یک دستاورد مهم است که فعلا تا اینجا به آن رسیده ایم، یعنی تا اینجا فعلا آیه مورد نظر یک درجه برای ما مفهوم تر شده است، یعنی **از لحاظ تفسیر آیه مورد نظر یک درجه بالا رفته ایم.**

۶

حالا «یادداشت شماره ۳» را چند بار میخوانیم تا در ذهنمان جاگیر شود و پس از آن پاراگراف مورد نظر را دوباره میخوانیم و در طول خواندن به «یادداشت شماره ۳» دائما توجه میکنیم.

سپس آیه مورد نظر را دوباره با توجه به مجموع «یادداشت شماره ۳» و متن آیات ۱۰۹ تا ۱۲۰ میخوانیم.

در اینجا احساس می کنیم که آیه مورد نظر را بسیار بهتر از حالتی که شروع به این

آزمایش کرده بودیم، می فهمیم.

زیرا می بینیم کل پاراگرافِ فوق، قطعه ای از یک پازل بزرگتر است، و در پاراگرافِ مذکور خداوند دارد ضمن بیان صحنه ای که در آینده ای دور اتفاق خواهد افتاد، عقاید باطل مسیحیان را مورد نکوهش قرار میدهد، و با ذکر آن جزئیات، اولاً پاسخگو بودن همگان (حتی پیامبران عالیقدر) را در روزی که وقوعش برای همگان حتمی است ذکر می کند، و ثانیاً، برائت پیامبرانِ عالیقدری مانند حضرت عیسی(ع) را از انحرافات کسانی که خود را پیروان آنها قلمداد می کنند (با ذکر دلایل روشن) روشن می کند و نیز بطور غیر مستقیم به مسیحیان می گوید در عقایدشان تجدید نظر کنند و ...

اینک تحقیق کننده (و هر کس دیگر) واقعا درک بهتری از آیه ۱۱۹ بدست آورده و آن هم این است که می فرماید خداوند صداقت می خواهد و اگر حتی مسیحیان هم در اثر کمبود علم و اطلاع، انحرافات فکری دارند آیا در همان حدی که به آنان رسیده صداقت دارند یا نه و لذا صدق آنها در آن روز ارزیابی می شود و مثلاً اینکه مسیحیان معمولی حتی به مقداری که به آنها رسیده عمل کرده اند یا نه و درباره آن مقدار که به آنها رسیده چقدر صدق داشته اند.

ملاحظه می کنید؟ این درک، با درک اولیه خیلی فرق دارد و دو پله از آن بالاتر است.

یعنی در این مرحله، در تفسیر آیه مورد نظر دو درجه بالا رفته ایم.

۷

عین کاری که در ردیف ۶ ذکر شده است با در نظر گرفتن «یادداشت شماره ۲» انجام می دهیم.

در این مرحله می بینیم مفاهیم آیه مورد نظر برای ما بیشتر از پیش روشن شده

است. یعنی از لحاظ تفسیر آیه مورد نظر در این لحظه سه درجه بالا رفته ایم.

زیرا می بینیم موضوع کلی تر شده و آیه ۱۱۹ می خواهد این را بگوید که ای مسلمانان! این مسیحیان معمولی که آدمهای بی علمی هستند حتی اگر در همان چارچوب مطالب رسیده صداقت داشته باشند نزد خدا حساب است اما شما که چنین قرآنی به شما رسیده که هیچ چیز از حقایق مهم در آن فروگذار نشده، از شما پذیرفته نیست که مانند مسیحیان باشید و از عقاید باطل پیروی کنید در هر حال شما هم هرچه که از علما به شما رسیده اگر قدرت تحقیق و بررسی ندارید، به میزانی که صادقانه به آنها عمل کنید، در حساب شما با ارزیابی مثبت به نفع شما حساب میشود، و شما از آن میزان صداقتان نفع می برید.

تحقیق کننده (و هر کس دیگر نیز) می بیند موضوع آیه ۱۱۹ حالا دیگر بسیار بیشتر از حالت اول برای او مفهوم شده است.

یعنی حالا در فهم آیه سه درجه بالا رفته ایم.

۸

درست همان کاری را که در ردیف ۷ ذکر شده است، اینک با اضافه کردن «یادداشت شماره ۱» انجام میدهیم.

حالا که دیگر آیه مورد نظر را به وضوح خیلی بیشتری فهمیده ایم، درک میکنیم که اینک یک «نگاه» پیدا کرده ایم که مبتنی بر خود قرآن است و از خارج قرآن بر آن تحمیل نشده، و ما خود این «نگاه» را از خود قرآن بدست آورده ایم.

زیرا، حالا، در این قسمت، تحقیق کننده که یادداشت شماره ۱ را نیز در نظر می گیرد، می بیند نکته ای که از آن استفاده میکند، این است که اینک دیگر کار اسلام بالا گرفته و خطراتی که آن را به شدت مورد تهدید قرار می دادند برطرف شده و

اینک مسلمانان دارند رشد روزافزون کمی و کیفی میکنند، و طبعا مهمترین رشد کیفی آنان تکمیل و پالایش اعتقادات و صداقت نسبت به اعتقاداتشان است و آیه ۱۱۹ در این جهت است

حالا «نگاه»ی که تحقیق کننده پیدا کرده، این محورها را دارد (که در همان برگ یادداشت می شود) :

الف - میزان صداقت هرکس عامل بسیار مهمی است که در قیامت او را از آن لحاظ ارزیابی می کنند.

ب- عقاید مسیحیان، که باطل است، اما به همان مقداری که به آنان رسیده اگر در همان مقدار هم صادق باشند با کسانی که صداقت ندارند) و اهل کلاه شرعی میباشند) فرق خواهند داشت.

ج- مسلمانان باید به شدت درباره صحیح بودن عقایدشان حساس باشند و باید دنبال علم و یافتن حقیقت باشند و اینطور نباشد که «بره وار» دنبال هرکس راه بیفتند و علاوه بر آن که باید دائما علم خویش را زیاد کنند، دائما باید این دغدغه خاطر را داشته باشند که آیا به علم خویش عمل هم می کنند یا نه؟ (مثلا دنبال کلاه شرعی و غیره و غیره هستند یا نه؟)

د- مسلمانان باید به این نکته توجه کنند که از لحاظ عقیدتی از ادیان مهم دیگر بالاترند و لذا باید در حدّ این بالاترِ خویش، رفتار صادقانه داشته باشند.

و حالا دیگر تحقیق کننده فکر می کند (و هر کس دیگر نیز) که در تفسیر آیه مورد نظر یک درجه دیگر بالاتر رفته است.

تا اینجا داریم:

«یادداشت شماره ۱»:

مرحله دهم

استحکام حکومت پیامبر(ص) و ادامه رشد روزافزون کمی و کیفی جامعه مؤمنان

«یادداشت شماره ۲»

درس: احکام فردی و اجتماعی با زمینه "ای مسلمانان کفار و یهود و نصاری چنین اند شما آنطور نباشید".

«یادداشت شماره ۳»

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۲۰-۱۰۹: انتقاد از مسیحیان به خاطر عقاید باطلشان.

«یادداشت شماره ۴»

«نگاه»ی که در اثر عمل به شماره های ۱ تا ۸ بدست آورده ایم.

حالا با این نگاه که دارای آن محورهای چهارگانه فوق است اگر به سراغ همان آیه ۱۱۹ برویم چنان معانی برایمان آشکار می شود که موجب حیرتمان خواهد شد.

اینک این «نگاه» را دستمایه قرار میدهیم و با آن در فقرات و کلمات و عبارات آیه دقیق شده و سعی میکنیم آنها را با آن «نگاه»، ببینیم، و اگر این کار را بکنیم دریاهایی از معانی (بیش از آن چهار درجه ذکر شده) برای ما ظاهر می شود که واقعا

تازگی دارد.

مثلاً:

قال

پاراگرافی که آیه ۱۱۹ در آن است، به ما می گوید که : این کلمه «قال» در آن شرایط قیامتی و در جواب حضرت عیسی(ع) و به عنوان جمع بندی حساب کشی از او و از همه پیامبران از خداوند متعال صادر می شود و لذا درست است که از لحاظ لفظ «ماضی» است اما از لحاظ واقعیت مضارع است، و این نوع سخن گفتن «حتمیت» را می رسلند مانند آنکه ما فی المثل به فرزندان بگوییم (با این نوع درس خواندنی که از تو مشاهده می کنم آخر سال رفوزه شده ای) کلمه «شده ای» ماضی است اما معنی مضارع را با تاکید بر حتمیت آن می دهد (و این نوع استنباط کمکی بود که پاراگراف به ما کرد)

چیز دیگری که از مفهوم کلمه «قال» می فهمیم این است که این کلمه نوعی جمع بندی و نتیجه گیری را در خود دارد زیرا خداوند پس از حساب کشی از پیامبران و به خصوص از حضرت عیسی این کلمه را می فرماید (این هم کمک دیگری است که پاراگراف به ما می کند)

الله

فاعل این فعل «قال» چه کسی است؟

واضح است که فاعل «الله» است.

الله را هم تاکنون در خلال این ۱۱۴ سوره (زیرا سوره مائده آخر لیست ترتیب نزول و آیه ۱۱۹ در پاراگراف انتهایی آن است) شناخته ایم، که صاحب علم مطلق، قدرت مطلق، مُلک مطلق و ... است که اگر بخواهیم «صفات» و «افعال» و «صفات صفات» و «صفات افعال» او را از خود قرآن جمع آوری کنیم صفحات بسیار زیادی پدید می آید.

آن «فال» را چنین شخصیتی می گوید و لذا محکم ترین و مهمترین و غیر قابل خدشه ترین سخن است زیرا از چنین گوینده ای صادر شده است. این نیز کمکی است که پاراگراف، از طرفی، و کل قرآن کریم از طرف دیگر، به ما کرده است.

هذا

کلمه «هذا» (یعنی «این») با در نظر گرفتن پاراگراف به ما می گوید که اشاره به صحنه قیامت دارد.

کمکی که پاراگراف به ما می کند این است که کلمه هذا محدود به قیامت است، و قبل و بعد آن را در بر نمی گیرد، تازه در قیامت هم همه چیز را در بر نمی گیرد بلکه به عمل حساب کشی بندگان اشاره دارد و به همان هم محدود است. این دریافت نیز کمکی است که پاراگراف به ما کرد.

یوم

کلمه «یوم» که ما آن را در ترجمه «روز» می گوئیم منحصر در معنی «۱۲ ساعت» یا «۲۴ ساعت» نیست (دلیلش هم «خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ» و «یوم عند ربك كالف سنه مما تعدون» و آیات زیاد دیگری است که همین مفاهیم را می رساند) بلکه «یوم» در معنی جامع خویش به معنی «یک بازه زمانی» می باشد (و این کمکی است که کل آیات و سوره های قبلی به ما کرد)

کمکی که پاراگراف به ما می کند این است که کلمه فوق را در اینجا به معنی «آن بازه زمانی که ظرف زمانی عمل حساب کشی از خلاق در قیامت می باشد» میگیرد. با توجه به پاراگراف و با توجه به خود آیه ۱۱۹ فهمیده می شود «یوم» منحصر به آن نیست.

یعنی آن «یوم» مورد نظر، «یوم»ی است که «هذا» به آن اشاره می کند و طبعاً مراحل بعدی قیامت نیز هر کدام یک «یوم»هایی دارد که طبعاً می باید در جای خودش مطرح شود که البته در سوره های قبلی تا حدودی با آنها آشنا شده ایم.

کمکی که یادداشت شماره ۳ می کند این است که مسیحیان به فکر آن «یوم» که حتماً برایشان پیش خواهد آمد باشند و عقاید خویش را اصلاح کنند. کمکی که یادداشت شماره ۲ به ما می کند این است که (ای مسلمانان شما چنین «یوم»ی در پیش دارید، مبدا بیخیالی پیشه کنید و غیره. کمکی که یادداشت شماره ۱ به ما می کند این است که ایجاد رشد فکری در افراد تحت پوشش یک حکومت یکی از مهمترین اموری است که باید به آن بپردازد.

ملاحظه کردید؟

ما با این روش به درک عمیق تری (لااقل ۴درجه عمیق تر) از مطالعه آیه در بار اول (یعنی در حالت پیش از شروع این تحقیق) پیدا کردیم که همه را هم از خود قرآن بدست آورده ایم نه از خارج آن و این دستاورد بسیار مهمی است.

بقیه را خودتان انجام دهید

درباره ۴ کلمه معمولی «قال»، «الله»، «هذا» و «یوم» که هر فرد معمولی هم معنی آنها را اجمالاً می داند، دیدیم که سه «یادداشت» شماره های ۱ و ۲ و ۳ و نیز یادداشت های فرعی برای درک و فهم بهتر آنها کمکهای قابل ملاحظه ای نمود. بقیه آیه ۱۱۹ نیز کلماتی معمولی دارد که همه هم معنی آنها را می دانند. کلماتی مانند «ینفع» و «صادقین» و «صدقهم» و «لهم» و «جنات» و «تجری» و «تحتها» و «انهار» و «خالدین» و غیره.

اما برای فهم بهتر آنها (که تفسیر هم همان «فهم بهتر» است) خودتان شبیه همان قدمهایی را که این تحقیق کننده فرضی برداشت، بردارید، و به آن چیزهایی که او به مثل آنها رسید برسید.

اگر خود نگارنده قرار باشد این کار را بکند، به لطف خدا، می تولند، اما این بخش کتاب یک بخشی آموزشی است و می خواهد که شما بارها و بارها و در جاهای دیگر

قرآن شبیه این کار را بکنید تا این روش را کاملاً یاد بگیرید.
تازه این هم باید گفته شود که تا همینجا هم خلاصه و تلگرافی و بطور «العاقل یکفیه»
الاشاره ای عرض شد و اگر قرار بود، عنان قلم رها شود، جا داشت، اما لزومی ندیدیم،
زیرا خواننده این قبیل مطالب خواننده خاصی است، و پرگوئی ناضرور را نمی پسندد.

مطلب تکمیلی

۱

قدم های ده گانه ای که دیده اید، مورد استفاده هم فرد مبتدی، و هم فرد
بالتر از مبتدی است، زیرا اگر کسی به کمک ترجمه قرآن هم همین ده قدم
را بردارد، به همین نتیجه خواهد رسید.

۲

چنانکه ملاحظه کرده اید با کمک روشی که دیده اید توانسته ایم (و هر کس دیگری
نیز پس از تمرین مختصری می تواند) هر آیه قرآن را لااقل تا ۴ درجه عمیقتر از آنچه
که بدوا به نظرش می آید بهتر بفهمد و روش مذکور کاملاً و کاملاً مبتنی بر
دستاوردهای قرآنی است، نه نقل قول است نه «عادت عمومی» است نه ... و نه و
غیره است.

کسانی که کنجاوند مبانی این روش را بطور روشن و شفاف بدانند، بهتر است کتاب
«علوم قرآنی» ما را در همان سایت که در اول همین کتاب معرفی کرده ایم ملاحظه
فرمایند.

مرحله اول

نزول معارف پایه

و

انعقاد هسته اولیه

جامعه‌ی مسلمین

سوره عصر

جدول (۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمات
۱	قسم	عصر	عنصر آفرینشی - ظرف زمان	۱
۲	مردم	انسان	حکمت - (اکثریت انسانها در زیانکاری)	۴
۳	مردم	مومنان	توصیف: ایمان - عمل صالح - تواضع به حق - تواضع به صبر	۹
جمع				۱۴

جدول درج ها

شماره	موضوع اصلی	موضوع فرعی	توضیح	درصد
۴/۱	مردم	مومنان	توصیف (ایمان و عمل صالح) و نتیجه گیری (زیانکار نیستند)	۹۲/۹
۴/۲	قسم	عصر	عنصر آفرینشی - ظرف زمان	۷/۱

درس: خروج انسان از زیانکاری در ظرف زمان ممکن می شود.

چگونه از جدول (۱) به جدول درج ها می رسیم؟

برای جواب سؤال فوق از خواننده گرامی دعوت می کنیم به کتاب «علوم قرآنی» که کمی قبل نامش ذکر شد، و پس از آن نشانی سایت قلم درج گردید، مراجعه و الگوریتم مربوط به سوره فجر را ببینند. ما جدول های بین جدول ۱ و جدول درج ها را برای رعایت اختصار حذف کردیم و اگر این کار را نمی کردیم کتاب بسیار پر صفحه می شد و ما این را

نمی‌خواستیم.

برای خواننده علاقمند همان نمونه‌ای که فوقاً اشاره شد کافی است و اگر بخواهد خودش می‌تواند با توجه به آن، چند مورد را به طور امتحانی انجام دهد.

سؤال دیگر این است که «جدول درج‌ها» یعنی چه؟

با مراجعه به آن نمونه (سوره فجر – که چند سطر قبل عرض کردیم) پاسخ این سؤال را نیز درخواهند یافت.

در هر حال، موضوع مهم این است که «درس سوره» از «جدول درج‌ها» استخراج می‌شود.

ضمناً تعریف «درس» سوره و «درب» پاراگراف‌ها نیز در همانجا آمده است.

ضمناً! برای سوره‌های خیلی کم حجم، فقط «درس» سوره را می‌آوریم!

سوره توحید

درس: خداوند ذاتاً صمد است و از زاده و زادن و همتا داشتگی مبرا است.

سوره حمد

درس: ای خداوند قلیل ستایش!‌ها وابسته توئیم و لذا از تو هدایت می‌طلبیم.

سوره زلزال

درس: جلب توجه آدمی به اهمیت و هولناکی قیامت و رویت اعمال.

سوره قارعه

درس: آخرت برای غیر مؤمن بسیار هولناک است.

سوره ضحی

درس: تقویت روحیه پیامبر.

سوره فلق

درس: پیامبر باید در مقابل بی‌نهایت شر، به پروردگار جهانیان پناه ببرد.

سوره ناس

درس: ای پیامبر! از شر وسوسه‌کننده پنهان شونده به خداوند پناه ببر.

سوره تین

درس: توجه دادن به مقام عالی انسانیت و اهمیت آن.

سوره لیل

جدول (۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	قسم	عناصر طبیعی	شب وقتی فرا گیرد- روز وقتی تجلی کند- آفرینش نر و ماده	۱۰

۴	حکمت	قوانین رفتاری انسانها	سعی شما ها متفاوت است(در راههای گوناگون است)	۳
۵-۶	مردم	مومنان	توصیف : اعطا- تقوی- تصدیق نیکویی	۶
۷	حکمت	قوانین خدائی	کارشان را رو به آسانی می آوریم	۲
۸-۹	مردم	کافران	توصیف : بخیل، استغناء و تکذیب نیکوئیها	۶
۱۰	حکمت	قوانین خدایی	کارشان را رو به سختی می آوریم	۲
۱۱	مردم	کافران	مالشان بی نیازشان نمی کند.	۶
۱۳-۱۲	خداوند	صفات	هدایت بشر و مالکیت دنیا و آخرت	۷
۱۴	آخرت	جهنم	هشدار نسبت به آن	۳
۱۵	آخرت	جهنم	کاربرد - خاص اشقیاء است.	۴
۱۶	مردم	کافران	توصیف- تکذیب و روگردانی	۳
۱۷	آخرت	جهنم	اتقیاء از ان برکنارند	۲
۱۸	مردم	مومنان	توصیف- زکات مال را می دهند.	۴
۲۰-۱۹	مردم	مومنان	توصیف- جز رضای خدا نمیخواهند.	۱۱
۲۱	آخرت	بهشت	مومنان	۲
۷۱	جمع			

جدول درج ها

شماره	عنوان	عنوان	شرح	درصد
-------	-------	-------	-----	------

	اصلی	فرعی		
۴/۱	مردم	مومنان	اعطا- تقوا- تصدیق- زکات- رضای خدا	۵۵
۴/۲	قسم	عناصر طبیعی	شب، روز، آفرینش جنس نر و ماده	۱۴
۴/۳	آخرت	جهنم و بهشت	تاکید روی جهنم کافران	۱۱
۴/۴	خداوند	صفات	هدایت بشر- مالکیت دنیا و آخرت	۱۰
۴/۵	حکمت	خداوند	رفتار مساوی بین کافر و مومن در این جهان	۱۰

درس: رفتار قانونمند خداوند نسبت به مؤمن و کافر در این جهان.

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: شرایط طبیعی مادی در این دنیا برای همه مساویست.
 درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۵: ذکر دو نوع رفتار قانونمند برای دو نوع رفتار مردم.
 درب پاراگراف ۳- آیه‌های ۱۳-۱۲: ذکر دو عرصه دیگر از قانونمندی‌های مساوی‌نگرانه خداوند نسبت به مؤمن و کافر.
 درب پاراگراف ۴- آیه‌های ۲۱-۱۴: تفاوت بین مؤمن و کافر در آخرت ظاهر می‌شود.

سوره شمس

جدول (۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمات
۷-۱	قسم	عناصر طبیعی	خورشید و ماه و شب و روز و آسمان و...	۲۰
۱۰-۸	حکمت	نفس	الهام فجور و تقوی - شرایط رشد و زیانکاری	۱۱

۱۴- ۱۱	مردم	گذشتگان	تکذیب پیغمبر خویش و کشتن آن شتر	۱۵
۱۵- ۱۴	خداوند	فعل	عذاب مکذبین فعال	۸
جمع				۵۴

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	قسم	عناصر طبیعی	تقابل دو عنصری که بنظر ضد یکدیگر می‌ایند اما واقعاً همجنس هستند	۳۷
۴/۲	مردم	گذشتگان	پیغمبر خویش را تکذیب کرده و شتر موردنظر را پی کردند	۲۷/۸
۴/۳	حکمت	نفس انسان	خیر و شر را می‌شناسد هر کس که آنرا رشد دهد پیروز شده و کسی که آنرا رشد نداد ضرر کرد	۲۰/۴
۴/۴	خداوند	فعل	عذاب تکذیب گران فعال	۱۴/۸
درس: انسان دارای استعدادهای متضاد است و خودش نیز به آن آگاه بوده و آزاد و مختار هم هست.				

درب پاراگراف ۱- آیات ۸-۱: نفس دارای استعدادهای متنوعی است که انعکاس تضاد و تقابل ذکر شدهٔ قسم‌هاست.

درب پاراگراف ۲- آیه‌های ۱۰-۹: رشد دادن نفس سبب رستگاری است.

درب پاراگراف ۳- آیه‌های ۱۵-۱۱: قوم ثمود برخلاف هشدار پیامبرشان عمل کردند و نابود شدند.

سوره طارق

جدول (۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	عناصر طبیعی	آسمان و طارق	۲
۲	پیامبر	سؤال	چه چیز تو را دانا کرد که طارق چیست؟	۴
۳	پیامبر	تعلیم	تعریف طارق	۲
۴	مردم	انسان	قانون الهی - هیچ کس نیست مگر اینکه «حافظ» ی دارد	۶
۵	مردم	انسان	ارشاد - امر - نگاه کند که از چه آفریده شده	۴
۶-۷	مردم	انسان	آفرینش انسان از آبی جهنده است که از بین صلب و ترائب خارج میشود	۲
۸	خداوند	صفات	قدرت برای بازگرداندن انسان	۴
۹	آخرت	قیامت	مشخصات - روزی که پنهانها آشکار شود	۳
۱۰	آخرت	قیامت	انسان در آنروز نه قدرتی و نه کمک کننده ای ندارد	۶
۱۲-۱۱	قسم	اسمان و زمین	اسمان دارای بازگشت و زمین صاحب شکاف	۶
۱۴-۱۳	قرآن	توصیف	قول فصل - غیر هزل	۶
۱۵	مردم	کافران	آنها نیرنگی می کنند	۳

۱۶	پیامبر	دلدارى	من هم ضد نيرنگى مى كنم	۲
۱۷	پیامبر	ارشاد	مهلتى به آنها ده	۴
جمع				۵۴

جدول درج‌ها

ردیف	عنوان اصلی	عنوان فرعى	شرح	درصد
۴/۱	مردم	انسان	انسان تحت حفاظت است + آفرينش انسان از آبى جهنده كه از بين صلب و ترائب خارج ميشود نشان از ظريف كارى ها و اهميت اوست	۳۶/۱
۴/۲	پیامبر	ارشاد	طارق چنين است - مهلتى به آنها بده	۱۹/۷
۴/۳	آخرت	قيامت	پنهانها آشكار ميشود - انسان قوتى و كمكى در آنروز ندارد	۱۴/۸
۴/۴	قسم	عناصر طبيعى	آسمان و طارق و آسمان صاحب بازگشت و زمين صاحب شكافها	۱۳/۱
۴/۵	قرآن	صفات	حجيت و اهميت قران	۹/۸
۴/۶	خداوند	قدرت	براى بازگرداندن انسان	۶/۶

درس: انسان بايد به اهميت خویش فکر کند و لذا رفتار صحيح را در پيش گیرد.

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: همه آدميان زير نظر يك سيستم نگرهبانى مستقر در آسمان هستند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۰-۵: همان خدائى كه مى‌تواند از مايعى كه آنقدر بى‌اهميت به نظر مى‌آيد چنين انسانى بيافريند، مى‌تواند او را دوباره پس از مرگ زنده‌اش كند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۴-۱۱: برپائى قيامت سخن آخر است و كاملاً جدى است و

هیچ شوخیی ندارد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۷-۱۵: آنها (کافران) باید به ضعف خویش فکر کنند و دست از نیرنگ بردارند.

سوره قدر

درس: توجه دادن به اهمیت قرآن.

مرحله دوم

اعلام موجودیت

و

ارشاد اجمالی مخاطبان غافل

سوره علق

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	پیامبر	خطاب	دستور رفتاری- بخوان بنام	۳
۱	خداوند	صفات	افرینش	۲
۲	خداوند	صفات	افرینش انسان از علق	۴
۳	پیامبر	خطاب	دستور رفتاری : بخوان	۱
۳	خداوند	صفات	بخشنده ترین	۲
۴	خداوند	صفات	آموختن بوسیله قلم	۳
۵	خداوند	صفات	آموختن به انسان آنچه را نمیداند	۴
۶-۷	مردم	انسان	صفات- طغیان در صورت احساس بی نیازی	۷
۸	حکمت	قوانین خدایی	بازگشت، بسوی پروردگار توست	۴
۹	پیامبر	خطاب	سئوال (نظرت چیست درباره کسی که...)	۲
۱۴-۹	مردم	کافران	توصیف	۲۲
۱۸-۱۵	پیامبر	دلدار	اگر بس نکنند موی پیشانی شان را به شدت خواهیم گرفت	۱۳
۱۹	پیامبر	ارشاد	اطاعتش مکن- سجده کن و نزدیکی جوی	۵
جمع				۷۲

جدول درج‌ها

شماره	عنوان	عنوان	شرح	درصد
-------	-------	-------	-----	------

	اصلی	فرعی	
۴/۱	مردم	کافران	توصیف... نهی میکند بنده ای را که نماز میخواند و ...
۴/۲	خداوند	صفات	افرینش - تعلیم - گرامیترین - تهدید سخت راجع به کافران
۴/۳	پیامبر	خطاب	دستورهای رفتاری و بخوان و... نظرت چیست... اطاعتش مکن...
۴/۴	حکمت	قوانین خدایی	بازگشت، بسوی پروردگار توست

درس: آموزش و ارشاد پیامبر و تشریح جامعه مورد مأموریت او.

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: بنام خداوندی بخوان که بخشنده ترین است و همه کس و همه چیز را آفریده.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: اکثریت انسانها تمایلشان به طغیان است و راه رفع آن نیز توجه به این نکته است که در نهایت سر و کارشان به درگاه خداوند خواهد افتاد. درب پاراگراف ۳- آیات ۱۴-۹: توصیف نوع رفتارهای کسانی که با پیامبر مخالفت خواهند کرد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۸-۱۵: در صورتیکه مخالفان رسالت به اعمال ناپسندشان ادامه دهند با آنها برخورد خواهیم کرد و آنها نمی توانند کاری از پیش ببرند. درب پاراگراف ۵- آیه ۱۹: توصیه رفتاری به پیامبر در چارچوب انجام مأموریتش.

سوره قریش

درس: ای مردم! در مقابل نعمت بزرگ (تشکیل اجتماع) باید به عبادت شایسته رو کنید.

سوره تکاثر

درس: زیاده‌طلبی شما را از جاده عقل بیرون برد و به زودی (از نتیجه‌اش) مطلع خواهید شد.

سوره بلد

(جدول ۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	این شهر	مکه	۴
۲	پیامبر	دلدار	و تو در این شهر ساکنی	۴
۳	قسم	والد و ولد	فرایند تکثیر نسل	۳
۴	حکمت	قوانین خدایی	انسان را در رنج افزیدیم	۵
۵	مردم	انسان	سؤال- آیا فکر میکند زور هیچکس به او نمیرسد	۶
۶	مردم	انسان	صفات- بد- میگوید مال زیادی را هلاک کردم	۴
۷	مردم	انسان	سؤال- آیا میپندارد کسی نمیبیندش	۵
۸	مردم	انسان	سؤال- دو چشم به او ندادیم	۴
۹	مردم	انسان	سؤال- و زبان و دو لب	۲
۱۰	مردم	انسان	سؤال- هدایت به دو امر مهم ننمودیم؟	۲
۱۱	مردم	انسان	صفات- تن درندان به عبور از	۳

	عقبه			
۱۲	پیامبر	آموزش	چه چیزی تو را آگاه کرد که عقبه چیست	۴
۱۷- ۱۳	حکمت	اخلاق	ازاد کردن بنده، اطعام در روز سختی، به یتیم خویشاوند یا مسکین خاک نشین، و سپس، از اهل ایمان و سفارش به صبر و سفارش به مرحمت شدن	۲۴
۱۹- ۱۸	آخرت	قیامت	تقسیم بندی شدن مردم	۹
۲۰	آخرت	جهنم	کافران	۲۰
۹۹	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	حکمت	تشریح	«رستن از عقبه»... است.	۳۳/۳
۴/۲	آخرت	کافران	توصیف کافران (اصحاب مشئمه)	۲۹/۳
۴/۳	مردم	انسان	صفات منفی	۲۶/۳
۴/۴	پیامبر		محل سکونت پیامبر	۷/۱
۴/۵	قسم		شهر - والد - آنچه متولد میشود.	۴/۱

درس: دعوت انسان به دوری از صفات منفی کافران.

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: در این شهر، و سکونت تو در آن، و زاد و ولد انسان‌ها، چیزهائیست که به انسان کمک می‌کند از آن گردنه بگذرد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۵: موانع فکری انسان برای پیدا کردن قابلیت عبور از آن گردنه.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۰-۸: انسان قابلیت لازم برای عبور از گردنه را دارد.
 درب پاراگراف ۴- آیات ۱۲-۱۱: در هر حال اکثریت انسانها (به طور کلی) از آن گردنه عبور نکرده.
 درب پاراگراف ۵- آیات ۱۸-۱۳: بذل مال در اطعام و آزاد کردن بردگان و عضویت در سازمان‌های خیریه.
 درب پاراگراف ۶- آیه های ۲۰-۱۹: تعریف کسانی که از گردنه عبور نمی‌کنند و عاقبت آنها.

سوره همزه

درس: کسانی که خود را خیلی مهم تلقی می‌کنند و در دیگران به نظر حقارت می‌نگرند و دنبال عیب آنها هستند و بدشان را می‌گویند در قیامت خرد و حقیر خواهند بود.

سوره فجر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	توضیح مختصر در صورت لزوم	تعداد کلمه
۱-۵	قسم	عناصر طبیعی	سپیده‌دم، جفت و تک، انتهای شب	۱۴
۶-۱۳	مردم	گذشتگان	مومن و ثمود و ... طغیان، هلاک	۳۵
۱۴	خداوند	افعال	کمین‌کشی در مورد طاغیان	۳
۱۵-۱۶	مردم	انسان	نکوهش، مال را ملاک دوری و نزدیکی به خدا تصور می‌کنند	۲۱
۱۷-۲۰	مردم	انسان	نکوهش، وظایف مالی‌تان را انجام نمی‌دهید	۱۸
۲۱-۲۳	آخرت	قیامت	حوادث همزمان	۲۰
۲۳-۲۶	آخرت	جهنم	عذاب کافران	۱۴
۲۷-۳۰	آخرت	بهشت	نعیم مؤمنان	۱۴
جمع				۱۳۹

(جدول درج ها)

شماره جداول درج‌ها	عنوان اصلی	عنوان فرعی دارای اکثریت	ذکر مختصر «درج» مربوطه	درصد
۴/۱	مردم	انسان	مال را ملاک فضیلت می‌دانید و وظایف مالی خود را انجام نمی‌دهید	۵۳/۲
۴/۲	آخرت	بهشت و جهنم	عذاب کافران و نعیم مؤمنان	۳۴/۵
۴/۳	قسم	عناصر طبیعی	زمان، نور، روشنایی	۱۰/۱
۴/۴	خداوند	افعال	در کمینگاه است	۲/۲

درس: هشدار به کسانی که مال را ملاک ارزش‌ها می‌دانند و به وظایف مالی خویش عمل نمی‌کنند.

درب پارگراف ۱- آیات ۵-۱: اظهار امیدواری به خروج بشریت از رذیله فوق و طلوع یک جهان عاری از آن.

درب پارگراف ۲- آیات ۱۴-۶: اقوام سابق مرتکب خلاف (مذکور در درس) شدند و خداوند تازیانه عذاب را بر آنها فرود آورد.

درب پارگراف ۳- آیات ۲۰-۱۵: اکثریت انسانها همانطور (که در درس ذکر شده) عمل می‌کنند.

درب پارگراف ۴- آیات ۲۶-۲۱: روشن شدن ذهن آدمی در قیامت راجع به غلط بودن فکرش در خصوص فوق (که در درس ذکر شد).

درب پارگراف ۵- آیات ۳۰-۲۷: کسانی که در این جهان در مورد مال چنان کج-اندیشی ندارند، برنده نهایی هستند.

سوره نجم

(جدول ۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	عناصر طبیعی	ستاره وقتی که فرود آید	۳
۱۸-۲	قرآن	حجیت آن	شرح دریافت وحی توسط پیغمبر(ص) از فرشته وحی	۷۲
۲۳-۱۹	مردم	کافران	خطاب - رد مواضع مشرکانه عقیدتی	۳۹
۲۸-۲۴	حکمت	مردم	انسان - رد مواضع عقیدتی بی‌ماخذ عمومی	۵۰
۲۹	پیامبر	دستور رفتاری	اعراض کن از کسی که از یاد ما روی گرداند و جز زندگی دنیا را نخواست	۱۱
۳۰	خداوند	صفات	علم - نسبت به آن کس که هدایت یافته و آن کس که گمراه شده	۱۶
۳۱	خداوند	صفات	مُلک - آسمانها و زمین - تا جزا دهد	۱۶
۳۲ ق ۳۲	مردم خداوند	مؤمنین صفات	اجتناب از گناهان کبیره علم - داناتر است نسبت به شما	۷ ۲۳
۳۷-۳۳	مردم	کافران	توصیف (پشت کرد - کمی عطا کرد و...)	۲۱
۴۲-۳۸	حکمت	آخرت	جزاء اعمال و بازگشت به سوی رب...	۲۳
۵۴-۴۳	خداوند	افعال	برخورد با فعالان باطل	۵۰

۵۵	مردم	انسان	خطاب - در کدام نعمت‌های پروردگار تردید میکنی؟	۴
۵۶	مردم	انسان	خطاب - این هشدار دهنده‌ای است از هشدار دهنده‌های قبلی	۵
۵۸-۵۷	آخرت	قیامت	نزدیک شد - غیر از خدا کاشفی ندارد	۶
۶۱-۵۹	مردم	انسان	آیا تعجب می‌کنید و می‌خندید و نمی‌گریید و سرگرم بازی هستید	۹
۶۲	مردم	دستور عبادی	برای خدا سجده نموده و عبادتش کنید.	۳
جمع			۳۵۸	

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	صفات و افعال	علم، ملک و قدرت خداوند	۲۹/۳
۴/۲	مردم	کافران	رد مواضع مشرکانه کافران و نکوهش انسان غافل	۲۴/۶
۴/۳	حکمت	مردم	رد مواضع عقیدتی بی‌مأخذ مردم و جایگزینی مواضع عقیدتی صحیح	۲۰/۴
۴/۴	قرآن	حجیت آن	مطالب قرآن کاملاً صحیح است و اساساً ملاک سنجش صحت چیزهای دیگر است	۲۰/۱
۴/۵	پیامبر	دستور رفتاری	اعراض از کسانی که خواستی جز حیات دنیا ندارند و از ذکر خدا روی‌گردان هستند	۳/۱

۴/۶	آخرت	قیامت	قیامت نزدیک است و هیچکس غیر از خدا علم آن را ندارد.	۱/۷
۴/۷	قسم	عناصر طبیعی	ستاره، وقتیکه فرود آمد.	۰/۸

درس: با استدلال به حجیت قرآن، رد مواضع اعتقادی باطل آن مردم و
ارائه اعتقادات صحیح.

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۸-۱: حجیت قرآن.
درب پاراگراف ۲- آیات ۲۳-۱۹: عقاید آن مردم درباره «خدایان» مستند به حقیقتی
نیست، و سلیقه‌ای است.
درب پاراگراف ۳- آیات ۲۸-۲۴: اعتقاد آن مردم درباره ملائکه و شفاعت آنها مستند
به حقایق نیست بلکه متکی به گمان و آرزوست.
درب پاراگراف ۴- آیات ۳۲-۲۹: ای پیامبر! اینک که چنین است به مخالفان اهمیتی
نده و به خداوند توجه کن.
درب پاراگراف ۵- آیات ۳۷-۳۳: نکوهش کسانی که از تعالیم پیامبر روی می‌گردانند.
درب پاراگراف ۶- آیات ۵۶-۳۸: ارائه اعتقادات صحیح.
درب پاراگراف ۷- آیات ۶۲-۵۷: با نتیجه‌گیری از مجموع مطالب فوق، دعوت از
مخاطبان به ایمان و عبادت.

سوره عبس

(جدول ۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۴-۱	مردم	خطاب	نکوهش- تحقیر مومن نابینا	۱۳
۱۰-۱	پیامبر	خطاب	ارشاد- تو مسئول ایمان نیاوردن	۱۹

۵			انها نیستی.	
۱۶- ۱۱	قرآن	اهمیت ان	صحیفه های ارجمند-....	۱۵
۱۷	مردم	انسان	نکوهش- کفران نعمتهای الهی	۴
۲۲- ۱۸	خداوند	افعال	افرینش انسان- اسان کردن مسیر انسان- احیاء- مرگ	۱۸
۲۳	مردم	انسان	نکوهش- فرمان را انجام نداد.	۵
۲۴	مردم	انسان	توصیه- به غذایش دقت کند.	۴
۳۲- ۲۵	خداوند	نعمات	چگونگی تهیه غذای انسان	۲۲
۴۲- ۳۳	آخرت	قیامت	شدت آن روز، دو گونه بودن وضعیت مردم در آن روز	۳۳
جمع				۱۳۳

جدول درج‌ها

شماره جدول	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	نعمت ها	هم نعمت افرینش انسان، هم نعمت ادامه وجود او....	۳۰/۱
۴/۲	آخرت	قیامت	دو گونه بودن مردم از لحاظ نتیجه حسابرسی اعمال	۲۴/۸
۴/۳	مردم	کافران	نکوهش از رفتار بعضی ها که مومنان را تحقیر می کنند	۱۹/۵
۴/۴	پیامبر	خطاب	تو مسئول آنها نیستی.	۱۴/۳
۴/۵	قرآن	توصیف	بسیار صحیح - بسیار مهم - کاملاً در خور توجه و دقت.	۱۱/۳

درس: نکوهش رفتار کسانى که نعمت‌هاى الهى را کفران و مؤمنان را تحقیر و از انجام وظایف شانه خالى مى‌کنند.

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۰-۱: ارشاد پیامبر برای توجه بیشتر به رهروان واقعی راه حق.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۶-۱۱: این سخنان مهم است! وحی است! و از عالم بالا آمده است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۳-۱۷: اشخاص مورد نکوهش کسانى هستند که از خداوند غافل و به چنین نعمتهائى بی‌توجه و نسبت به آنها کفرانگردد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۲-۲۴: اشخاص مورد نکوهش به چنین نعمتهائى نیز بی‌توجهند و کفران می‌ورزند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۷-۳۳: علت ارتکاب رفتار قبل نکوهش بی‌توجهی به چنین آینده‌ای است که گریزی هم ندارد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۲-۳۸: ذکر عاقبت افرادی که رفتار قبل نکوهش نمودند، و بر عکس، عاقبت افرادی که رفتار مغایر آنها در پیش گرفتند.

سوره کافرون

درس: ای پیامبر! موضع دینی خویش را به روشنی اعلام کن.

سوره اعلی

(جدول ۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
ق ۱	پیامبر	حکم عبادی	پروردگارت را تسبیح گوی	۳

۱-۵	خداوند	صفات	خلق و امر	۱۳
ق ۶-۷	پیامبر	نوید	بر تو میخوانیم و فراموش نخواهی کرد	۷
ق ۷	خداوند	صفات	علم	۵
۸	پیامبر	نوید	برایت آسانی پیش می آوریم	۲
۹	پیامبر	ارشاد	در صورت فایده تذکر بده	۴
۱۰	مردم	مومنان	بزودی پند میگیرند	۳
۱۱	مردم	کافران	از ان پند دوری می گزیند.	۲
۱۳-۱۲	آخرت	جهنم	کافران به درون آن می افتند	۱۰
ق ۱۴	آخرت	بهشت	رستگار شد آنکه پاکی گزید	۲
۱۵-۱۴ ق	مردم	مومنان	صفات(تزکی- ذکر اسم رب- نماز)	۶
۱۷-۱۶	مردم	انسان	نکوهش(حیات دنیا را در حالیکه آخرت بهتر است ترجیح میدهد)	۷
۱۹-۱۸	حکمت	سایر	این موضوع در کتاب پیلمبران قبلی نیز هست	۸
جمع				۷۲

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	خلق و امر و تدبیر	صفات و افعال خداوندی	۲۵
۴/۲	مردم	مومنان	توصیف: نماز- ذکر اسم رب	۲۵

۴/۳	پیامبر	نوید	برایت آسانی پیش میاوریم- بر تو میخوانیم و فراموش نخواهی کرد.	۲۲/۲
۴/۴	آخرت	جهنم	توصیف جهنم گناهکاران	۱۶/۷
۴/۵	حکمت	سایر	در کتب پیشینیان هم بوده(چیز تازه ای نیست).	۱۱/۱

درس: دلداری به پیامبر(ص) و نوید شرایط بهتر

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: یادآوری بعضی صفات خداوندی که به قدرت ایجاد شرایط بهتر اشاره دارد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: نوید صریح و مستقیم.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۲-۹: ای پیامبر! وظیفه تو تذکر دادن است، اما همین را هم در جایی به کار ببر که فایده داشته باشد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۹-۱۳: رستگاری در گرو رشد دادن خودتان است اما شما دنبال زندگی پست‌تر هستید.

سوره مزمل

(جدول ۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۱۱	پیامبر	دستورات عبادی و رفتاری	نماز شب- ترتیل قرآن- ذکر- توکل- صبر- واگذاری به خدا	۶۵
۱۳-۱۲	آخرت	جهنم	عذاب	۹
۱۴	آخرت	قیامت	لرزش زمین و نابودی کوه ها	۸
۱۵ق	مردم	شرح نعمت	فرستادن رسول	۶

۱۱	فرعون- عصیان رسول - نابودی آنها	گذشتگان	مردم	۱۶- ق ۱۵
۱۴	پیر می کند- آسمان شکافته می شود	قیامت	آخرت	۱۷- ۱۸
۹	این مطلب پند است چه کسی می خواهد پند گیرد	پند	حکمت	۱۹
۷۸	دستورات عبادی و رفتاری او و نزدیکان	دستورات عبادی	پیامبر	۲۰
۲۰۰	جمع			

جدول درج ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبر	دستورات عبادی و رفتاری	نماز شب- ترتیل قرآن- ذکر- توکل- صبر- واگذاری به خدا- کناره گیری از تکذیبگران	۷۱/۵
۴/۲	آخرت	قیامت	شدت قیامت(نابودی کوه ها- شکافتن آسمان - پیر شدن بچه)	۱۵/۵
۴/۳	مردم	گذشتگان	ارسال رسول- نافرمانی- اخذ	۸/۵
۴/۴	حکمت	پند	این پندی است برای کسی که بخواهد پند گیرد	۴/۵

درس: ای پیامبر! برای مواجه شدن با مشکلات رسالت باید ظرفیت های لازم را از طریق عباداتی خاص پیدا کنی.

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۱-۱: ذکر قسمتی از عبادات فوق الذکر.
درب پاراگراف ۲- آیات ۱۴-۱۲: ای پیامبر! عاقبت مخالفان را به آنها یادآوری کن.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۹-۱۵: ای مردم! به فکر عاقبت خود باشید و به راه این پیامبر
پیوندید.

مرحله سوم

مطرح نمودن پررنگ آخرت

و

جذب نفوس مستعد

سوره انفطار

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۵-۱	آخرت	قیامت	علائم وقوع و حوادث بعد از وقوع	۱۷
۶	مردم	انسان	خطاب- سؤال - چه چیزی به غرورت انداخت	۷
۸-۷	خداوند	افعال	افرینش- تصویرگری	۱۰
۹	مردم	انسان	نکوهش- آخرت را تکذیب میکنید	۴
۱۲-۱۰	سایر	فرشتگان موکل بر انسان	حافظ- کاتب- عالم	۸
۱۳	آخرت	بهشت	ابرار	۴
۱۶-۱۴	آخرت	جهنم	فجار	۱۱
۱۸-۱۷	پیامبر	خطاب	سؤال چه چیز دانایت کرده که روز دین چیست؟	۱۲
۱۹	آخرت	قیامت	خصوصیات	۹
۸۲	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	در صد
۴/۱	آخرت	قیامت	قیامت و جهنم، بسیار هولناک	۵۰
۴/۲	آخرت	قیامت	امور مربوط به قیامت خیلی پیچیده است. حتی برای پیغمبر	۱/۶ ۴

۴/۳	مردم	انسان	انسان اگر دارای درک درستی بود قیامت را تکذیب نمیکرد و به رب هم مغرور نمیشد.	۱/۴ ۳
۴/۴	خداوند	افعال	خداوند انسان را افرید، تصویرگری کرد، و پرداخت نمود	۱/۲ ۲
۴/۵	مردم	حکمت	همه حالات انسان «زیر نظر» است	۹/۸

درس: قیامت بسیار مهم است

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: قیامت بسیار هولناک است و جا دارد آدمی به آن خیلی اهمیت بدهد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: آدمی باید با درک اهمیت قیامت از خودفریبی دست بر دارد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۲-۹: تکذیب قیامت فایده‌ای ندارد زیرا رفتارشان تحت نظر است.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۶-۱۳: شرح عاقبت اشخاص (در آخرت) که مهم‌ترین چیز نیز همان است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۹-۱۷: در آن روز فقط امر خدا ظاهر و نافذ بود.

سوره تکویر

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۱۴	آخرت	قیامت	علائم یا حوادث ابتدایی وقوع	۴۲
۱۵-۱۸	قسم	عوامل طبیعی	آخر شب، اول روز، پنهان شونده بازگشت کننده	۱۱
۲۵-	قرآن	حجیت	از لحاظ فرشته وحی- از لحاظ	۳۰

۱۹			سلامت پیغمبر- از لحاظ عدم دخالت شیطان	
۲۶	مردم	خطاب	سؤال- تصمیم شما چیست؟	۲
۲۷	قرآن	توصیف	ذکر برای همه جهانیان	۵
۲۸	مردم	مومنان	مومنان بالقوه که بخواهند راه مستقیم در پیش گیرند	۵
۲۹	خداوند	افعال	هدایت پذیری بدست خداست	۸
جمع				۱۰۳

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	قیامت	اتفاقات پس از آن بسیار مهم است.	۴۰/۸
۴/۲	قرآن	حجیت	مطالب قرآن کاملاً درست است و حجیت دارد.	۳۴
۴/۳	قسم	عناصر طبیعی	جهت حوادث عالم رو به خوبی و بهبودی و بهروزی است.	۱۰/۷
۴/۴	خداوند	قوانین الهی	در پیش گرفتن راه مستقیم مشروط به خواست خداوند است.	۷/۸
۴/۵	مردم	خطاب	راه مستقیم را در پیش بگیرید	۶/۸

درس: وقوع قیامت علاوه بر اهمیت فوق‌العاده، حتمی هم هست

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۴-۱: حوادث مربوط به قیامت بسیار مهیب و هولناک است.
درب پاراگراف ۲- آیات ۱۸-۱۵: وقوع آخرت در جهت تعالی و بهبودی اوضاع و احوال بشر است.
درب پاراگراف ۳- آیات ۲۵-۱۹: وقوع آخرت حتمی است.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۶-۲۹: انسان باید از خداوند بخواهد که او را در مسیر هدایت (که ایمان به آخرت نیز یکی از عناصر آن است) قرار دهد.

سوره حاقه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	آخرت	قیامت	ذکر یکی از اسامی و اهمیت آن- حاقه	۷
۱۰-۴	مردم	گذشتگان	عصیان از رسول پروردگارشان- گرفتن آنها به عذاب	۴۷
۱۱	خداوند	نعمت	نجات مومنین در کشتی نوح	۸
۱۲	حکمت	سایر	موضوع کشتی نوح پندی باشد و گوش شنوا بشنود	۶
۱۸-۱۳	آخرت	قیامت	حوادث مقارن وقوع	۳۵
۲۰-۱۹	آخرت	قیامت	اهل یمین	۱۴
۲۴-۲۱	آخرت	بهشت	شرح گوشه ای از نعمت ها	۱۷
۲۹-۲۵	آخرت	قیامت	گناهکاران	۲۶
۳۷-۳۰	آخرت	جهنم	توصیف جهنم و توصیف اعمال جهنمی ها	۳۷
۳۹-۳۸	قسم	عناصر طبیعی	به آنچه می بینند و آنچه نمی بینند	۷
۵۱-۴۰	قرآن	توصیف	حجیت	۵۴

۵۲	پیامبر	دستور عبادی	تسبیح خدا	۴
جمع				۲۶۲

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	قیامت	حاقه- حوادث مقارن وقوع- وضع اصحاب یمین- وضع چپ‌ها	۵۲
۴/۲	قرآن	توصیف	حجیت	۲۰/۶
۴/۳	مردم	گذشتگان	عصیان- عذاب	۱۷/۹
۴/۴	خداوند	نعمت	(نجات مومنین کشتی نوح)	۳/۱
۴/۵	قسم	عناصر طبیعی	به آنچه می بینید و آنچه نمیبینید	۲/۷
۴/۶	حکمت	سایر	موضوع کشتی نوح پندی باشد و گوش شنوایی بشنود	۲/۳
۴/۷	پیامبر	دستور عبادی	تسبیح خدا	۱/۵

درس: حتمیت وقوع قیامت و جدی بودن رسیدگی‌های پس از آن

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: جلب توجه مخاطب به حتمیت وقوع قیامت.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۱۲: عذاب و هلاک گذشتگانی که به مطلب فوق (یعنی درس) اعتقاد نداشتند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۳-۱۸: شرح چگونگی وقوع قیامت و ذکر گوشه‌هایی از حوادث مقارن آن.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۹-۲۴: برنده اصلی واقعی کسی است که کارنامه‌اش را به

دست راستش بدهند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۷-۲۵: بازنده اصلی واقعی کسی است که کارنامه‌اش را به

دست چپش بدهند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۸-۲۵: حتمیت رسیدگی‌های پس از قیامت.

سوره مرسلات

(جدول ۱)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۶	قسم	ملائکه	الهام دائمی هشدار درباره آخرت	۱۳
۷	آخرت	سایر	حتمیت وقوع	۳
۱۳-۸	آخرت	قیامت	حوادث مقارن وقوع	۱۷
۱۴	پیامبر	سؤال	چه میدانی که يوم الفصل چیست؟	۵
۱۵	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۱۸-۱۶	خداوند	صفات	هلاک مجرمین	۹
۱۹	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۲۳-۲۰	خداوند	صفات	قدرت و برنامه ریزی خداوند	۱۵
۲۴	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۲۷-۲۵	خداوند	صفات	نعمت دهنده به انسانها	۱۳
۲۸	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۳۳-	آخرت	جهنم	شرح عذاب	۲۵

۲۹				
۳۴	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۳۶- ۳۵	آخرت	قیامت	مشخصات- در آن روز صحبت نمیکنند	۸
۳۷	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۳۹- ۳۸	آخرت	قیامت	مشخصات- کسی نمیتواند کاری بکند	۱۰
۴۰	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۴۴- ۴۱	آخرت	بهشت	شرح نعمتها	۱۸
۴۵	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۴۶	مردم	خطاب	هر کاری میخواهید بکنید	۵
۴۷	آخرت	قیامت	وای در آن روز بر مکذبین	۳
۴۸	مردم	مجرمان	صفات	۶
۴۹	آخرت	قیامت	وای در آن روز...	۳
۵۰	مردم	سئوال	پس- بعد از آن به چه چیزی ایمان می آورند؟	۴
جمع				۱۸۱

جدول درج ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	قیامت	سختی و هولناکی آن- بخصوص راجع به مکذبین- پس از آنهم بیشتر عذاب است و کمتر نعمت	۶۱/۳
۴/۲	خداوند	صفات	خداوند- اکثریت با صفات منعمی. اما ضمناً مهلک مجرمین	۲۰/۵

۴/۳	مردم	مجرمان	گمراهند و گمراهیشان هم به این است که به مهمترین چیز بی توجهند و در نتیجه برای خداوند مورد اهمیت نیستند.	۸/۳
۴/۴	پیامبر	سایر	مولفه های مختلف وحی و نحوه تأثیرگذاری- با گرایش به نوع ارسال	۲/۸
۴/۵	قسم	سایر	اهمیت و خطیر بودن امور مربوط به قیامت	۷/۲

درس: بی‌اعتنائی و بی‌توجهی و بی‌ایمانی نسبت به قیامت باعث هلاکت و عذاب آخرت است.

درب پاراگراف ۱- آیات ۷-۱: طی مکانیزم نوعی از وحی به طور پیگیر و مستمر و به طور گسترده موضوع قیامت تذکر داده می‌شود.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۵-۸: ذکر هولناکی قیامت و سختی حال کسانی که آن را تکذیب می‌کنند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۹-۱۶: ای خطاکاران! به هوش باشید و به راه صحیح برگردید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۴-۲۰: بی‌اعتنائی و بی‌توجهی نسبت به آفرینش انسان و آفرینشگر او سبب هلاکت است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۸-۲۵: آیا نسبت به این نعمت‌ها بی‌توجهی می‌کنید؟

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۴-۲۹: آیا نسبت به چنین حادثه‌ای بی‌توجهی می‌کنید؟

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۷-۳۵: آیا نسبت به چنین عاقبتی بی‌اعتنا هستید؟

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۰-۳۸: ای تکذیبگران! آیا نسبت به چنین موقعیتی بی‌اعتنا هستید؟

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۵-۴۱: تقواداران در سایه‌ها و چشمه‌سارها هستند، وای بر

تکذیبگران که در آن روز از این نعمت‌ها محروم می‌باشند.
 درب پاراگراف ۱۰- آیات ۴۶-۵۰: در زندگی این قبیل اشخاص، وقتیکه به آخرت اعتقاد ندارند، چیز با ارزشی وجود ندارد.

سوره قلم

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	سایر	قلم و آنچه می نویسد	۴
۲-۸	پیامبر	دلداری	ستایش از شخصیت پیغمبر	۳۲
۹-۱۵	مردم	کافران	توصیف	۳۲
۱۶-۳۳	آخرت	عذاب	توصیف آنها در قالب یک مثال	۹۶
۳۴	آخرت	پاداش	مستقیان پاداش بهشت خواهند داشت	۶
۳۵-۴۷	حکمت	آخرت	تفاوت مسلم و مجرم	۸۸
۴۸-۵۰	پیامبر	دستور رفتاری	صبر	۲۷
۵۱-۵۲	قران	توصیف	پند برای جهانیان	۱۷
جمع				۳۰۲

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	عذاب	توصیف آن در قالب یک مثال	۳۳/۸

۴/۲	حکمت	آخرت	تفاوت مسلم و مجرم	۲۹/۱
۴/۳	پیامبر	دلداري	ستایش از شخصیت انحضرت - امر به صبر	۱۹/۵
۴/۴	مردم	بدها	توصیف	۱۰/۶
۴/۵	قران	صفات	پند برای جهانیان	۵/۶
۴/۶	قسم		قلم و آنچه می نویسند	۱/۳

درس: تمثیل و استدلال برای توضیح صحیح بودن تفاوت وضع کافر و مؤمن در جهان دیگر.

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: حقایق فوق (درس) در اثر گسترش علم و فرهنگ بشری آشکار خواهد شد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۲: ای پیامبر! در اثر گسترش علم و فرهنگ بشری، کم‌کم عظمت شخصیت تو در آینده شناخته خواهد شد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۸: به مخالفان کوچکترین امتیاری نده! آنها به زودی شکست خواهند خورد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۳-۱۷: یک مثال برای عذاب اخروی.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۷-۳۴: بطلان ریشه‌های احتمالی استدلالی کسانی که ممکن است تصور کنند اگر آخرتی هم در کار باشد، بهشت مخصوص اهل تقوا نیست.

درب پاراگراف ۶- آیات ۵۰-۴۸: دستور استقامت برای ایفای رسالت به پیامبر(ص)

درب پاراگراف ۷- آیه های ۵۲-۵۱: ای پیامبر! مزاحمت‌هایی خواهی داشت اما استقامت بورز.

سوره غاشیه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	پیامبر	سؤال	راجع به غاشیه شنیدی؟	۴
۲-۶	آخرت	جهنم	کافران- عذاب.	۲۴

۷-۱۵	آخرت	بهشت	مومنان - نعمت.	۲۴
۱۹-۱۶	مردم	کفران	نکوهش - بدون نظر عبرت به آثار افرینش	۱۸
۲۳-۲۰	پیامبر	دستور رفتاری	راجع به پیغمبری خویش خیلی حرص و جوش نخور - هدایت با ماست.	۱۵
جمع				۸۵

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	بهشت و جهنم	شرح عذاب و نعمت	۵۶/۵
۴/۲	پیامبر	دستور رفتاری	فقط تذکر بده.	۲۲/۳
۴/۳	مردم	کافران	نکوهش عدم عبرت	۲۱/۲

درس: با توجه به نتیجه نهائی زندگی، که یا به بهشت و یا به جهنم ختم می‌شود، هر کس باید مسیر زندگی خویش را انتخاب کند.

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: ای مردم! آخرت سرنوشت شماست، به آن اهمیت دهید.
درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۲: آیا این آینده را برای خویش می‌پسندید؟ پس کاری کنید که دچار آن نشوید.
درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۸: آیا این آینده را برای خویش می‌پسندید؟ پس برای آن برنامه‌ریزی کنید.
درب پاراگراف ۴- آیات ۲۰-۱۷: نکوهش کسانی که به نعمت‌هایی که احاطه‌شان کرده به نظر عبرت نمی‌نگرند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۶-۲۱: ای پیامبر! تو فقط مسیر صحیح را نشان بده.

سوره نباء

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	مردم	انسان	قیامت - راجع به چه می پرسند	۲
۲	مردم	انسان	قیامت - راجع به ان خبر بزرگ	۳
۳-۵	مردم	انسان	قیامت - بزودی خواهند دانست	۹
۱۶-۶	خداوند	صفات	نعمت ها- اسمان و زمین	۳۶
۱۷	آخرت	قیامت	حکمت- میقات	۵
۱۸	آخرت	قیامت	چگونگی وقوع	۱۴
۲۱	آخرت	جهنم	حکمت- شرایط طاغین	۴
۲۵-۲۲	آخرت	جهنم	توصیف- عذاب طاغین	۱۴
۲۶	آخرت	جهنم	حکمت	۲
۲۸-۲۷	مردم	طاغین	صفات	۸
۲۹	حکمت	قوانین	احصاء در کتاب- همه چیز	۴
۳۰	آخرت	جهنم	خطاب به اهل جهنم- پس بچشید و عذاب شما را جز زیاد نمی کنیم	۶
۳۱	آخرت	بهشت	حکمت- پیروزی مومنین	۳
۳۵-۳۲	آخرت	بهشت	توصیف- نعمت های متقین	۱۲
۳۶	آخرت	حکمت	جزاء- عطاء- حساب	۵
۳۷	خداوند	صفات	رب اسمانها و زمین و بین آنها - هیبت	۱۰
۳۸	آخرت	قیامت	شرایط	۱۴

ق ۳۹	آخرت	قیامت	حکمت	۳
ق ۳۹	مردم	انسان	سئوال- چه کسی می خواهد بسوی پروردگارش جایگاه بگیرد؟	۶
ق ۴۰	خداوند	خطاب	مردم- انسان- ما شما را به عذابی نزدیک بیم کردیم.	۵
ق ۴۰	آخرت	قیامت	حکمت- مردم - آنچه را از پیش فرستاده اند می بینند	۶
ق ۴۰	آخرت	قیامت	آثار و نتایج- کافر می گوید کاش خاک بودم	۶
جمع				۱۷۷

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	قیامت	وقوع و هولناکی آن	۶۱
۴/۲	خداوند	صفات	نعمت‌ها، ربوبیت، هشدار و دعوت	۲۸/۸
۴/۳	مردم	طلغیانگران	صفات آنها	۷/۹
۴/۴	حکمت	قوانین خدایی	احصاء همه چیز در کتاب	۲/۳

درس: جلب توجه مخاطب به جهان دیگر و دعوت به انتخاب مسیر خوب

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: جلب توجه مخاطب از طریق ایجاد سئوال و تحریک کنجکاوی.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۶-۶: نزدیک کردن امکان به وجود آمدن جهان دیگر در ذهن، از طریق توجه دادن به قدرت‌های الهی.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۰-۱۷: ذکر هولناکی قیامت که سبب به خود آمدن مخاطب

برای انتخاب مسیر خوب می‌شود.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۱-۳۰: کسانی که به جهان دیگر اهمیت نمی‌دهند چنین وضعی خواهند داشت.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۱-۳۶: کسانی که به جهان دیگر اهمیت می‌دهند چنین وضعی خواهند داشت.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۷-۴۰: ای مردم! قیامت برای کافران هولناک است، به خود آئید.

سوره طور

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۶	قسم	وحی و زندگی	قسم به عناصر طبیعی	۱۲
۷-۸	آخرت	جهنم	حتمیت وقوع	۸
۹-۱۰	آخرت	قیامت	حوادث همزمان با وقوع	۷
۱۱-۱۶	آخرت	عذاب	معرفی معذبین، مقدمه عذاب، سرزنش	۳۸
۱۷-۲۸	آخرت	بهشت	شرح نعمت‌ها	۹۵
۲۹	پیامبر	دلدار	توبه نعمت پروردگارت کاهن و مجنون نیستی	۸
۳۰-۴۴	مردم	کافران	رد انواع استدلال‌های ممکن آنها که ممکن است برایشان مستملک کفر ورزیدن باشد	۱۰۶
۴۵	پیامبر	دستور رفتاری	صبر	۷
۴۶-۴۷	آخرت	قیامت	شرح سختی‌های آن	۲۰

۴۹- ۴۸	پیامبر	دستور رفتاری	صبر - نماز	۱۵
جمع				۳۱۶

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	بهشت	بیشتر بشارت است اما قدر نسبی مهمی مربوط به انذار است.	۵۳/۲
۴/۲	مردم	کافران	رد استدلالی مواضع ممکن فکری کافران	۳۳/۵
۴/۳	پیامبر	دستور رفتاری و عبادی	صبر - نماز	۹/۵
۴/۴	قسم	وحی و زندگی	عناصر طبیعی	۳/۸

درس: افکار بی‌پلیه‌ای را که به عذاب می‌رسانند رها کنید و بهشت و زندگی جاوید را انتخاب نمایید

درب پاراگراف ۱- آیات ۸-۱: قسم به آن پنج مورد مهم قابل قسم خوردن که وقوع عذاب حتمی است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۹-۱۲: ای تکذیب‌گران! تکذیب بیجا نکنید و به فکر خودتان باشید، زیرا که این اتفاقات حتماً به وقوع خواهید رسید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۱۳: ای تکذیب‌گران! به خود آئید، این آینده‌تان خواهد بود.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۸-۱۷: ذکر نوع زندگی کسانی که افکار بی‌پایه را رها کردند و در این جهان مسیر صحیح را انتخاب کردند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۹-۴۴: ای پیامبر! اهمیتی به آنها نده و فقط رسالت را که همان تذکر دادن باشد پیگیر باش.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۵-۴۹: ای پیامبر! به این عبادات بپرداز تا بهتر بتوانی رسالت را پیگیری کنی.

سوره واقعه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۵	آخرت	قیامت	حوادث مقارن وقوع	۱۸
۶-۱۰	آخرت	قیامت	دسته بندی های مختلف از مردم (۳ دسته)	۱۵
۱۱-۲۶	آخرت	بهشت	(مربوط به سابقون و مقربون)	۵۷
۴۰-۲۷	آخرت	بهشت	(مربوط به خجستگان)	۳۷
۴۱-۵۶	آخرت	جهنم	(مربوط به ناخجستگان)	۶۸
۷۳-۵۷	خداوند	خلق و امر	نمونه های مختلف نعماتی که بشر از آنها استفاده می کند اما غافل است	۸۲
۷۴	پیامبر	دستور عبادی	تسبیح کن بنام پروردگارت که عظیم است	۴
۷۵-۷۶	قسم	مختصات نجوم	اهمیت آن	۹
۸۰-۷۷	قرآن	توصیف	اهمیت آن	۱۴
۸۲-۸۱	مردم	کافران	نکوهش - به چنین چیزی اهمیت نمیدهید و تکذیب می	۸

	کنید؟			
۵۴	حالت های دم مرگ هر کدام از گروهها	انسان	مردم	۹۴-۸۳
۹	پروردگارت را تسبیح کن	دستور عبادی	پیامبر	۹۵-۹۶
۳۷۵	جمع			

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	بهشت و جهنم	بهشت و جهنم- با ترجیح توصیف نعمات بهشتی	۵۲
۴/۲	خداوند	خلق و امر	نعمات خداوندی و غفلت نوع بشر	۲۱/۹
۴/۳	مردم	انسان بطور کلی	هر کس موقع مرگ میفهمد چه نوع زندگی در پیش دارد	۱۶/۵
۴/۴	پیامبر	دستور عبادی	ای پیامبر! به تسبیح نام پروردگارت بپرداز مبدا غافل شوی	۳/۵
۴/۵	قرآن	توصیف	اهمیت قرآن- حجیت قرآن	۳/۷
۴/۶	قسم	مختصات ستارگان	افرینش و نظم حیرت انگیز مربوط به اجرام آسمانی	۲/۴

درس: ارائه تصویر دقیق از نعمت های بهشتی و نقش خداوند در زندگی بشر.

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۱-۱: این زندگی ماندگار نیست. غفلت نکنید و زندگی خویش را اصلاح کنید.

درب پاراگراف ۲- آیات ۲۶-۱۲: توصیف نعمت های اخروی اشخاص خیلی خوب.

درب پاراگراف ۳- آیات ۴۰-۲۷: توصیف نعمت‌های اخروی اشخاص خوب.

درب پاراگراف ۴- آیات ۵۶-۴۱: توصیف عذاب اخروی اشخاص بد.

درب پاراگراف ۵- آیه ۵۷: لزوم اعتراف به خالقیت خداوند، در پیش گرفتن رفتاری مخالف رفتار اشخاص بد است.

درب پاراگراف ۶- آیات ۶۲-۵۸: شما که می‌دانید چه طور به وجود آمده‌اید، آیا پند نمی‌گیرید؟

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۷-۶۳: آیا در کشاورزی خویش (به دیده عبرت) نگریسته‌اید؟

درب پاراگراف ۸- آیات ۷۰-۶۸: آیا در آب آشامیدنی خویش (به دیده عبرت) نگریسته‌اید؟

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۳-۷۱: آیا در امکان بر افروختن آتش (به دیده عبرت) نگریسته‌اید؟

درب پاراگراف ۱۰- آیه ۷۴: ای پیامبر! اینک که با چنین مردمی مواجهی، به تسبیح پروردگارت بپرداز.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۸۰-۷۵: ای مردم! این قرآن بسیار مهم و بلندپایه است.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۸۷-۸۱: ای تکذیبگران! آیا موضوع قیامت را سرسری می‌گیرید؟ اگر راست می‌گوئید و تحت قوانینی که خارج از کنترل شما قرار دارد نمی‌باشید مرگ را از خودتان دور کنید.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۹۶-۸۸: ای مردم! این سه نوع زندگی آینده، حتمی است، شما می‌خواهید کدام نوع مال شما باشد؟

سوره رحمان

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۲۱-۱	خداوند	نعمات	تعلیم- افرینش- امر	۳۸
۱۳	مردم	انسان و جن	پرسش- کدام نعمت پروردگارتان را تکذیب می‌کنید.	۴

۱۱	افرینش جن و انس	افعال	خداوند	۱۵- ۱۴
۴	پرسش - کدام نعمت.....	انسان و جن	مردم	۱۶
۴	رب دو مشرق و دو مغرب	امر	خداوند	۱۷
۴	پرسش - کدام.....	انسان و جن	مردم	۱۸
۶	دو دریا را بهم آمیخت اما بین آنها حائلی است که مانع تجاوز آنهاست.	افرینش	خداوند	۲۰- ۱۹
۴	پرسش...	انسان و جن	مردم	۲۱
۴	از آن دو لؤلؤ و مرجان خارج میکند	افرینش	خداوند	۲۲
۴	پرسش	انسان و جن	مردم	۲۳
۶	کشتیها که در دریاها حرکت می کنند	امر	خداوند	۲۴
۴	پرسش	انسان و جن	مردم	۲۵
۹	فناء همه چیز غیر از ...	افرینش	خداوند	۲۷- ۲۶
۴	پرسش	انسان و جن	مردم	۲۸
۱۰	مورد درخواست همه اقسام مخلوقات است	افعال	خداوند	۲۹
۴	پرسش	انسان و جن	مردم	۳۰

۳۱	آخرت	قیامت	رسیدگی به حساب جن و انس	۴
۳۲	مردم	انسان و جن	پرسش	۴
۳۳	مردم	خطاب	اگر میتوانید از اقطار اسمانها و زمین خارج شوید...	۱۷
۳۴-۳۶-۳۸-۴۰-۴۲-۴۵-۴۷-۴۹-۵۱-۵۳-۵۵-۵۷-۵۹-۶۱-۶۳-۶۵-۶۷-۶۹-۷۱-۷۳-۷۵-۷۷				
	مردم	انسان و جن	پرسش- کدام نعمتها را تکذیب می کنید؟	۸۸
۳۵	خداوند	افعال	اتشی بسوی شما میفرستد	۸
۳۷-۳۹-۴۱	آخرت	قیامت	حوادث هم زمان با وقوع	۲۰
۴۴-۴۳	آخرت	جهنم	توصیف	۱۱
۷۷-۴۱-منهای ترجیع بند	آخرت	بهشت	توصیف	۷۱
۷۸	خداوند	صفات	پر برکت است اسم پروردگارت که صاحب جلال و اکرام است	۶
۳۴۹	جمع			

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
-------	------------	------------	-----	------

۴/۱	مردم	انس و جن	یادآوری نعمتهای خداوندی	۴۰/۴
۴/۲	آخرت	بهشت	شرح نعمتهای بهشتی	۳۰/۴
۴/۳	خداوند	نعمات	ذکر اندکی از نعمات خداوندی	۲۹/۲

درس: یادآوری گوشه‌هایی از نعمت‌های الهی، اعم از دنیوی و اخروی، برای جن و انسان.

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: خداوند نسبت به همگان مهربان است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۳-۵: ای غافلان! اعم از این که انسان یا جن باشید، آیا به نعمتهایی به این واضحی توجه نمی‌کنید؟

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۱۴: یادآوری اصل نعمت «وجود یافتن»

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۵-۱۷: یادآوری بعضی دیگر از نعمت‌های عالم الهی برای انسان و جن در این جهان.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۰-۲۶: خداوند پاسخگوی دائمی نیازهای همه موجودات است.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۲-۳۱: تشریح بعضی نعمت‌های مربوط به وقوع قیامت برای جن و انسان.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۵-۴۳: جهنمی‌ها به جهنم خویش فرستاده شده‌اند (و این خودش یک نوع نعمت است)

درب پاراگراف ۸- آیات ۶۱-۴۶: تشریح نعمت‌های بهشتی سطح بالاتر برای آدم‌های عالی.

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۸-۶۲: تشریح نعمت‌های بهشتی آدم‌های خوب.

سوره دهر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
-----	------------	------------	-----	------------

۱-۳	مردم	انسان	حکمت- استعدادهای انسان- هدایت دار بودن انسان- مختار بودن انسان	۲۸
۴	آخرت	جهنم	گوشه ای از وضع کافران	۶
۵-۶	آخرت	بهشت	گوشه ای از وضع ابرار	۱۵
۱۰-۷	مردم	نیکان	صفات- وفای به نذر- پروا از قیامت- اطعام- اخلاص	۳۱
۲۲-۱۱	آخرت	بهشت	وضعیت ابرار	۹۰
۲۳	پیامبر	تکریم	ما قرآن را بر تو نازل کرده ایم	۶
۲۶-۲۴	پیامبر	دستور عبادی	صبر- گوش ندادن به حرفهای گناهکار و کفران پیشه- ذکر- سجده	۲۱
۲۷	مردم	کافران	انتقاد از آنان- دوست داشتن گذرنده و بی توجهی به روز سنگین	۸
۲۸	مردم	کافران	هشدار- امکان هلاک جمعی و جایگزینی	۹
۳۰-۲۹	حکمت	سایر	هر کس خواهد پند گیرد	۱۶
۳۱-۳۰	خداوند	صفات و افعال	علم- حکمت- ادخال در رحمت و عذاب ظالمان	۱۵
جمع				۲۴۵

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	در صد
-------	------------	------------	-----	-------

۴/۱	آخرت	بهشت	وضعیت پر نعمت آخرتی نیکان (ابرار)	۴/۳ ۵
۴/۲	مردم	انسان	استعداد دارد و میتواند به صفات «ابرار» متصف شود	۳۱
۴/۳	پیامبر	ارشاد	توصیه او به پیشروی در راه خویش	۱۱
۴/۴	حکمت	ارشاد	هر کس خواهد از مطالب این سوره پند گیرد	۶/۵
۴/۵	خداوند	صفات	علم و حکمت و عدالت خداوند	۶/۱

درس: تشویق به اتصاف به صفات نیکو و احراز مقام عالی آخرتی.

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: انسان باید استعدادهای خویش را در جهت خوب متمرکز کند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۶: صرفه و صلاح در انتخاب مسیر رشد و کمال است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۷-۱۰: بعضی از ضوابط و ملاکهای الگوئی مسیر رشد و کمال.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۱-۲۲: آیا این نوع زندگی اخروی را می‌خواهید؟ پس قدم در راهش بگذارید.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۳-۲۸: ای پیامبر! علیرغم اینکه این سخنان از وحی است اما در مخالفت تأثیر نمی‌کند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۹-۳۱: در مقابل این پندها، مردم دو واکنش متفاوت نشان می‌دهند و لذا به دو عاقبت متفاوت منتج از آنها می‌رسند.

سوره مطفین

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
-----	------------	------------	-----	------------

۱-۴	مردم	مجرمین	نکوهش و توصیف کم فروشان	۱۸
۵-۶	آخرت	قیامت	توصیف	۷
۷-۹	آخرت	کافران	نامه فجار در سجین است و شرح آن	۱۲
۱۰	آخرت	کافران	تکذیبگران - نکوهش و هشدار	۳
۱۴-۱۱	مردم	کافران	تکذیبگران - توصیف	۲۶
۱۷-۱۵	آخرت	جهنم	تکذیب گران - محرومیت از رحمت	۱۷
۲۱-۱۸	آخرت	بهشت	ابرار- توصیف بهشت	۱۴
۲۸-۲۲	آخرت	بهشت	ابرار- نعمات آنها	۲۹
۳۳-۲۹	مردم	کافران	مجرمان - توصیف	۲۸
۳۶-۳۴	آخرت	بهشت	مومنان - نعماتشان	۱۵
جمع				
۱۶۹				

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	آخرت	بهشت	برنده، «ابرار» است، و بازنده مکذب و کم فروش	۵۷/۴
۴/۲	مردم	مجرم و	ذکر صفات آنان	۴۲/۶

		مکذب و کافر کم فروش		
--	--	---------------------------	--	--

درس: برنده نهائی نیکان هستند، و مکذب و مجرب و کم فروش که مانند هم می باشند بازنده اند

درب پاراگراف ۱- آیات ۶-۱: کم فروشان عاقبت سختی خواهند داشت و علت آن نیز جدی نگرفتن قیامت است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۷-۷: وای بر کم فروشان و تکذیبگران که نامه شان در سجين است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۸-۱۸: ابرار در موقعیتی بسیار والا و در نعمت ها خواهند بود.
درب پاراگراف ۴- آیات ۳۳-۲۹: رفتار تحقیرآمیز کافران نسبت به مؤمنان بیجا و نامعقول است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۶-۳۴: در آخرت موقعیت کافران پائین و موقعیت مؤمنان بالا خواهد بود.

سوره قیامه

آیه	موضوع اصلی	موضوع فرعی	شرح	تعداد کلمه
۴-۱	آخرت	قیامت	قسم- نفس لواحه- شک- استدلال راجع به قدرت	۱۹
۶-۵	مردم	انسان	میخواهد جلوی خود را باز کند- سؤال بیجا می کند	۹
۹-۷	آخرت	قیامت	حوادث همزمان وقوع	۸
۱۳-۱۰	آخرت	قیامت	نحوه تلقی انسان از واقعیت پیش رو	۱۸
۱۵-	مردم	انسان	به خود اگاه است و لو اینکه عذر	۸

۱۴			و بهانه بیاورد	
۱۶-۱۹	پیامبر	ارشاد	عجله نکن- در مورد دریافت قرآن- حوصله کن تا قرائت ما تمام شود	۱۸
۲۱-۲۰	مردم	کافران	نکوهش- ترجیح آخرت بر فوری	۶
۲۵-۲۲	آخرت	قیامت	ووجه بعضی خوش و خرم و بعضی ها ناراحت و نگران	۱۴
۲۶-۳۰	مردم	انسان	جریان جان دادن هنگام مرگ	۱۷
۳۵-۳۱	مردم	کافران	نکوهش رفتارهای کافران	۱۹
۳۶-۴۰	مردم	انسان	غفلت از حکمت و قدرت خدا	۲۸
۱۶۴	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	انسان	نکوهش از غفلت - رفتارهای کافران - توجیه بیجا- ترجیح بد به خوب	۴۳/۴
۴/۲	آخرت	قیامت	هولناکی قیامت و اهمیت آن	۴۳/۴
۴/۳	پیامبر	ارشاد	موقع دریافت قرآن حوصله کن.	۱۳/۲

درس: انسان‌بلیدسبه قیامت و هولناکی آن اهمیت دهد و مواظب رفتار خویش باشد.

درب پاراگراف ۱- آیات ۶-۱: انسان به قیامت و هولناکی آن بی‌توجه است و دنبال بهانه می‌گردد که آن را انکار کند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۱۳: انسان وقتی که با پدیده قیامت مواجه شد عقلش سر جایش می‌آید اما دیر است.

درب پاراگراف ۳- آیه های ۱۴-۱۵: انسان علیرغم انحراف از رفتار شایسته، به ماهیت رفتار خویش آگاه است، اما وجدان خویش را با گول زدن خویش خاموش می‌کند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۶-۱۹: ای پیامبر! در هنگام دریافت وحی آرام باش!

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۰-۲۵: رفتار اکثر انسان‌ها مغایر رفتار کسانی است که به قیامت اهمیت می‌دهند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۶-۳۰: مرگ، جدا شدن از زندگی این جهانی است، برای همه پیش می‌آید، به پس از آن اهمیت دهید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۱-۳۵: نکوهش کسانی که حقایق اصلی را تصدیق نمی‌کنند و رفتار متناسب با آن را در پیش نمی‌گیرند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۳۶-۴۰: خداوند قادر، از برقراری قیامت، مقصود حکیمانه‌ای را پیگیری می‌کند.

سوره انشقاق

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۵- ۱	آخرت	قیامت	علائم وقوع و اتفاقات همزمان	۱۶
۶	مردم	انسان	خطاب - حکمت - حرکت بسوی پروردگارت با رنج است	۹
۷-۹	آخرت	قیامت	حساب - دادن نامه های اعمال - مومنان	۱۳
۱۲- ۱۰	آخرت	قیامت	حساب - دادن نامه های اعمال - کافران	۱۱
۱۴- ۱۳	مردم	کافران	توصیف	۱۰

۱۵	خداوند	صفات	بصیرت به وضع مخلوق	۶
۱۸- ۱۶	قسم	عناصر طبیعی	شفق - شب - ... ماه...	۹
۱۹	حکمت	قوانین خدایی	مراحل یکی پس از دیگری خواهید داشت	۴
۲۱- ۲۰	مردم	کافران	نکوهش - توصیف (ایمان نمی آورند سجده نمی کنند)	۱۰
۲۲	مردم	کافران	توصیف - تکذیب می کنند	۴
۲۳	خداوند	صفات	علم	۴
۲۴	پیامبر	خطاب	هشدارشان بده به عذاب الیم	۴
۲۵	مردم	مومنان	استثناء از عذاب	۹
جمع				۱۰۹

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	توصیف و نکوهش کافران	۳۸/۵
۴/۲	آخرت	قیامت	حوادث هنگام وقوع - طرز دادن نامه های اعمال به مردم	۳۶/۷
۴/۳	خداوند	صفات	علم	۹/۲
۴/۴	قسم	عناصر طبیعی	شفق - شب - ماه	۸/۳
۴/۵	پیامبر	خطاب	هشدارشان ده به عذاب الیم	۳/۷
۴/۶	حکمت	قوانین خدایی	مراحل، یکی پس از دیگری، خواهید داشت	۳/۷

درس: کافران فکر نکنند بنده‌لند، مراحل هست که بلید طی شود،

وقتی همه چیز به کمال خویش رسید معلوم خواهد شد که آنها بازنده‌اند.

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: حوادث قبل یا مقارن وقوع قیامت.

درب پاراگراف ۲- آیه ۶: به طور کلی حرکت جهان انسانیت «رو به کمال»، اما مسیر آن پررنج است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۷-۱۵: کسانی که کارنامه‌شان را به دست راستشان بدهند حسابرسی آسانی خواهند داشت و کسانی که کارنامه‌شان را از پست سرشان بدهند فریادشان بلند خواهد شد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۶-۱۹: قسم به سه حالت رو به کمال شبانه، که شما حالات رو به کمال خواهید داشت.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۰-۲۵: کسانی که ایمان نیاوردند سر و کارشان به کفر و تکذیب و مآلا به عذاب خواهد کشید.

سوره ق

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	قرآن	توصیف - با عظمت	۲
۲	مردم	کافران	تعجب از هشدار دهنده ای از خودشان	۱۱
۳	مردم	کافران	تعجب از متن مورد هشدار(راجع به قیامت و زنده شدن مجدد)	۷
۴	خداوند	صفات	علم و دارا بودن کتاب نگهدارنده	۹
۵	مردم	کافران	تکذیب حق - آنها در امری مغشوش افتاده اند	۹

۴۸	آسمان و زمین و باران و روئیدنی ها و رزق	افعال	خداوند	۶-۱۱
۲	مثال: خروج اینطور است	قیامت	آخرت	۱۱
۲۰	تکذیب پیغمبران و اینکه مورد هشدار بر سرشان آمد	گذشتگان	مردم	۱۴- ۱۲
۱۰	استدلال راجع به امکان آفرینش مجدد	قیامت	آخرت	۱۵
۱۴	آفرینش انسان و علم به اینکه چه چیزی او را وسوسه میکند.	افعال	خداوند	۱۶
۵۵	مراحلی که هنگام مرگ و در قیامت طی می کند	انسان	مردم	۲۳- ۱۷
۲۰	بیاندازید در جهنم همه کفار دشمنی پیشه را که جلوگیری هستند و...	قیامت	آخرت	۲۶- ۲۴
۲۶	متهم کردن متقابل کافران یکدیگر را و دریافت جواب مستدل محکم	قیامت	آخرت	۲۹- ۲۷
۱۴	بهشت و جهنم حاضر میشوند	قیامت	آخرت	۳۱- ۳۰
۶	برای هر بازگشت کننده نگهدارنده	بهشت	آخرت	۳۲
۷	توصیف	مستقیان	مردم	۳۳
۱۱	احترام مومن و زیاد کردن نعمت او	بهشت	آخرت	۳۵- ۳۴
۱۵	هلاکت کافران و مکذبان قبلی	گذشتگان	مردم	۳۶
۱۳	در هلاکت گذشتگان حکمتی است	سایر	حکمت	۳۷
۱۳	آفرینش آسمانها و زمین (و خسته نشدن)	افعال	خداوند	۳۸

۴۱- ۳۹	پیامبر	دستورات عبادی و رفتاری	صبر کن بر آنچه میگویند- عبادت کن- گوش به زنگ باش	۲۴
۴۲	آخرت	قیامت	آن فریاد بلند را بشنوند	۷
۴۳	خداوند	افعال	احیاء و میراندن، و بازگشت، بسوی او	۶
۴۴	آخرت	قیامت	زمین شکافته شود..	۹
۴۵	خداوند	صفات	علم	۴
۴۵	پیامبر	دستور رفتاری	کسی که از آن وعده میترسد او را بوسیله قرآن تذکر بده	۹
جمع				۳۷۱

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	کافران اعم از گذشته و حال، قیامت و امور مربوط به آن را تکذیب می کنند	۳۳/۴
۴/۲	آخرت	قیامت	کافران در قیامت با یکدیگر مخاصمه می کنند و آنگاه به جهنم می افتند	۲۸/۳
۴/۳	خداوند	افعال	آفرینش و مدیریت	۲۵/۳
۴/۴	پیامبر	دستورات رفتاری	صبر، عبادت، گوش به زنگ بودن، تذکر دادن بوسیله قرآن	۸/۹
۴/۵	حکمت		در هلاکت گذشتگان حکمتی است	۳/۵
۴/۶	قسم	به قرآن	قسم به قرآن صاحب پند	۰/۶

درس: تحلیل علل تکذیب کافران درباره قیامت و وحی

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: این قرآن بسیار با عظمت است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۵-۲: عجیب دانستن قیامت توسط کافران، ناشی از کافی ندانستن علم و قدرت خداوند - توسط آنها - است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱-۶: گوشه‌ای از قدرت‌های الهی و نعمت‌های اعطائی او به بشر.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۵-۱۲: کافران پیشین نیز تکذیب کردند و هلاک شدند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۹-۱۶: ذکر جزئیاتی از مقارنات مرگ که همگی در معرض آن هستند و کافران به آن بی‌توجهند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۳-۲۰: گردش کار محاسبه هر فرد در روز قیامت.

درب پاراگراف ۷- آیات ۲۶-۲۴: صدور دستور دستگیری کافران ستیزه‌جو.

درب پاراگراف ۸- آیات ۳۰-۲۷: دستگیر شدگان، هنگام حسابرسی در قیمت بگو مگوی بیجا می‌کنند.

درب پاراگراف ۹- آیات ۳۵-۳۱: اهل تقوا با احترام وارد بهشت می‌شوند.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۳۸-۳۶: خداوند که پیشینیان اینها را - که قوی‌تر هم بودند - هلاک کرد، قادر است با اینها نیز برخورد مناسب بنماید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۴۵-۳۹: ای پیامبر! حال که با چنین قومی طرفی، برای ادامه رسالت به این عبادات بپرداز.

مرحله چهارم

اولین بازتاب‌های

تکذیب‌آمیز مخالفان

سوره مدثر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۷-۱	پیامبر	دستورات ارشادی	انذار- تکبیر- تطهیر- اعطا	۱۶
۸-۱۰	آخرت	قیامت	شیپور- سختی آن روز	۱۲
۱۴-۱۱	خداوند	نعمت	(که به آن مخالف اسلام داد)	۱۳
۲۵-۱۵	مردم	کافران	رفتار- تکذیب	۴۰
۳۰-۲۶	آخرت	جهنم	کافران	۱۵
۳۱	حکمت	جهنم	تعداد کارگزاران جهنم ...	۵۸
۳۴-۳۲	قسم	عناصر طبیعی	ماه، رفتن شب، آمدن صبح	۸
۳۷-۳۵	آخرت	اهمیت آن	(یکی از چیزهای بزرگ است)	۱۳
۳۸	حکمت	انسان	هر کسی رهین اعمالش است	۵
۴۱-۳۹	آخرت	بهشت	اصحاب یمین	۸
۴۷-۴۲	مردم	کافران	اعمال (که آنها را جهنمی میکند)	۲۴
۴۸	آخرت	قیامت	شفاعت فایده ای برای کافران ندارد	۴
۵۳-۴۹	مردم	کافران	انتقاد از رفتارشان	۲۵
۵۶-۵۴	حکمت	قرآن	تذکره- برای کسی که بخواهد پند گیرد و اگر خدا نخواهد نخواهند خواست	۱۷
۲۵۸	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان	عنوان	شرح	درصد
-------	-------	-------	-----	------

	اصلی	فرعی	
۴/۱	مردم	کافران	رفتار- تکذیب- شرح اعمالی که جهنمی شان میکند- شرح توصیف رفتار نامناسب آنها (حق گریزی - توقع بیجا)
۴/۲	حکمت	جهنم	عده شان ۱۹ نفر است تا کافرو مسلمان و اهل کتاب امتحان شوند و...
۴/۳	آخرت	قیامت- جهنم	شیپور- سختی آن روز- پوست را میکند
۳/۴	پیامبر	دستورات عبادی	انذار- تکبیر- تطهیر- دهش
۳/۵	خداوند	نعمت	که حتی به منکران و مخالفان هم نعمت میدهد
۳/۶	قسم	عناصر طبیعی	مربوط به قیامت

درس: نکوهش تکذیب کافران و رویگردانی از حق و عناد نسبت به آن

درب پاراگراف ۱- آیات ۷-۱: ای پیامبر! با چنین رفتارهایی ظرفیت خویش را بالا ببر تا بتوانی با مکذبان مقابله کنی.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۰-۸: قیامت برای کافران سخت خواهد بود.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۶-۱۱: اشخاص به شدت ناشکر که از روی عناد آیاتمان را تکذیب می کنند جایشان در سقر خواهد بود.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۱-۲۷: سقر آتشی است که پوست را سیاه می کند و هیچکس (که عذاب او لازم است) را از قلم نمی اندازد و در مورد آنها هیچ قسمتی از آنها را عذاب نشده باقی نمی گذارد.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۷-۳۲: قسم به عناصری از طبیعت برای نزدیک کردن قیامت به ذهن.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۲-۳۸: هر کس در گرو اعمال بدی است که کسب کرده.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۸-۴۳: تشریح نوع رفتارهای آن افراد و نتیجه آخرتی آن.

درب پاراگراف ۸- آیات ۵۳-۴۹: علت رویگردانی کافران از این پندهای الهی بی- اعتقادی آنها به آخرت است.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۶-۵۴: این پند را به گوش بگیرید.

سوره نازعات

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۵	قسم	قیامت	جدا کردن، شدت، نشاط، تدبیر...	۱۰
۶-۹	آخرت	قیامت	شرح چگونگی وقوع	۱۰
۱۲-۱۰	مردم	کافران	سؤال استهزائی انکاری راجع به امکان وقوع قیامت	۱۴
۱۴-۱۳	آخرت	قیامت	شرح چگونگی وقوع	۷
۱۵	پیامبر	خطاب	سؤال- (ایا داستان موسی را شنیدی؟)	۴
۲۰-۱۶	پیامبران	حضرت موسی	جریان ماموریت حضرت موسی	۲۴
۲۴-۲۱	مردم	گذشتگان	فرعون- تکذیب- استکبار	۱۱
۲۵	خداوند	افعال	گرفتن فرعون از جهت فوق به جرمه در دنیا و آخرت	۵
۲۶	حکمت	انسان	عبرت برای کسی که خشیه دارد	۶

ق ۲۷	حکمت	انسان	آیا شما از لحاظ خلق شدیدترید یا آسمان	۶
۳۳- ۲۷	خداوند	افعال	افرینش آسمان و زمین و تمهیدات روزی	۲۲
۳۶- ۳۴	آخرت	قیامت	وقوع آن	۱۳
۳۹- ۳۷	مردم	کافران	شرح اعمالشان و نتیجه اش- جهنم	۱۰
۴۱- ۴۰	مردم	مومنان	شرح اعمالشان و نتیجه اش- بهشت	۱۳
ق ۴۲	پیامبر	خطاب	از تو راجع به قیامت می پرسند	۳
ق ۴۲	مردم	سؤال	کی قیامت بر پا میشود؟	۲
۴۵- ۴۳	پیامبر	تعلیم	راجع به قیامت- تاریخ وقوع آن زیاد دقیق نشو- تو فقط بیم رسان هستی انهم به کسی که نگرانی دارد	۱۲
۴۶	آخرت	قیامت	تلقى مردم از مدت زندگی دنیا در آن روز	۹
جمع				۱۸۱

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	تکذیب زبانی و عملی قیامت	۲۷/۶
۴/۲	آخرت	قیامت	حقیقت و چگونگی وقوع هولناک آن	۲۱/۵
۴/۳	خداوند	صفات	قدرت (بر ایجاد قیامت)	۱۵
۴/۴	پیامبران	موسی	جریان مبعوث شدن او بسوی	۱۳/۳

	فرعون			
۴/۵	پیامبر	ارشاد	به اصل قیامت بپردازید نه به جزئیات حاشیه ای	۱۰/۵
۴/۶	حکمت	انسان	ادمی باید به قدرت خداوند خیلی توجه کند.	۶/۶

درس: مردم در موضوع قیامت عمدتاً به تکذیب آن گرایش دارند.

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: قسم به کارگزارانی که با شدت و نشاط، ناگزیرانه عمل می‌کنند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۴-۶: تشریح عناصری از هولناکی قیامت.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۶-۱۵: در داستان موسی عبرتی است برای کسانی که خشیت دارند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۳-۲۷: به خود آئید و به خداوند متوجه شوید.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۱-۳۴: جلب توجه مردم به نتیجه‌ای که وقوع قیامت می‌تواند برای هر کس داشته باشد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۶-۴۲: قیامت را خیلی زود خواهند دید.

سوره نوح

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	پیامبران	نوح	ارسال او برای انداز	۱۴
۴-۲	پیامبران	نوح	گزارش مأموریت	۳۰
۵-۱۰ ق	مردم	گذشتگان	قوم نوح-بی توجهی	۴۰
۱۰ ق-۲۰	خداوند	افعال	نعمت ها	۵۹

۲۴	پیامبران	نوح	نفرین به قوم	۳۶
۲۵	مردم	گذشتگان	نزول عذاب	۱۲
۲۶-۲۷	پیامبران	نوح	نفرین بر قوم خویش	۲۰
۲۸	پیامبران	نوح	دعا راجع به مؤمنان	۱۵
جمع				۲۲۶

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	نوح	شرح جدیت‌های تبلیغی او.	۵۰/۹
۴/۲	خداوند	نعمت	نعمت‌های کلان مربوط به زندگی	۲۶/۱
۴/۳	مردم	گذشتگان	بی توجهی شدید به دعوت پیامبرشان و نزول عذاب بر آنها	۲۳

درس: خداوند در عین منعم بودن در مقابل بی‌توجهی شدید عمومی به دعوت حق، عذاب هم نازل می‌کند

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: خداوند نوح را به هشداردهندگی فرستاد.
درب پاراگراف ۲- آیات ۱۰-۵: گزارش چگونگی انجام مأموریت از سوی نوح به خداوند.
درب پاراگراف ۳- آیات ۲۰-۱۱: (نوح توجه قوم خویش را جلب کرد به) گوشه‌ای از الطاف الهی در صورت قبول دعوتش.
درب پاراگراف ۴- آیات ۲۴-۲۱: ادامه گزارش نوح.
درب پاراگراف ۵- آیه ۲۵: قوم نوح به سبب نوع رفتارشان ابتدا به عذاب هلاکت و

سپس به عذاب برزخی دچار شدند.
درب پاراگراف ۶- آیات ۲۸-۲۶: جمع‌بندی نوح در گزارش خویش و ارائه پیشنهادات.

سوره قمر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	آخرت	قیامت	نزدیک بودن وقوع - خبر دادن از یکی از حوادث قبل از وقوع	۴
۲-۵	مردم	کافران	توصیف آنها - سحر خواندن آیات - تکذیب - پیروی اهواء	۲۷
ق ۶	پیامبر	دستور رفتاری	از آنان روی گردان	۲
۸-عق	آخرت	قیامت	وضع و حالت کافران در آن روز	۲۲
۱۴-۹	مردم	گذشتگان	قوم نوح - تکذیب - گرفتار شدن به عذاب دنیا و نابودی	۳۹
۱۵	حکمت	باستانشناسی	آنها بعنوان نشانه ای رها کردیم آیا پند پذیری هست ؟	۷
۱۶	حکمت	ارزیابی عذاب و هشدارها	آیا به نظر عبرت در هشدارها و عذاب ها نگریسته اید؟	۴
۱۷	حکمت	قرآن	قرآن را برای پند گرفتن آسان قرار دادیم. آیا پند پذیری هست ؟	۷
ق ۱۸	مردم	گذشتگان	قوم عاد تکذیب کردند	۲
ق ۱۸	حکمت	ارزیابی عذاب و هشدارها	مانند ردیف ۱۶	۴

۲۰- ۱۹	مردم	گذشتگان	چگونگی عذابشان - باد صرصر	۱۵
۲۱	حکمت	ارزیابی عذاب و هشدار دهنده ها	مانند ردیف ۱۶	۴
۲۲	حکمت	قرآن	قرآن را برای پند پذیری آسان کردیم آیا پند پذیری هست ؟	۷
۳۱- ۲۳	مردم	گذشتگان	قوم ثمود- تکذیب - امتحان - نزول عذاب	۵۸
۳۲	حکمت	قرآن	قرآن را برای پند گرفتن آسان قرار دادیم آیا پند پذیری هست؟	۷
۳۹- ۳۳	مردم	گذشتگان	قوم لوط - تکذیب - امتحان - نزول عذاب	۴۳
۴۰	حکمت	قرآن	قرآن را برای پند گرفتن آسان قرار دادیم. آیا پند پذیری هست ؟	۷
۴۲- ۴۱	مردم	گذشتگان	قوم فرعون - تکذیب - عذاب	۱۳
۴۵- ۴۳	مردم	کافران	رد پایه های فکری آنها (آیا این کفار از آن کفار بهتر بودند ؟ آیا...)	۱۸
۴۶	آخرت	قیامت	سختی آن روز (برایشان)	۷
۴۸- ۴۷	آخرت	عذاب	کافران در عذاب ها و سختی ها - آتش - سرزنش	۱۴
۵۰- ۴۹	حکمت	تقدیرات	همه چیز را به اندازه آفریدیم و امر ما مانند چشم بهم زدن است	۱۱
۵۱	حکمت	مردم	کافران- پیروانان را هلاک کردیم آیا پند پذیری هست	۶
۵۳-	حکمت	نظام ثبت و	هر چیز کوچک و بزرگی که انجام	۹

۵۲		ضبط اعمال	داده اند نوشته شده	
۵۵- ۵۴	آخرت	بهشت	نعمت مؤمنان	۱۱
جمع				۳۴۸

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	گذشتگان	فکر مکذبان باطل است- عذاب اخروی را حتما دارند- ممکن است به عذاب دنیا هم دچار شوند	۶۱/۸
۴/۲	حکمت	هشدار	این سوره حاوی این پند مهم است که ضدیت با حق، ممکن است شما را هم به عذاب نابود کننده دچار کند	۲۱
۴/۳	آخرت	قیامت	کافران در قیامت سختی و در جهان پس از آن عذاب خواهند داشت.	۱۶/۷
۴/۴	پیامبر	دستور رفتاری	هیچ راه مماشات با آنها برای تو نمانده	۰/۶

درس: ضدیت فعالانه با حق سبب نابودی در دنیا و عذاب در آخرت است

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: چرا این همه لجبازی می‌کنید در حالی که قیامت این همه نزدیک شده؟

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: ای پیامبر! از آنان روی بگردان زیرا جوابشان را در روزی که برایشان بسیار سخت خواهد بود دریافت خواهند کرد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۷-۹: نابودی دسته‌جمعی قوم نوح که به طور فعالانه با حق ضدیت می‌کردند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۲-۱۸: نابودی دسته‌جمعی قوم عاد که فعالانه با پیامبران ضدیت می‌کردند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۲-۲۳: نابودی دسته‌جمعی قوم ثمود که با حق به طور فعالانه ضدیت می‌کردند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۰-۳۳: نابودی دسته‌جمعی قوم لوط که با حق به طور فعالانه ضدیت می‌کردند.

درب پاراگراف ۷- آیه‌های ۴۲-۴۱: شکست قوم فرعون که همه آیات الهی را تکذیب می‌کردند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۸-۴۳: کفار به وضع خویش ننازند، موعده‌شان قیامت است که مهم‌تر و تلخ‌تر است.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۳-۴۹: به این علل است که ضدیت فعالانه با حق سبب نابودی در دنیا و عذاب آخرت است.

درب پاراگراف ۱۰- آیه‌های ۵۵-۵۴: وضعیت خوب کسانی که راه خود را از راه معاندان فعال جدا کردند.

سوره فیل

درس: ذکر یک قدرت نمائی خداوند در جهت حفظ کیان دین.

سوره بروج

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	قسم	سایر	آسمان- زمان- گواهی	۷
۴-۸	مردم	گذشتگ ان	نکوهش اصحاب اخدود- (که عده را بدلیل غیر هم دینی شکنجه	۲۵

	میکردند و شرح عمل آنها)			
۹	خداوند	صفات	مُلک - گواه بودن	۱۰
۱۰	آخرت	جهنم	کافران - شکنجه گر - عذاب خواهند داشت	۱۴
۱۱	آخرت	بهشت	پیروزی بزرگ	۱۴
۱۶- ۱۲	خداوند	صفات	بطش - ابداء و اعاده - غفران - عرش - فعل	۱۷
۱۸- ۱۷	مردم	گذشتگ ان	نکوهش قوم فرعون و ثمود	۶
۱۹	مردم	کافران	در تکذیبی هستند	۵
۲۰	خداوند	صفات	احاطه	۴
۲۲- ۲۱	قرآن	توصیف	مجید - لوح محفوظ	۷
جمع				۱۰۹

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	نکوهش اعم از کافران گذشته یا معاصر	۳۳
۴/۲	خداوند	صفات	ملک - علم - بطش - احاطه - غفران	۲۸/۴
۴/۳	آخرت	بهشت و جهنم	بهشت مومنان و جهنم کافران (وعده جزای اعمال)	۲۵/۷
۴/۴	قسم	سایر	آسمان - زمان - شاهدان	۶/۴
۴/۵	قرآن	توصیف		۶/۵

درس: جباران در اثر عدم توجه به صفات خداوندی مرتکب جنایات

درب پاراگراف ۱- آیات ۹-۱: قسم به آسمانی که برج‌ها دارد و قسم به روز و عده شده و قسم به شاهد و مورد شهادت که با اهل چاله‌های پر از آتش با غضب و نفرت رفتار خواهد شد.

درب پاراگراف ۲- آیه‌های ۱۱-۱۰: مؤمن شکنجه شده برنده، و شکنجه کننده‌اش بازنده است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۱۲: یادآوری صفات علو و غلبه الهی.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۰-۱۷: تکذیب کافران به علت بی‌توجهی به احاطه الهی است.

درب پاراگراف ۵- آیه‌های ۲۲-۲۱: این مطالب حقایقی است صحیح و والا مرتبه.

سوره مسد

درس: ابولهب نه تنها موفق نشد، بلکه هم ضرر دنیائی کرد و هم ضرر اخروی.

سوره معارج

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	مردم	کافران	درخواست عذاب حتمی که چیزی آن را از کافران دفع نمیکند	۱۲
۴	آخرت	قیامت	توصیف آن روز (که مساوی است با پنجاه هزار سال ما)	۱۱
۵-۷	پیامبر	دلدار	امر به صبر و تعلیل اینکه آنها قیامت را دور می‌بینند و ما	۵

	نزدیک			
۳۱	توصیف سختی ان	قیامت	آخرت	۸-۱۴
۱۱	توصیف عذاب	عذاب	آخرت	۱۸- ۱۵
۱۲	توصیف	انسان	مردم	۲۱- ۱۹
۶۸	توصیف	نمازگزاران	مردم	۳۵- ۲۲
۱۸	نکوهش (و ذکر رفتارشان)	کافران	مردم	۳۸- ۳۶
۲۱	خلق - قدرت	صفات	خداوند	۴۱- ۳۹
۸	توصیه- آنها را واگذار	ارشاد	پیامبر	۴۲
۱۸	طرز محسور شدن کافران	قیامت	آخرت	۴۴- ۴۳
۲۱۵	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	نمازگزاران	توصیف مفصل آنان (نماز و زکات و ادای امانت و...)	۵۱/۲
۴/۲	آخرت	قیامت	توصیف سختی های آن روز و توصیف عذاب	۳۳
۴/۳	پیامبر	دلداري و ارشاد	امر به صبر با تشریح علت آن و توصیه به آنکه آنها را واگذار	۷
۴/۴	خداوند	صفات	آفرینش- قدرت	۸/۸

درس: تشویق مردم به قدم گذاشتن در راه نیکی‌ها و توصیف و الگوسازی رفتار دلپسند و معرفی افکار و رفتار متضاد با آن.

درب پاراگراف ۱- آیات ۷-۱: ای پیامبر! بر تکذیب کافران صبر کن.
 درب پاراگراف ۲- آیات ۱۸-۸: سختی قیامت، به خصوص برای مجرمان و رویگردانان از حق است.
 درب پاراگراف ۳- آیات ۲۱-۱۹: زمینه روانشناختی اکثر انسان‌ها.
 درب پاراگراف ۴- آیات ۳۵-۲۲: ارائه یک چک لیست برای استفاده کسانی که می-خواهند خود را در نردبان انسانیت بالاتر بکشند.
 درب پاراگراف ۵- آیات ۴۴-۳۶: ای پیامبر! کافران را که - علیرغم دقت و توجهشان - به راه حق نمی‌آیند به حال خودشان واگذار.

سوره ذاریات

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۴	قسم	عناصر ماورایی	ملائکه کارگزار ماورایی	۸
۵-۶	آخرت	قیامت	حتمیت وقوع	۶
۷	قسم	آسمان	یکی از خواص آسمان	۳
۸	مردم	انسان	انسان، در قول مختلف است	۴
۹	حکمت	مردم	تشریح علت گمراهی عده ای	۴
۱۰-۱۲	مردم	کافران	توصیف- تخمین زندگان	۱۱
۱۴-	آخرت	عذاب	کافران- آتش و سرزنش	۱۲

۱۳				
۱۶- ۱۵	آخرت	بهشت	محسنین - نعمت	۱۴
۱۹- ۱۷	مردم	مومنان	توصیف - محسنین	۱۴
۲۳- ۲۰	حکمت	مردم	تفکر در زمین - نفس - آسمان - نطق انسانی	۲۲
۳۰- ۲۴	پیامبران	حضرت ابراهیم	بشارت اولاد در حالیکه پیروزش نازا بود	۵۲
۴۶- ۳۱	مردم	گذشتگان	کافران - تکذیب - نابودی	۱۰۹
۴۹- ۴۷	خداوند	افعال	آفرینش آسمان - زمین - جفت ها	۱۶
۵۱- ۵۰	مردم	دستور عبادی و رفتاری	پناه به خدا ببرید و به شرک نگرائید	۱۹
۵۳- ۵۲	مردم	گذشتگان	تکذیب و علت یابی آن	۱۹
۵۵- ۵۴	پیامبر	دستور رفتاری	از آنها روی بگردان - هشدار بده	۱۰
۵۸- ۵۶	حکمت	خداوند	آفرینش و علت آن	۲۲
۵۹	مردم	کافران	حکمت (به آثار وضعی اعمالشان میرسند)	۹
۶۰	آخرت	قیامت	کافران - عذاب	۷
۳۶۱	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	گذشتگان	کافران گذشته- حق را تکذیب کردند نابود شدند	۳۰/۲
۴/۲	مردم	کافران	تکذیب حق- درک آثار وضعی آن- علت یابی و دعوت به اصلاح رفتار	۲۱/۱
۴/۳	پیامبران	ابراهیم	خداوند بخاطر صالحان حتی در این دنیا هم خرق عادت میکند	۱۴/۸
۴/۴	حکمت	مردم	با تفکر، باورهای صحیح پیدا کنید	۱۳/۳
۴/۵	آخرت	عذاب	وقوع آخرت حتمی است مبدا بهشت را از دست داده جهنمی شوید	۱۰/۸
۴/۶	خداوند	افعال	آفرینش	۴/۴
۴/۷	قسم	عناصر ماورائی	ملائکة کارگزار ایجاد قیامت	۳/۱
۴/۸	پیامبر	دستور رفتاری	از کافران روی برگردان و تذکر بده	۲/۳

درس: کفار اعم از پیشینیان و معاصر، در اثر غلطی فکریه تکذیب حقایق می‌پردازند و به نتایج آن نیز دچارند

درب پاراگراف ۱- آیات ۶-۱: پیدایش آخرت با پراکنش (و حمل، و جریان آرام، و تقسیم کار) مرتبط است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۹-۷: البته شما از لحاظ اعتقادات مختلفید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۴-۱۰: نابود باد آنها که (به جای جستجوی حقیقت) به حدس و گمان اکتفا می‌کنند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۹-۱۵: تقوایپیشگان در شرایط مطلوب خواهند بود.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۳-۲۰: توجه به این نکات حکمت‌آمیز بیماری تخمین و تکذیب را رفع می‌کند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۰-۲۴: خداوند به بعضی از نمونه‌های متقیان در همین جهان هم لطف و رحمت خاص مبذول می‌فرماید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۶-۳۱: بعضی از اقوام مکذب در همین جهان نیز دچار عذاب هلاکت دسته‌جمعی شدند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۵۱-۴۷: یادآوری بعضی از جنبه‌های قدرت و نعمت الهی.

درب پاراگراف ۹- آیه‌های ۵۳-۵۲: مکذبان روش‌های یکسانی برای تکذیب دارند که از علت واحدی سرچشمه می‌گیرد.

درب پاراگراف ۱۰- آیه‌های ۵۵-۵۴: ای پیامبر! در مقابل رفتار مکذبان چنین باش و چنین کن.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۵۸-۵۶: حکمت آفرینش جن و انس عبادت خداوند است، نه اینکه فایده‌ای برای خداوند داشته باشد.

درب پاراگراف ۱۲- آیه‌های ۶۰-۵۹: مخالفان پیامبر به همان سرنوشت کفار پیشین دچار خواهند شد.

سوره جن

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱ق	پیامبر	تقریر	بگو وحی شده بمن	۸
۱۵- ۱ق	سایر	جن	شرح عقاید جن توسط خودشان	۱۴۱
۱۷- ۱۶	حکمت	جزای رفتاری	جزای جن در این جهان و هدایت نکردن گناهکاران جن	۱۹
۱۸	احکام	سایر	مساجد از آن خداست	۸

۱۹	سایر	جن	وقتی که پیغمبر برای دعا ایستاد بر او چنان اجتماعی کردند که...	۱۰
۲۰	پیامبر	دستور	ابلاغ عقاید	۹۹
جمع				۲۸۵

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	سایر	جن	نقل قول از جن در خصوص عقاید دینی آنها	۵۳
۴/۲	پیامبر	دستور ابلاغی	عقاید	۳۷/۵
۴/۳	حکمت	جزای رفتاری	اعم از این جهان یا آن جهان	۶/۷
۴/۴	احکام	سایر		۲/۸

درس: بیان عقاید صحیح

درب پاراگراف ۱- آیات ۷-۱: ذکر تأثیرپذیری فوری جنیان و نقل اعتراف آنان به اینکه عقایدشان اصلاح شده.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۰-۸: اعتراف جنیان به اینکه تغییراتی در وضع آسمان‌ها پدید آمده (و ممکن است در اثر ظهور پیامبر(ص) باشد).

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۴-۱۱: ذکر تأثیرپذیری جن پس از استماع قرآن و اعتراف به اینکه عقایدشان اصلاح شده.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۹-۱۵: تذکرات اکمالی و ارشادی الهی در رابطه با بعضی از نکاتی که جن ابراز داشته.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۸-۲۰: تقریرات خداوند به پیامبر(ص) راجع به بعضی عناصر

اعتقادی صحیح دیگر.

سوره کوثر

درس: دلداری دادن به پیامبر(ص).

مرحله پنجم

پررنگ شدن تکذیب‌ها

و

ورود به مرحله‌ی لجبازی و

عناد

سوره دخان

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	حم		۱
۲	قسم	قرآن	به کتاب روشن کننده	۲
ق ۳	خداوند	وحی	فرو فرستادن قرآن	۳
۴	حکمت	تفکیک امور	در آن (لیله مبارکه) کل امور بطور حکمت آمیز جدا میشود	۵
ق ۵	حکمت		امری که از جانب ما است	۳
ق ۵	خداوند	صفات	مُرْسِل	۳
ق ۶	حکمت		رحمتی است از جانب پروردگارت	۳
ق ۶	خداوند	صفات	سمیع و علیم	۴
ق ۷	خداوند	صفات	رب آسمانها و زمین و بین آنها	۵
ق ۷	مردم	مومنین	صفات - موقن	۳
ق ۸	خداوند	صفات	وحدانیت	۴
ق ۸	خداوند	صفات	احیاء و اماته	۲
ق ۸	خداوند	صفات	رب	۴
۹	مردم	کافران	زکات - شک - لعب	۵
ق ۱۰	پیامبر	دستور	مراقب باش تا ...	۱
۱۱ - ۱۰	قیامت	علائم وقوع	دودی در آسمان پیدا شود که مردم را فرا گیرد.	۷
۱۱	آخرت	صفت	عذاب الیم	۳
۱۲	مردم	کافران	جزع و فرع	۶
۱۳ - ۱۴	مردم	کافران	تکذیب پیامبر	۲۰
ق ۱۵	خداوند	صفات	کنترل امور	۶

ق ۱۶	آخرت	مشخصات	گرفتن بزرگ	۴
۱۶	خداوند	صفات	منتقم	۲
۱۷	مردم	گذشته گان	قوم فرعون آزمایش شدند	۸
۱۸	پیامبران	موسی (ع)	خطاب به فرعون بندگان خدا را بمن بده. من فرستاده ای امینم	۹
۱۹	پیامبران	موسی (ع)	نسبت به خدا تکبر نکنید من با دلیلی روشن بسویتان آمده ام	۹
۲۰	پیامبران	موسی (ع)	پناه به خدا میبرم که آزارم کنید	۶
۲۱	پیامبران	موسی (ع)	و اگر ایمان نمی آورید از من کناره بگیرید	۵
۲۲	پیامبران	موسی (ع)	خدا را خواند که این مردم مجرم هستند	۶
۲۴-۲۳	پیامبران	موسی (ع)	دستور شبانه نبدگانم را ببر - تعقیبتان می کنند از دریا به آرامی عبور کن - آنها با سپاهشان غرق خواهد شد	۱۱
۲۹-۲۵	مردم	گذشته گان	کافران خودشان از بین رفتند و نعمتهایشان بدست دیگران افتاد	۲۴
۳۰	خداوند	نعمت	نجات دادن مومنان گذشته	۶
۳۱	مردم	گذشته گان	فرعون - گردنکش و مسرف	۷
۳۲	خداوند	نعمت	بنی اسرائیل را بر اساس یکنوع علمی بر همه جهانیان برتری دادیم	۶
۳۳	خداوند	نعمت	آیاتی به آنان دادیم که در آنها	۷

	آزمایشهای آشکار بود			
۱۷	نکوهش عقیده آنان که ما پس از مرگ برانگیخته نخواهیم شد	کافران	مردم	۳۶- ۳۴
۱۲	قوم تبع و قبلی - آیا آنها بهترند	گذشته گان	مردم	۳۷
۱۰	آسمان و زمین را به بازی نیافریدیم. آنها را جز به حق نیافریدیم	آفرینش	حکمت	۳۹- ۳۸
۴	اکثرشان نمیدانند	کافران	مردم	۳۹ق
۱۶	مشخصات	قیامت	آخرت	۴۲- ۴۰
۴	عزیز و رحیم	صفات	خداوند	۴۲
۳۴	شرح عذاب	جهنم	آخرت	۵۰- ۴۳
۳۸	شرح نعمتها	بهشت	آخرت	۵۷- ۵۱
۵	شرح نعمت اعطائی به آن حضرت	خطاب	پیامبر	۵۸
۳	منتظر باش آنها هم منتظرند.	دستور	پیامبر	۵۹
۳۴۰	جمع			

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	نکوهش کافران از لحاظ فساد عقیده و گردنکشی و تکذیب و خسرانی که دچار آن میشوند	۳۰/۹

۴/۲	آخرت	جهنم	هشدار نسبت به قیامت سخت و جهنم و عذاب	۳۰
۴/۳	خداوند	صفات	صفات خداوندی و نعمات او	۱۶/۲
۴/۴	پیامبران	موسی	فرعونیان را به ایمان دعوت مینمود	۱۳/۵
۴/۵	حکمت		همه چیز این جهان حکیمانه و ناشی از رحمت خداوندی است	۶/۲
۴/۶	پیامبر	خطاب و ارشاد	تو در موقعیت بهتر هستی پس صبر کن و منتظر باش	۲/۴
۴/۷	قسم	به کتاب روشن کننده	حقیقت آن است که در این کتاب بیان شده	۰/۶
۴/۸	حروف مقطعه	حم		۰/۳

درس: نکوهش کافران گذشته و معاصر که علیرغم نعمت های الهی و حکمت آفرینش جهان به گردنکشی و لجبازی دچارند.

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: حروف مقطعه.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۲: خداوند یکتا که پروردگار همگی شما و نیاکانتان است آن کتاب آشکار (قرآن) را در شبی پربرکت فرو فرستاد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۹: کافران از روی بازیگوشی به شک می‌پردازند اما گرفتار نتیجه آن خواهند شد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۳-۱۷: نمونه رفتاری یکی از اقوام قبلی که به رسالت پیامبرشان اهمیتی ندادند و سعی کردند به او و پیروانش دست پیدا کنند و هلاک شدند و نعمت‌هایشان از دست رفت.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۷-۳۴: این کافران می‌گویند مرگ پایان کارها است و برانگیخته نخواهیم شد.

درب پاراگراف ۶- آیه های ۳۹-۳۸: در آفرینش آسمانها و زمین قصد حکیمانه‌ای است ولی آنها به این موضوع آگاه نیستند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۵۷-۴۰: قیامت برای همگان می‌رسد و کافران عذاب و مؤمنان نعمت خواهند داشت.

درب پاراگراف ۸- آیه‌های ۵۹-۵۸: ای پیامبر! آسان کردن آن (قرآن) بر زبان تو برای پند گرفتن مردمان است.

سوره زخرف

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	حم		۱
۳-۲	قرآن	صفات	واضح و آشکارشاید تعقل کنید	۶
۴	قرآن	صفات	جایگاه والایی در نزد ام الكتاب دارد	۷
۵	مردم	کافران	نکوهش - آیا چون مردم اسرافکاری هستی باید از شما چشم پوشی کنیم	۸
۶-۸	مردم	گذشتگان	استهزاء انبیاء و هلاکت دستجمعی	۲۱
۹	مردم	کافران	اعتراف به آفرینش آسمانها و زمین توسط خداوند	۱۰
۱۲-۱۰	خداوند	افعال	آفرینش - باران - زنده کردن زمین مرده آفرینش جفت ها- کشتی ها و چارپایان	۳۴
۱۴-۱۳	مردم	انسان	آموزش دعا (که هنگام سواری باید بنماید)	۲۴

۲۵- ۱۵	مردم	کافران	نکوهش- فسادعقیده- لجبازی- زورگویی عقیدتی	۱۵۶
۲۸- ۲۶	پیامبران	ابراهیم	اظهار بیزاری او از قومش	۲۱
۲۹	حکمت	فلسفه تاریخ	به اینها فرصت دادیم تا حق و رسول آشکار بیاید	۹
۳۲- ۳۰	مردم	کافران	نکوهش ایرادهای بیجائی که میگرفتند	۳۶
۳۵- ۳۳	حکمت	فلسفه تاریخ	خداوند میخواهد مردم مطابق یک قانون مورد محاسبه قرار گیرند	۳۵
۳۷- ۳۶	حکمت	کافران	کسی که از یاد خدا روگردان شود شیطانی را قرین او میکنیم	۱۸
۳۹- ۳۸	آخرت	قیامت	کافران - افسوس - پشیمانی	۲۰
۴۵- ۴۰	پیامبر	ارشاد	زیاد جوش نخور که چرا ایمان نمی آورند- به رسالت بپرداز	۶۶
۵۶- ۴۶	مردم	گذشتگان	قوم موسی- فرعون- لجبازی- عناد- مخالفت با حق	۱۲۹
۵۹- ۵۷	مردم	کافران	لجبازی در خصوص حضرت عیسی	۳۳
۶۰	حکمت	فلسفه تاریخ	اگر میخواستیم بجای اینها ملائکه را قرار میدادیم	۸
۶۲- ۶۱	مردم	انسان	تعلیم عقاید صحیح(آخرت و هشدار راجع به شیطان)	۱۷
۶۴- ۶۳	پیامبران	عیسی	دعوت مردم به راه حق	۲۶
۶۵	مردم	گذشتگان	کفر ورزیدند	۱۱
۶۷	آخرت	قیامت	مشخصات آن(ناگهانی بودن-)	۱۷

۶۶			دشمن شدن دوستان)	
۷۳- ۶۸	آخرت	بهشت	مومنان	۵۹
۷۸- ۷۴	آخرت	جهنم	کافران	۴۱
۸۰- ۷۹	مردم	کافران	اصرار بر کفرشان - بدفهمی راجع به علم خدا	۱۶
۸۳- ۸۱	پیامبر	ارشاد	چنین بگو- چنین رفتار کن	۲۴
۸۵- ۸۴	خداوند	صفات	الوهیت در آسمان و زمین- حکمت- علم و برکت- ملک- علم قیامت- رجعت به سوی او	۲۴
۸۶	مردم	کافران	خطای فکری آنها راجع به شفاعت	۱۳
۸۷	مردم	کافران	اعتراف به خالقیت خدا	۸
۸۹- ۸۸	پیامبر	ارشاد	از آنها درگذر و بخوبی با آنها رفتار کن بزودی خواهند دانست	۱۳
۹۱۱	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران و گذشتگان	نکوهش لجبازی و اصرار کافران گذشته و حال بر عقاید باطلشان و مخالفت عملی با پیامبرانشان	۵۳
۴/۲	آخرت	جهنم و قیامت	عذاب کافران	۱۵
۴/۳	پیامبر	ارشاد	با کافران رفتاری از روی حوصله	۱۱/۳

	بنما و صبور باش			
۴/۴	حکمت	فلسفه تاریخ	اراده خداوندی این است که مردم مطابق یک روش واحد مورد رفتار و ارزیابی قرار گیرند	۷/۷
۴/۵	خداوند	صفات و افعال	لطف و رحمت و نعمت و علم و قدرت و برکت	۶/۴
۴/۶	پیامبران	عیسی - ابراهیم	استقامت - دعوت به حق	۵/۲
۴/۷	قرآن	صفات	موقعیت والا	۱/۴
۴/۸	حروف مقطعه	حم		۰/۱

**درس: کافران بی توجه به افعال و صفات پر لطف الهی، عامدانه و مصرانه
با پیامبران لجبازی و مخالفت می کنند**

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: حروف مقطعه.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۲: قرآن حق است و از چنین جائی آمده است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۸-۵: هر قدر هم که کافران کفر بورزند خداوند از اتمام حجت صرف نظر نمی کند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۴-۹: گوشه ای از افعال و صفات پر لطف الهی، که کافران به آن اعتراف هم دارند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۹-۱۵: انسان به علت ناسپاسی، بعضی از ملائکه را که بندگان خدا می باشند جدا در نظر گرفته و آنها را دختران خدا فرض کرده اند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۲-۲۰: کافران برای پرستش غیر خدا دلیل معقول مقبولی ندارند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۲۵-۲۳: کافران در موضوع کفرشان دچار لجبازی و اصرار عامدانه هستند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۲۶-۲۸: ابراهیم از خدایان قوم خویش بیزاری جست، و خدائی را برگزید که او را آفریده، و دل به هدایت او بست.

درب پاراگراف ۹- آیات ۲۹-۳۵: کافران در برخورد با حق ارزیابی غلط دارند.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۳۶-۳۹: عدم اقبال مناسب نسبت به پند حق، سبب می‌شود آدمی خود را به عوامل گمراهی تسلیم کند.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۴۰-۴۵: ای پیامبر! راه صحیح خودت را برو و بیش از اندازه حساسیت به خرج نده.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۴۶-۵۶: نمونه‌ای از رفتار کافران و لج و اصرار مربوطه در قوم فرعون.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۵۷-۶۵: کافران بین عقیده مسیحیان (که مسیح را پسر خدا می‌خواندند) و عقاید خویش شباهتی دیده و از آن یک «شبه دلیل» ساخته و بر کفر خویش اصرار ورزیدند.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۶۶-۷۸: ای کافران دست از لجاجت و اصرار بردارید و آینده مطلوب مقبول را از آن خود کنید و گرنه بد روزگاری خواهید داشت.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۷۹-۸۳: ای پیامبر! ناراحت نباش و این کافران را که ضمن لجبازی، به این که تحت نظر هستند توجه ندارند، به حال خویش واگذار.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۸۴-۸۹: ای پیامبر! خداوند تو این است، پس ناراحت نباش و از رفتارهای اینها بزرگوارانه درگذر.

سوره فصلت

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	حم		۱
۲	خداوند	صفات	رحمان- رحیم- تنزیل کتاب	۴
۳	قرآن	صفات	آیاتش تفصیل یافته- روشن است- برای مردم عالم	۷

ق ۴	قرآن	صفات	بشیر و نذیر	۲
ق ۴	مردم	کافران	اکثرشان اعراض کردند	۶
۵	مردم	کافران	میگویند نمی فهمیم- گوشمان سنگین است هر کاری میکنی یکن	۱۷
۶	پیامبر	دستور رفتاری	بگو بشری مثل شما هستم که وحی میگیرم- استغفار کنید...	۱۶
۷	مردم	کافران	صفات آنها- کفر به آخرت- ندادن زکات	۸
۸	مردم	مومنان	صفات- و بشارت اجر بی منت	۹
۹-۱۲	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین- تمهید رزق بندگان- ساماندهی جهان- تزیین آسمان دنیا...	۶۴
۱۳-۱۸	مردم	گذشتگان	تکذیب پیغمبران- استکبار- عذاب نابود کننده	۱۱۶
۱۹-۲۴	آخرت	قیامت	کافران- ناباوری از اوضاع قیامت- نکوهش- ناراحتی	۹۳
۲۵	حکمت	یک قانون الهی	کافران ضرر کرده اند چه جن - چه انس	۲۵
۲۶	مردم	کافران	رفتارشان- میگویند وقتی قرآن خوانده میشود هو کنید	۱۱
۲۷	مردم	کافران	تهدید به عذاب	۱۰
۲۸-۲۹	آخرت	جهنم	کافران در آن حالت با یکدیگر می ستیزند	۳۴
۳۰-۳۲	آخرت	قیامت	مومنان توصیف و تمجید و بشارت	۴۷

۳۳	مردم	مومنان	توصیف و تمجید رفتارشان	۱۳
۳۴-۳۶	پیامبر	آموزش اخلاقی	صبر- دفع به بهترین وجه- پناه بردن به خدا	۴۹
۳۷-۳۹	خداوند	آیات	شب و روز- خورشید و ماه- باران- زنده کردن زمین	۶۱
۴۰-۴۱	مردم	کافران	عمدا الحاد و کفر میورزند	۳۶
۴۲	قرآن	صفات	باطل در آن راهی ندارد	۱۳
۴۳-۴۴	پیامبر	دلدارى	تکذیب مکذبان تازگی ندارد - پیغمبران قبلى را هم تکذیب کردند	۵۲
۴۵	مردم	گذشتگان	اختلاف در دین حضرت موسى	۱۹
۴۶	حکمت	قانون الهی	عمل صالح به نفع صاحبش است و بر عکس آن نیز همینطور است	۱۱
ق ۴۷	خداوند	علم	نافذ و محیط به آینده	۱۸
ق ۴۸-۴۷	آخرت	قیامت	کافران - بیجواب بودن آنها	۲۲
۴۹-۵۱	مردم	انسان	همه اش خیر میخواهد و طاقت شر را ندارد و اگر نعمت ببیند بد میشود	۵۷
۵۲	مردم	کافران	پرسش از وجدان خود آنها- چه کسی گمراه تر است از.. کسی که در شقاق بعید است	۱۷
ق ۵۳	مردم	انسان	بزودی آیاتمان را در آفاق و انفس به آنها می نمایانیم تا بدانند آن حق است	۱۱
ق ۵۳	خداوند	صفات	بر هر چیزی گواه است	۹

ق ۵۴	مردم	کافران	راجع به لقاء پروردگارشان در جدالدن	۷
ق ۵۴	خداوند	صفات	بر هر چیزی محیط است	۵
جمع				۸۷۰

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	کافران اعم از گذشته و حال - استکبار - عمد - کفر - جدال - اختلاف	۳۸/۷
۴/۲	آخرت	قیامت	کافران در قیامت باناباوری از آن اوضاع، شروع به چشیدن عذاب میکنند و در جهنم با یکدیگر در ستیزند	۲۲/۵
۴/۳	خداوند		ذکر الطاف شامل عام دائمی الهی	۱۸/۵
۴/۴	پیامبر		دلداري و آموزش بهترین رفتار با کافران و صبر و مماشات ...	۱۳/۵
۴/۵	قرآن	صفات	آیاتش تفصیل یافته...	۲/۵
۴/۶	حکمت	قوانین الهی	کافران ضرر کرده اند-عمل صالح به نفع صاحب آن است.	۴/۱
۴/۷	حروف مقطعه	حم		۰/۱

درس: نکوهش کافران اعم از گذشته و معاصر برای بی توجهی به الطاف الهی و بی توجهی به آخرت که منجر به عمد و اصرار و عناد و گردنکشی

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: توصیف همه‌جانبه قرآن.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۵: ای پیامبر! علیرغم اینکه اینها اینقدر لجاجت دارند توجهشان را به این نکته جلب کن که لجبازی آنها فقط متوجه تو نیست، بلکه در مقابل خداوند است، و باز هم آنها را به راه درست دعوت کن.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۲-۹: ای پیامبر! بگو به چنین خدائی کفر می‌ورزید؟

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۸-۱۳: یادآوری عاقبت دو قوم از گذشتگان که همین روش استکبار و اصرار و عمد و عناد را در پیش گرفتند و به نابودی دسته‌جمعی دچار شدند و مؤمنان آنها نجات یافتند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۹-۱۹: حرکات دشمنانه نسبت به راه خدا عذاب آخرتی را در پی خواهد داشت.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۳-۳۰: رفتار پسندیده نجات‌بخش این است که شخص علناً خود و دیگران را به سوی خدا بخواند و در این راه استقامت کند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۶-۳۴: ای پیامبر! بهترین رفتار را با مردم داشته باش.

درب پاراگراف ۸- آیات ۳۹-۳۷: توجه دادن به قدرت خداوند و دعوت به رویگردانی از عبادت غیر خدا و بازگشت به عبادت خدا.

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۶-۴۰: ای پیامبر! از رفتارهای کافرانہ و مکذبانہ آنها ناراحت مباش و به ما واگذار.

درب پاراگراف ۱۰- آیه‌های ۴۸-۴۷: علم خداوند فراگیر است.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۵۱-۴۹: اکثریت انسان‌ها کم‌ظرفیت و دارای شخصیت ضعیف هستند.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۵۴-۵۲: کفر به قرآن بسیار هولناک است و آنها به زودی شاهد نشانه‌هائی خواهند بود که برایشان روشن خواهد شد که قرآن حق است.

سوره جاثیه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	حم		۱
۲	قرآن	تنزیل	از جانب خدای عزیزو حکیم	۶
۳	خدا	آیات	آسمان و زمین	۶
۴	خدا	آیات	آفرینش شما و پراکنش جنبنندگان	۹
۵	خدا	آیات	جایگزینی شب و روز و باران، زنده کردن پس از مرگ...	۱۹
۶	پیامبر	خطاب	پرسش جواب معلوم- انتقاد از کافران	۱۲
۷	مردم	بدکاران	تهدید آنها	۴
۸	مردم	بدکاران	توصیف آنها- وقتیکه آیات خدا بر آنها خوانده میشود اصرار به استکبار می کنند انکار که اصلا نشنیده اند	۱۴
۹	مردم	بدکاران	توصیف آنها - اگر چیزی از آیات ما را بدانند به مسخره اش میگیرند	۱۱
۱۰	آخرت	بدکاران	جهنم	۱۹
۱۱	آخرت	بدکاران	عذاب	۱۱
۱۲	خدا	نعمات	دریا را برای کشتی رانی مسخر شما کرد	۱۴
۱۳	خدا	نعمات	آنچه را که در آسمانها و زمین است مسخر شما کرد	۱۰

۶	برای آنها (دو قلم بالا) نشانه است	اهل فکر	مردم	بقیه ۱۳
۱۴	از کسانی که ایام خدا را امید ندارند درگذرید تا...	تشریع	مردم	۱۴
۱۱	هر کس عمل صالح کرد بنفع خود کرده و بر عکس	قوانین جهان	حکمت	۱۵
۱۳	به بنی اسرائیل نعمت و نبوت و کتاب دادیم و آنها را بر مردم برتر نمودیم	پیشینیان	مردم	۱۶
۱۰	بنی اسرائیل اختلاف نکردند مگر پس از اینکه علم به بسویشان آمد	پیشینیان	مردم	۱۷ق
۱۰	قضاوت بین اختلاف کنندگان	قیامت	آخرت	۱۸ق
۱۳	شریعت را پیروی کن نه هوسهای آنان را	ارشاد	پیامبر	۱۸
۶	آنها کمکی بتو نمیتوانند بکنند	ارشاد	پیامبر	۱۹ق
۵	بعضی اولیاء بعضی دیگرند	ظالمان	مردم	۱۹ق
۳	ولی متقین	صفات	خدا	۱۹ق
۷	اینها (مطالب فوق) برایشان مایه بصیرت است	موقنین	مردم	۲۰
۱۷	تصور غلط (فکر کرده اند آنها را مانند مومنان قرار میدهیم....)	بدکاران	مردم	۲۱
۱۳	آسمان و زمین به حق است تا هر کس به نتیجه عمل خودش برسد	آفرینش	خداوند	۲۲
۵۹	هوس خود را خدا گرفته، میگویند فقط همین دنیاست (دهری هستند)...	بدکاران	مردم	۲۳- ۲۵
۱۷	ابلاغ واقعیات مربوط به آفرینش	دستور	پیامبر	۲۶

۴	مُلک	صفات	خدا	۲۷ق
۶	زیانکار میشوند	مبطلون	آخرت	بقیه ۲۷
۲۵	قوانین آخرتی	قیامت	آخرت	۲۹- ۲۸
۱۳	لطف و رحمت	رفتار با مومنین	آخرت	۳۰
۱۲	به روی آنها می آورند-استکبار میکردید	رفتار با کافران	آخرت	۳۱
۲۲	به روی آنها می آورند آخرت را انکار میکردید	رفتار با کافران	آخرت	۳۲
۱۱	بدیهای اعمالشان برایشان آشکار شد	رفتار با کافران	آخرت	۳۳
۱۴	به آنها گفته میشود امروز شما را فراموش میکنیم	رفتار با کافران	آخرت	۳۴
۱۶	این به خاطر رفتارهای خودتان است	حکمت	آخرت	۳۵
۸	رب آسمانها رب زمین و رب همه جهانیان	صفات	خداوند	۳۶
۸	بزرگی در آسمانها و زمین خاص اوست...	صفات	خدا	۳۷
۴۷۹	جمع			

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	بدکاران معاصر پیامبران(ص) و نیز گذشتگان	۳۳/۴

۴/۲	آخرت	قیامت	روشن شدن حقایق برای بدکاران در آخرت	۳۳/۲
۴/۳	خداوند	آیات و نعمات	آفرینش آسمان و زمین و مردم و باران - رام کردن همه چیز برای انسان و...	۱۹/۶
۴/۴	پیامبر	ارشاد	چنین کن - به اعمال آنها توجه نکن	۱۰
۴/۵	حکمت	قوانین جهان	هر کس عمل صالح کرد به نفع خود کرد	۲/۳
۴/۶	قرآن		تنزیل قرآن از جانب خداوند عزیز و حکیم است	۱/۳

درس: نکوهش کافران که به آیات و نعمت های الهی لجبازانه و مصرانه کفر می ورزند

درب پاراگراف ۱- آیه های ۱-۲: فرو فرستادن آن کتاب از جانب خداوند دست نیافتنی فرزانه است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۳-۶: یادآوری چند نشانه روش از آیات الهی.

درب پاراگراف ۳- آیات ۷-۱۱: توصیف و نکوهش رفتار کافران، و هشدار به آنان درباره عاقبت سخت آنها.

درب پاراگراف ۴- آیه های ۱۲-۱۳: یادآوری نعمتهائی که برای بشر «آماده» شده و سبب سهولت زندگی انسانی می گردند.

درب پاراگراف ۵- آیه های ۱۴-۱۵: ای پیامبر! به پیروانت توصیه کن با توجه به اینکه بیشتر در معرض سعادت هستند با کافران مدارا کنند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۶-۲۰: ای پیامبر! راه خویش را که راه کتاب و حکم و نبوت و بصیرت مردم است برو، و مبادا به چیز دیگر توجه کنی.

درب پاراگراف ۷- آیه های ۲۱-۲۲: اینکه باید بین رفتار صحیح و غلط فرق گذاری شود، یکی از قوانین اساسی است که از خود سیستم آفرینش مایه گرفته است.

درب پاراگراف ۸- آیات ۲۵-۲۳: نکوهش رفتارهای لجبازانه کافران که سخن باطل بی‌دلیل می‌گویند.

درب پاراگراف ۹- آیه‌های ۲۷-۲۶: ای پیامبر! توجه آنان را به آفرینش و فرماندهی مطلق خداوند و اینکه عاقبتشان در صورتیکه به همین منوال بمانند چه خواهد شد، جلب کن.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۳۵-۲۸: همه مردم در قیامت بر مبنای موازین کتاب آسمانی خویش ارزیابی می‌شوند و به نتایج حاصل از آن می‌رسند.

درب پاراگراف ۱۱- آیه‌های ۳۷-۳۶: خداوند که دست نیافتنی فرزانه است شایسته ربوبیت جهانیان است، پس، ستایش خاص اوست.

سوره احقاف

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	حم	حم	۱
۲	قرآن	تنزیل	از جانب خدای عزیز و حکیم	۶
ق ۳	خداوند	آفرینش	به حق و سررسید معین	۱۰
ق ۳	مردم	کافران	اعراض به آنچه از آن بیم داده شدند	۵
۴	پیامبر	دستور	آنچه که غیر از خدا میخوانید چه خلق کرده اند؟	۲۹
۵	مردم	کافران	چه کسی گمراه تر است از کسیکه غیر خدا را بخواند و اجابت نشود؟	۱۷
۶	آخرت	قیامت	برائت شرکاء از عابدین خود	۹
۷	مردم	کافران	سحر خواندن آیات الهی	۱۵
ق ۸	مردم	کافران	میگویند اقتراست...	۳
ق ۱۰-۸	پیامبر	دستور	به کافران بگو	۷۰

۱۱	مردم	کافران	اگر سلام چیز خوبی بود ما پیشدستی میکردیم	۱۸
۱۲	قرآن	توصیف	دارای زبانی روشن، بیم رسان ظالمان و بشارت گوی نیکوکاران	۱۶
۱۴- ۱۳	مردم	مومنین	توصیف و نتیجه آخرتی آنان	۲۲
ق ۱۵	حکمت	تشریع	نیکی به والدین	۴
ق ۱۵	مردم	ارشاد	مادر به سختی حمل و به سختی وضع میکند	۹
۱۶- ۱۵	مردم	مومنین	نتیجه آخرتی اعمالشان	۵۰
۱۸- ۱۷	مردم	بدکاران	نتیجه آخرتی اعمالشان	۴۵
۱۹	آخرت	قوانین آخرتی	برای همگی درجاتی است...	۸
۲۰	آخرت	قیامت	رفتار با کافران	۲۷
۲۵- ۲۱	مردم	گذشتگان ن	نشانه های عذاب را هم دیدند اما جدا نگرفتند	۸۱
۲۶	مردم	مومنین	انتقاد از کافران	۳۲
۲۷	خداوند	امر	هلاکت سرزمینها	۱۰
۲۸	مردم	کفار	انتقاد استدلالی	۱۹
۳۲- ۲۹	قرآن	تأثیر روی جن	اعتقادات جنی ها	۶۹
۳۳	مردم	کفار	انتقاد از افکار باطلشان	۲۳
۳۴	آخرت	قیامت	کفار- روشن شدن حقایق و اعتراف آنان	۱۸

۳۵	پیامبر	دستور	مانند پیامبران اولوالعزم صبر کن	۲۶
جمع				۶۴۵

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	کافران اعم از گذشتگان و معاصران پیامبر، نسبت به حقیقت تکذیب شدید، اعراض و رفتار لجوجانه مینمودند	۵۲/۳
۴/۲	پیامبر	دستور	راجع به نفی افترا به خداوند از سوی او در خصوص پیامبریش چنین بگو	۱۹/۴
۴/۳	قرآن	تأثیر	قرآن که دارای چنین خصوصیتی است، روی جن چنان تأثیری نمود	۱۴/۱
۴/۴	آخرت	قیامت	ناگهان چشم کافران باز میشود که تصوراتشان باطل بوده و رفتاری با آنان میشود که خلاف انتظارشان است	۹/۶
۴/۵	حکمت	تشریع	نیکی به والدین	۶/۰
۴/۶	قسم	حم		۲/۰
۴/۷	خداوند	آفرینش و مدیریت	هلاک کردن کافران - آفرینش آسمانها و زمین	۳/۱

درس: نکوهش کافران اعم از گذشته و حال که علیرغم دریافت دلایل کافی و اتمام حجت باز هم لجبازانه کفر می‌ورزند

درب پاراگراف ۱- آیه‌های ۱-۲: فرو فرستادن آن کتاب از جلب خداوند دست نیافتنی فرزانه است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۳-۶: آفرینش آسمانها و زمین براساس حق و سرآمد معین صورت گرفته و به دعا خواندن غیر خداوند، نهایت گمراهی است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۷-۱۰: ای پیامبر! این دلایل را درباره حقانیت رسالت خویش بیان کن.

درب پاراگراف ۴- آیه‌های ۱۱-۱۲: این قرآن حجت است.

درب پاراگراف ۵- آیه‌های ۱۳-۱۴: اعتقاد به خداوند و سپس استقامت به آن سبب رستگاری است.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۵-۲۰: مردم در خصوص استقبال یا عدم استقبال دعوت حق رفتارهای متفاوتی بروز می‌دهند و در آخرت نیز متناسب با اعمالشان با آنان رفتار می‌شود.

درب پاراگراف ۷- آیات ۲۱-۲۸: نمونه رفتاری یکی از اقوام گذشته که علیرغم دریافت اتمام حجت به لجبازی کفرانه می‌پرداختند و نتیجه آن.

درب پاراگراف ۸- آیات ۲۹-۳۲: ای کافران لجباز! عده‌ای از جن به محض یکبار شنیدن قسمتی از قرآن نه تنها ایمان آوردند بلکه خودشان برای تبلیغ این حقایق به سوی قوم خویش فعال شدند اما شما...

درب پاراگراف ۹- آیه‌های ۳۳-۳۴: یادآوری قدرت الهی بر ایجاد آخرت.

درب پاراگراف ۱۰- آیه ۳۵: ای پیامبر! اینک که با چنین مخالفانی روبرو هستی پایداری پیشه کن.

سوره مؤمن

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	حم		۱

۲-۳	خداوند	صفات	عزیز- علیم- بخشنده گناه- توبه پذیر- نیرومند	۱۴
ق ۴	مردم	کافران	در آیات خدا جدال میکنند	۸
ق ۴	پیغمبر	دلداری	رفت و آمد آنان گولت نزنند	۵
۵	مردم	گذشتگان	تکذیب کردند- سعی کردند رسولشان را دستگیر کنند- نابود شدند	۲۱
۶	حکمت	قانون الهی	کافران اهل جهنم هستند	۱۰
ق ۷	سایر	حاملان عرش	تسبیح - ایمان- استغفار برای مومنان	۱۳
ق ۷	سایر	دعا	برای توبه کاران و کسانی که راه خدا را دنبال می کنند	۱۴
۸-۹	سایر	دعا	بهشت را نصیب آنان کن و از بدیها دورشان بدار	۲۸
۱۰	آخرت	قیامت	نکوهش کافران	۱۵
۱۱	آخرت	قیامت	کافران- عذر خواهی- سؤال چاره جویی	۱۳
۱۲	آخرت	قیامت	کافران- ادامه نکوهش- اعلان حکم الهی	۱۵
۱۳	خداوند	افعال	آیاتش را به شما می نماید و از آسمان رزقی می فرستد	۱۴
۱۴	مردم	مومنان	ارشاد- او را به اخلاص بخوانید	۱۴
۱۵	خداوند	افعال	القای وحی از امرش بر کسی که میخواهد	۱۶
۱۷-۱۶	آخرت	قیامت	ذکر چند تا از قوانین الهی	۲۸

۱۸	آخرت	قیامت	بعضی از حالات مردم	۱۶
۱۹	خداوند	صفات	علم نافذ	۶
۲۰	خداوند	صفات	قضاء به حق - سمیع - بصیر	۱۵
۲۲- ۲۱	مردم	کافران	نکوهش - چرا در زمین سیر نمی کنند تا عاقبت مکذبان قبلی را ببینند	۴۴
۴۵- ۲۳	مردم	گذشتگان	قوم فرعون - تکذیب - محاجه - مومن آل فرعون	۴۰۳
۵۰- ۴۶	آخرت	جهنم	کافران و تشریح ناراحتی های آنها	۸۵
۵۱	حکمت	قوانین الهی	ما رسولانمان و مومنان را در دنیا و آخرت کمک میکنیم	۱۱
۵۲	آخرت	قیامت	صفات آن روز - در آن روز معذرت فایده ای ندارد	۹
۵۴- ۵۳	پیامبران	موسی	به او هدایت و کتاب دادیم که...	۱۲
۵۵	پیامبر	ارشاد	صبر کن - استغفار کن - تسبیح کن	۱۱
۵۶ق	مردم	کافران	تعلیل رفتاری آنان	۱۷
۵۶ق	پیامبر	ارشاد	به خدا پناه بر	۱۷
۵۶ق	خدا	صفات	سمیع - بصیر	۴
۵۷	حکمت	سایر	آفرینش آسمانها و زمین از آفرینش مردم مهم تر است	۱۱
۵۸	حکمت	سایر	کور و بینا مساوی نیستند - مومن عامل و کافر بدکار مساوی نیستند	۱۳
۵۹	حکمت	قیامت	حتماً می آید ولی اکثر مردم ایمان نمی آورند	۱۰

۶۰	خداوند	دعوت	دعوت مردم به دعا و دوری از استکبار	۱۳
۶۱	خداوند	صفات و افعال	چند نمونه از لطف و رحمت او نسبت به مردم	۲۱
۶۲	خداوند	آفرینش	همه چیز	۱۲
۶۳	مردم	کافران	آنانکه عناد میورزند به دروغ رانده میشوند	۷
۶۵-۶۴	خداوند	افعال- صفات	زمین - آسمان - آفرینش شما- رزق	۳۵
۶۶	پیامبر	دستور رفتاری	بگو من نهی شده ام غیر از خداوند را بپرستم	۱۸
۶۸-۶۷	خداوند	افعال	آفرینش انسان- میراندن و زنده داشتن....	۴۲
۷۰-۶۹	مردم	کافران	رفتارشان	۲۴
۷۶-۷۱	آخرت	جهنم	کافران - عذاب	۶۱
۷۷	پیامبر	ارشاد	صبر کن	۱۴
۷۸	حکمت	پیامبران	آوردن معجزات به اختیار پیامبران نیست	۳۶
۸۰-۷۹	خداوند	افعال	نعمتهایی که برای انسان تدارک دیده	۲۱
۸۵-۸۱	مردم	کافران	رفتار شناسی آنان	۸۵
۱۲۸۷	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران و گذشتگان	رفتار کافران اعم از معاصران و گذشتگان، جدال با حق، تکذیب حق، عناد با حق، هجوم به حق	۴۸/۶
۴/۲	آخرت	جهنم	عذاب کافران در جهنم و ناراحتی آنها در قیامت	۱۸/۸
۴/۳	خداوند	افعال و صفات	صفات رحمت الهی - نعمات الهی	۱۶/۴
۴/۴	حکمت	قوانین الهی	راجع به قیامت - راجع به پیروزی مومنان و...	۷/۱
۴/۵	سایر	ملائکه	دعا برای مومنان	۴/۳
۴/۶	پیامبر	دل‌داری و ارشاد	به خدا پناه بر - گول نخور	۳/۸
۴/۷	پیامبران	موسی	به او هدایت و کتاب دادیم	۰/۹
۴/۸	حروف مقطعه	حم		۰/۰۸

درس: نکوهش کافران که علیرغم الطاف و نعمت‌های الهی با اصرار و لجبازی با حق مخالفت می‌کنند

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: فرو فرستادن آن کتاب از جانب خداوند است.
 درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۶: تکذیب آیات الهی در امت‌های قبلی نیز بوده، و سبب هلاکتشان شده است.
 درب پاراگراف ۳- آیات ۷-۹: کل جهان هستی بر اساس ایمان و عبادت اداره می‌شود.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۵-۱۰: کافران از آنجا که آگاهانه شرک را به توحید ترجیح می‌دهند، در آخرت، مورد خشم خداوند بر خویش، و نیز خشم خودشان بر خویش، قرار می‌گیرند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۰-۱۶: در قیامت صفات و آثاری از خداوند ظاهر می‌شود که کافران تصورش را نمی‌کردند.

درب پاراگراف ۶- آیه‌های ۲۲-۲۱: تکذیبگران قبلی نیز مورد هلاکت قرار گرفتند.
درب پاراگراف ۷- آیات ۴۶-۲۳: فرعون و پیروان او نیز در مقابل سخن حق که چه از طرف پیامبرشان، و چه از جانب فردی از میان خودشان به طور مفصل و مستدل مطرح می‌شد تکذیب و لجبازی پیشه کردند، به هلاکت رسیدند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۵۲-۴۷: عذاب جهنم غیر از خود عذاب، لااقل سه خصوصیت دارد: بگو مگوی بی‌حاصل اهل جهنم، درخواست بی‌فایده تخفیف، سرکوفت مدیران جهنم که مگر در دنیا پیامبران به سویتان نیامده بودند؟

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۶-۵۳: ای پیامبر! منشاء وحی تو و سایر پیامبران یکیست، و تکبر مانع گرایش به موضوع رسالت است.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۵۹-۵۷: همان کسی که قدرت آفرینش آسمان‌ها و زمین را دارد، قیامت را هم به وجود می‌آورد.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۶۸-۶۰: به افعال و نعمت‌ها و صفات الهی توجه کنید.
درب پاراگراف ۱۲- آیات ۷۶-۶۹: تکذیبگران وقتی که عذاب رنگارنگ آخرتی را احساس کنند آنگاه متوجه خواهند شد.

درب پاراگراف ۱۳- آیه‌های ۷۸-۷۷: ای پیامبر! مقاومت کن.
درب پاراگراف ۱۴- آیات ۸۱-۷۹: آیات خداوند واضح و در دسترس شماس است اگر شما اهل دیدن و تشخیص باشید.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۸۵-۸۲: ای تکذیبگران! مواظب باشید که دیر نشود، و مبدا به جایی برسید که ایمان آوردن فایده‌ای برایتان نداشته باشد.

سوره یس

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	یس		۱
۲	قسم	قرآن	پر حکمت	۲
۳-۶	پیامبر	تبیین موقعیت	جزء فرستادگانی- بر راه صحیحی- تا هشدار دهی	۱۶
۷-۱۰	حکمت	مردم	کافران- قوانینی که بر رفتار بعضی از کفار حاکم است.	۳۹
۱۱	پیامبر	تبیین	تو فقط آنها را که آمادگی دارند هدایت خواهی کرد.	۱۲
۱۲	خداوند	افعال	احیاء- ثبت و ضبط آثار- کنترل مطلق	۱۴
۱۳-۲۹	مردم	گذشتگان	پیامبرانی بسویشان آمد اما ایمان نیاوردند	۱۳۵
۳۰-۳۲	حکمت	مردم	گذشتگان- قوانین خدائی - راجع به نابودی مکذبان	۳۶
۳۳-۴۴	خداوند	آیات	لطف و رحمت	۱۱۰
۴۵-۴۸	مردم	کافران	تشریح رفتار کافران	۴۷
۴۹-۵۴	آخرت	قیامت	برخورد ناباورانه کافران با موقعیت جدید	۵۶
۵۵-۵۸	آخرت	بهشت	وضع بهشتی ها (نعمات)	۸
۵۹-۶۷	آخرت	جهنم	کافران- نکوهش- جهنم	۷۸
۶۸	حکمت	انسان	عمر- قانون خدایی	۶
۶۹-۷۰	پیامبر	تبیین موقعیت	شعر نیست- قرآن است- برای هشدار زندگان	۲۰

۷۱-۷۳	خداوند	آیات	لطف و رحمت	۲۵
۷۴-۷۵	مردم	کافران	تشریح رفتار کافران	۱۴
۷۶	پیامبر	دلدار	ما همه چیز را میدانیم	۹
۷۷-۷۸	مردم	کافران	تشریح بعضی رفتارهای کافران	۲۰
۷۹-۸۰	خداوند	افعال	احیاء- آتش را از درخت سبز درآورد.	۲۰
۸۱	خداوند	حکمت	باز هم میتواند مثل این آفرینش را بکند	۱۵
۸۲-۸۳	حکمت	خداوند	امر خداوند که بر چیزی تعلق گیرد میگوید باش پس میشود- ملکوت همه چیز بدست اوست.	۱۸
جمع				۷۲۱

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	اعم از گذشتگان و معاصران	۳۰
۴/۲	خداوند	آیات	لطف و رحمت	۲۵/۵
۴/۳	آخرت		نکوهش آخرتی کافران	۲۲/۹
۴/۴	حکمت	مردم	شرح قوانین خدائی که بر نابودی مکذبان قرار گرفته	۱۳/۷
۴/۵	پیامبر	خطاب	خطاب به پیامبر- تبیین موقعیت او و دلداریش	۷/۹

درس: نکوهش کافران که علیرغم این همه لطف و رحمت الهی به کفر و تکذیب می‌پردازند و خود را در معرض نابودی و عذاب قرار می‌دهند

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: قرآن فرو فرستاده خداوند است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۹-۶: قرآن برای هشدار دادن به غافلانی است که «آن قول» بر اکثرشان فرود آمده و ایمان نمی‌آورند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۲-۱۰: ای پیامبر! عده‌ای از مردم چنانند که کار تبلیغی تو روی آنان فایده‌ای نخواهد داشت، لذا انرژی خود را برای آنان هدر مده.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۲-۱۳: عده‌ای از این مردم همان رفتاری را می‌کنند که بعضی از اقوام گذشته کرده‌اند.

درب پاراگراف ۵- آیه های ۴۴-۳۳: یادآوری برخی نعمت‌های خداوند که همگان از آنها استفاده می‌کنند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۷-۴۵: آنها در مقابل دعوت به تقوا روی می‌گردانند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۵-۴۸: در قیامت تفاوت‌های بسیار زیاد اشخاص مختلف که نتیجه رفتارهای متفاوت زندگی این جهانی آنهاست، آشکار می‌شود.

درب پاراگراف ۸- آیات ۷۳-۶۶: آنها علیرغم این همه نعمت‌هایی که از جانب خداوند برایشان فراهم شده، به کفر و تکذیب می‌پردازند و خداوند به حکمت خویش فعلاً از آنها صرف‌نظر می‌کند.

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۶-۷۴: ای پیامبر! خود را ناراحت نکن، گرچه آنها به عقیده باطل گرویده‌اند اما همه امورشان تحت کنترل است.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۸۳-۷۷: خداوندی که چنین قدرتی دارد قادر بر ایجاد قیامت نیز هست.

سوره شوری

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	حروف مقطعه	حم عسق		۲
۳	قرآن	وحی	چگونگی	۱۰
۴	خداوند	صفات	ملک آسمانها و زمین، علو، عظمت	۱۰
ق ۵	آخرت	قیامت	نزدیک بودن آن	۱۳

ق ۵	خداوند	صفات	غفور - رحیم	۶
۶	پیامبر	خطاب	تبیین حدود رسالت- تو وکیل بر کافران نیستی	۱۲
۷	پیامبر	خطاب	تبیین چگونگی رسالت و نیز حدود آن	۲۲
۸	حکم ت	فلسفه تاریخ	اگر خدا میخواست همه را یکجور قرار می داد	۱۹
۹	خداوند	صفات	ولایت - احیاء و اماته- قدرت مطلق	۱۶
۱۰	مردم	خطاب	در موارد اختلاف به خدا رجوع کنید	۱۵
۱۲- ۱۱	خداوند	صفات	آفریدگار- آسمانها و زمین- جفت های شما- شنوای دانا	۳۲
۱۳	مردم	خطاب	دینی برای شما قرار داد مانند دین های اقوام پیغمبران قبلی	۳۶
ق ۱۴	مردم	کافران	تفرق نکردند مگر پس از آمدن هدایت بسویشان از روی جور	۱۱
ق ۱۴	حکم ت	فلسفه تاریخ	اگر خدا تا مدت معینی مهلت نداده بود نابود میشدند	۱۱
ق ۱۴	مردم	کافران	در شک و ریب...	۱۱
۱۵	پیامبر	ارشاد	دعوت کن و استقامت کن و از هواهای آنها پیروی نکن و بگو...	۳۴
۱۶	مردم	کافران	چون و چرا در خداوند میکنند، دلیلشان نزد پروردگار نابود است	۱۸
ق ۱۷	خداوند	افعال	کتاب و ترازو فرو فرستاد	۶
ق ۱۷	پیامبر	سئوال	چه میدانی شاید قیامت نزدیک باشد	۵
ق ۱۸	مردم	کافران	درباره قیامت درخواست فوریت دارند	۶
ق ۱۸	مردم	مومنان	از قیامت نگرانند ولی میدانند حق است	۷

ق ۱۸	مردم	کافران	آنها که درباره اش شک دارند در گمراهی دور هستند	۹
۱۹	خداوند	صفات	لطیف به بندگان، رزق دهنده، قوی، عزتمند	۹
۲۰	حکم ت	قوانین الهی	خواستن آخرت و دنیا و مقررات حاکم بر آن	۲۲
ق ۲۱	مردم	کافران	انتقاد عقیدتی	۱۲
ق ۲۱	حکم ت	فلسفه تاریخ	اگر برنامه ریزی قبلی خدائی نبود، نابود میشدند	۶
ق ۲۱	آخرت	عذاب	کافران	۵
ق ۲۲	آخرت	عذاب	کافران	۸
ق ۲۲	آخرت	بهشت	مومنان	۱۶
ق ۲۳	آخرت	بهشت	مورد بشارت مومنان	۹
ق ۲۳	پیامبر	ارشاد	بگو از شما اجری نمیخواهم مگر دوستی نزدیکانم	۹
ق ۲۳	حکم ت	مومنان	هر کس حسنه ای را متعرض شود، ما زیادتش میدهیم	۷
ق ۲۳	خداوند	صفات	غفور - شکور	۴
۲۴	مردم	کافران	میگویند (ذکر شبهات آنها و جواب رفع آنها)	۲۲
۲۶- ۲۵	خداوند	صفات	قبول توبه - استجابت	۲۵
۲۷	حکم ت	خداوند	رزاقت خداوند بر اساس حکمت است	۱۷
۲۹- ۲۸	خداوند	افعال	انزال باران - آفرینش آسمانها و زمین	۲۹
۳۰	حکم	مردم	آنچه به شما مصیبت میرسد بسبب	۱۰

	کارهای خودتان است		ت	
۱۴	خطاب - شما نمیتوانید خداوند را عاجز کنید	کافران	مردم	۳۱
۳۷	حرکت کشتی در دریا- وزیدن بادهای بخشش	افعال	خداوند	۳۵- ۳۲
۱۲	ترجیح آن به زندگی دنیا	بهشت	آخرت	۳۶ق
۵۴	توصیف - اجتناب گناهان - غفران پس از غضب - شوری....	مومنان	مردم	۴۱- ۳۶ق
۲۳	حدود انتقام گیری	احکام	حکم ت	۴۳- ۴۲
۸	هر کسی را که خدا گمراه کند سرپرستی نخواهد داشت	انسان	حکم ت	۴۴ق
۵۴	ظالمان- ناباوری نسبت به آنچه می بینند	قیامت	آخرت	۴۶- ۴۴ق
۲۱	دعوت خدا را استجابت کنید(تا قیامت از راه نرسیده)	انسان	مردم	۴۷
۶	تبیین حدود رسالت- برآنها نگهبان نیستی	خطاب	پیامبر	۴۸ق
۱۷	پایه های روانشناختی	انسان	مردم	۴۸ق
۴	مُلک آسمانها و زمین	صفات	خداوند	۴۹ق
۲۲	آفرینش- نرها و ماده ها یا دوقلوها	افعال	خداوند	۵۰- ۴۹ق
۴۹	آموزش - راجع به وحی	خطاب	پیامبر	۵۳- ۵۱
۸۴۲	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	کفرشان - علیرغم اتمام حجت	۳۰
۴/۲	خداوند	صفات و افعال	لطف و رحمت	۲۳/۸
۴/۳	پیامبر	ارشاد	کا رخودت را بکن و کفر آنها چندان ناراحتت نکند	۱۶/۳
۴/۴	حکمت	تقدیر الهی	اگر تقدیر الهی نبود نابود میشدند	۱۴/۶
۴/۵	آخرت	کافران	آنچه می بینند خلاف انتظارشان است	۱۳/۹
۴/۶	قرآن	وحی	چگونگی	۲/۱
۴/۷	حروف مقطعه	حم عسق		۲/۰

درس: نکوهش کافران که علیرغم اتمام حجت و محاط بودن در لطف و رحمت الهی لجبازانه به کفر خویش ادامه می‌دهند

درب پارگراف ۱- آیات ۱-۳: وحی چنین است.
 درب پارگراف ۲- آیات ۴-۶: رفتار کافران سبب خشم ملائکه کارگزار جهان هستی است، اما نظر خداوند این است که به انسانها - از جمله کافران - فرصت داده شود.
 درب پارگراف ۳- آیات ۷-۱۴: ای پیامبر! قرآنی به زبان واضح به تو وحی کردیم تا مردم را به قیامت هشدار دهی و این چیز است که پیامبران سابق هم به همان مأمور بودند و تفرق مشرکان نیز آگاهانه و عمدانه است.
 درب پارگراف ۴- آیه‌های ۱۵-۱۶: ای پیامبر! راه رسالت خویش را پی گیر و فعلاً با کافران کاری نداشته باش.

درب پارگراف ۵- آیات ۱۹-۱۷: ذکر برخی صفات لطف‌آمیز الهی.

درب پارگراف ۶- آیه‌های ۲۰-۲۲: کوشش خود را مصروف آخرت کنید که موفقیت واقعی آن است.

درب پارگراف ۷- آیه‌های ۲۳-۲۴: ای مردم! راجع به بشارت خداوند و راجع به عاقبت خوش پیروان پیامبر شک نکنید.

درب پارگراف ۸- آیات ۳۵-۲۵: خداوند قدرت آفرینش و لطف و رحمت بی‌نهایت دارد.

درب پارگراف ۹- آیات ۴۳-۳۶: ای مردم! این صفات برای شما پسندیده است، از صفات کافران دوری، و به این صفات متصف شوید.

درب پارگراف ۱۰- آیات ۴۷-۴۴: ای مردم! قبل از اینکه دیر شود وضعیت خود را طوری سامان دهید که به آن گرفتاری‌ها دچار نشوید.

درب پارگراف ۱۱- آیه ۴۸: ای پیامبر! به آنها توجه نکن و فقط رسالت را پی گیر.

درب پارگراف ۱۲- آیه‌های ۵۰-۴۹: همه چیز ملک خداست و کسی از او طلبی ندارد.

درب پارگراف ۱۳- آیات ۵۳-۵۱: ای پیامبر! وحیی که به تو شده «روح»ی از «امر» ما و سبب هدایت به بهترین راه است.

سوره سباء

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	خداوند	صفات	مُلک- علم	۳۵
۳	مردم	کافران	انکار قیامت	۶
۳	خداوند	صفات	علم مطلق	۲۶
۴	مردم	مومنان	پاداش خواهند داشت	۱۰
۵	مردم	کافران	عذاب خواهند داشت	۱۱
۶	مردم	مومنان	آنچه را که بر تو فرستاده شده حق می بینند	۱۶
۷	مردم	کافران	میگویند : میگوید بعد از اینکه مردیم و تجزیه شدیم دوباره زنده	۱۶

				میشویم!
۸	مردم	کافران	تحلیل غلط از موضوع وحی	۱۶
۹	خداوند	صفات	قدرت	۲۸
۱۱- ۱۰	پیامبران	داود	نعمتی که به او داده شده - فن آهنگری و...	۲۵
۱۴- ۱۲	پیامبران	سلیمان	نعمتی که به او داده شد- باد بفرمانش بود، و قیر برایش مانند چشمه می جوشید، و جن کارگر او بود	۷۸
۲۰- ۱۵	مردم	گذشتگان	قوم سبأ- نعمتی که به آنان داده شد و کفرانی که کردند و نعمتشان از بین رفت	۱۰۲
۲۱	حکمت	مردم	شیطان تسلطی بر مردم ندارد- خودش هم یکی از وسیله های تشخیص مومن از بقیه است	۲۱
۳۰- ۲۲	پیامبر	آموزش	عقیده باطل کافران را اینطور پاسخ بگو	۱۲۲
۳۳- ۳۱	آخرت	جهنم	کافران- عذاب - مستضعفان و مستکبران یقه یکدیگر را میگیرند	۹۰
۳۴	مردم	گذشتگان	کافران- هوسرانان- اعلام کفر	۱۲
۳۵	مردم	گذشتگان	استدلال هم می کنند : مال و تعدادمان زیادتر است	۸
۳۶	پیامبر	آموزش	طرز رد کردن استدلال کافران	۱۴
ق ۳۷	پیامبر	آموزش	طرز رد کردن استدلال کافران	۹
ق ۳۷	مردم	مومنان	پاداش خواهند داشت	۱۵
۳۸	مردم	کافران	عذاب خواهند داشت	۹

۳۹	پیامبر	آموزش	طرز رد استدلال کافران	۱۹
۴۲- ۴۰	آخرت	قیامت	روشن شدن حقایق و باطل بودن افکار کافران	۴۲
۴۴- ۴۳	مردم	کافران	رفتار کافران و استدلالهایشان و رد آنها	۳۳
۴۵	مردم	کافران	نکوهش- همان رفتاری را میکنند که گذشتگان کردند	۱۴
۵۰- ۴۶	پیامبر	آموزش	طرز هدایت مردم	۵۸
۵۴- ۵۱	آخرت	قیامت	روشن شدن حقایق برای کافران و آغاز عذابشان	۴۵
جمع				۸۸۰

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	گذشتگان	کافران گذشته و حال، کفر به قیامت- هوسرانی- کفران نعمت	۳۰/۵
۴/۲	پیامبر	آموزش	آموزش پیامبر در جهت انجام رسالتش	۲۵/۲
۴/۳	آخرت	جهنم	روشن شدن حقایق برای کافران در قیامت و درگیری آنها با یکدیگر	۲۰/۱
۴/۴	پیامبران	ویزگیها	قدرت های عجیب که در این جهان به دو پیامبر داده شد	۱۱/۷
۴/۵	خداوند	صفات	علم مطلق و قدرت و ملک	۱۰/۱

	خداوندی			
۴/۶	حکمت	شیطان تسلطی بر مردم ندارد. تازه خودش یکی از وسیله های تشخیص مومن از غیر مومن است	۲/۴	

**درس: ای پیامبر! اینک که کافران قومت مانند گذشتگان دچار
کفران نعمت و تکذیب می‌باشند، چنین کن و چنین بگو و موفق
خواهی شد**

درب پاراگراف ۱- آیه‌های ۱-۲: معرفی گوشه‌هایی از دو صفت الهی.

درب پاراگراف ۲- آیات ۳-۹: کافران درباره قیامت به تکذیب می‌پردازند و به علم و قدرت الهی توجه ندارند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۴-۱۰: نمونه‌ای از قدرت و پادشاهی که خداوند به دو پیامبر سابق داد و آنها را موفق نمود.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۱-۱۵: قوم سباء در مقابل دو نعمت مهم اقتصادی خویش ناشکری کردند و نعمت از دستشان رفت.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۰-۲۲: ای پیامبر! در مقابل پنج ایراد کافران درباره ربوبیت و دو ایراد درباره آخرت چنین بگو.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۳-۳۱: اصرار کافران در کفرشان آنها را اعم از اینکه از لحاظ اجتماعی بالادست یا پائین‌دست باشند به عذاب اخروی دچار می‌کند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۹-۳۴: هواسرانان جوامع که در کفر اصرار می‌ورزند و سعی در مقابله عملی با نشانه‌های خدائی می‌کنند به عذاب الهی احضار خواهند شد.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۲-۴۰: در قیامت پرستش‌شدگان غیر خدا، از مدعیان پرستش-خویش‌بیزی می‌جویند، و ادعایشان برای آنها فایده‌ای نخواهند داشت.

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۵-۴۳: تکذیب کافران براساس حقایق و مستندات قابل قبول نیست.

درب پاراگراف ۱۰ - آیات ۴۶-۵۰: تقریر خداوند به پیامبر که از قومش بخواهد درباره منافع مادی احتمالی او، درباره حق و باطل بودن دعوت او، درباره گمراهی یا هدایت- یافتگی او، به تفکر و رایزنی بپردازند.

درب پاراگراف ۱۱ - آیات ۵۴-۵۱: سرانجام گریزناپذیر کافران بازداشت آنهاست.

مرحله ششم

افزایش فشارها

و

دلداری خداوند به پیامبر و مؤمنان

و

امید پیروزی

سوره مؤمنون

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۹-۱	مردم	مومنان	توصیف (و چک لیست)	۴۸
۱۱-۱۰	آخرت	بهشت	توصیف - نعمتهای مومنان	۹
۲۲-۱۴	خداوند	افعال	مرگ - برانگیختگی - آفرینش آسمانها - آفرینش انسان - باران - نعمتها - کشتی ها	۱۰۸
۵۳-۲۳	پیامبران	نوح و غیره	شرح نبوتشان و تکذیب قومشان و نابود شدن آنها و نجات پیامبران و مومنان	۳۷۶
۵۴	پیامبر	ارشاد	توصیه - چنین کن (بحال خودشان واگذار)	۵
۵۶-۵۵	مردم	کافران	نکوهش - فکر میکنند مالی که به آنها دادیم باعث سعادتشان است	۱۴
۶۱-۵۷	مردم	مومنان	تشویق آنانکه چنین... میکنند، این اعمال باعث سعادت است	۳۴
۶۲	حکمت	انسان	میزان تکلیف، وسع انجام آن عمل است	۱۲
۶۳	مردم	کافران	نکوهش - قلبشان از این موضوع غافل است	۱۴
۶۷-۶۴	آخرت	قیامت	باز شدن چشمها - دیدن مطالب بطور حقیقی	۲۸
۷۲-۶۸	مردم	کافران	نکوهش - دلیشان برای ایمان نیاوردن چیست	۵۵
۷۳	پیامبر	دلدارى	تو آنها را به صراط مستقیم میخوانی	۵

	(اشکالی در کارت نیست)			
۱۷	کافران - جهنم	قیامت	آخرت	۷۵- ۷۴
۲۰	نکوهش - در دنیا هم اگر به عذاب گرفته میشدند، بسوی خدا نمی آمدند	کافران	مردم	۷۷- ۷۶
۲۶	آفرینش انسان - احیاء و میراندن - اختلاف شب و روز	افعال	خداوند	۸۰- ۷۸
۲۶	شرح عقاید غلطشان	کافران	مردم	۸۳- ۸۱
۵۱	آنها چنین میگویند تو چنین کن	ارشاد	پیامبر	۹۰- ۸۴
۳۰	اگر دو خدا باشند هر کس آفرینش خود را میبرد و بعضی بر بعضی استعلا می کنند...	حکمت	خداوند	۹۲- ۹۱
۳۹	آموزش...	ارشاد	پیامبر	۹۸- ۹۳
۲۴	هنگام مرگ آرزو می کنند کاش دوباره به جهان برگردند تا کار درست کنند	کافران	مردم	۱۰۰- ۹۹
۸۸	کافران - چشمشان به حقایق بازمیشود و پشیمان میشوند اما فایده ای ندارد.	قیامت	آخرت	۱۱۱- ۱۰۱
۲۳	سایر	قیامت	آخرت	۱۱۴- ۱۱۲
۲۰	حق - پادشاهی - وحدت - کرم - هدفداری	صفات	خداوند	۱۱۶- ۱۱۵
۱۸	حرف بی دلیل میرند	کافران	مردم	۱۱۷

۱۱۸	پیامبر	ارشاد	چنین بگو	۷
جمع				۱۰۹۷

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	مختلف	نوح و غیره - شرح نبوتشان- تکذیب قومشان- نابود شدن آنان و نجات پیامبران و پیروان	۳۴/۷
۴/۲	مردم	کافران	توصیف و نکوهش افکار و رد آنها	۲۳/۱
۴/۳	خداوند	افعال	آفرینش جهان و انسان- روزی- باران- کشتی....	۱۶/۸
۴/۴	آخرت	قیامت	چشمهای همگان باز میشود و کافران میفهمند چه ضرری کرده اند	۱۵
۴/۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو....	۹/۳
۴/۶	حکمت	احکام	میزان تکلیف، وسع انجام آن است	۱/۱

درس: پیامبران با مردمی مواجه بودند که از خداوند و آیات و الطافش غفلت داشتند و آخرت و پیامبران را تکذیب میکردند و در نتیجه در دو جهان زیانکار گشتند.

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۱-۱: ارائه صفات مطلوبی که بهتر است مومنان داشته باشند تا در دو جهان رستگار گردند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۲۲-۱۲: نمونه ای از الطاف و نعمت های الهی که معمولاً مورد غفلت قرار گرفته.

درب پاراگراف ۳- آیات ۳۰-۲۳: قوم نوح پیامبرشان را تکذیب کردند و نابود شدند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۴۴-۳۱: اقوام پس از قوم نوح نیز پیامبرشان و آخرت را تکذیب

نمودند و نابود شدند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۵-۵۴: قوم موسی و قوم عیسی نیز آنچنان که باید پیرویشان نکردند و در دین اختلاف نموده و تفرقه پیشه کردند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۵۵-۶۱: عاقبت کسانی که رفتار شایسته نمایند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۲-۶۷: عاقبت کسانی که رفتار نامطلوب نمودند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۶۸-۷۷: تحلیل مولفه های فکری کافران و رد مستدل آنها.

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۸-۸۳: گوشه‌ای از آیات و الطاف الهی و نیز نمونه‌ای از برخورد کافران.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۸۴-۹۲: ای پیامبر! در جهت تحلیل و رد مستدل مولفه های فکری کافران چنین بگو و چنین کن.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۹۳-۹۸: ای پیامبر! با اینان مدارا کن، و از شرور به خدا پناه ببر.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۹۹-۱۱۴: در قیامت چشم کافران باز می شود و در آن هنگام نتیجه فکر و عمل خویش را می بینند.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۱۱۵-۱۱۸: ای مردم! در آفرینش، و در خودهاتان، و در دلیل‌هاتان، بازاندیشی کنید.

سوره ابراهیم

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	توصیف	کتابی که مردم را از ظلمات بسوی نور میبرد	۱۶
۲	خداوند	صفات	ملک آسمانها و زمین	۹
۳	مردم	کافران	توصیف- ترجیح دنیا بر آخرت و جلوگیری از راه خدا	۱۶
۴	حکمت	پیامبران	پیامبران به زبان قوم خویش	۱۹

	بودند تا بیان کنند و هدایت و ضلالت بعهده خداست			
۸۵	بنی اسرائیل پس از نجات از فرعون- موعظه و دلالت	موسی	پیامبران	۵-۸
۱۷۴	شرح کلی از رفتارهای قوم نوح و عاد و ثمود و بعدی ها که اظهار کفر میکردند و پیامبرانشان جواب متعارفی میدادند تا اینکه بالاخره کارشان به برخورد میرسید و آنگاه خداوند نابودشان میکرد و پیامبران و پیروانشان را نجات میداد	مختلف	پیامبران	۹-۱۵
۲۳	کافران- خوراک و پوشاک بسیار بد و عذاب سخت	جهنم	آخرت	۱۷-۱۶
۲۲	اعمال کافران مانند خاکستر هائی است که باد سخت به آن بخورد	مثال	حکمت	۱۸
۱۹	آفرینش آسمانها و زمین به حق... قدرت	افعال	خداوند	۲۰-۱۹
۳۴	ضعفا از مستکبران میپرسند پیرو شما بودیم حالا عذاب را از ما دور می کنید؟	قیامت	آخرت	۲۱
۴۳	شیطان میگوید وعده ای به شما دادم، دعوتتان کردم اجابت کردید قوه قهریه ای علیه شما نداشتم، خودتان را سرزنش کنید	قیامت	آخرت	۲۲

۲۳	آخرت	بهشت	وضع مومنان عامل	۱۷
۲۵- ۲۴	حکمت	مثال	درخت طیب- ریشه اش ثابت و شاخه اش در آسمان	۲۶
۲۶	حکمت	مثال	درخت خبیث بدون ریشه است و قرار ندارد	۱۳
۲۷	حکمت	قانون خدایی	خداوند مومنان را با قول ثابت در دنیا و آخرت تثبیت می کند	۱۶
۳۰- ۲۸	مردم	کافران	نکوهش- قومشان را تباه می کنند نعمت خدا را عوض میکنند برای خدا همتا قرار میدهند	۲۸
۳۱	پیامبر	ارشاد	به مومنان چنین بگو...نماز- انفاق...-	۲۱
۳۴- ۳۲	خداوند	افعال	آسمانها و زمین- باران- رام کردن کشتی- رام کردن خورشید و ماه- شب و روز- نعمت بیشمار	۴۸
۴۱- ۳۵	پیامبران	ابراهیم	دعا راجع به اعتقادات خویش- راجع به مکه- راجع به خانواده خویش- حمد: اسمعیل را در سن بالا بمن دادی دعا: نماز گزار قرار بده از ما... و... پدر و مادرم و مومنان را پیامرز	۱۱۷
۴۲	پیامبر	ارشاد	تصور نکن خدا غافل از اعمال ظالمان است	۱۴
۴۳	آخرت	قیامت	کافران سرافکنده- دلهاشان خالی	۹
۴۴ق	پیامبر	ارشاد	به مردم هشدار بده راجع به	۲

۴۵- ق ۴۴	آخرت	قیامت	کافران میگویند خدایا مهلتی ده تا دعوتت را اجابت کنیم... و جوابی که به آنان داده میشود...	۳۹
۴۶	مردم	کافران	مکر کردند...	۱۵
۴۷	پیامبر	ارشاد	تصور نکن خداوند وعده اش را خلاف می کند	۱۱
۴۸	آخرت	قیامت	آسمان و زمین تغییرات دارد	۱۰
۵۰- ۴۹	آخرت	قیامت	کافران - در زنجیرها- پیراهنشان از قیر	۱۲
۵۱	خداوند	صفات	سریع در حساب	۱۰
۵۲	حکمت	مردم	این چیزی است که باید از آن هشدار گیرند و بدانند خدا یکی است و صاحبان خرد پند گیرند	۱۴
جمع				۸۸۲

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	مختلف	لطف خداوندی به آنان- نجاتشان و پیروز نمودن آنان	۴۲/۶
۴/۲	آخرت	قیامت	روز پشیمانی، آشکار شدن حقایق، ناراحتی و عذاب کافران	۲۱/۲
۴/۳	حکمت	مثال	چیزی که مربوط به خداست اصل است و بقیه سست و بیپوده است	۱۲/۵
۴/۴	خداوند	افعال	آفرینش- باران- کشتی- خورشید و ماه- شب و روز-	۹/۸

	نعمتهای بیشمار			
۴/۵	مردم	کافران	دنیا را بر آخرت ترجیح میدهند - از راه خدا جلوگیری می کنند - قومشان را تباه می کنند	۶/۷
۴/۶	پیامبر	ارشاد	تصور نکن خدا غافل است. تصور نکن وعده اش را خلاف میکند به مردم هشدار بده به مردم توصیه نماز و انفاق و... کن	۵/۴
۴/۷	قرآن	توصیف	کتاب الهی که مردم را از تاریکی به روشنایی میبرد	۱/۸

**درس: خداوند پیامبران و پیروانشان را پیروز و کافران را در دنیا مغلوب
و در آخرت معذب میکند**

درب پاراگراف ۱ - آیات ۴-۱: ای پیامبر! کارت درست است و مخالفان در گمراهی هستند.
درب پاراگراف ۲ - آیات ۸-۵: رفتار خداوند نسبت به مردم لطف‌آمیز است اما اگر کفر
ورزند ممکن است قهرآمیز گردد.

درب پاراگراف ۳ - آیات ۱۷-۹: یادآوری بعضی اقوام گذشته که نسبت به پیامبران
نافرمانی کردند و سعی کردند با پیامبرانشان مقابله کنند اما مغلوب شدند و در آخرت
معذب خواهند بود.

درب پاراگراف ۵ - آیات ۲۰-۱۸: ای پیامبر! رفتارهای کافران پایه و مانا نیست. در
همین دنیا نیز مغلوبند.

درب پاراگراف ۶ - آیات ۲۳-۲۱: در قیامت، مطالب طور دیگری است.

درب پاراگراف ۷ - آیات ۲۷-۲۴: ای مسلمانان! رفتار و گفتار مخالفان اصل و ریشه
ای ندارد، و اعمالشان نه در دنیا و نه در آخرت فایده‌ای نخواهد داشت.

درب پاراگراف ۸ - آیات ۲۸-۳۱: ای پیامبر! عاقبت مخالفانت جهنم است و تو برای پیروانت چنین احکامی تشریع کن.

درب پاراگراف ۹ - آیات ۳۲-۳۴: ای مردم خدایتان چنین است، به او و پیامبرش بگروید.

درب پاراگراف ۱۰ - آیات ۳۵-۴۱: ای پیامبر! ابراهیم را موفق نمودیم و در دنیا چنین نعمت هایی به او دادیم.

درب پاراگراف ۱۱ - آیات ۴۲-۵۱: ای پیامبر! ای مسلمانان! خداوند نسبت به شما بی توجه نیست و شما را موفق خواهد کرد و ظالمان را نیز در آخرت معذب خواهد نمود.

درب پاراگراف ۱۲ - آیه ۵۲: ای مردم! به این مطالب توجه کنید و به راه خدا بیایید و به پیامبرش بگروید.

سوره اسراء

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	پیامبر	آموزش	شبانۀ سیر داد - از مسجد الحرام تا مسجد الاقصی	۲۱
۲	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل - قضا رانده شد که دوبار در زمین فساد خواهید کرد.	۹۵
ق ۳	قرآن	توصیف	بسوی آنچه استوارتر است هدایت می کند	۷
ق ۳	آخرت	بهشت	برای مومنان پاداشی بزرگ	۹
۴	آخرت	جهنم	عذاب برای نامومنان	۹
۵	مردم	انسان	شر را همانقدر میخواهد که خیر را - عجل است	۸
۱۲	خدا	افعال	شب و روز - روزی - تعلیم - تفصیل	۲۳

۱۴ و ۱۵ ۳	آخرت	قیامت	چگونگی حساب کشی انسان در قیامت	۲۰
۱۵	حکمت	قانون خدائی	هر کس دنبال هدایت باشد بنفع خودش است و بر عکس-قبل از بعثت رسولان، عذاب نمی کنیم	۲۱
۱۶	حکمت	قانون خدایی	وقتی که قرار باشد شهری هلاک شود، مترفین فسق می کنند بعد عذاب می آید	۱۴
۱۷	مردم	گذشتگان	چه بسیار اقوامی را بعد از نوح هلاک کردیم	۱۳
۲۱- ۱۸	حکمت	قانون خدایی	هر کس که دنیا یا آخرت را بخواهد تحت این شرایط کمکش می کنیم	۵۳
۲۲	پیامبر	هشدار	با خدا، خدائی دیگر قرار مده	۸
۳۸- ۲۳	حکمت	احکام و اخلاقیات	توحید- نیکی به والدین- دعا- اسراف نکردن- میانه روی- دوری از زنا- اعتماد به رزاقیت خدا- دوری از قتل- ترازو- علم	۲۴۷
۳۹	پیامبر	هشدار	با خداوند، خدائی دیگر قرار نده	۱۸
۴۰	مردم	کافران	نکوهش عقاید باطل- جنس «ماده» مخصوص خدا؟	۱۱
۴۱	قرآن	توصیف	در این قرآن گردانیدیم(۰۰) تا پند گیرند	۱۰
۴۲	پیامبر	ارشاد	بگو.. اگر همراه خداوند معبودهای دیگری هم بودند...	۱۳
۴۴- ۴۳	خداوند	صفات	علو- حلم - غفران- مورد حمد و تسبیح بودن	۲۷
۴۶-	حکمت	قرآن	آنکس که به آخرت ایمان ندارد به	۳۱

	حقایق قرآنی دسترسی ندارد			۴۵
۲۷۸	بگو... نقل قول افکار باطل کافران و جواب آنها را دادن در زمینه های متنوع	ارشاد	پیامبر	۴۷- ۵۷
۱۸	قبل از قیامت، همه اقوام یا هلاک میشوند یا عذاب	قانون خدایی	حکمت	۵۸
۲۱	چون قبلی ها تکذیب کردند، معجزه نمی فرستیم	معجزات	حکمت	۵۹
۲۶	خداوند به همه چیز مسلط است. مردم را هم امتحان می کند	دلداری	پیامبر	۶۰
۱۵	هر گروهی را بنام امامش صدا میزنند.	قیامت	آخرت	۷۱
۱۱	آخرت- هر کس که در دنیا کور(معنوی) باشد در آخرت هم کور است	قانون خدائی	حکمت	۷۲
۵۹	نزدیک بود راجع به وحی گولت بزنند. اگر تو را تثبیت نکرده بودیم ممکن بود کمی به آنها متمایل شوی. نزدیک بود...	تشریح اوضاع	پیامبر	۷۳- ۷۷
۵۹	بپا داشتن نماز، تهجد و دعا- به صدق داخل کن و به صدق خارج کن-مژده پیروزی بده	توصیه های عبادی	پیامبر	۷۸- ۸۱
۱۳	در قرآن چیزی هست که شفا و رحمت برای مومنان است و برای ظالمان خسارت است	توصیف	قرآن	۸۲
۲۳	وقتی که نعمتی به او دهیم روی برمیگرداند و اگر شری برسد مأیوس میشود	انسان	حکمت	۸۳- ۸۴

۲۴۵	دیالوگ - کفار چنین میگویند- تو چنین بگو	ارشاد	پیامبر	۸۵- ۱۰۰
۶۵	بنی اسرائیل- برخوردشان با فرعون و پیروزی	موسی	پیامبر ن	۱۰۴- ۱۰۱
۹۲	چنین بگو...	ارشاد	پیامبر	۱۰۵- ۱۱۱
۱۵۸ ۳	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبر	ارشاد	رسالت را چنین پیگیری کن... بگو...	۵۱/۷
۴/۲	حکمت	احکام	احکام عبادی و حلال و حرام (با) گرایش «فردی» و تشویق به التزام به آنها	۲۷/۷
۴/۳	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل - قضای الهی - دوبار در زمین فساد خواهند کرد	۸
۴/۴	پیامبران	موسی	برخورد موسی با فرعون و پیروزی بر او	۴/۲
۴/۵	آخرت	قوانین	ضوابط رسیدگی به حساب انسانها	۳/۳
۴/۶	خداوند	صفات	صفات حمیده و افعال خلق و امر الهی	۳/۲
۴/۷	قرآن	توصیف	هدایت کنندگی - محتوای پند آمیز - شفاء و رحمت	۱/۹

درس: کمک همه جانبه الهی به پیامبر برای پیگیری رسالتش که ساخته شدن انسان باشد

درب پاراگراف ۱ - آیه ۱: ارائه بعضی آیات الهی به پیامبر برای گسترش دید و دلداری او.

درب پاراگراف ۲ - آیات ۲-۸: امیدواری به پیامبر که امت او بر یهود پیروز خواهد شد.
درب پاراگراف ۳ - آیه‌های ۹-۱۰: قرآن بشارت دهنده و هشداردهنده، یکی دیگر از وجوه کمکهای الهی به پیامبر است.

درب پاراگراف ۴ - آیات ۱۱-۱۵: تعلیم بعضی سنن الهی به پیامبر.
درب پاراگراف ۵ - آیات ۱۶-۲۱: ارائه بعضی سنن دیگر الهی به پیامبر.
درب پاراگراف ۶ - آیات ۲۲-۳۹: تشریع مقررات اساسی و اخلاقی و احکامی برای استفاده پیروان و خود آنحضرت.

درب پاراگراف ۷ - آیات ۴۰-۴۴: ای پیامبر! جهت ارشادشان چنین بگو.
درب پاراگراف ۸ - آیات ۴۵-۴۸: ای پیامبر! اگر آنها به این قرآن اهمیت نمی‌دهند اشکال از خودشان است.

درب پاراگراف ۹ - آیات ۴۹-۵۲: ای پیامبر! برای ارشادشان چنین بگو.
درب پاراگراف ۱۰ - آیات ۵۳-۵۷: ای پیامبر! به پیروان چنین آموزش بده و به مشرکان چنین جواب بده.

درب پاراگراف ۱۱ - آیات ۵۸-۶۰: ای پیامبر! به آنان بگو اینطور نیست که خداوند معجزات را به درخواست هر کسی ظاهر کند.

درب پاراگراف ۱۲ - آیات ۶۱-۶۵: تبیین موقعیت شیطان در زندگی بشر.
درب پاراگراف ۱۳ - آیات ۶۶-۶۹: یادآوری گوشه‌های دیگری از نعمت‌های عام الهی.
درب پاراگراف ۱۴ - آیه ۷۰: ای پیامبر! پیامبری خودت را هم در این چارچوب تحلیل کن.

درب پاراگراف ۱۵ - آیه‌های ۷۱-۷۲: تبیین اوضاع آخرتی بشر (تا هرکس به فکر خودش بیفتد و آنکه استعداد پذیرش دارد خود را همسو کند)
درب پاراگراف ۱۶ - آیات ۷۳-۸۱: ارائه خطرات راه رسالت به پیامبر(ص) و ارائه توصیه‌های عبادی و رفتاری برای احتراز از آنها.

درب پاراگراف ۱۷- آیه ۸۲: یکی از بزرگترین کمک های الهی به پیامبر(ص) همین قرآن است.

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۸۳-۹۶: ای پیامبر! قسمتی از مشکلات فکری کافران اینهاست. با آنان چنین بگو.

درب پاراگراف ۱۹- آیات ۹۷-۱۰۰: ای پیامبر! قسمتی از مشکلات فکری کافران اینهاست. با آنان چنین بگو.

درب پاراگراف ۲۰- آیات ۱۰۱-۱۰۴: دلداری به پیامبر(ص) که مخالفانش نمی توانند کاری از پیش ببرند.

درب پاراگراف ۲۱- آیات ۱۰۵-۱۱۱: اینک که اینان چنین اند، چنین بگو.

سوره هود

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	توصیف	کتابی که آیاتش محکم شد سپس تفصیل یافت.....	۱۰
۲-۴	مردم	انسان	ارشاد- استغفار و توبه- بازگشتان بسوی خداست...	۴۱
ق ۵	مردم	کافران	نکوهش- دلشان دوگانه است تصور میکنند از خدا پنهان می ماند	۶
ق ۵	خداوند	صفات	علم مطلق	۱۳
۶	خداوند	صفات	علم مطلق- همه چیز در کتاب آشکار	۱۶
ق ۷	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین	۱۶
ق ۷	مردم	کافران	نکوهش- زنده شدن مجدد را تکذیب میکنند	۱۵

۸	مردم	کافران	نکوهش - اگر عذابشان را قدری تأخیر بباندازیم میگویند چه چیزی جلوی را گرفت؟...	۲۱
۹-۱۰	مردم	انسان	حکمت- اگر رحمتی به انسان بچشانیم سپس برگردانیم مأیوس و کفران پیشه میشود اما اگر بعد از ناراحتی ها نعمتی دهیم فخر فروش میشود	۲۵
۱۱	مردم	مومنان	تحسین - مگر صابران که مغفرت و پاداش خواهند داشت	۱۰
۱۲- ۱۴	پیامبر	دلدار	دلتننگ مباش که آنها میگویند چرا فلان معجزه را نداری - بگو..	۶۱
۱۵- ۱۶	حکمت	مردم	کسی که فقط زندگی دنیا و زینت آنرا بخواهد اعمالشان را به آنها میدهم و در آخرت چیزی جز آتش نخواهند داشت..	۳۰
۱۷	پیامبر	دلدار- تبیین	درباره آن در شک مباش	۴۲
۱۸- ۲۲	مردم	کافران	نکوهش - افترا برخداوند- بازداشتن از راه خدا کفر به آخرت- جانشان را به ضرر انداختند- در آخرت زیانکارند	۱۷
۲۳	مردم	مومنان	تحسین- یاران بهشت- جاودانه	۱۴
۲۴	حکمت	مردم	مثال دو گروه مومن و کافر	۱۱

	مثل کور و بیناست...			
۳۶۳	داستان رسالت آنحضرت- طوفان- هلاک قوم- نجات	نوح	پیامبران	۲۵- ۴۹
۱۸۲	قوم عاد- رسالت- تکذیب- هلاک- نجات مومنان	هود	پیامبران	۵۰- ۶۰
۱۵۲	قوم ثمود- رسالت- تکذیب- هلاک- نجات مومنان	صالح	پیامبران	۶۱- ۶۸
۷۷	بشارت اولاد در پیری خود و زنش...	ابراهیم	پیامبران	۶۹- ۷۳
۱۶۳	رسالت- تکذیب- عمل زشت- هلاک- نجات مومنان	لوط	پیامبران	۷۴- ۸۳
۲۳۸	رسالت- تکذیب- گناه- هلاک- نجات مومنان	شعیب	پیامبران	۸۴- ۹۵
۴۲	رسالت- تکذیب- گناه- هلاک- نجات- مومنان	موسی	پیامبران	۹۶- ۹۹
۶۸	حکمت- نابودی آنان بعثت رفتار خودشان - فقط مقدار کمی قابل تعویق است	گذشتگان	مردم	۱۰۰- ۱۰۴
۳۴	کافران- عذاب- جاودانی	جهنم	آخرت	۱۰۵- ۱۰۷
۱۸	مومنان- نعیم جاودانی	بهشت	آخرت	۱۰۸
۲۰	از آنچه اینان عبادت میکنند، شک نداشته باش- نصیب آنان را بی کم و کاست میدهم	ارشاد	پیامبر	۱۰۹
۱۹	حکمت- اگر مقدرات نبود- بعثت اختلافشان از بین میرفتند	موسی	پیامبران	۱۱۰

۱۱۱	مردم	انسان	حکمت- هر کس به نتیجه عمل خود حتماً میرسد	۱۰
۱۱۲- ۱۱۵	پیامبر	ارشاد	دستورات عبادتی برای ساختن خویش و دستورات اجتماعی برای ساختن امت	۵۰
۱۱۶	مردم	گذشتگان	حکمت- علت اینکه پیشینیان هلاک شدند این بود که کسانی نبودند که از فساد نهی کنند	۲۸
۱۱۷	خداوند	صفات	حکمت - مردمی را نابود نمیکند در حالیکه مصلح باشند	۸
۱۱۸- ۱۱۹	حکمت	انسان	اگر خدا میخواست طوری میکرد که همه یکجور باشند. اما دائماً اختلاف میکنند اما خدا برای این آنها را آفریده که به آنها رحم کند	۲۵
۱۲۰- ۱۲۲	پیامبر	دلدارى و ارشاد	این داستانها را برای گفتیم تا دلت را ثابت کنیم و پند برای مومنان باشد و به آنها بگو هر کاری که میتوانید بکنید و منتظر باشید که ما نیز منتظریم	۲۹
۱۲۳	خداوند	صفات	عالم غیب- مرجع همه امور - متوجه همه چیز	۱۶
جمع				۱۸۹۰

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	مختلف	مکذبان پیامبران هلاک شدند و خودشان و پیروانشان مورد لطف و نجات قرار گرفتند	۶۵/۴
۴/۲	مردم	کافران و گذشتگان	گذشتگان بعثت نبود عده ای برای نهی از فساد، و پیروی اکثریت از عقاید باطل، و پیروی از غرایز، هلاکت یافتند	۱۳/۵
۴/۳	پیامبر	دلدار و ارشاد	ثابت و محکم باش. منتظر باش. دلتنگ مباش	۱۰/۲
۴/۴	خداوند	صفات	علم و قدرت مطلق خداوندی	۳/۷
۴/۵	حکمت	مردم	مثال مومن و کافر مثل کور و بینا است	۳/۵
۴/۶	آخرت	جهنم	عذاب جاودانی کافران	۲/۷

درس: مکذبان پیامبران سابق هلاک و خود آنها و پیروانشان نجات یافتند، پس تو ای پیامبر محکم و منتظر باش

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: هشدار به کافران که مبادا مانند مکذبان پیامبران گذشته باشید (و به آن عاقبت دچار شوید)

درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۶: اشاره به دو جنبه از قدرت های الهی دایر بر امکان کنترل و هلاک مخالفان پیامبر.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱-۸: رفتار متوسط انسان معمولی طوریت که بی توجهی به مفهوم فوق (درس) را متضمن است.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۶-۱۲: ای پیامبر به این حرفها گوش نکن و محکم به رسالت بپرداز.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۴-۱۷: مقایسه دو گروه از مردم از لحاظ جهت گیری که نسبت به کلام خدا می کنند و نتایج رفتارشان.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۹-۲۵: ای مردم! مبدا رفتاری در پیش بگیرید که شما را به عاقبتی مانند قوم نوح دچار سازد.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۰-۵۰: ای مردم مبدا مانند مکذبان پیامبران سابق عمل کنید و به عاقبت آنان دچار شوید.

درب پاراگراف ۸- آیات ۶۸-۶۱: ای مردم مبدا مانند مکذبان پیامبران سابق عمل کنید.

درب پاراگراف ۹- آیات ۸۳-۶۹: ای مردم مبدا مانند مکذبان پیامبران سابق عمل کنید.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۹۵-۸۴: ای مردم مبدا مانند مکذبان پیشین رفتار کنید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۱۰۴-۹۶: ای مردم! به حقائق توجه کنید نه به خواسته های گمراهان که هلاک شوید.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۱۰۸- ۱۰۵: هشدار و مژده به دو نوع مخاطب راجع به دو نوع نتیجه آخرتی.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۱۱۵-۱۰۹: ای پیامبر! محکم و مطمئن به رسالت بپرداز

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۱۲۳-۱۱۶: ای پیامبر! به این علت ها است که در عذاب اینها تعجیل نمیکنیم، لذا پایداری ورز و چنین بگوی.

سوره شعراء

ایه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	طسم		۱

۲	قرآن	توصیف	این آیات کتاب آشکار است	۴
۳-۴	پیامبر	دلדاری	نگران نباش- اگر خدا بخواهد آیه ای می‌آورد که همه گردن نهند	۲۶
۵-۶	مردم	کافران	هر ایه ای هم که بیاوری تکذیب می کنند - اما بزودی خواهند فهمید	۱۹
۷	خداوند	افعال	سبز و خرمی و زوجیت در نباتات	۱۱
۸	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۹-۶۷	پیامبران	موسی	از دریافت حکم نبوت تا نابودی فرعون...	۴۶۸
۶۸	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۶۹-۱۰۳	پیامبران	ابراهیم	صراحت - ثبات- اعراض از قوم	۲۲۱
۱۰۴	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۱۰۵-۱۲۱	پیامبران	نوح	دعوت-تکذیب قوم-عذاب هلاکت	۹۸
۱۲۲	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۱۳۹-۱۲۳	پیامبران	هود	دعوت-تکذیب قوم-عذاب هلاکت	۱۱۷
۱۴۰	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۱۴۱-۱۵۸	پیامبران	صالح	دعوت-تکذیب قوم-عذاب هلاکت	۱۲۳
۱۵۹	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۱۶۰-۱۷۴	پیامبران	لوط	دعوت-تکذیب قوم-عذاب هلاکت	۹۹
۱۷۵	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۵
۱۷۶-	پیامبران	شعیب	دعوت-تکذیب قوم-عذاب هلاکت	۱۰۱

				۱۹۰
۵	عزت - مهربانی	صفات	خداوند	۱۹۱
۵۲	تنزیل رب- روح الامین آورده- تا هشدار دهنده باشی به زبان روشن- در کتابهای پیشینیان نیز ذکر شده است - علماء بنی اسرائیل میشناسندش	توصیف	قرآن	-۱۹۲ ۱۹۹
۶	به قرآن ایمان نمی آورند تا وقتیکه عذاب را ببینند	کافران	مردم	-۲۰۰ ۲۰۱
۹	ناگهان میآید - و آنها میگویند مهلتی بده	قیامت	آخرت	-۲۰۲ ۲۰۳
۷	به آخرت اعتقاد ندارند و لذا عذاب را با عجله میخواهند	کافران	مردم	۲۰۴
۱۷	کافران آنچه بدست آورده اند را نمیتوانند عوض رهایی از عذاب دهند	عذاب	آخرت	-۲۰۵ ۲۰۷
۷	حکمت- مردم گذشته هلاک نشدند مگر اینکه پیامبرانی بسویشان آمدند	کافران	مردم	۲۰۸
۷	عدالت	صفات	خداوند	۲۰۹
۱۳	شیاطین در تنزیل قرآن راهی ندارند	تنزیل	قرآن	-۲۱۰ ۲۱۲
۲۰	روی این افراد تبلیغ کن و توکل کن	ارشاد	پیامبر	-۲۱۳ ۲۱۷
۱۱	خداوند به تو نظر دارد	دلداری	پیامبر	-۲۱۸ ۲۲۰
۵۰	بر هر منحرف کننده گناهمکار- شعرايي که گمراهان از آن ها	نزول شبه	حکمت	-۲۲۱ ۲۲۷

	پیری می کنند	وحی		
۱۵۲۸	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	گوناگون	رسالت - تکذیب قوم - هلاک جمعی - نجات مومنان	۷۹/۶
۴/۲	قرآن	توصیف	حقانیت و حجیت قرآن	۴/۸
۴/۳	پیامبر	دلدار	نگران نباش - اگر بخواهد آیه ای می‌آورد تا گردن نهند	۴
۴/۴	خداوند	صفات	عزت - مهربانی	۳/۸
۴/۵	حکمت	سایر	شعر - بنظر مشابه وحی می‌آید اما تفاوت آن‌ها عظیم است	۳/۵
۴/۶	مردم	کافران	نکوهش لجاج و اصرار	۲/۴
۴/۷	آخرت	جهنم	عذاب کافران	۱/۸

درس: چگونه خداوند پیامبران را موفق و تکنیب کنندگان آنان را نابود می‌کند

درب پاراگراف ۱- آیات ۹-۱: ای پیامبر صبر کن اوضاع مطلوب خواهد شد.
درب پاراگراف ۲- آیات ۶۸-۱۰: ای پیامبر دشمنان تو از فرعون قوی تر نیستند صبر کن موفق خواهی شد.
درب پاراگراف ۳- آیات ۱۰۴-۶۹: ای مسلمانان! مانند ابراهیم صراحت و ثبات داشته باشید تا موفق شوید.
درب پاراگراف ۴- آیات ۱۲۲-۱۰۵: ای پیامبر! دشمنان تو نیز مانند قوم نوح از پا در خواهند آمد.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۴۰-۱۲۳: ای پیامبر! دشمنان تو نیز مانند قوم عاد از پا در خواهند آمد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۵۹-۱۴۱: ای پیامبر! دشمنان تو نیز مانند قوم ثمود از پا در خواهند آمد.

درب پاراگراف ۷- آیات ۱۷۵-۱۶۰: ای پیامبر! دشمنان تو نیز مانند قوم لوط از پا در خواهند آمد.

درب پاراگراف ۸- آیات ۱۹۱-۱۷۶: ای پیامبر دشمنان تو نیز مانند سران قوم شعیب از پا در خواهند افتاد.

درب پاراگراف ۹- آیات ۱۹۹-۱۹۲: ای پیامبر، مطمئناً چون بر حق هستی موفق خواهی شد.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۲۰۹-۲۰۰: ای پیامبر ایمان نیاوردن مخالفان تو را سست نکند.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۲۲۰-۲۱۰: ای پیامبر در مقابل تکذیبگران چنان و در مقابل پیروان چنین باش.

درب پاراگراف ۱۲ - آیات ۲۲۷ - ۲۲۱: ای مسلمانان! دلگرم باشید که پیامبرتان برحق است.

سوره یونس

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	توصیف	آیات کتاب حکیم	۵
۲	مردم	کافران	تعجب از اینکه «رسول» بشری است از جنس خودشان و گفتند ساحر است	۲۶
۳	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین - تدبیر امور - ربوبیت	۲۹

ق ۴	خداوند	افعال	رجوع کلی بسوی او- آفرینش و اعاده- جزا به عدالت	۱۷
ق ۴	آخرت	جهنم	کافران- عذاب	۱۱
۵-۶	خداوند	افعال	آفتاب- ماه- نجوم- اختلاف شب و روز	۳۷
۷	مردم	کافران	توصیف- امید لقاء خدا را ندارند- به زندگی دنیا راضی شده و به آن اطمینان یافته اند و از آیات خدا غافلند	۱۵
۸	آخرت	جهنم	کافران- مأوی	۶
۹-۱۰	آخرت	بهشت	مومنان- توصیف نعمتها	۳۸
۱۲-۱۱	مردم	انسان	حکمت- اگر به میل انسان (شری) را که در آن تعجیل می کنند) عمل کرده بودیم نابود میشدند... اگر به انسان ناراحتی برسد دعا میکند وقتیکه برطرف شد انگار نه انگار...	۴۶
۱۴-۱۳	مردم	گذشتگان	حکمت- قبلی ها را هلاک کردیم (در اثر ظلمشان) و شما را جانشینان آنها قرار دادیم تا شما چه کنید	۳۱
ق ۱۵	مردم	کافران	میگویند قرآنی غیر از آن بیاور	۱۶
ق ۱۵	پیامبر	ارشاد	بگو مرا نرسد از پیش خود قرآن را تغییر دهم - وحی است	۲۱
۱۶	پیامبر	ارشاد	بگو اگر خدا نمیخواست این قرآن را بر شما نمیخواندم	۱۸
۱۸-۱۷	مردم	کافران	ظلم- افترا به خدا- عبادت غیر خدا	۴۴

۱۹	حکمت	مردم	فلسفه تاریخ- مردم یکجور بودند اما اختلاف کردند اگر تقدیر نبود نابود میشدند	۱۸
۲۰	مردم	کافران	میگویند چرا معجزه ای نمی آورد	۱۷
۲۳- ۲۱	مردم	انسان	وقتی که نعمت برسد مکر میکنند، وقتی ناراحتی برسد دعا میکنند، وقتی که ناراحتی رفع میشود دوباره ظلم میکنند	۹۲
۲۴	حکمت	مثال	زندگی دنیا مانند کشاورزی است، آبی می‌آید محصول پیدا میشود، سپس ممکن است خشک شود،	۵۰
۲۶- ۲۵	آخرت	بهشت	برای مومنان	۳۱
۲۷	آخرت	جهنم	کافران- روی سیاه- جاودانگی در عذاب	۲۸
۳۰- ۲۸	آخرت	قیامت	از کافران خواسته میشود شرکاء را نشان دهند و... و... حقیقت آشکار میشود	۵۱
۳۲- ۳۱	پیامبر	ارشاد	تعلیم- محاجه با کافران (از آنها بپرس چه کسی...)	۴۳
۳۳	حکمت	مردم	کافران- فسق سبب کفر است	۱۰
۳۵- ۳۴	پیامبر	ارشاد	بگو... (رد مواضع فکری کافران)	۴۵
۳۶	مردم	کافران	جز از گمان پیروی نمی کنند	۱۸
۳۸- ۳۷	قرآن	تبیین	حق- تفسیر آن کتاب- اگر میتوانید سوره ای مانند آن بیاورید	۴۱
۳۹	مردم	کافران	تکذیب کردند چیزی را که علمش	۱۹

	را پیدا نکردند			
۴۰	مردم	انسان	بعضی ایمان می آورند و بعضی ایمان نمی آورند	۱۲
۴۱	پیامبر	ارشاد	چنین بگو...	۱۵
۴۳- ۴۲	مردم	کافران	گوش میدهند اما نمی شنوند، نگاه میکنند اما نمی بینند،	۲۲
۴۴	حکمت	انسان	خداوند ظلم نمی کند بلکه انسان به خودش ظلم میکند	۱۰
۴۶- ۴۵	آخرت	قیامت	بنظران میرسد در دنیا باندازه چند ساعتی از روز توقف کرده اند	۳۹
۴۷	حکمت	پیامبران	وقتی رسولشان آمد بین آنها به انصاف قضاوت میشود	۱۲
۵۳- ۴۸	پیامبر	ارشاد	چنین بگو- آخرت حق است اما وقتش را نمیدانم	۸۱
۵۴	آخرت	قیامت	کافران- فدیة فایده ای ندارد - پشیمانیشان را پنهان میکنند	۲۴
۵۶- ۵۵	خداوند	صفات	مالکیت مطلق- صدق و وعد- احیاء و اماته	۲۳
۵۷	مردم	انسان	خطاب - بسوی شما آمد پندی از جانب پروردگارتان که شفای قلب ها است	۱۵
۵۹- ۵۸	پیامبر	ارشاد	بگو.. آیا از طرف خدا اجازه دارید که حلال و حرام تعیین میکنید	۳۰
۶۰	پیامبر	ارشاد	فکر میکنی گمان اینها راجع به خدا چیست ؟	۱۹
۶۱	پیامبر	ارشاد	همه حالاتت زیر نظر ماست	۳۸
۶۴- ۶۲	مردم	مومنان	دلگرم باشند، نه بترسند و نه اندوهگین باشند، در دنیا و آخرت،	۲۸

۶۵	پیامبر	دلדاری	اندوهگین مباحث، عزت از آن خداست	۱۰
۶۸- ۶۶	خداوند	صفات و افعال	مالکیت مطلق-شب و روز - غنا	۶۵
۶۹	پیامبر	ارشاد	بگو افترا به خدا رستگاری ندارد. برخورداری در دنیا دارد سپس بازگشت بسوی ماست	۲۱
۷۳- ۷۰	پیامبران	نوح	دعوت- تکذیب نابودی آنها و نجات مومنان	۷۱
۷۴	پیامبران	مختلف	دعوت - تکذیب	۲۲
۹۳- ۷۵	پیامبران	موسی	دعوت- تکذیب- نابودی مکذبان	۳۰۹
۹۵- ۹۴	پیامبر	هشدار	شک نداشته باش... مبدا به مکذبان نزدیک شوی	۳۳
۹۶- ۹۷	پیامبر	ارشاد	تعلیم حکمت - آنها که کلمه پروردگارت بر آنها فرود آمده هر معجزه ای هم که بیاوری ایمان نمی آورند	۱۷
۹۸	پیامبران	یونس	چرا جامعه ای- غیر از قوم یونس- نبود که ایمان آورند و عذاب از آنها برطرف شود و مدتی بمانند	۲۳
۱۰۰- ۹۹	حکمت	انسان	ایمان بدست خداست، هر کس را نمیرسد که ایمان آورد	۲۸
۱۰۱- ۱۰۹	پیامبر	ارشاد	چنین بگو و چنین کن. ای مردم عقاید چنین است. توکل کن. حکمت بگو. صبر کن. از وحی پیروی کن.	۱۶۷
جمع				۱۹۵۷

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبر	ارشاد	چنین بگو: (پیشبرد ابلاغی رسالت)	۲۸/۶
۴/۲	پیامبران	مختلف	دعوت قومشان - تکذیب آنها توسط قومشان - نابودی مکذبان و نجات پیروان	۲۱/۸
۴/۳	مردم	کافران	بخش بی منطق درون آدمی بطور بالقوه او را به کفر و ظلم و... سوق میدهد	۲۰/۶
۴/۴	آخرت	قیامت	پرده‌ها کنار می‌رود و حقایق آشکار میشود و کافران می‌فهمند که ضرر بزرگ را کرده‌اند	۱۱/۵
۴/۵	خداوند	افعال	آفرینش - تدبیر جهان	۸/۷
۴/۶	حکمت	انسان	کار همه چیز از جمله انسان نظام مند است او نباید به خویش ظلم کند و شیفته زندگی دنیا شود	۶/۵
۴/۷	قرآن	حجیت	اگر می‌توانید کتابی مانند آن بیاورید	۲/۳

درس: ای پیامبر با جدیت کار رسالت را پی‌گیر. تو و پیروانت در مقابل کافران بی منطق و غفل در دنیا پیروز و در آخرت نجات یافته خواهید بود

درب پاراگراف ۱- آیه‌های ۱-۲: یکی از موارد بسیار مهم خطای کافران نشناختن این قرآن است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۶-۳: نمونه بعضی از آیات و صفات الهی که کافران از آن غافلند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۰-۷: توجه مردم (چه مومن و چه کافر) را به سرانجام آخرتی شان جلب کن.

درب پاراگراف ۴- آیه‌های ۱۲-۱۱: ای پیامبر! صبور باش صفات اکثر کسانی که موضوع رسالت هستند چنان است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۰-۱۳: نمونه‌ای از رفتارهای غافلانه بی‌منطق کفار پیشین و نیز کفار معاصر پیامبر.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۳-۲۱: ای پیامبر! صبور باش. اکثر کسانی که موضوع رسالت تو هستند چنین‌اند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۰-۲۴: توجه مردم را به فرق مطالب حق و مطالب بدلی (و نتایج هر یک) جلب کن.

درب پاراگراف ۸- آیات ۳۵-۳۱: توجه مردم را به فرق خداوند و شریکانی که برای خدا تصور کرده‌اند جلب کن.

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۰-۳۶: ای پیامبر! توجه مردم را به ویژگی قرآن و معجزه بودن آن جلب کن.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۴۴-۴۱: ای پیامبر! صبور باش و چنین بگو.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۵۴-۴۵: با کافران گفتگو کن، اشکالات فکری آنان را برایشان بشکاف، هشدارشان ده، و توجهشان را به آخرت جلب کن.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۵۷-۵۵: ای مردم به صفات الهی و موقعیت خودتان در پیشگاه او توجه کنید.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۶۰-۵۸: ای مردم! بیاد قیامت بیفتید و حلال و حرام بیجا نکنید و بدنبال چیز بهتر و مهمتر باشید.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۶۴-۶۱: ای پیامبر! به پیروان واقعی خویش مژده بده و آنها را دلگرم کن.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۷۰-۶۵: ای پیامبر! ضمن توجه دادن مردم به این صفات و

آیات الهی، به کار رسالت خویش دلگرم باش.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۷۴-۷۱: پیامبران سابق نیز تکذیب شدند اما صبر و توکل کردند و خودشان و پیروانشان نجات یافتند.

درب پاراگراف ۱۷- آیات ۹۳-۷۵: موسی هم با مشکل روبرو بود اما صبر کرد قومش را تعلیم داد و بالاخره پیروز شد.

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۰۳-۹۴: ای پیامبر نگران پیروزی در دنیا نباش. وعده ما تحقق خواهد یافت. تو کار خودت را پی گیر باش.

درب پاراگراف ۱۹- آیات ۱۰۹-۱۰۴: ای پیامبر! چنین کن و چنین بگوی.

سوره انبیاء

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	مردم	کافران	توصیف - به قیامت، با وجودی که نزدیک شده اهمیت نمیدهند	۱۸
۳-۵	مردم	کافران	توصیف - ایرادهائی که میگیرند و به آن سبب کفر میورزند	۳۹
۶-۹	پیامبر	ارشاد	شرح چگونگی رفتار پیامبران و تکذیب آنها و نابودی تکذیبگران	۴۱
۱۵-۱۰	مردم	گذشتگان	شرح نابود شدن آنها	۵۲
۱۸-۱۶	حکمت	آفرینش	بیهوده نیست بر مبنای حق است	۲۸
۲۳-۱۹	خداوند	صفات	فرمانروائی - الوهیت - وحدانیت	۴۴
۲۵-۲۴	پیامبر	ارشاد	چنین میگویند - بگو دلیل بیاورید.	۳۸

۲۸- ۲۶	خداوند	صفات	ملائکه- علم به اعمال آنها- شفاعت به اذن او	۲۹
۲۹	مردم	قوانین الهی	اگر کسی بگوید مرا بپرستید- اهل جهنم خواهد بود	۱۳
۳۳- ۳۰	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین - خورشید و ماه	۵۱
۴۰- ۳۴	مردم	کافران	نکوهش- معرفی افکار آنها و استدلال در رد آنها	۵۸
۴۱	مردم	گذشتگان	پیغمبران را مسخره کردند بر سرشان عذاب آمد...	۱۳
۴۶- ۴۲	پیامبر	ارشاد	بگو من از روی وحی هشدارتان میدهم	۶۸
۴۷	آخرت	قیامت	عدالت- هر چیز ریزی هم حساب است	۲۰
۵۰- ۴۸	پیامبران	موسی	به او فرقان و نور دادیم	۲۳
۷۱- ۵۱	پیامبران	ابراهیم	داستان بت شکنی و به آتش انداختن او و نجاتش..	۱۶۷
۷۳- ۷۲	پیامبران	اسحق و یعقوب	صالح بودند- هدایت میکردند.	۲۴
۷۵- ۷۴	پیامبران	لوط	از شهری که کار زشت میکردند نجاتش دادیم	۲۲
۷۷- ۷۶	پیامبران	نوح	نجاتش دادیم- یاریش کردیم در مقابل آنان که...	۲۴
۸۲- ۷۸	پیامبران	داوود و سلیمان	قضاوت- کوهها رام داوود بود و پرندگان و...	۶۴
۸۴- ۸۳	پیامبران	ایوب	ندا داد که ناراحتی بمن رسیده - اجابتش کردیم	۲۵

۱۳	صابر بودند- در رحمت خویش داخل کردیم	اسمعیل ادریس	پیامبران	۸۶- ۸۵
۳۱	در ظلمات ندایمان کرد- نجاتش دادیم	(ذالنون) یونس	پیامبر	۸۸- ۸۷
۳۱	به او فرزند دادیم	زکریا	پیامبران	۹۰- ۸۹
۱۱	تقوا داشت به او و به پسرش برکت دادیم	مریم و عیسی	پیامبران	۹۱
۱۴	این مردم «امت واحده» بودند- بعدا اختلاف کردند	مردم	حکمت	۹۳- ۹۲
۱۲	در پاداش مومنانِ آنها کم و کسری نخواهد بود	حکمت	آخرت	۹۴
۷	آنها که نابود شدند برگشت ندارند	جامعه بشری	حکمت	۹۵
۱۰	یاجوج و ماجوج	سایر	حکمت	۹۶
۴۶	نزدیک شد- کافران چشمشان باز میشود	قیامت	آخرت	۱۰۰- ۹۷
۲۹	مومنان از ناراحتی آن در امان میمانند	قیامت	آخرت	۱۰۱- ۱۰۳
۱۶	حوادث همزمان - آسمان را در هم می پیچیم	قیامت	آخرت	۱۰۴
۱۲	زمین به صالحان به ارث میرسد	فلسفه تاریخ	حکمت	۱۰۵
۵۰	چنین بگو:...	ارشاد	پیامبر	۱۰۶- ۱۱۱
۱۰	خدایا به حق حکم کن...	دعا	سایر	۱۱۲
۱۱۵۳	جمع			

جدول درج ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	باری الهی	به پیامبران هدایت دادیم- مورد لطف و رحمت بودند در گرفتاری ها و نیز تکذیب قومشان یاریشان کردیم	۳۵
۴/۲	پیامبر	ارشاد	رسالت را ابلاغ کن و با قوت گفتگو کن و جواب آنها را بده	۱۹/۸
۴/۳	مردم	کافران	کافران اعم از گذشته و حال، به افکا رباطل گرایش پیدا میکردند و در نتیجه از پیامبران ایرادهای بیجا میگرفتند و تکذیب میکردند	۱۶/۷
۴/۴	خداوند	صفات و افعال	مُلک- الوهیت- وحدانیت- ربوبیت- علم- خلق- امر	۱۰/۸
۴/۵	آخرت	قیامت	در قیامت چشمهای کافران باز و ناراحتی آنها شروع میشود اما مومنان از ناراحتی آنروز در امانند	۱۰/۷
۴/۶	حکمت	سایر	کارهای جهان بیهوده نیست اما عده ای آن را درک نکردند و اختلاف شد و بالاخره هم زمین به صالحان می رسد.	۶/۲
۴/۷	سایر			۰/۹

درس: ای پیامبر! با قوت رسالت را پی گیر که مانند پیامبران گذشته موفق می شوی

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: کافران به اهمیت قیامت، و حقیقت وحی توجه نمی‌کنند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۱۵: کافران به حقیقت وحی، و خطر هلاکت دسته‌جمعی حاصل از تکذیب توجه نمی‌کنند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۳۳: کافران به خداوند، حکمت آفرینش جهان، و موقعیت کارگزاران جهان نسبت به خداوند، و قدرت خدا، غفلت می‌ورزند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۴-۴۷: ای پیامبر علیرغم رفتارهای غافلانه کافران با جدیت به رسالتت بپرداز و چنین کن و چنین بگو.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۸-۵۰: ای پیامبر! تو هم مانند موسی موفق خواهی شد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۵۱-۷۳: ای پیامبر! تو نیز مانند ابراهیم موفق خواهی شد.

درب پاراگراف ۷- آیات ۷۴-۷۷: ای پیامبر! تو و پیروانت را نیز مانند نوح و لوط و پیروانشان نجات خواهیم داد.

درب پاراگراف ۸- آیات ۷۸-۸۲: ای پیامبر! تو و پیروانت را نیز مانند داود و سلیمان به موفقیت کامل می‌رسانیم.

درب پاراگراف ۹- آیات ۸۳-۹۱: ای پیامبر! به نمونه‌هایی از لطف و رحمت و یاری ما نسبت به پیامبران قبلی توجه کن و دلگرم باش و به رسالتت بپرداز.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۹۲-۱۰۴: ای پیامبر! از قوم تو، هر دو گروه پیروان و تکذیبگران، به سرانجام بایسته خویش خواهند رسید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۱۰۵-۱۱۲: ای پیامبر! در مقابل این کافران که نسبت به این همه چیزهای مهم غفلت می‌ورزند چنین بگوی.

سوره صافات

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	قسم	ملائکه	عبادت	۶
۴-۵	خداوند	صفات	واحد- رب آسمانها و زمین-	۱۰

	رب مشرقها			
۶-۷	خداوند	نعمات	تزئین آسمان دنیا- محافظت از نفوذ هر شیطان سرکشی	۱۱
۸-۱۰	سایر	آسمانها	چگونگی حفاظت شدن آسمان از نفوذ شیاطین سرکش	۲۰
۱۱-۱۸	مردم	کافران	رفتار کافران- تکذیب- استعجاب راجع به امکان آخرت	۴۶
۱۹-۲۳	آخرت	قیامت	مواجه شدن با واقعیت غیر منتظر سخت	۳۶
۲۴-۳۴	آخرت	قیامت	بگومگوی کافران که این به آن میگوید تو گمراهم کردی و آن به این	۴۹
۳۵-۳۷	مردم	کافران	رفتار کافران- استکبار- شاعر و مجنون نامیدن پیامبر	۲۱
۳۸-۳۹	آخرت	جهنم	عذاب کافران	۱۰
۴۰-۶۰	آخرت	بهشت	مومنان- نعمتهایشان- امنیت و رضایتشان	۱۱۰
۶۱-۶۸	آخرت	جهنم	شرح عذاب	۴۱
۶۹-۷۲	مردم	کافران	رفتار کافران- علیرغم گمراهانه یافتن روش بدشان	۱۷
۷۳-۷۴	آخرت	حکمت	فرق گمراه و هدایت شده	۹
۷۵-۸۲	پیامبران	نوح	نعماتی که خداوند به او داد و نجاتش از عذاب جمعی	۳۵
۸۳-۱۱۳	پیامبران	ابراهیم	نعماتی که خداوند به او داد- هدایت- از فرزندان او پیامبر-...	۱۵۳
۱۲۲-۱۱۴	پیامبران	موسی و هارون	نعمت- نجات- هدایت -...	۴۱

۴۱	هدایت قوم خویش - تکذیب - عذاب - نجات او	الیاس	پیامبران	۱۳۲- ۱۲۳
۲۲	نجات - نابود کردن قوم تکذیبگرش	لوط	پیامبران	۱۳۸- ۱۳۳
۴۸	شرح دعوت - فرار او - تنبیه او - نجات قومش به سبب ایمان	یونس	پیامبران	۱۴۸- ۱۳۹
۵۴	نقد و بررسی افکار کافران و رد آنها	کافران	مردم	۱۵۹- ۱۴۹
۲۴	به بندگی نسبت به خداوند	اعتراف	ملائکه	۱۶۶- ۱۶۰
۱۶	ادعای توخالی - اگر وحی نزد ما بود مومن میشدیم	کافران	مردم	۱۶۷-۷۰
۱۲	یاری خداوند و غلبه آنها بر کافران	پیامبران	حکمت	۱۷۳- ۱۷۱
۲۹	چنین کن و چنین بگو.....	ارشاد	پیامبر	۱۸۰- ۱۷۴
۳	سلام بر پیامبران	پیامبران	حکمت	۱۸۱
۴	حمد از آن خداوند است	خداوند	حکمت	۱۸۲
۸۶۸	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	پیامبران مختلف	پیامبران گذشته، نعمات - عذاب عمومی قوم تکذیبگر - نجات آنان	۳۹/۲
۴/۲	آخرت	بهشت	سرانجام خوب مومنان در آخرت	۲۹/۴
۴/۳	مردم	کافران	توصیف رفتاری - کافران -	۱۷/۷

	تکذیب			
۴/۴	پیامبر	ارشاد	چنین کن و چنین بگو....	۳/۳
۴/۵	ملائکه	رفتار	عبادت-اعتراف به عبودیت	۲/۸
۴/۶	خداوند	نعمات	الطاف الہی	۲/۷
۴/۷	سایر	آسمانها	چگونگی حفاظت شدن از ...	۲/۳
۴/۸	حکمت	قوانین الہی	یاری نسبت به پیامبران- حمد خاص او	۲/۲
۴/۹	قسم	ملائکه	عبادت	۰/۷

درس: ایمان سبب نجات در دو جهان است

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: قسم به فرشتگانی که در حوزه وحی مسئولند (که آن هم مربوط به رساندن حقایق ایمانی است)

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۶: مسیر وحی که مربوط به رساندن حقایق ایمانی است کاملاً حفاظت شده می باشد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۳۹-۱۲: معرفی صفات کسانی که ایمان ندارند و عاقبت اخروی آنها.

درب پاراگراف ۴- آیات ۶۱-۴۰: معرفی صفات کسانی که ایمان دارند و عاقبت عالی اخروی آنها.

درب پاراگراف ۵- آیات ۷۳-۶۲: معرفی بی ایمان ها و نتایج کفرشان.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۴۸-۷۴: معرفی بعضی از پیشگامان ایمان و نتایج ایمانشان در همین جهان.

درب پاراگراف ۷- آیات ۱۷۰-۱۴۹: ارزیابی ریشه های محتمل فکری کافران و رد آن.

درب پاراگراف ۸- آیات ۱۸۲-۱۷۱: ذکر یک سنت الہی در مورد تایید پیامبران و نیروهای مومن و نیز توصیه هایی به پیامبر که در مقابل این کافران چنین کن و چنین بگو.

سوره ص

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قسم	قرآن	توصیف - دارای پند	۴
۱۱-۲	مردم	کافران	شرحی از اشکالات فکری آنها، بعلاوه ایراداتی که آنها بر رسالت پیغمبر میگرفتند	۹۴
۱۴-۱۲	مردم	گذشتگان	تکذیب پیامبران و فرود عذاب	۲۵
۱۶-۱۵	مردم	کافران	ذکر دو نمونه از پریشان فکری کافران معاصر رسول خدا (ع)	۱۸
۲۶-۱۷	پیامبران	داوود	ذکر بعضی از قضایای مربوط به حضرت داوود (ع)	۱۴۹
۲۹-۲۷	حکمت	حق	باطل نبودن آفرینش جهان و مساوی نبودن بد و خوب و لزوم تدبیر در قرآن	۴۵
۴۰-۳۰	پیامبران	سلیمان	ذکر بعضی از قضایای مربوط به حضرت سلیمان (ع)	۹۷
۴۴-۴۱	پیامبران	ایوب	ذکر بعضی از قضایای مربوط به حضرت ایوب (ع)	۴۶
۴۷-۴۵	پیامبران	ابراهیم و اسحق و یعیقوب	ذکر بعضی از قضایای مربوط به آنان	۳۴
۴۸	پیامبران	اسمعیل و....	ذکر بعضی از قضایای مربوط به آنان	۷
۵۴-۴۹	آخرت	بهشت	شرح بعضی از نعمات بهشتی	۳۹

۷۷	شرح بعضی از عذابهای کفار	جهنم	آخرت	۶۴- ۵۵
۴۲	چنین بگو...	ارشاد	پیامبر	۷۰- ۶۵
۱۱۲	استکاف ابلیس از سجده و رانده شدن او و اینکه خداوند او را وسیله آزمایش انسان قرار داد	آفرینش آدم	حکمت	۸۵- ۷۱
۱۹	چنین بگو...	ارشاد	پیامبر	۸۸- ۸۶
۸۰۸	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	داود و سلیمان	آیات و نعمات مهمی که به پیامبران داده شد	۴۱/۲
۴/۲	حکمت	آفرینش آدم	بشر همیشه در معرض امتحان است و باید همیشه به حق و باطل توجه کند	۱۹/۴
۴/۳	مردم	کافران	کافران اشکالات مهم و جدی فکری دارند	۱۷
۴/۴	آخرت	جهنم	شرح بعضی از عذابهای آخرتی کفار و نعمات آخرتی مومنان	۱۴/۴
۴/۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو...	۷/۵
۴/۶	قسم	قرآن	توصیف - دارای پند	۰/۵

درس: آیات و نعمات مهمی که به پیامبران داده شده، در اثر توجه و دقت در اطاعت خداوند و تواضع و توجه دائمی به سوی او بوده است

درب پاراگراف ۱- آیه‌های ۱-۲: کافران غرق خودپسندی و خود محوری هستند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۳: مخالفان پیامبر اکرم(ص) ایرادهایی بر او می گرفتند که مانند گذشتگان ناشی از خودپسندی و خود محوری آنها بود.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۱۲: عاقبت اقوام مکذب خودپسند و خودمحور قبلی و مشابیهت کفار معاصر رسول اکرم(ص) با آنان.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۶-۱۷: آیات و نعمت هایی که به حضرت داود داده شده و در عین حال توجه و دقتی که او در عبادت و توبه به سوی خدا داشته است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۹-۲۷: ای پیامبر! قرآن که از آیات و نعمت های بسیار مهم الهیست به تو داده شده.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۰-۳۰: آیات و نعمت هایی که به سلیمان داده شده و در عین حال توجه و دقتی که او در عبادت و توبه به سوی خدا داشته است.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۸-۴۱: نمونه ای از آیات و نعمت هایی که به چند پیامبر دیگر داده شد.

درب پاراگراف ۸- آیات ۶۴-۴۹: تفاوت نتیجه رفتار خدامحورانه با خود محورانه در جهان دیگر.

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۰-۶۵: ای پیامبر! با مخالفت چنین بگو.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۸۵-۷۱: تحلیل علل روانشناختی رفتار خود محورانه تکذیبگران مخالف پیامبر اکرم(ص)

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۸۸-۸۶: ای پیامبر! اینک که با چنین تکذیبگرانی روبرو هستی چنین بگو.

مرحله هفتم

افزایش خیلی بیشتر فشارها

و

دلדاری بیشتر خداوند به

پیامبر و مؤمنان و امید

پیروزی

سوره قصص

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	طسم		۱
۲	قرآن	توصیف	آیاتی است از کتاب آشکار	۴
۳-۴۶	پیامبران	موسی	داستان زندگی - تولد - بزرگ شدن - نبوت - رسالت - ...	۸۴۳
۴۷	مردم	کافران	انتقاد - چرا وقتی که بعثت گناهانشان مصیبتی به آنها رسید میگویند پروردگارا چرا رسولی بسوی ما نفرستادی تا آیات را پیروی کنیم	۲۰
۴۸	مردم	کافران	انتقاد - وقتی که حق بسویشان آمد میگویند چرا چیزی که به موسی داده شده به این پیامبر داده نشده ؟ مگر به آنچه به شما داده شد کفر نورزیدید ؟	۲۸
۵۱-۴۹	پیامبر	دلدار	رسالت تو در محکمترین حالت است	۴۲
۵۵-۵۲	مردم	مومنان	توصیف - ایمان - جواب دادن رفتار زشت با رفتار زیبا - انفاق - روگردانی از لغو	۴۸
۵۶	پیامبر	تبیین	تو کسی را هدایت نمی کنی، خداوند هدایت می کند	۱۳
۵۷	مردم	کافران	میگویند اگر ایمان بیاوریم دچار مشکل میشویم	۲۷

۵۹- ۵۸	مردم	گذشتگان	حکمت- هلاک پیشینیان	۳۷
۶۱- ۶۰	مردم	انسان	حکمت- زندگی دنیادر و مقابل آخرت چیزی نیست	۳۲
۶۷- ۶۲	آخرت	قیامت	برای کافران واقعیت هائی معلوم میشود	۹۸
۶۹- ۶۸	خداوند	صفات	آفرینش- آزادی مطلق- علم به درون ذهن ها	۲۴
۷۰	خداوند	صفات	وحدت- قدرت	۱۵
۷۲- ۷۱	خداوند	افعال	تدبیر جهان	۴۰
۷۳	خداوند	رحمت	شب و روز برای استراحت و پیگیری روزی	۱۳
۷۵- ۷۴	آخرت	قیامت	جافتادن و اعتراف کافران به اینکه رفتارشان غلط بود	۲۵
۸۲- ۷۶	مردم	گذشتگان	قارون که ثروت عظیمی داشت و آنها به سبب لیاقت خویش میدانست و عده ای آرزوی وضع او را میکردند	۲۷۷
۸۴- ۸۳	آخرت	حکمت	بهشت را برای کسانی قرار دادیم که علو و فساد نمیخواهند	۴۰
۸۸- ۸۵	پیامبر	تبیین	پیامبری تو رحمتی بود برای تو- مواظب باش از راه بدر نشوی....	۷۲
جمع ۱۶۹۹				

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	موسی	داستان زندگی از تولد تا رسالت و پیروزی بر فرعون و قومش	۴۹/۶
۴/۲	مردم	حکمت	غفلت از خداوند موجب گمراهی و هلاکت است	۲۷/۶
۴/۳	آخرت	قیامت	حقایق آشکار میشود و کافران میفهمند چه ضرری کرده اند	۹/۶
۴/۴	پیامبر	ارشاد	هدایت بدست خداست، متوجه باش خطا نکنی	۷/۸
۴/۵	خداوند	افعال	تدبیر جهان - علم مطلق - آفرینش - نعمت	۵/۴

درس: چگونه خداوند مخالفان پیامبران را نابود، و خود آنان را موفق می نماید.

درب پاراگراف ۱- آیات ۶-۱: گردنکشی ظالمان، و تجاوزشان از حدود، موجب نابودی شان میشود.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴۲-۷: داستان موسی و فرعون یکی از مصادیق بارز این امر (درب قبلی) است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۴۶-۴۳: ای پیامبر! مخالفان تو از این نکته غفلت می کنند که تو نمیتوانستی به این معارف اطلاع پیدا کنی، و اینها جز از طریق وحی به تو نرسیده. درب پاراگراف ۴- آیات ۵۹-۴۷: نمونه‌هایی از بهانه‌گیری‌های مخالفان پیامبر برای فرار از ایمان.

درب پاراگراف ۵- آیات ۶۷-۶۰: اهمیت دادن به وقوع قیامت و زندگی جاوید، موجب دوری از غفلت‌هایی می‌شود که سبب نابودی است.

درب پاراگراف ۶- آیات ۷۵-۶۸: توجه در این صفات و آیات الهی موجب دوری از

غفلت هائی میشود که سبب نابودیست.

درب پاراگراف ۷- آیات ۸۴-۷۶: یکی از راه های مهم غفلت از خداوند، توجه بیش از حد به مال و ثروت و تکیه بر آن است.

درب پاراگراف ۸- آیات ۸۸-۸۵: ای پیامبر! تحت تاثیر جو سنگین مخالفت ها قرار نگیر، و کار رسالت را با جدیت بیشتر پیگیر.

سوره نمل

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	توصیف	هدایت و مژده برای مومنان	۹
۲	مردم	مومنان	توصیف- اقامه نماز- ادای زکوه- یقین به آخرت	۹
۳-۴	مردم	کافران	حکمت- اعمالشان برایشان زینت داده شده- در آخرت به بدترین درجه میرسند	۲۰
۵	پیامبر	تبیین	تو قرآن را از حکیمی دانا دریافت میکنی	۷
۶-۱۴	پیامبرا ن	موسی	شرح چگونگی پیغمبر شدن و آمدن بسوی فرعون و انکار آنان	۱۱۵
۴۴-۱۵	پیامبرا ن	سلیمان	شرح گوشه ای از عظمت سلطنت او	۴۹۴
۵۳-۴۵	پیامبرا ن	صالح	تکذیب از سوی قوم، و اصرار بر عمل زشت خویش و نابود شدن دستجمعی آنها	۱۱۷
۵۸-۵۴	پیامبرا ن	لوط	تکذیب و اصرار بر عمل زشت خویش و نابود شدن دستجمعی آنها	۵۷

۵۹	پیامبر	ارشاد	دستور عبادی و یاد دادن روش احتجاج	۱۲
۶۵- ۶۰	خداوند	افعال	آفرینش - اجابت مضطر - هدایت بشر در شب و روز - بادهای - علم مطلق	۱۳۰
۶۸- ۶۶	مردم	کافران	کافران نسبت به آخرت در نوعی کوری هستند و آنرا بعید میدانند و میگویند دروغ است	۳۸
۷۲- ۶۹	پیامبر	ارشاد	تعلیم طرز احتجاج با آنان	۴۰
۷۴- ۷۳	خداوند	صفات	صاحب کرم و لطف - علم مطلق	۱۹
۷۷- ۷۵	قرآن	توصیف	همه چیز در کتاب مبین هست - این قرآن بسیاری از اختلافات بنی اسرائیل را حل میکند - هدایت و رحمت است برای مومنان	۲۸
۸۱- ۷۸	پیامبر	دلداری	تو بر حقی - تو فقط فرستاده ای هستی - بیشتر به خودت فشار نیاور	۴۴
۸۵- ۸۲	آخرت	قیامت	با وقوع قیامت برایشان معلوم میشود چقدر ضرر مهلک نموده اند	۵۰
۸۶	خداوند	آیات	شب برای استراحت و روز برای دیدن	۱۸
۸۷	آخرت	قیامت	آغاز قیامت - اضطراب همه مخلوقات	۱۷
۸۸	خداوند	آیات	آفرینش کوه ها	۲۰
۹۰- ۸۹	آخرت	قیامت	ضوابط جزاء اعمال مومن و کافر	۲۷

۹۳-	پیامبر	ارشاد	چنین بگو و چنین رفتار کن	۵۲
۹۱	جمع			
	۱۳۲۳			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۴/۱	پیامبران	سایر	پیامبران د رهمه حال متوجه خداوند بودند و وظایف خویش را انجام میدادند	۵۹/۲
۴/۲	خداوند	افعال	آفرینش - اجابت مضطر - هدایت بشر در شب و روز	۱۴/۱
۴/۳	پیامبر	ارشاد	تعلیم روش احتجاج - تعلیم عبادات - توصیه: چنین بگو...	۱۱/۷
۴/۴	آخرت	قیامت	در قیامت حقایق آشکار میشود و معلوم میشود کافر چه ضرری کرده...	۷/۱
۴/۵	مردم	کافران	حقیقت را نمی بینند - بسبب اعمالشان که برایشان زینت داده شده	۵/۱
۴/۶	قرآن	توصیف	وسیله هدایت و رفع اختلافات است	۲/۸

درس: خداوند چگونه پیامبران خویش را تایید و مخالفانشان را مغلوب می‌کند.

درب پاراگراف ۱ - آیات ۶-۱: ای پیامبر! قرآنی که بتو وحی شده، یکی از انواع تاییدات توسست.

درب پاراگراف ۲ - آیات ۱۴-۷: نمونه تاییداتی که موسی دریافت کرد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۴۴-۱۵: نمونه تاییداتی که سلیمان دریافت کرد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۵۸-۴۵: نمونه عاقبت دو قوم که پیامبرشان را تکذیب کردند و مغلوب گشتند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۶۵-۵۹: نمونه هائی از الطاف و نعمت های الهی که اگر به آنها توجه شود، رفتارهای نوع بشر از کفر و تکذیب دور خواهد شد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۷۷-۶۶: ای پیامبر! با کافران و مخالفان چنين بگو.

درب پاراگراف ۷- آیات ۸۱-۷۸: ای پیامبر! اگر واکنش بعضی از مردم نسبت به رسالت مطلوب نیست، اندوهگین مباش، که تقصیر تو نیست.

درب پاراگراف ۸- آیات ۹۰-۸۲: ای مردم! قیامت، آینده حتمی همگان است. هولناک هم هست. بفکر خودتان باشد.

درب پاراگراف ۹- آیات ۹۳-۹۱: ای پیامبر! تو با قوت به رسالت بپرداز که موفق خواهی شد.

سوره مریم

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	کهيعص		۱
۲-۱۵	پیامبران	زکریا	خداوند به او یحیی را داد	۱۲۰
۱۶-۴۰	پیامبران	مریم و عیسی	خداوند به مریم بدون شوهر، عیسی پیغمبر را داد	۲۴۰
۵۰-۴۱	پیامبران	ابراهیم	پس از مجادله ای که با قومش کرد و از آنها بیزاری جست خدا به او اسحق و یعقوب را داد	۱۱۰
۵۳-۵۱	پیامبران	موسی	به موسی برادرش هارون را به پیامبری (معاونت) دادیم	۲۴
۵۵-	پیامبران	اسمعیل	خوش قول بود و خانواده اش را	۲۰

۵۴			به زکوة و نماز امر میکرد و خدا از او راضی بود	
۵۶-۵۷	پیامبران	ادریس	مقامی بلند به او دادیم	۱۱
۵۸	پیامبران	سایر	نکته مشترک آنها این بود که وقتیکه آیات خدا به آنها خوانده میشد به سجده میافتند	۲۹
۵۹-۶۰	مردم	گذشتگان	از اولاد همانها کسانی بودند که خلاف تعلیمات پیامبران عمل کردند	۲۴
۶۱-۶۳	آخرت	بهشت	توصیف نعیم بهشتی	۳۰
۶۴-۶۵	خداوند	صفات	علم مطلق - ربوبیت - معبود	۳۰
۶۶-۶۷	مردم	کافران	ایمان نداشتن راجع به آخرت	۱۹
۶۸-۷۲	آخرت	قیامت	محشور کردن کافران و مومنان حتماً - سپس نجات دادن تقوا داران	۴۳
۷۳	مردم	کافران	توصیف- وقتیکه آیات خدا خوانده میشود مسخره می کنند.	۱۶
۷۴	مردم	گذشتگان	چقدر از آنها را که بهتر از اینها بودند هلاک کردیم	۹
۷۵	پیامبر	ارشاد	بگو.....	۲۵
۷۶	مردم	مومنان	خداوند هدایتشان را اضافه می کند	۱۳
۸۴-۷۷	مردم	کافران	نکوهش سخنان باطلی که میگویند و ورد شبهات آنها	۵۹
۸۷-۸۵	آخرت	قیامت	متقیان سوی بهشتیان و مجرمین بسوی جهنمشان رانده میشوند و شفاعت هم به	۲۰

	خدا بستگی دارد			
۲۰	نکوهش عقیده شان راجع به فرزند داشتن خدا	کافران	مردم	۹۱- ۸۸
۱۶	وحدانیت - نفی والدیت - الوهیت	صفات	خداوند	۹۳- ۹۲
۱۰	کافران به تنهایی نزد خداوند می آیند و او به آنان رسیدگی می کند	قیامت	آخرت	۹۵- ۹۴
۹	خداوند برای مومنان تقوا پیشه دوستانی قرار میدهد	مردم	حکمت	۹۶
۱۰	ما آنها به زبانت آسان کردیم تا مومنان را مژده و کافران سرسخت را هشدار دهی	تبیین	پیامبر	۹۷
۱۴	چقدر از آنها را هلاک کردیم آیا صدائی از آنها شنیده میشود	گذشتگان	مردم	۹۸
۹۲۲	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	سایر	خداوند به پیامبران، هدایت و لطف و نعمات و معجزات داد.	۶۰/۱
۴/۲	مردم	کافران	توصیف و نکوهش و رد اعتقادات باطلشان و هشدار به عذاب	۱۸/۹
۴/۳	آخرت	قیامت	معلوم شدن وضعیت هر کس و تفکیک مومن و کافر و رفتن هر یک به سرانجام خویش	۱۱/۲

۴/۴	خداوند	صفات	وحدانیت- علم- ربوبیت	۵
۴/۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو...	۳/۸

درس: پیامبران و صالحان مسیر صحیح را میرفتند و خداوند نیز در همین جهان به آنها لطف و برکت عطا فرمود

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۱۵: نمونه هائی از لطف و برکتی که در همین جهان به زکریا و یحیی داده شد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۶-۳۳: نمونه هائی از لطف و برکتی که به مریم داده شد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۳۴-۴۰: معرفی مسیرهائی که به لطف و برکت نمی انجامد.

درب پاراگراف ۴- آیات ۴۱-۵۸: نمونه هائی از لطف و رحمتی که به ابراهیم و موسی و اسمعیل و ادريس داده شد.

درب پاراگراف ۵- آیات ۵۹-۶۳: کسانی که در مسیر ناصحیح هستند میتوانند مسیر خود را اصلاح کنند.

درب پاراگراف ۶- آیه های ۶۴-۶۵: مسیر صحیح، عبادت پروردگار و دوری از عبادت غیر اوست.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۶-۷۴: کسانی که مسیر ناصحیح را برگزیدند چنین سرانجامی دارند.

درب پاراگراف ۸- آیه های ۷۵-۷۶: ای پیامبر! به کسانی که به مسیر غلط رفتند چنین بگو.

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۷-۹۵: نکوهش و تحلیل و هشدار به کسانی که مسیر غلط را برگزیدند.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۹۶-۹۸: ای پیامبر به گروه اول مؤده، و به گروه دوم هشدار ده.

سوره یوسف

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
-----	------------	------------	-----	------------

۱-۲	قرآن	توصیف	آیات کتاب آشکار- خواندنی به زبان روشن	۱۱
۳-۱۰۱	پیامبران	یوسف	داستان زندگی آنحضرت	۱۷۸۱
۱۰۴- ۱۰۲	پیامبر	تبیین	اینها خبرهای غیبی است- مزدی از آنها نمیخواهی...	۳۲
۱۰۷- ۱۰۵	مردم	کافران	اگر آیه ها را هم ببینند روی برمیگردانند- اکثرشان ایمان نمی آورند	۳۳
۱۰۸	پیامبر	ارشاد	بگو این راه من است که با بصیرت بسوی خدا دعوت میکنم....	۱۷
۱۱۰- ۱۰۹	مردم	کافران	نکوهش- آیا در اقوام گذشته که مکذبان هلاک شدند و صالحان نجات یافتند تفکر نمی کنند	۴۸
۱۱۱	قرآن	تبیین	این داستان تصدیق چیزی است که جلو روی آن است	۲۳
جمع				۱۹۴۵

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	یوسف	داستان زندگی آن حضرت از کودکی- چاه- زندان-... پادشاهی	۹۱/۶
۴/۲	مردم	کافران	آیا در آیات الهی تفکر نمیکنند و در نمی یابند که مکذبان مغلوب و صالحان نجات می یابند	۴/۲

۴/۳	پیامبر	تبیین و ارشاد	اینها خبرهای غیبی است و حق است و تو از آنها مزد نمیخواهی...	۲/۵
۴/۴	قرآن	تبیین	این داستان تصدیق آن چیزهاییست که قبل از قرآن نازل شده	۱/۷

**درس: لطف و توجه خاص خداوند با مومنان با تقوا همراه است و سبب
نجاتشان از مشکلات و مایه موفقیتشان می شود.**

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: این قصه ای که میخوانید کاملاً حقیقت دارد.
درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۱۰۴: «درس» و «درب» یکی هستند.
درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱۱-۱۰۵: ای پیامبر! قوم تو نیز مانند گذشتگان تکذیب می
کنند، اما تو نیز (مانند یوسف) موفق خواهی شد.

سوره حجر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	توصیف	این کتاب خواندنی آشکار است	۶
۲-۳	پیامبر	دلدار	چه بسا کافران دوست داشتند کاش مسلمان بودند، آنها را به حال خودشان واگذار	۱۵
۴-۵	حکمت	قوانین خدایی	هلاک اقوام قوانینی دارد که تا موعدشان سر نرسد امکان ندارد از بین بروند	۱۵
۶-۷	مردم	کافران	میگویند... تو مجنونی اگر راست میگویی چرا ملائکه نازل نمی شوند	۱۷

۸-۹	حکمت	سایر	تنزیل ملائکه قوانین خودش را دارد ما این ذکر را فرستادیم و خودمان حافظش هستیم	۱۶
۱۰-۱۵	مردم	کافران	هر دلیلی هم بیاوری ایمان نخواهند آورد- میگویند سحر شدیم	۴۴
۱۶-۲۴	خداوند	افعال	آسمان- زمین- نباتات- معاش- تقدیرات- بادهای...	۱۱۱
۲۵-۴۳	مردم	انسان	آفرینش آدم- موضوع خلقت آدم- شیطان و...	۱۲۶
۴۴	آخرت	جهنم	توصیف- ۷ درب دارد، از هر دری جزئی وارد میشوند	۸
۴۵-۴۸	آخرت	بهشت	نعیم آن- باغها و چشمه ها- امنیت بی غل و غش- بدون ناراحتی- جاودانگی	۲۶
۴۹-۵۱	پیامبر	ارشاد	چنین بگو- خبر غفوریت مرا بده- و نیز سختی عذابم را	۱۵
۵۲-۵۶	پیامبر ن	ابراهیم	بشارت اولاد دار شدن	۳۹
۵۷-۷۷	پیامبر ن	لوط	نابودی قومش و نجات خودش و همراهانش	۱۵۵
۷۸-۷۹	پیامبر ن		اصحاب «یکه» ظالم بودند و نابود شدند	۱۰
۸۰-۸۴	پیامبر ن		اصحاب «حجر» تکذیب کردند و نابود شدند	۲۶
۸۵-۹۹	پیامبر	ارشاد- دلداري	حوصله کن- قرآن عظیمی به تو دادیم - چشمت دنبال اموال نباشد- از مشرکان روی	۱۳۰

	بگردان - دلتنگ نشو - چنين عبادت كن			
۷۵۹	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	ابراهیم	لطف و رحمت خداوند شامل پیامبران و پیروانشان و نابودی مکذبان‌شان است	۳۰/۳
۴/۲	مردم	انسان	آدمی بشدت تحت تأثیر شیطان قرار میگیرد و به آن علت با پیامبران مخالفت جدی میکند	۲۴/۶
۴/۳	پیامبر	ارشاد - دلداری	حوصله كن. قرآن عظیمی به تو دادیم، چشمت دنبال اموال نباشد، از مشركان روی بگردان.. دلتنگ نشو	۲۱/۱
۴/۴	خداوند	افعال	آسمان و زمین - نباتات - معاش - تقدیرات - باده‌ها	۱۴/۶
۴/۵	آخرت	بهشت	نعیم - باغها - چشمه‌ها - امنیت بی غل و غش - جاودانگی	۴/۵
۴/۶	حکمت	سایر	جهان حساب و کتاب دقیق دارد و خداوند بر کار جهان مقتدر مطلق است	۴/۱
۴/۷	قرآن	توصیف	آیات آن کتب آشکار...	۰/۷

درس: ای پیامبر! لطف خداوندی در دنیا و آخرت شامل تو و پیامبران میشود و قبول القائنات شیطانی آدمی را از دایره این لطف خارج می کند

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۵-۱: کافران، با رفتار غیر مسئولانه خویش، خود را از دایره لطف الهی خارج می کنند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۲۵-۱۶: نمونه هائی از الطاف الهی که شامل همگان میشود.

درب پاراگراف ۳- آیات ۴۴-۲۶: شیطان و تشریح فرایند گول زدن انسان.

درب پاراگراف ۴- آیات ۵۰-۴۵: نمونه ای از الطاف الهی که در آخرت شامل پیروان پیامبر می شود.

درب پاراگراف ۵- آیات ۵۶-۵۱: نمونه ای از الطاف الهی که در همین جهان شامل یکی از صالحان شد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۷۷-۵۷: نمونه ای از یکی از اقوام تکذیبگر گناه پیشه که خود را از دایره الطاف الهی خارج کردند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۸۴-۷۸: نمونه ای از اقوام تکذیبگر گناه پیشه که خود را از دایره الطاف الهی خارج کردند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۹۹-۸۵: ای پیامبر! چنین الطافی بتو شده است چنین کن و چنین بگو.

سوره طه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	طه		۱
۲-۳	پیامبر	تبیین	منظور از تنزیل قرآن این است که کسی را که خشیت دارد پند دهی	۹
۴-۹۸	پیامبران	موسی	داستان کامل پیامبری آن حضرت تا انحراف بنی اسرائیل در حضور او	۵۶۲
۱۰۰-	پیامبر	تبیین	این وحی که نزد توست ملاک	۲۱

۹۹			رستگاری است	
۱۱۲- ۱۰۱	آخرت	قیامت	مشخصات- ضوابط- حوادث قبل از وقوع...	۱۰۴
۱۱۳	قرآن	توصیف	زبان واضح- د ر آن از تهدیدات هست شاید پند گیرند	۱۴
۱۱۴	پیامبر	ارشاد	قبل از اینکه وحی آن تمام شود عجله در خواندنش نکن	۱۷
۱۲۳- ۱۱۵	حکمت	آفرینش انسان	داستان آفرینش - آدم - ابلیس - جنت	۸۸
۱۲۴	حکمت	سایر	ضوابط هدایت و ضلالت	۱۲
۱۲۷- ۱۲۵	آخرت	قیامت	باز شدن چشم کافران به حقایق	۲۸
۱۲۸	مردم	کافران	نکوهش- اینهمه مایه های عبرت بود اما عبرت نگرفتند	۱۷
۱۲۹	حکمت	سایر	تقدیرات	۱۰
۱۳۲- ۱۳۰	پیامبر	ارشاد	دستورات عبادی- تمنا نکردن موقعیت مادی دیگران	۵۰
۱۳۴- ۱۳۳	مردم	کافران	نکوهش- ذکر ایرادهای بیجای آنها و جواب به آن	۳۵
۱۳۵	پیامبر	دلدارى	بگو منتظر باشند - بزودی خواهند دانست.....	۱۱
۹۷۹	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
-------	------------	------------	-----	------

۴/۱	پیامبران	موسی	داستان کامل رسالت موسی تا انحراف بنی اسرائیل	۵۷/۴
۴/۲	آخرت	قیامت	مشخصات- ضوابط- حوادث قبل از وقوع- باز شدن چشمها به حقایق	۱۳/۵
۴/۳	حکمت	آفرینش	آفرینش انسان (آدم و ابلیس و بهشت و...)	۱۱/۳
۴/۴	پیامبر	ارشاد	خودسازی کن - به دیگران هم ابلاغ کن	۱۱
۴/۵	مردم	کافران	نکوهش - با وجود اینهمه مایه های عبرت عبرتی نگرفتند	۵/۴
۴/۶	قرآن	توصیف	وسیله هدایت اهل خشیت است	۱/۴
۴/۷	حروف مقطعه	طه		۰/۱

**درس: ای مسلمانان! مانند بنی اسرائیل نباشید که پس از آزادی، بعلت
قبول القائنات شیطانی از حق سر پیچیدند**

درب پاراگراف ۱- آیات ۸-۱: توجه به خداوند، آدمی را از قبول القائنات شیطانی حفظ میکند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۹۹-۹: ای مسمانان! مانند بنی اسرائیل نباشید که پس از آزادی، به علت قبول القائنات شیطانی از حق سر پیچیدند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱۲-۱۰۰: توجه به آخرت آدمی را از قبول القائنات شیطانی حفظ میکند.

درب پاراگراف ۴- آیه های ۱۱۴-۱۱۳: توجه به حقانیت قرآن و تدبر در آن، آدمی را از قبول القائنات شیطانی حفظ میکند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۲۳-۱۱۵: قبول القائنات شیطانی آدمی را از راه حق منحرف نموده، و سبب زحمت آدمی در همین جهان، و بدبختی جاوید در جهان بعدی می شود.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۲۸-۱۲۴: ای مسلمانان! غفلت از یاد خدا شما را به آن انحراف‌ها می‌کشانند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۱۳۵-۱۲۹: ای پیامبر! در این مرحله از رسالت، چنین کن و چنین بگو.

سوره انعام

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین - قرار دادن تاریکیها و نور- آفرینش انسان - علم مطلق	۴۷
۴-۱۰	مردم	کافران	توصیف- اعراض از آیات- تکذیب حق- بی توجهی به عواقب	۱۱۶
۱۹- ۱۱	پیامبر	ارشاد	بگو... (معارف اصلی دینی...)	۱۵۰
۲۳- ۲۰	مردم	کافران	توصیف- افترا به خدا- ظلم- هر آیه ای هم ببینند ایمان نمی آورند	۲۲۰
۳۵- ۳۳	پیامبر	دلدار	از تکذیب آنها نگران نباش.....	۷۵
۳۶-۳۹	مردم	کافران	توصیف- دلشان مرده- ایراد بیجا میگیرند- کر و لالند- در تاریکی هستند	۸۱
۵۸- ۴۰	پیامبر	ارشاد- دلدار	بگو... راجع به پیروانت مهربان باش	۳۴۷
۵۹-۶۲	خداوند	صفات و افعال	کلیدهای غیب نزد اوست - علم مطلق- شما را دریافت میکند- مواظب شماست	۹۰

۶۳-۷۳	پیامبر	ارشاد	چنین بگو و چنین کن	۲۳۱
۸۷-۷۴	پیامبران	ابراهیم	سیر رشد شخصیتی او تا اینکه به پیامبری برسد	۲۳۸
۹۱-۸۸	پیامبر	ارشاد- دلدار	تبیین نعمت بزرگ الهی- به هدایت این پیامبران اقتدا کن	۹۸
۹۲	قرآن	توصیف	پربرکت- تصدیق کننده کتب قبلی- جهت هشدار- مورد باور	۲۷
۹۴-۹۳	آخرت	قیامت	حقیقت آشکار میشود و کافران می بینند...	۸۵
۱۰۳-۹۵	خداوند	صفات و افعال	شکافنده دانه- بیرون آوردنده زنده از مرده و بر عکس	۱۷۳
۱۰۹-۱۰۴	پیامبر	ارشاد	بگو....	۱۰۱
۱۱۱-۱۱۰	مردم	کافران	ایمان نخواهند آورد	۳۸
۱۱۳-۱۱۲	حکمت	مردم	کافران- علت یابی ایمان نیاوردن آنها	۴۳
۱۱۷-۱۱۴	پیامبر	ارشاد	شک نکن - اگر پیروی آنها کنی گمراهت میکنند	۷۰
۱۲۱-۱۱۸	حکمت	احکام و اخلاقیات	حلال را بخورید - گناه ظاهر و پنهان را ترک کنید- حرام را نخورید	۸۲
۱۲۲	حکمت	مثال	مثال کافر و مومن مانند مرده و زنده و ظلمات و نور است	۲۵
۱۲۴-۱۲۳	حکمت	قانون خدایی	مربوط به جوامع بشری	۷۴

۱۲۵	حکمت	قانون خدایی	مربوط به ایمان آوردن یا کفر ورزیدن	۳۰
۱۲۶	پیامبر	ارشاد	این راه مستقیم پروردگار تو میباشد	۹
۱۲۷	آخرت	بهشت	برای مومنان	۱۰
۱۳۰- ۱۲۸	آخرت	قیامت	حقیقت آشکار میشود و کافران میفهمند	۸۴
۱۳۱	حکمت	قانون خدایی	مربوط به هلاکت جوامع بشری	۱۰
۱۳۲	حکمت	قانون خدایی	طرز محاسبه عمل هر عامل	۹
۱۳۳	خداوند	صفات	غنی- مهربان	۱۹
۱۳۵- ۱۳۴	پیامبر	ارشاد و دلדاری	چنین بگو.....	۲۶
۱۴۰- ۱۳۶	مردم	کافران	توصیف- حرام و حلال کردن بیجا- قتل اولاد	۱۳۱
۱۴۲- ۱۴۱	خداوند	افعال	نعمت هائی که به بشر لطف فرموده	۵۶
۱۵۲- ۱۴۳	پیامبر	ارشاد	بگو... (دلایلشان را باطل کن) و (معارف خود را مطرح کن)	۳۳۰
۱۵۸- ۱۵۳	مردم	کافران	رد کردن بهانه های بیجای آنها برای ادامه کفر	۱۲۱
۱۵۹	پیامبر	ارشاد	تعلیم - فرق بین مردم	۲۰
۱۶۰	حکمت	ضابطه محاسبه	عمل خیر ده برابر پاداش دارد	۱۷

۶۸	چنین بگو.....	ارشاد	پیامبر	۱۶۴- ۱۶۱
۲۲	شما را جایگزین قبلی ها نمود.... آمرزنده مهربان	افعال و صفات	خداوند	۱۶۵
۳۳۷۳	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۴/۱	پیامبر	ارشاد	یا قوم خویش چنین بگو (معارف اصلی - پند- هشدار)	۴۵/۲
۴/۲	مردم	کافران	توصیف قول و فعل کافران	۲۱
۴/۳	خداوند	صفات و افعال	توصیف صفات و افعال الهی	۱۲/۱
۴/۴	حکمت	قوانین الهی	همه چیز جهان قانونمند و پر حکمت است	۸/۶
۴/۵	پیامبران	ابراهیم	سیر رشد شخصیتی ابراهیم تا رسیدن به پیامبری و سپس ...	۷
۴/۶	آخرت	قیامت	آشکار شدن حقایق	۵/۳
۴/۷	قرآن	توصیف	پربرکت- تصدیق کننده کتب قبلی- مورد قبول	۰/۸

**درس: ای پیامبر! رسالت خویش را با جدیت پیگیر، از الطاف الهی
بهره مند خواهی شد**

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: ذکر گوشه ای اجمالی از صفات الهی.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۱۰: کافران با این صفات و افعال یکی از موانع اصلی رسالت اند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱-۱۹: ای پیامبر! با این کافران چنین بگو.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۰-۳۲: ای پیامبر! با کفار اهل کتاب و مشرکان چنین بگو.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۳-۳۶: ای پیامبر! بر ناملایمات راهت صبر کن.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۷-۴۵: کافران علاوه بر ایرادات بیجا، این مشکل های فکری را هم دارند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۶-۵۱: ای پیامبر! در رابطه با کفار چنین بگو.

درب پاراگراف ۸- آیات ۵۲-۵۵: ای پیامبر! با پیروانت چنین باش.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۶-۶۷: ای پیامبر! آیات و صفات الهی را برای کفار چنین بشکاف.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۶۸-۷۳: ای پیامبر! با کافران قوم خویش چنین بگو و چنین باش.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۷۴-۹۰: ای پیامبر! به ابراهیم بنگر که رسالت خویش را پی گرفت و از الطاف الهی بهره مند شد.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۹۱-۹۴: ای پیامبر! در پاسخ به اهل کتاب چنین روشنگری کن!

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۹۵-۱۰۳: ای پیامبر! مردم را با آیات و صفات خداوند آشنا کن.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۱۰۴-۱۰۸: ای پیامبر! اگر کفار به تو گرایش پیدا نمی کنند باکی نیست. تو راه خویش برو اما مبدا به عقاید آنان توهین کنید.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۰۹-۱۱۵: ای پیامبر! با این مخالفت که دچار لجبازی هستند چنین بگو و استوار باش.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۱۲۱-۱۱۶: ای پیامبر! علیرغم این لجبازی کافران این احکام را برای عموم بیان کن.

درب پاراگراف ۱۷- آیات ۱۲۵-۱۲۲: ای پیامبر! در رسالت تو چیز است که سبب زنده شدن دلهاست.

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۳۵-۱۲۶: جلب توجه همگان به آخرت و اهمیت آن، برای سست شدن صفوف کافران.

درب پاراگراف ۱۹- آیات ۱۴۰-۱۳۶: ذکر چند مورد دیگر از مشکلات فکری و عملی که مخالفان پیامبر دچارش بودند.

درب پاراگراف ۲۰- آیه‌های ۱۴۲-۱۴۱: ای مردم! از احکامی که خداوند مقرر نموده، پیروی کنید و از احکام بی‌ماخذ سر پیچید.

درب پاراگراف ۲۱- آیات ۱۴۷-۱۴۳: ای مردم! احکام باطل بی‌ماخذی را که به آن عادت کرده‌اید رها کنید و احکام خداوند را پیروی کنید.

درب پاراگراف ۲۲- آیات ۱۵۳-۱۴۸: ای پیامبر! این احکام را بجای احکام مردود ذکر شده اعلام کن.

درب پاراگراف ۲۳- آیات ۱۶۰-۱۵۴: ای پیامبر! اینک حجت بر قومت تمام شده، صف‌های خود را از اهل کتاب جدا کنید.

درب پاراگراف ۲۴- آیات ۱۶۵-۱۶۱: ای پیامبر! باز هم مواضع خویش را به وضوح اعلام کن.

سوره اعراف

ایه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	المص		۱
۲	پیامبر	تبیین	تشریح رابطه قرآن نسبت به	۱۳

	پیامبر			
۱۴	از آنچه از پروردگارتان فرو فرستاده شده پیروی کنید	انسان	مردم	۳
۲۵	هلاکتشان در حالیکه در خواب بودند - هنگام فهمیدن مطلب آگاه به ظلم خویش بودند	گذشتگان	مردم	۴-۵
۴۴	مشخصات : سؤال - ضوابط قیامت	قیامت	آخرت	۶-۹
۲۵۰	بهشت- شیطان- اخراج شیطان...	آفرینش	حکمت	۲۵- ۱۰
۵۸	مبادا شیطان شما را هم از بهشت بیرون کند - او و قبیله اش شما را می بینند	دستورات عبادی و اخلاقی	حکمت	۲۷- ۲۶
۲۴	توصیف - وقتیکه کار زشتی می کنند میگویند دست خودمان نبود	کافران	مردم	۲۸
۱۸	بگو پروردگار فرمان به عدالت داده و..	ارشاد	پیامبر	۲۹
۲۱	توصیف - شیاطین را دوست میگیرند و فکر می کنند هدایت یافته اند	کافران	مردم	۳۰
۱۶	در مساجد زینت داشته باشید- اسراف نکنید	دستورات اخلاقی	حکمت	۳۱
۲۹	بگو رزق نیکو و زینتی که خداوند برای بندگانش فراهم آورده حرام نیست	ارشاد	پیامبر	۳۲
۲۷	بگو خداوند چیزهای زشت و گناه و ظلم را... حرام کرده	ارشاد	پیامبر	۳۳

۳۴	حکمت	قوانین خدائی	هر گروهی سرآمدی دارند	۱۳
۳۶- ۳۵	حکمت	احکام اخلاقی	ای بنی آدم اگر از پیامبران پیروی کنید نگرانی و اندوه ندارید و در غیر اینصورت جهنمی خواهید بود	۳۴
۴۱- ۳۷	آخرت	جهنم	چگونگی برخورد و شناسائی گروههای مختلف کافر با یکدیگر در جهنم	۱۴۱
۴۳- ۴۲	آخرت	بهشت	مومنان- جاودانی- کینه ای ندارند- حمد خدا- حقانیت پیامبران	۳۸
۵۰- ۴۴	آخرت	بهشت و جهنم	مکالمه اهل بهشت و اهل جهنم و گوشه ای از اتفاقات مربوط به اعراف	۱۳۴
۵۱	آخرت	جهنم	کافران- نکوهش	۱۹
۵۲	قرآن	توصیف	تفصیل شده براساس علم - هدایت و رحمت برای مومنان	۱۳
۵۳	آخرت	قیامت	کافران متوجه حقیقت شده و تقاضای مهلت میکنند	۳۷
۵۴	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین- شب و روز- خورشید و ماه- خلق و امر	۳۸
۵۶- ۵۵	حکمت	احکام اخلاقی	دعا- دوری از فساد	۲۷
۵۸- ۵۷	خداوند	افعال	بادها- باران- زنده کردن زمین	۵۳
۶۴	پیامبرا	نوح	رسالت- تکذیب- هلاک و نجات	۶۵

	پیروان نوح		ن	۵۹
۱۴۴	قوم عاد- رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان هود	هود	پیامبرا ن	-۷۲ ۶۵
۱۴۱	قوم ثمود- رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان صالح	صالح	پیامبرا ن	-۷۹ ۷۳
۶۱	اصحاب لوط - رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان لوط	لوط	پیامبرا ن	-۸۴ ۸۰
۲۰۸	اصحاب مدین- رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان شعیب	شعیب	پیامبرا ن	-۹۳ ۸۵
۳۸	همزمان با آمدن پیامبران سختی پدیدار میشود شاید مردم بسوی خدا بروند، سپس سختی برطرف میشود و مردم غافل میشوند و عذاب می آید	فلسفه تاریخ انبیاء	حکمت	-۹۵ ۹۴
۲۲	اگر مردم قریه ها ایمان و تقوا داشته باشند برکات بر آنها نازل میشود	قوانین خدائی	حکمت	۹۶
۵۲	کافران به چه دل خوش کرده اند ؟ چرا خود را ایمن می دانند ؟	قوانین خدائی	حکمت	۱۰۰ -۹۷
۳۹	به چیزی که قبلا تکذیب کرده بودند، ایمان نمی آورند	فلسفه تاریخ	حکمت	۱۰۲ - ۱۰۱
۹۰۸	داستان کامل موسی از رسالت و تکذیب و غرق فرعونیان و نجات بنی اسرائیل و سرکشی آنها و دعای آنحضرت	موسی	پیامبرا ن	-۱۵۶ ۱۰۳

۱۵۷	پیامبر	معرفی	در تورات بشارت به او داده شده- طبیبات را حلال و خبائث را حرام میکند و زنجیرها را از دست و پای مردم برمیدارد.	۵۶
۱۵۸	پیامبر	ارشاد	اعلام رسالت کن از سوی خدا	۳۶
۱۶۲- ۱۵۹	پیامبر ن	موسی	هدایت بنی اسرائیل- صدور معجزات- بدرفتاری بنی اسرائیل	۱۰۳
۱۶۷- ۱۶۳	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل- آن مردم حقه باز کنار دریا که در نتیجه کلک بازی مسخ شدند	۱۰۸
۱۷۱ ۱۶۸-	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل- بعضی ها خوب بودند بعضی ها بد بودند	۱۰۰
۱۷۴ - ۱۷۲	حکمت	فلسفه تاریخ	عالم در- اعتراف گیری از همه به ربوبیت خدا- تا مبدا در قیامت انکار کنند	۵۶
۱۷۶- ۱۷۵	مردم	گذشتگان	آن عالمی که به دنیا گرائید و...	۵۲
۱۷۷	حکمت	مثال	تکذیب به آیات خدا و ظلم	۱۲
۱۷۸	حکمت	قانون خدائی	کسی را که خدا هدایتش کند، هدایت شده واقعی است	۱۲
۱۷۹	آخرت	جهنم	عده ای برای جهنم هستند و این مشخصات را دارند...	۳۱
۱۸۰	خداوند	صفات	صاحب اسماء نیکو	۱۴
۱۸۱	مردم	گذشتگان	بعضی ها به حق هدایت شده و به حق میگردند	۷
۱۸۳ - ۱۸۲	حکمت	قانون خدائی	مکذبان دچار استدراج میشوند	۱۳

۱۸۵	مردم	کافران	آیا فکر نمی کنند که همنشین آنها مجنون نیست. و در ملکوت آسمانها نمی اندیشند و...؟	۲۵
۱۸۴				
۱۸۶	حکمت	قانون خدائی	کسی را که خدا گمراه کند هادیی نخواهد داشت	۱۱
۱۸۸	پیامبر	ارشاد	راجع به قیامت میپرسند چنین بگو- بگو علم غیب نمیدانم	۶۳
۱۸۷				
۱۸۹	حکمت	فلسفه آفرینش	از یکنفر آفرید - و از آن، جفتش را قرار داد تا آرامش یابد	۳۴
۱۹۵	مردم	کافران	وقتی که خدا نعمت میدهد، آنرا به غیر خدا نسبت میدهند، به چیزی که هیچ کاری نمیتواند بکند و هیچ فایده ای ندارد	۹۰
۱۹۶	پیامبر	ارشاد	بگو سرپرست من خداست که سرپرست صالحان است	۹
۱۹۸	مردم	کافران	عقاید غلط- رو کردن بسوی خدایان دروغین که فایده ای برایشان ندارند	۳۰
۱۹۷				
۲۰۰	پیامبر	ارشاد	عفو کن- امر به معروف کن- از جاهلان روی بگردان و از وسوسه شیطان به خدا پناه بر	۱۹
۲۰۱	مردم	مومنان	وقتی که گناهی می کنند، تذکر پیدا می کنند و استغفار می کنند	۱۲
۲۰۲	مردم	کافران	بقیه، همان گمراهی را ادامه میدهند.	۵
۲۰۳	پیامبر	ارشاد	بگو من فقط از وحی پیروی می	۲۵

	کنم...			
۸	وقتیکه قرآن خوانده میشود ساکت شوید و گوش کنید	دستور اخلاقی	حکمت	۲۰۴
۱۶	پروردگارت را به حالت ترس و تضرع و آهسته یاد کن، صبحگاهان و شبانگاهان - و غافل مباش	ارشاد	پیامبر	۲۰۵
۱۱	از عبادت خسته نمیشوند. و برایش سجده می کنند	فرشتگان	حکمت	۲۰۶
۳۷۲۳	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	پیامبران	تاریخچه	رسالت- تکذیب- هلاکت مکذبان- نجات پیروان	۴۳/۸
۴/۲	حکمت	قانون الهی	بی توجهی به خداوند، وربوبیت او، و دستور پیامبران او، مایه هلاکت است.	۱۹
۴/۳	مردم	کافران	اعم از گذشته و حال دنبال حقه بازی و خلاف هستند و فکر و احساس مسئولیت نمی کنند- و نعمت خدا را به غیر نسبت میدهند	۱۳/۸
۴/۴	آخرت	قیامت	کافران هم از طریق خویش و هم از طریق دیگران نکوهش میشوند.	۱۱/۹
۴/۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو	۸/۴
۴/۶	خداوند	افعال و صفات	افعال و صفات - آفرینش و اداره جهان	۲/۸

۴/۷	قرآن	صفات	علم و هدایت..	۰/۳
-----	------	------	---------------	-----

**درس: بی توجهی به خداوند و سرکشی در مقابل پیامبران مایه هلاکت
دو جهان است**

درب پاراگراف ۱- آیات ۹-۱: بی توجهی به تعالیم انبیاء مایه هلاکت دو جهان است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۲۵-۱۰: عامل مهم بی توجهی به تعالیم انبیاء قبول القلقات شیطانی است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۳۶-۲۶: ای مردم! ریشه های بی توجهی به تعالیم انبیاء را در درون خویش شناسایی نموده و به تقوا بگرائید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۵۳-۳۷: بی توجهی به زندگی جاوید مایه هلاکت است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۵۸-۵۴: بی توجهی به خداوند و الطاف و نعمت های او سبب هلاکت است.

درب پاراگراف ۶- آیات ۹۳-۵۹: بی توجهی به خداوند و الطاف و نعمت های او و سرکشی در مقابل پیامبران سبب هلاکت است.

درب پاراگراف ۷- آیات ۱۰۲-۹۴: فلسفه تاریخ تایید کننده مطلب فوق.

درب پاراگراف ۸- آیات ۱۳۷-۱۰۳: فرعونیان نیز مانند اقوام هلاک شده قبلی رفتار کردند و هلاک شدند.

درب پاراگراف ۹- آیات ۱۶۲-۱۳۸: بنی اسرائیل پس از آزادی شان توسط حضرت موسی نسبت به تعالیم پیامبرشان نافرمانی های عظیم نمودند.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۱۷۱-۱۶۳: پس از حضرت موسی نیز دائماً اقوامی از بنی اسرائیل رعایت اصول و فروع دین خویش را نکردند.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۱۷۴-۱۷۲: همه انسانها بر حسب فطرت خویش در برنامه آفرینشی خویش به خداوند و تعالیم انبیاء بله گفته اند اما در امتحان این جهان بسیاری از آدمیان به تعالیم انبیاء بی توجهی نشان داده اند.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۱۷۹-۱۷۵: یکی از علل مهم بی توجهی به تعالیم انبیاء رفتارهای نامعقول و ترجیح چیزهای کم ارزش است که دائماً از سوی بنی اسرائیل و

حتی علما بزرگ آنها انجام می شده است.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۱۸۶-۱۸۰: توجه به اسماء صفات و افعال خداوند مانع از گمراهی مانند بنی اسرائیل می شود.

درب پاراگراف ۱۴- آیه های ۱۸۸-۱۸۷: ای مردم به آینده حتمی خود بیندیشید و به راه راست برگردید.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۹۸-۱۸۹: توجه به نقش انحصاری خداوند در آفرینش، و خیررسانی به آدمی، و بی خاصیتی غیر خدا، مانع از گمراهی می شود.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۲۰۶-۱۹۹: ای پیامبر با توجه به همه این مطالب چنین کن و چنین بگو.

سوره کهف

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	قرآن	توصیف	کجی در آن راه ندارد- پایدار- هشدار دهنده- مژده دهنده	۲۵
۳	آخرت	بهشت	در آن جاودان هستند	۳
۴-۵	مردم	کافران	رد اعتقاد باطلشان و تبیین ماهیت کذب آن	۲۲
۶	پیامبر	تبیین	لازم نیست حرص و جوش بخوری که چرا ایمان نمی آورند	۱۱
۷-۸	حکمت	مردم	ما این اموال را مایه آزمایش قرار دادیم بعدش هم نابود می کنیم	۱۷
۹-۲۶	مردم	گذشتگان	اصحاب کهف	۳۶۹
ق ۲۹-۲۷	پیامبر	ارشاد	چنین کن.. تلاوت کن، خود را به صبر وادار..	۵۴
ق ۲۹	آخرت	جهنم	عذاب ظالمان...	۱۸
۳۱-۳۰	آخرت	بهشت	نعیم مومنان دارای عمل صالح	۴۰

۲۸۵	دو نفر که یکی ثروتمند و مشرک بود و دیگری مومن...	مثال	حکمت	-۴۴ ۳۲
۳۶	زندگی دنیا مانند... است که...	مثال	حکمت	-۴۶ ۴۵
۵۶	حوادث هنگام وقوع- حشر- حساب و کتاب	قیامت	آخرت	-۴۹ ۴۷
۳۹	آفرینش آدم و تمرد ابلیس از سجده بر او	انسان	حکمت	-۵۱ ۵۰
۲۳	به مشرکان گفته میشود شرکاء مرا بخوانید...	قیامت	آخرت	-۵۳ ۵۲
۱۴	هر مثلی را در قرآن چرخانیدیم	توصیف	قرآن	۵۴
۱۹	چیزی جز «روش گذشتگان» مانع ایمان مردم نمیشود	انسان	حکمت	۵۵
۱۸	پیغمبران را جز هشدار دهنده و بیم رسان نفرستادیم	حکمت	پیامبران	۵۶
۳۰	چه کسی همراه تر است از کسی که...	مردم	حکمت	۵۷
۲۸	اگر میخواست آنها را بسبب گناهانشان میگرفت... اما سرآمدی دارند...	مردم	حکمت	-۵۹ ۵۸
۳۳۳	ملاقات با آن بنده عالم خداوند و تعلیم گرفتن از او	موسی	پیامبران	-۸۲ ۶۰
۲۰۲	ذی القرنین	گذشتگان	مردم	-۹۸ ۸۳
۱۶	حوادث هنگام وقوع	قیامت	آخرت	-۱۰۰ ۹۹
۱۱	توصیف- پرده ای دارند که ذکر ما را در نمی یابند و...	کافران	مردم	۱۰۱

۱۰۲	مردم	کافران	حکمت - آیا پنداشته اند بندگان خدا را با او شریک بگیرند...	۱۴
-۱۰۶ ۱۰۳	حکمت	مثال	ضرر کارترین مردم کسی است که...	۴۶
-۱۰۸ ۱۰۷	آخرت	بهشت	ایماندارانِ عامل	۱۶
۱۰۹	خداوند	نعمات	نعمات او بینهایت است	۱۸
۱۱۰	پیامبر	ارشاد	چنین بگو...	۲۴
جمع				۱۷۸۷

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	گذش تگان	تحسین و توصیف مومنان گذشته - اصحاب کهف و ذی القرنین	۳۴/۶
۴/۲	حکم ت	امتحا ن الهی	بی ارزشی دنیا و مایه امتحان بودن آن - و اینکه آدمی فریفته اش نشود	۲۸
۴/۳	پیام بران	موس ی	در جستجوی علم و حکمت متحمل چه زحماتی شد...	۱۹/۶
۴/۴	آخر ت	قیام ت	حوادث مهیب هنگام وقوع قیامت و بهشت مومنان	۹/۶
۴/۵	پیام بر	ارشاد	چنین بگو...	۵
۴/۶	قرآن	توصیف	حجیت و هدایت کنندگی	۲/۲
۴/۷	خداوند	نعمت ها	نعمات بی نهایت او	۱

درس: ای مردم! از نمونه های قابل تحسین گذشته الگو بگیرید و مسیر زندگی خویش را تصحیح کنید.

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: آدمی با توجه به زندگی جاوید نیاز به الگوی رفتاری صحیح دارد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: ای پیامبر! در رابطه با رسالت معتدل باش و آنقدر به خودت فشار نیاور.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۶-۹: یکی از الگوهای قابل تحسین گذشته اصحاب کهف بود که راه حق را رفتند، گرچه ظاهراً به نظر می آمد به ضررشان است.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۱-۲۷: ای پیامبر! با پیروانت صبور باش و وضع هر دو گروه مؤمن و کافر را برایشان تشریح کن.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۶-۳۲: ذکر دومثال حکمت آمیز برای تکان دادن فکر آدمی که مسیر خویش را تصحیح کند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۹-۴۷: جلب توجه آدمی به قیامت برای اصلاح مسیر خویش.

درب پاراگراف ۷- آیه های ۵۱-۵۰: ای مردم! از اخلاق ابلیسی دوری کنید و به راه حق روی کنید.

درب پاراگراف ۸- آیه های ۵۳-۵۲: ای مردم! نگران آینده حتمی خود باشید و به راه حق روی بیاورید.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۹-۵۴: ای مردم! از پیروی مجرمان گمراه پیشین صرف نظر کنید و به راه درست روی کنید.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۸۲-۶۰: ای مردم! بسیاری از حوادث تلخ بر اساس حکمت است لذا صبر پیشه کنید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۱۰۲-۸۳: یکی دیگر از الگوهای قابل تحسین گذشته ذی القرنین است که چگونه با اینکه قدرت و ثروت داشت اما راه حق را در پیش گرفت.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۱۰۸-۱۰۳: عاقبت هر یک از دو گروه که مسیر صحیح و مسیر ناصحیح را برگزیدند.

درب پاراگراف ۱۳- آیه‌های ۱۱۰-۱۰۹: ای پیامبر چنین کن و چنین بگو.

مرحله هشتم

به اوج رسیدن فشارها

اما در عین حال

تقویت روزافزون رشد مؤمنان

سوره فرقان

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	خداوند	صفات	انزال وحی - مُلک آسمانها و زمین - وحدت - آفرینش - برنامه ریزی	۲۸
۳-۵	مردم	کافران	توصیف - عبادت چیزهای ناواقعی بیفایده - افسانه خواندن وحی	۵۷
۶	پیامبر	ارشاد	شبّهات آنها را چنین رفع کن	۱۲
۷-۸	مردم	کافران	توصیف - میگویند این چه پیغمبری است که زندگی عادی دارد و چرا فلان حالات را ندارد	۳۴
۹	پیامبر	دلداری	کافران گمراهند و کاری هم نمیتوانند کنند	۹
۱۰	خداوند	صفات	قدرت	۱۷
۱۱	آخرت	جهنم	عذاب سوزان	۸
۱۴-۱۲	آخرت	عذاب جهنم	توصیف - صداهاى دهشتناک - تنگی جا - افسوس	۲۷
۱۶-۱۵	آخرت	بهشت	توصیف - آنچه بخواهند مهیاست - وعده درست	۲۳
۱۹-۱۷	آخرت	قیامت	کافران - آشکار شدن حقیقت - افسوس آنها	۶۳
۲۰	پیامبر	دلداری	پیغمبران قبلی نیز مانند تو بودند	۲۰
۲۱	مردم	کافران	نکوهش - میگویند چرا ملائکه نفرستاد یا پروردگارمان را نمى بینیم	۲۱
۲۳-	آخرت	قیامت	کافران - برایشان خوشایند نخواهد	۱۹

۲۲			بود- عملشان هم نابود می‌گردد	
۲۴	آخرت	قیامت	مومنان- آنروز قرارگاه خوبی برایشان است و...	۷
۲۹- ۲۵	آخرت	قیامت	کافران- برایشان سخت- ظالم سخت پشیمان است	۴۶
۳۰	آخرت	قیامت	پیامبر برای عمل نشدن به قرآن دادستان میشود	۱۰
۳۱	حکمت	پیامبران	خدا برای پیامبران دشمنانی از مجرمان قرار میدهد	۱۱
۳۲	مردم	کافران	میگویند چرا قرآن ناگهان یکدفعه بر او نازل نشد ؟	۱۵
۳۳	حکمت	پیامبر	هیچ مثلی برای تو نمیزند مگر اینکه خداوند تفسیر بهتر از آن را می آورد	۸
۳۴	آخرت	قیامت	کافران- بر رویهایشان محشور میشوند	۱۱
۴۰- ۳۵	پیامبران ن	مختلف	چند پیامبر که قومشان تکذیبشان کردند و نابود شدند	۷۰
۴۴- ۴۱	پیامبر	تبیین	فکر نکن حتماً باید کافران را هدایت کنی زیرا برای بسیاری ممکن نیست.	۲۹
۵۰- ۴۵	خداوند	افعال	سایه- شب برای استراحت روز برای زندگی- باد- باران- زنده شدن جهان	۶۳
۵۲- ۵۱	پیامبر	ارشاد	راه خودت را برو- مبارزه هم بکن	۱۵
۵۴- ۵۳	خداوند	افعال	منع دریاها که تداخل کنند- آفرینش انسان- قدرت	۲۷

۵۵	مردم	کافران	توصیف- عبادت غیر از خداوند چیزی که فایده ای ندارد	۱۴
۵۸- ۵۶	پیامبر	تبیین	ما تو را مژده دهنده و هشداردهنده فرستادیم- توکل کن	۳۲
۵۹	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین...	۱۷
۶۰	مردم	کافران	خدا را قبول ندارند و نفرت دارند	۱۳
۶۲- ۶۱	خداوند	افعال	آفرینش آسمان- شب و روز	۲۴
۷۴- ۶۳	مردم	مومنان	صفات آنها	۱۲۹
۷۶- ۷۵	آخرت	بهشت	نعیم مومنان	۱۴
۷۷	پیامبر	ارشاد	بگو اگر دعوت خدا از شما نبود چه ارزشی داشتید؟	۱۳
جمع				۹۰۶

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	توصیف و نکوهش ایرادهای بیجا و فکر باطل و توصیف - تحسین مومنان	۳۳/۳
۴/۲	آخرت	قیامت	آشکار شدن حقیقت برای کافران و سختی آن روز سپس بهشت و جهنم	۲۴/۱
۴/۳	خداوند	افعال	الهی از قبیل آفرینش و تدبیر و وحی و...	۱۹/۴
۴/۴	پیامبر	ارشاد	تو فقط مژده دهنده و هشدار دهنده	۱۳/۹

	ای- چنین بگو و نگران نباش			
۴/۵	پیامبران	سایر	تکذیب پیامبران از سوی قومشان و نابودی مکذبان	۷/۲
۴/۶	حکمت	قانون الهی	دشمنان پیامبران از مجرمان هستند - خداوند برای تو مثل های بهتر می آورد	۲/۱

درس: خداوند کافران را در دنیا مغلوب و در آخرت معذب و مومنان را در دنیا موفق و در آخرت متنعم می کند

درب پاراگراف ۱- آیه های ۱-۲: گوشه ای از آیات و صفات خداوند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۰-۳: نمونه ای از افعال و اقوال کافران.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۹-۱۱: نمونه ای از رفتارهای کافران.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۴-۲۰: ای پیامبر! ایرادهایی که به تو می گیرند بیجاست و در قیامت پشیمان خواهند شد.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۴-۳۵: ای پیامبر! خداوند پیامبران را موفق کرد و مخالفان آنها را مغلوب نمود. در مورد تونیز چنین خواهد کرد.

درب پاراگراف ۶- آیات ۵۵-۴۵: ای مردم خداوند چنین است دست از لجبازی بردارید و به رسولش بگروید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۲-۵۶: ای پیامبر خدای تو چنین است. صبر کن و چنین بگو.

درب پاراگراف ۸- آیات ۷۷-۶۳: ای مسلمانان! برای اینکه در دنیا و آخرت موفق باشید خود را به چنین صفاتی آراسته کنید.

سوره سجده

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	الم		۱

۲-۳	قرآن	صفات	حق - برای هشدار	۲۶
۴-۹	خداوند	افعال	آفرینش - تدبیر	۵۲
۱۰	مردم	کافران	میگویند آیا پس از مرگ دوباره زنده میشویم؟	۱۴
۱۱	حکمت	انسان	چگونگی مرگ	۱۱
۱۲	آخرت	قیامت	کافران - متوجه حقیقت می شوند	۱۶
۱۳	حکمت	انسان	اگر میخواستیم همه را هدایت می کردیم	۱۵
۱۴	آخرت	جهنم	عذاب	۱۴
۱۶-۱۵	مردم	مومنان	توصیف- راجع به آیات خدا متواضع- شبها به عبادت	۲۶
۱۷	آخرت	بهشت	نعمت های بهشتی قابل تصور نیست	۱۳
۱۸	حکمت	آخرت	مومن و فاسق مساوی نمی شوند	۸
۱۹	آخرت	بهشت	برای مومنان عامل	۱۲
۲۰	آخرت	جهنم	برای فاسقان	۲۱
۲۱	آخرت	جهنم	عذاب فاسقان	۹
۲۲	مردم	کافران	توصیف- به آیات خدا یادآوری می شوند اما...	۱۳
۲۴	پیامبران	موسی	کتاب - برای هدایت	۱۰
۲۴	مردم	گذشتگان	توصیف	۱۰
۲۵	آخرت	قیامت	توصیف - روز زدن حرف آخر به مردم در مورد اختلافات	۱۱
۲۶	مردم	کافران	آیا عبرت نمی گیرید که ...	۱۸
۲۷	مردم	کافران	آیا این نعمتها را نمی بینید	۱۸
۲۸	مردم	کافران	می گویند این «فتح» کی است اگر	۷

	راست می گویند			
۲۹	آخرت	قیامت	توصیف- در آن روز ایمان آوردن فایده ای ندارد	۱۱
۳۰	پیامبر	ارشاد	از آنان روی بگردان و منتظر باش	۵
۳۳۱	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	در صد
۴/۱	آخرت	قیامت و جهنم	قیامت روز روشن شدن حقایق است و پس از آن عذاب فاسقان.	۳/۹۰
۴/۲	مردم	کافران	کافران- توصیف	۲/۸۷
۴/۳	خداوند	آفرینش و تدبیر	آفرینش و تدبیر خداوندی	۱۵
۴/۴	حکمت	جدا سازی خوب و بد	حکمت الهی به این تعلق گرفته که فرق مومن و فاسق مشخص شود	۹/۸
۴/۵	قرآن	توصیف	قرآن، «سخن حق» ی است و برای هشدار	۷/۹
۴/۶	پیامبران	تعلیمات شان	از طریق پیامبران سابق نیز تعلیم نمودیم که	۷/۵
۴/۷	پیامبر	ارشاد	از آنان روی بگردان و منتظر باش	۱/۱

درس: این جهان بستریست که کافران ومومنان در شرایط نسبتاً یکسانی قرار می گیرند تاواقعیت ها ایشان در آخرت بروز کند

درب پاراگراف ۱- آیات ۳-۱: مفهوم فوق (که در درس سوره آمده) سخنی جدیدست زیرا از جانب خداست.

درب پاراگراف ۲- آیات ۹-۴: این خداوند، میتواند چنان کند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۴-۱۰: عاقبت کسانی که به این سخن اهمیت نمی دهند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۲-۱۵: عاقبت کسانی که این سخن را جدی می گیرند و بر عکس کسانی که به آن اهمیت نمی دهند.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۰-۲۳: نکوهش کافران که به این همه مواردی که توجه به آنها سبب هدایت است توجه نمی کنند.

سوره زمر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	تنزیل	از جانب خدای عزیز حکیم	۶
۲	پیامبر	ارشاد	کتاب را به حق بسوی تو فرستادیم، پس خدا را به اخلاص عبادت کن	۱۰
۳-۴	مردم	مشرکان	ابطال استدلالشان	۳۷
۵-۶	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین و انسان	۵۵
۷	مردم	انسان	اگر کفر کنید به خدا ضرری نمیرسد اما اگر شکر کنید برای شما خوب است	۲۹
۸	مردم	انسان	وقتی که ناراحتی به او رسد خدا را میخواند اما وقتی که رفعتش کرد...	۳۰
۹	مردم	انسان	ایا آنکه... مساوی است با... ؟	۲۶
۱۵-۱۰	پیامبر	چنین بگو	شرحی از اصلی ترین عقایدی که پیامبر مأمور ابلاغ آنهاست	۶۹
۱۶	آخرت	عذاب		۱۵
۱۸-	مردم	مومنان	توصیف - اجتناب از طاغوت - انابه	۲۸

۱۷			- قول را می شنوند بهتر را انتخاب میکنند	
۱۹	آخرت	جهنم	سقف و کف آنها از آتش	۱۲
۲۰	آخرت	بهشت	رفاه و...	۲۰
۲۱	خداوند	افعال	آبی از آسمان فرو می فرستد و روی زمین گیاهی تولید میشود..	۳۱
۲۲ ق	مردم	مومنان	دل را برای اسلام باز کرده	۱۱
۲۲ ق	مردم	کافران	وای بر آنان که دلشان برای ذکر خدا سخت است	۱۱
۲۳	قرآن	توصیف	بهترین سخن- مومنان را تحت تأثیر قرار میدهد	۳۲
۲۴	آخرت	عذاب	ظالمان	۱۴
۲۶- ۲۵	مردم	گذشتگان	تکذیب کردند و نابود شدند	۲۳
۲۸- ۲۷	قرآن	توصیف	دارای مثل- بدون انحراف	۱۸
۲۹	حکمت	توحید	کسی که چند تا مالک متخاصم دارد و کسی که فقط یک مالک دارد	۲۰
۳۱- ۳۰	آخرت	قیامت	تخاصم نزد رب	۱۱
۳۲ ق	مردم	کافران	توصیف- بر خدا دروغ بسته و حق را تکذیب کرده	۱۰
۳۲ ق	آخرت	عذاب	ظالمان	۵
۳۳	مردم	مومنان	توصیف- راست گفته راست را هم تصدیق کرده	۸
۳۵-	آخرت	بهشت	نزد خدا هر چه بخواهند خواهند	۲۰

۳۴			داشت- بدترین عملشان را خواهد بخشید	
۳۷- ۳۶	حکمت	خداوند	برای بندگان بس است - کسی را که هدایت کند گمراه کننده ای ندارد	۲۳
۳۸- ۴۰	پیامبر	آموزش	طرز محابه با کافران	۵۰
۴۱	پیامبر	تبیین	تعیین حدود وظایف- تو نگهبان آنان نیستی	۱۸
۴۲	خداوند	آیات	دریافت جان هنگام خواب و برگرداندن آن	۲۶
۴۳	مردم	کافران	اشکال عقیدتی- شفعائی غیر خدا گرفتند	۱۴
۴۴	خداوند	افعال	شفاعت- ملک آسمانها و زمین- رجوع بسوی او	۱۲
۴۵	مردم	کافران	وقتیکه خداوند به تنهایی یاد میشود، ناراحت میشوند	۲۲
۴۶	پیامبر	آموزش	دعا- خدایا تو آفریدگاری- دانای غیب و شهادتی...	۱۸
۴۸- ۴۷	آخرت	قیامت	برای کافران فدیة قبول نمی شود- حقایق معلوم میشود	۳۳
۴۹	مردم	انسان	وقتی که ناراحتی به او برسد خدا را میخواند وقتیکه برطرف شد...	۲۱
۵۱- ۵۰	مردم	گذشتگان	آنها نیز همین رفتارها را داشتند و به سزای آن نیز رسیدند	۲۷
۵۲	خداوند	افعال	گشاده و تنگ گرداندن روزی	۱۴
۵۸- ۵۳	مردم	انسان	دعوت به استغفار و توبه و اصلاح رفتار	۷۹

۵۹	آخرت	قیامت	به کافر نشان داده میشود رفتارهای بدش چه بوده	۱۱
۶۰	آخرت	قیامت	کاذبان رویشان سیاه...	۱۴
۶۱	آخرت	قیامت	مومن نجات مییابد	۱۱
۶۲	خداوند	صفات	آفرینش و نظارت	۹
۶۳ق	خداوند	صفات	کنترل آسمانها و زمین	۴
۶۳ق	مردم	کافران	ضرر نموده اند	۷
۶۴	پیامبر	ارشاد	چنین بگو	۷
۶۶- ۶۵	پیامبر	ارشاد	به قبل از تو نیز وحی شده که اگر شرک بورزید....	۲۰
۷۰- ۶۷	آخرت	قیامت	اوضاع عمومی	۶۶
۷۲- ۷۱	آخرت	جهنم	دسته دسته به سوی عذابشان روانه می شوند	۴۹
۷۴- ۷۳	آخرت	بهشت	دسته دسته به سوی بهشتشان روانه می شوند	۳۶
۷۵	آخرت	قیامت	اوضاع عمومی	۱۷
جمع				۱۱۵۹

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	انسان	انسان در حال ناراحتی بباد خدا می افتد و پس از رفع ناراحتی بسیاری از انسانها کفر میورزند و دعوت انسانها به تغییر این روش	۳۳
۴/۲	آخرت	قیامت	از همان ابتدای قیامت کافران	۲۸/۸

	میفهمند که رفتارشان غلط و فکرشان باطل بوده و سپس عذاب شروع می‌شود.			
۴/۳	پیامبر	ارشاد	آموزش پیامبر که با کافران چنین محاجه کن و این عقاید را ابلاغ کن	۱۶/۶
۴/۴	خداوند	افعال	بشر غرق در نعمات خداوندی است	۱۳
۴/۵	قرآن	توصیف	از جانب خداوند حکیم-بهترین سخن-دارای مَثَل	۴/۸
۴/۶	حکمت	گوناگون	مَثَل- قانون الهی- جداسازی بد و خوب	۳/۸

درس: دعوت از انسان که رفتارهای کودکانه را کنار گذاشته و آخرت و نعمات خداوندی را در نظر گرفته و مسیر خویش را اصلاح کند

درب پاراگراف ۱- آیه‌های ۱-۲: یادآوری یک نعمت بزرگ الهی (قرآن)
درب پاراگراف ۲- آیه‌های ۳-۴: رد استدلال‌های کودکانه کافران.
درب پاراگراف ۳- آیه‌های ۵-۶: ذکر گوشه‌هایی از قدرت و الطاف الهی.
درب پاراگراف ۴- آیات ۷-۹: دعوت به ایمان و نکوهش کفر ضمن ذکر روانشناختی ریشه‌های کفر.
درب پاراگراف ۵- آیات ۱۰-۱۸: ای پیامبر این مواضع را اعلام کن.
درب پاراگراف ۶- آیات ۱۹-۲۶: مقایسه‌هایی بین کافر و مومن از لحاظ‌های مختلف برای تشویق کفار به اصلاح مسیر خویش.
درب پاراگراف ۷- آیات ۲۷-۲۹: ذکر مثلی برای درک روشن فرق توحید و شرک.
درب پاراگراف ۸- آیات ۳۰-۳۵: ای مردم! همه می‌میرند. پس از مرگ این تفاوت‌های عظیم هست! می‌خواهید چه عاقبتی داشته باشید؟
درب پاراگراف ۹- آیات ۳۶-۴۸: ذکر گوشه‌ای از الطاف و افعال و صفات الهی با

گرایش رد استدلالهای کافران.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۵۲-۴۹: کافران گذشته نیز مانند همین ها رفتار می کردند.
درب پاراگراف ۱۱- آیات ۶۳-۵۳: ای مردم! به صفوف ایمان بپیوندید و مبدا بعدا بگویید ای کاش چنین و چنان می شد و....

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۶۶-۶۴: ای پیامبر! با کافران اصرار گر هیچ مماشاتی مکن.
درب پاراگراف ۱۳- آیات ۷۵-۶۷: مقایسه هایی بین مومن و کافر در آخرت (با تشویق کافران به ترک کفر)

سوره لقمان

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	الم		۱
۳-۲	قرآن	صفات	هدایت و رحمت برای محسنان	۷
۴	مردم	مومنان	توصیف - نماز بپادارند و زکات میدهند و به آخرت یقین دارند	۹
۵	مردم	مومنان	حکمت - آنها بر هدایت هستند - آنها رستگارند	۸
۷-۶	مردم	کافران	توصیف - خریدار سخن بیهوده اند و نسبت به آیات خدا استکبار می ورزند...	۳۴
۹-۸	آخرت	بهشت	مومنان	۱۵
۱۱-۱۰	خداوند	آیات	آفرینش آسمانها و زمین و لنگر های زمین و باران و..	۳۸
۱۹-۱۲	حکمت	انسان	چند توصیه اخلاقی به عالم بشریت	۴۳
۲۰ ق	خداوند	افعال	رام کردن آنچه در آسمانها و زمین است	۱۷

	و ریزش نعمات برانسان			
۱۳	بدون علم و هدایت درباره خداوند جدال میکنند	کافران	مردم	ق ۲۰
۲۱	میگویند ما پیرو پدران خویش هستیم	کافران	مردم	۲۱
۱۱	توصیف و تمجید	مومنان	مردم	۲۲
۲۲	کفر آنها اندوهگینت نکند و...	دلدارى	پیامبر	۲۴- ۲۳
۱۶	اکثرشان علم ندارند - علیرغم اینکه به آفرینش خدا معترفند	کافران	مردم	۲۵
۱۰	آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست	صفات	خداوند	۲۶
۲۱	اگر درخت ها قلم و دریاها مرکب شوند کلمات خدا تمام نمی شود	نعمات	خداوند	۲۷
۱۱	آفرینش و برانگیختگی شما مانند آفرینش یک نفر است	انسان	حکمت	۲۸
۲۵	داخل کردن روز در شب و بر عکس و رام کردن خورشید...	افعال	خداوند	۲۹
۱۶	حق بودن خداوند و باطل بودن غیر او	خداوند	حکمت	۳۰
۱۹	حرکت کشتی در دریا	آیات	خداوند	۳۱
۲۲	در هنگام خطر مومن خالص میشوند	انسان	مردم	۳۲
۳۰	خطاب- موعظه - تقوا- خشیت از آخرت	انسان	مردم	۳۳
۲۸	علم مطلق اعم از مطالب بزرگ یا مطالب بسیار کوچک	صفات	خداوند	۳۴
۴۳۷	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کفران	کافران علیرغم اعتراف به آفرینش جهان و مخلوقات از سوی خداوند دنبال امور بیهوده و پوچ و استکباری هستند	۳۷/۵
۴/۲	خداوند	آیات و نعمات	بشر غرق در نعمات الهی است	۳۶/۲
۴/۳	حکمت	انسان	چند توصیه اخلاقی به انسانها با گرایش به تواضع و مهربانی و ایمان و عمل صالح..	۱۶
۴/۴	پیامبر	دلدار	به موقعیت مهم رسالت خویش دلگرم باش و از وضع فعلی اندوهگین مشو	۵
۴/۵	آخرت	بهشت	نعمت مومنان	۳/۴
۴/۶	قرآن	توصیف	هدایت و رحمت برای نیکوکاران	۱/۷
۴/۷	حروف مقطعه	الم		۰/۲

درس: بشر غرق در نعمات الهی است. بهتر است از رفتارهای کافرانه دوری گزیند و به رفتار پسندیده بگراید

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: قرآن و هدایت و ایمان از مصادیق نعمت های بزرگ الهی است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۶: عده ای از مردم دنبال چیزهایی بی ارزش هستند و آیات و نعمت های الهی را نمی بینند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۹-۱۲: ذکر یکی از اشخاصی که به آیات و نعمت های الهی توجه کرد و حکمت یافت.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۴-۲۰: ای پیامبر از رفتار ناپسند آنان اندوهگین مباش و به ما واگذار.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۴-۲۵: ذکر بعضی از نعمت های الهی و دعوت از مردم برای اصلاح رفتار خویش.

سوره عنکبوت

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	الم		۱
۲-۷	مردم	انسان	مردم فکر میکنند همینکه بطور زبانی اعتراف به ایمان کردند کافی است اما امتحان میشوند تا فرق بدکار و نیکوکار معلوم شود.	۶۶
۸	مردم	انسان	احکام- نیکی به پدر و مادر- اما تا حدی که به شرک منجر نشود	۲۱
۱۱-۹	مردم	انسان	بعضی از مردم فکر میکنند اعتراف زبانی کافیهست اما امتحان می شوند تا فرق مومن و منافق معلوم شود.	۳۸
۱۳-۱۲	مردم	کافران	میگویند پیرویمان کنید گناهتان با ما. اینطور نیست، در قیامت نسبت به این افترا هم باز خواست میشوند	۲۹
۱۵-۱۴	پیامبران	نوح	۹۵۰ سال در میان قومی بود. تکذیبش کردند. طوفان آنها را در گرفت. نوح و یارانش را در کشتی نجات دادیم و آنها را نشانه ای برای جهانیان نمودیم	۲۲
۱۷-	پیامبران	ابراهیم	دعوت قومش به عبادت خدا و تقوا و	۴۰

۱۶			انتقاد از بت پرستی آنان	
۲۳- ۱۸	پیامبر	دلداری	تکذیب پیامبران چیز تازه ای نیست. بگو در زمین بگردند تا با آثار آفرینش و قوانین الهی آشنا شوند	۸۴
۲۵- ۲۴	پیامبران	ابراهیم	قومش تصمیم به اعدامش گرفتند - بوسیله آتش- خدا نجاتش داد و او دوباره قومش را به همان مطالب قبلی موعظه میکرد.	۴۷
۲۷- ۲۶	پیامبران	ابراهیم	لوط به او ایمان آورد و اسحاق و یعقوب را به او دادیم و در فرزندان نبوت و کتاب قرار دادیم و..	۳۰
۳۵- ۲۸	پیامبران	لوط	تکذیب قوم- اصرار بر عمل شنیع - هلاک جمعی و نجات لوط و پیروانش	۱۱۴
۳۷- ۳۶	پیامبران	شعیب	دعوت به خدا- تکذیب قوم- هلاک جمعی و نجات او و پیروانش	۲۴
۴۰- ۳۸	پیامبران	مختلف	تکذیب و نافرمانی قوم- هلاک شاخصین آنها...	۵۷
۴۱	مردم	کافران	حکمت- آنها که به غیر خدا تکیه کردند، مانند عنکبوت، خانه سست دارند	۱۹
۴۲	خداوند	صفات	علم- عزت- حکمت	۱۲
۴۳	مردم	انسان	حکمت- مَثَل های قرآنی- عالمان پند میگیرند	۸
ق ۴۴	خداوند	افعال	آفرینش آسمان و زمین به حق	۵
ق ۴۴	مردم	مومنان	نشانه- برای مومنان	۵
۴۵	پیامبر	دستورات عبادی و	تلاوت آیات کن- نماز بپادار- زیرا که نماز از فحشاء باز میدارد- و یاد	۲۱

	تعلیل	خدا مهمتر است.	
۴۶	مردم	مسلمانان	با اهل کتاب جزیه بهترین وجه مجادله نکنید...
۴۹- ۴۷	پیامبر	دلداری- ارشاد- تبیین	قبلا نمیدانستی کتاب چیست و ایمان چیست- آیاتی است روشن- اهل کتاب هم به آن ایمان دارند...
۵۰	مردم	کافران	میگویند چرا بعضی از آیات پروردگارش بر او نازل نمیشود - بگو...
۵۱	مردم	کافران	انتقاد- آیا همین آیاتی که بر تو خوانده میشود برایشان کافی نیست
۵۲	پیامبر	ارشاد	بگو... خدا گواه است بین من و شما- عالم است به آنچه بین آسمانها و زمین است...
۵۵- ۵۳	مردم	کافران	انتقاد از آنان- که عذاب را به تعجیل میخواهند- که اگر بیاید، به ضررشان خواهد بود
۵۶	مردم	مومنان	حکمت- زمین من بزرگ است- فقط مرا عبادت کنید
۵۷	حکمت	انسان	همه میمیرند- سپس بسوی ما برمیگردید
۵۸	آخرت	بهشت	مومنان
۵۹	مردم	مومنان	توصیف- صبر- توکل
۶۰	خداوند	صفات	رزاقیت- شنوائی- دانائی
۶۱	مردم	کافران	انتقاد- علیرغم اعتقاد به آفرینش خدا، دیگر به کجا منحرف میشوند؟
۶۲	خداوند	افعال	رازقیت- تقدیر- علم کامل
۶۳	مردم	کافران	انتقاد- علیرغم اعتقاد به تدبیر جهان

	توسط خدا			
۶۴	مردم	کافران	انتقاد- مشغول به لهو و لعب میشوند و از آخرت غافل اند	۱۵
۶۶- ۶۵	مردم	کافران	انتقاد- وقتی که مشکل دارند بسوی خدا رو می کنند اما وقتی که به حال عادی بازگشتند کفر میورزند	۲۳
۶۸- ۶۷	مردم	کافران	انتقاد- بی توجهی به نعمت ها- تکذیب حق که بسویشان آمد	۳۲
۶۹	مردم	مومنان	حکمت- آنها که در راه ما جهاد کنند- هدایتشان می کنیم و خدا هم با آنهاست	۹
جمع				
۹۸۰				

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	رفتارهای غیر مسئولانه- طرح دعاوی بیجاو سخنان بی پایه	۴۱/۶
۴/۲	پیامبران	مختلف	رسالت- تکذیب- هلاک مکذبان- نجات پیامبران و مومنان	۳۴/۱
۴/۳	پیامبر	دلداري	تکذیب رسل چیز تازه ای نیست تو مورد الطاف بزرگ الهی هستی- صبر کن- موفق میشوی	۱۷/۴
۴/۴	خداوند	صفات و افعال	رازق- علم- تقدیر- آفرینش به حق	۴/۵
۴/۵	حکمت	انسان	زمین من بزرگ است...	۲/۴

درس: ای پیامبر! در مقابل ناملایمات صبر کن. تو و قومت نجات خواهید یافت

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۳-۱: ای مسلمانان برای رشد و تعالی باید صبری کنید و کوششی بنمایید.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴۰-۱۴: پیامبران سابق نیز بر ناملایمات صبر کردند و بالاخره هم پیروز شدند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۴۴-۴۱: ای پیامبر! ریشه کفر کافران چنین سست است و خداوند تو را موفق می‌کند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۴۹-۴۵: ای پیامبر! چنین الطاف بزرگی به تو شده. پس چنین باش و چنین کن.

درب پاراگراف ۵- آیات ۵۵-۵۰: ای پیامبر! با مخالفتان فعلا چنین بگو. (بزودی نجات خواهید یافت)

درب پاراگراف ۶- آیات ۶۰-۵۶: ای مسلمانان توکلتن را یکسره به خدا نموده و مسیرتان را کاملا صحیح کنید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۹-۶۱: ای پیامبر! مخالفتان خودشان به عقایدی که تو دعوت می‌کنی اقرار دارند. مخالفتشان دلایل دیگری دارد، تو رسالت را پیگیری کن.

سوره نحل

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۱۹	خداوند	صفات - افعال	ارسال ملائکه وحی - آفرینش آسمانها و زمین به حق - آفرینش انسان - ایجاد وسایل معیشت و تفریح - باران - رویش نباتات ...	۲۶۲
۲۶-	مردم	کافران	توصیف - ذکر موارد غلط اعتقادی و	۱۰۴

۲۰			رد کردن آنها - اظهار موارد صحیح	
-۲۹ ۲۷	آخرت	قیامت	وضع بدکاران و ظالمان	۴۸
-۳۲ ۳۰	آخرت	قیامت	وضع خوب مومنان	۴۸
-۳۵ ۳۳	مردم	کافران	توصیف - رد موارد غلط اعتقادی آنها	۶۷
۳۶	مردم	گذش تگان	پیامبران آمدند- بعضی ها ایمان آوردند -بعضی گمراه شدند- در زمین مسافرت کنید و ببینید عاقبت مکذبان چه بود	۲۷
۳۷	پیامبر	تبیین	تو فقط اطلاع رسان هستی	۱۴
۳۸ق	مردم	کافران	قسم شدید میخورند که زنده شدن مجدد در کار نیست	۹
-۳۹ ۳۸ق	آخرت	قیامت	کافران - تا بفهمند حقیقت چه بوده	۲۱
۴۰	حکم ت	خداو ند	قول ما وقتی که اراده چیزی کنیم این است که میگوییم «باش»	۱۰
-۴۲ ۴۱	مردم	مومن ان	مهاجران در راه خدا- توصیف و وعده	۲۳
-۴۴ ۴۳	پیامبر	تبیین	قبل از تو نیز پیامبرانی فرستادیم - تو را نیز برای بیان فرستادیم	۲۷
-۴۷ ۴۵	مردم	کافران	نکوهش- پشت آنها به چه چیزی قرص است که کفر میورزند؟	۳۱
-۵۰ ۴۸	خداو ند	صفات	مُلک - اِنعام	۲۳
۵۱	مردم	ارشاد	دو خدا نگیرید بلکه یکی است و فقط از من پروا کنید	۱۲

۵۳-	خداوند	صفات	مَلِك - انعام	۲۳
۵۲				
۵۵-	مردم	کافران	پس از رفع ناراحتی شرک میورزند تا به آنچه داده ایم کفر ورزند	۱۶
۵۴				
۶۰	حکمت	سایر	مَثَل بد - مَثَل والا	۱۲
۶۱	حکمت	انسان	اگر قرار بود بسبب ظلم، مجازات شود، کسی نمیماند ولی خداوند سرآمد قرار داده	۲۳
۶۲	مردم	کافران	نکوهش، چیزی را که بدشان می آید به خدا نسبت میدهند	۱۷
۶۳	مردم	گذش تگان	بسوی آنها رسول فرستادیم اما شیطان اعمالشان را آراست و...	۱۷
۶۴	پیامبر	تبیین	برای اینکه برایش بیان کنی و هدایت و رحمت باشد	۱۴
۷۲-	خداوند	نعمات	باران - چهار پایان - میوه ها - خرما - انگور - زنبور عسل - آفرینش - رزق - ازدواج - ذریه	۱۴۳
۶۵				
۷۳	مردم	کافران	غیر از خدا چیزی را میپرستند که هیچ فایده ای برایشان ندارد	۱۵
۷۴	مردم	انسان	برای خدا مثال زنید شما نمیدانید و خدا میداند	۱۰
۷۶-	حکمت	دومث	مثال خدا و شریکان - مثال مومن و کافر	۶۰
۷۵	ت	ال		
۸۱-	خداوند	افعال	پدیدآور قیامت - میلاد شما - قرار دادن چشم و گوش و دل - نگهداشتن پرندگان در آسمان - خانه های شما آرامش - پشم و موی حیوانات - لباس	۱۱۸
۷۷				

۸۲	پیامبر	تبیین	تو فقط مأمور ابلاغ پیام هستی	۶
۸۳	مردم	کافران	نکوهش- نعمت خدا را می شناسند سپس انکار میکنند	۹
۸۴	آخرت	قیامت	یک گواه از میان هر گروهی برگزیده میشود	۱۴
۸۵	آخرت	جهنم	تخفیف ندارد- مهلت هم نمیدهند	۱۱
۸۷- ۸۶	آخرت	قیامت	مشركان معبودانشان را میبینند و میگویند اینها را به دعا می خواندیم- اما آنها تکذیب میکنند.	۲۹
۸۸	آخرت	جهنم	عذابی پس از عذاب برای کسانی که از راه خدا بازداشتند	۱۳
۸۹ق	پیامبر	تبیین	تو گواه این امت هستی (علیه آنها)	۱۴
۸۹ق	قرآن	توصی ف	تبیان همه چیز- هدایت و رحمت و مژده مسلمین	۱۰
۹۵- ۹۰	حکم ت	اخلاق و احکام و مثال	عدل و احسان- داد و دهش- وفا- خرابکاری نکردن	۱۳۶
۹۶	حکم ت	سایر	آنچه نزد شماست تمام میشود و آنچه نزد خداست باقی میماند	۱۴
۹۷	آخرت	بهشت	مومنان- و نیز ضوابط پاداش خیر	۱۸
۱۰۰- ۹۸	حکم ت	شیطان	چگونگی نفوذ شیطان بر مردم	۲۷
۱۰۱	حکم ت	قرآن	اگر آیه ای را تبدیل کنیم...میگویند..افترا زده ای	۱۷
۱۰۵- ۱۰۲	پیامبر	ارشاد	بگو... (راجع به اینکه پیامبر قرآن را از کسی یاد میگیرد - و جواب آن)	۵۳

۵۵	کفر بعد از ایمان- مگر اینکه زبانی باشد	احکام	حکم ت	۱۰۹- ۱۰۶
۲۵	تحسین- مهاجران- مجاهدان- صابران	مومن ان	مردم	۱۱۰
۱۵	هر کس به فکر خویش است- و حساب هر کس بطور کامل ادا میشود	قیامت	آخرت	۱۱۱
۳۵	گذشتگان- وضعشان خوب بود کفران کردند... و پیغمبرشان را تکذیب کردند	مثال	حکم ت	۱۱۳- ۱۱۲
۶۸	تحریم مردار و خون و گوشت خوک و... و فتوا دادن بیخودی	احکام	حکم ت	۱۱۷- ۱۱۴
۱۵	یهود- قبلا بر آنها حرام کردیم...	کافران	مردم	۱۱۸
۲۰	کسی که از روی جهالت کاری کرد بعداً توبه و اصلاح کرد...	قوانین خدائی	حکم ت	۱۱۹
۲۷	قانت و حنیف و شاکر بود خدا برگزید و در دنیا و آخرت حسنه داد	ابراهی م	پیامبر ن	۱۲۲- ۱۲۰
۱۲	بتو وحی کردیم ابراهیم را پیروی کن	تبیین	پیامبر	۱۲۳
۱۷	احکام روز شنبه برای یهودیان	احکام	حکم ت	۱۲۴
۲۲	به حکمت و موعظه حسنه بسوی پروردگارت دعوت کن	ارشاد	پیامبر	۱۲۵
۱۲	انتقام را به اندازه بگیر و اگر صبر کنی بهتر است	احکام	حکم ت	۱۲۶
۲۲	صبر کن و بر آنها محزون نشو و دلتنگ مباش	ارشاد و دلدار ی	پیامبر	۱۲۸- ۱۲۷
۱۹۱۳	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	صفات و افعال	گوشه‌ای از نعمات الهی	۲۹/۷
۴/۲	حکمت	احکام اخلاقی	دستورات سازنده شخصیتی اخلاقی	۲۵/۶
۴/۳	مردم	کافران	توصیف و نکوهش و رد عقاید غلط کافران و توصیف و تحسین مومنان واقعی	۲۲/۵
۴/۴	آخرت	قیامت	در قیامت حقیقت بطور کامل آشکار میشود و وضع کافران بد و وضع مومنان خوب است	۱۱
۴/۵	پیامبر	ارشاد	تو فقط پیام رسان هستی چنین بگو و چنین کن	۹/۳
۴/۶	پیامبران	ابراهیم	ابراهیم قانت و حنیف و شاکر بود. خدا برگزیدش و در دو جهان حسنه اش داد.	۱/۴
۴/۷	قرآن	توصیف	تبیان-هدایت و رحمت	۰/۵

درس: ای مردم نعمات خدا را بیاد آورید و مسیر صحیح را در پیش
گیرید تا به سعادت دو جهان برسید

درب پاراگراف ۱- آیات ۲۱-۱: گوشه‌ای از نعمت‌های الهی.
درب پاراگراف ۲- آیات ۲۶-۲۲: کفر و گردنکشی مانع رشد شماست.
درب پاراگراف ۳- آیات ۳۴-۲۷: ای مردم! کدام موقعیت آخرتی را برای خویش می‌پسندید؟ اگر بهشت جاودان را می‌پسندید پس زندگی متناسب با آن را در پیش

گیرید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۵-۴۰: اتخاذ این موقعیت ها شما را به سعادت نمی رساند.
درب پاراگراف ۵- آیه های ۴۱-۴۲: ای مسلمانان! در راه خدا هجرت کنید و موفق
خواهید شد.

درب پاراگراف ۶- آیه های ۴۳-۴۴: ای پیامبر! کماکان رسالت را با قوت پی بگیر.
موفق خواهی شد.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۵-۵۰: ای مردم! به قدرت های الهی توجه کنید و به راه
درست برگردید.

درب پاراگراف ۸- آیات ۵۱-۶۰: توجه به موقعیت خداوند و هماهنگ شدن با نتیجه
آن، به سعادت می رساند اما داشتن اعتقاد غلط راجع به او به شقاوت می رساند.

درب پاراگراف ۹- آیات ۶۱-۷۲: یادآوری گوشه ای دیگر از آیات و نعمت های الهی و
انتقاد از کافران که به همه اینها بی توجه بوده و شرک می ورزند.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۷۳-۸۳: ای مردم به این مَثَل ها و این آیات و نعمت ها
توجه کنید تا رشد یابید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۸۴-۸۹: ای مردم آیا می خواهید چنین عاقبتی داشته
باشید؟

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۹۰-۹۷: ای مردم راه رشدتان این است.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۹۸-۱۰۳: ای پیامبر! به وحی دلگرم باش و رسالت را
پی گیر و موفق خواهی شد.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۱۰۴-۱۱۰: ای مسلمانان! صبر کنید، هجرت و جهاد کنید
و موفق خواهید شد.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۱۱-۱۱۹: کفران نعمت، و تکذیب، و حرام و حلال بیجا
نکنید.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۱۲۰-۱۲۸: ای پیامبر ابراهیم را به یاد آر و چنین کن و
چنین باش.

سوره فاطر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	خداوند	افعال	آفرینش - اداره جهان	۴۳
۳	مردم	انسان	خطاب - متوجه کردن مردم به خالقیت - رازقیت - وحدانیت خدا	۲۱
۴	پیامبر	دلداری	اگر تکذیب می کنند مهم نیست، همه چیز بسوی خدا جریان دارد	۱۱
۵-۶	مردم	انسان	خطاب - متوجه کردن مردم به حقانیت وعده خدا - و دشمنی شیطان	۳۰
۷	حکمت	آخرت	کافران عذاب شدید - مومنان عامل مغفرت و اجر کبیر	۱۵
ق ۸	حکمت	مردم	انسان - کسی که دچار اشتباه شده و عمل بد خود را خوب می بیند	۷
ق ۸	خداوند	امر	هدایت و ضلالت	۸
ق ۸	پیامبر	دلداری	خود را به غصه نیانداز	۵
ق ۸	خداوند	صفات	علم	۵
۹	خداوند	افعال	باد و باران و زنده کردن زمین مرده	۱۸
۱۰	حکمت	مردم	هر کس عزت خواهد بسوی خدا بیاید، نیرنگ کنان، به نتیجه نمی‌رسند	۲۶
۱۳-۱۱	خداوند	نعمات	آفرینش مردم - رزق - اداره آسمانها و زمین	۹۳
۱۷-۱۴	حکمت	خداوند	بطلان شرکاء - نیاز به خداوند	۴۳
۱۸	حکمت	آخرت	کسی بار دیگری را برنمیدارد	۳۴

۲۲- ۱۹	حکمت	سایر	مقایسه صفت های متضاد که مساوی نیستند	۳۲
۲۶- ۲۳	پیامبر	دلدار	تو فقط هشدار دهنده ای- پیشینیان نیز هشدار دهنده داشتند	۴۰
ق ۲۸- ۲۷	خداوند	افعال	باران- میوه ها- کوه ها	۳۴
ق ۲۸	حکمت	خداوند	فقط عالمان از خداوند خشیت دارند- خداوند عزتمند آمرزشگر است	۱۰
۲۹	مردم	مومنان	امیدوار تجارت سودآور هستند	۱۹
۳۰	خداوند	اعمال	اجر مومنان را به تمامی بدهد	۸
۳۱	پیامبر	تبیین وحی	حق است- تصدیق کننده کتب قبلی است	۱۵
۳۲	مردم	انسان	برخوردهای مختلف با وحی و دعوت پیامبر	۲۱
۳۵- ۳۳	آخرت	بهشت	توصیف و برشمردن نعمات	۴۱
۳۷- ۳۶	آخرت	جهنم	توصیف عذاب	۴۵
۳۸	خداوند	صفات	علم مطلق	۱۱
ق ۳۹	خداوند	افعال	شما را جانشینان قرار داد	۶
ق ۳۹	حکمت	انسان	کسی که کفر ورزد به ضرر خودش است	۲۰
۴۰	مردم	خطاب	آیا آنانی که آنها را شریک خدا قرار میدهید آثار وجودی دارند ؟	۳۵
۴۱	خداوند	افعال	آسمان و زمین را نگه میدارد که فرو نپاشند	۲۰

۷۲	نکوهش - ادعا می کنند اگر هدایت بسویشان بیاید چنین خواهند کرد اما...	کافران	مردم	۴۴- ۴۲
۲۲	مهلت میدهد و گرنه کسی روی زمین باقی نمی ماند	خداوند	حکمت	۴۵
۸۱۰	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	افعال	آفرینش - باد و باران و زنده کردن زمین - میوه‌ها - کوه‌ها	۳۰/۴
۴/۲	حکمت	آخرت	نظام آخرت مانند نظام کاشت و برداشت است	۲۵/۸
۴/۳	مردم	کافران	ارشاد مردم و نکوهش کافران که ادعا می کنند اگر هدایت بسویشان آمده بود چنین و چنان میکردند	۲۴/۵
۴/۴	آخرت	جهنم	توصیف بهشت و جهنم با گرایش به توصیف عذاب جهنم	۱۰/۶
۴/۵	پیامبر	دلدار		۸/۸

درس: خداوند نظام جهان را مانند نظام کاشت و برداشت قرار داده و کافران که این را درک نمی کنند برای خود عذاب درست می کنند

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: گوشه ای از جهان نظام مند که مخلوق خداست.

درب پاراگراف ۲- آیات ۵-۸: ای مردم مبدا مانند کافران شوید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۹-۱۳: ذکر گوشه هایی از قدرت ها و نعمت های الهی.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۴-۲۶: ای مردم موقعیت مناسب خویش را در رابطه با خداوند

و آخرت انتخاب کنید.

درب پاراگراف ۵- آیه‌های ۲۷-۲۸: ذکر گوشه‌هایی از نظامات آفرینش الهی.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۲-۲۹: مردم در رابطه با حقایق الهی و وحی رفتارهای مختلفی دارند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۷-۳۳: مردم به تناسب رفتارشان اوضاع و احوال آخرتی متفاوتی خواهند داشت.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۱-۳۸: ذکر گوشه‌هایی از صفات و نیز الطاف الهی.

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۵-۴۲: نکوهش کافران که علیرغم همه اینها افکار پوچ و باطل را پیروی می‌کنند.

سوره روم

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	کلمه
۱	حروف مقطعه	الم		۱
۲-۶	حکمت	اخبار و قوانین خدائی	شکست روم و قوانین خدائی	۴۱
۷-۸	مردم	کافران	توصیف و نکوهش	۳۷
۹	مردم	گذشتگان	تکذیب پیامبران و ظلم به خویش	۳۳
۱۰	حکمت	قوانین خدائی	عاقبت بدکاران - تکذیب آیات خدا - تمسخر آن	۱۳
۱۱	خداوند	افعال	شروع آفرینش - اعاده - ساماندهی - رجعت	۸
۱۴-۱۲	آخرت	قیامت	مجرمان پزمرده میشوند - به شرکاء کفر میورزند - پراکنده میشوند	۱۹
۱۵	آخرت	بهشت	مومن عامل	۹
۱۶	آخرت	جهنم	کافر تکذیب کننده آخرت و آیات	۱۱

	خدا در عذاب			
۱۸- ۱۷	خداوند	صفات	مورد تسبیح و تحمید	۱۳
۱۹	خداوند	افعال	بیرون آوردن زنده از مرده و... احیاء زمین...	۱۴
۲۵- ۲۰	خداوند	آیات	آفرینش انسان - زوجیت انسان - آفرینش آسمانها و زمین - خواب - اختلاف زبانها و رنگها...	۹۵
۲۷- ۲۶	خداوند	صفات	ملک مطلق - آفرینش - عزت - حکمت	۲۶
۲۸	حکمت	مثال	مربوط به شرک و توحید (اگر چند خدائی باشد بر سر مخلوقات دعوایشان میشود)	۲۷
۲۹	مردم	کافران	نکوهش - از هوای نفس پیروی میکنند	۲۷
۳۰	پیامبر	ارشاد	دستور اخلاقی همراه با تعلیل - رویت را برای دین حنیف بپادار	۱۰
۳۱	مردم	مسلمانان	توصیف - ارشاد - دستور عبادی	۹
۳۲	مردم	مشرکان	توصیف - دینشان را فرقه فرقه کردند - هر گروهی...	۱۱
۳۶- ۳۳	مردم	انسان	در هنگام ناراحتی بسوی ما می آیند. پس از رفع آن رویگردان	۴۹
۳۷	مردم	کافران	بی توجهی به اینکه رزق در دست خداست	۱۶
۳۸	پیامبر	ارشاد	دستور عبادی بعلاوه تعلیل	۹
۳۹	حکمت	تعلیل احکام	مربوط به ربا و زکات	۲۱
۴۰	خداوند	حکمت	خدا چنین... می کند. آیا بت ها	۲۲

	هیچیک از این کارها را می کنند؟			
۴۱	حکمت	اخبار	ظهور فساد در زمین و دریا به سبب دستآورد بشری	۱۵
۴۳- ۴۲	پیامبر	ارشاد	چنین بگو - چنین کن	۳۱
۴۵- ۴۴	حکمت	قوانین خدائی	کفر به ضرر خود شخص - ایمان و عمل به نفع خود شخص است	۱۹
۴۶	خداوند	آیات	باد - باران - روزی خلاق	۱۶
۴۷	پیامبران	مختلف	یاری شان نمودیم	۱۸
۴۹- ۴۸	خداوند	افعال	باد - باران - زنده کردن افسردگان	۳۸
۵۰	پیامبر	ارشاد	آموزش - چنین نظر کن	۱۹
۵۱	مردم	کافران	توصیف - نکوهش - یاس - کفر - ندیدن نعمات	۹
۵۳- ۵۲	پیامبر	تبیین	حدود رسالت تو اینقدر است	۲۵
۵۴	خداوند	افعال	آفرینش - حالات مختلف شما	۲۴
۵۵	آخرت	قیامت	مجرمان - میگویند بیش از ساعتی درنگ نکرده اند	۱۲
۵۶	آخرت	قیامت	عالمان - آنقدر که در کتاب خدا هست درنگ کرده ایم	۲۰
۵۷	آخرت	قیامت	معذرت در آنروز فایده ای ندارد و فرصتی هم داده نمیشود	۹
۵۸	پیامبر	دلدار	رفتار اینها اینطور است - تقصیر تو نیست	۱۹
۵۹	حکمت	قوانین خدائی	خداوند اینطور بر قلوب کافران مهر میزند	۸

۶۰	پیامبر	ارشاد	صبر کن - مبدا سست شوی	۹
جمع				۸۱۲

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	آیات	آیات خلق و امر الهی	۳۱/۵
۴/۲	مردم	کافران	توصیف و نکوهش کافران - اعم از گذشته و حال - برای بی توجهی به اینکه رزق در دست خداست - و بی توجهی به نعمات الهی - و رویگردانی از درگاه الهی پس از رفع مشکل - و تکذیب پیامبران	۲۳/۵
۴/۳	حکمت	استدلال	(برای نشان دادن) سستی بنیان کفر و مستحکم بودن بنیان ایمان	۱۷/۷
۴/۴	پیامبر	ارشاد	چنین بگو - چنین کن - صبر کن - سست نشو	۱۱/۹
۴/۵	آخرت	قیامت	آشکار شدن حقیقت و ضرر جبران ناپذیر مجرمان	۹/۹
۴/۶	پیامبران	بعضی از	دلدارای دادن و امیدوار نمودن پیامبر	۵/۳

درس: آیات الهی زیاد و آشکار است اما کافران از آنها غفلت می کنند

درب پاراگراف ۱- آیات ۶-۱: پیشگویی یک اتفاق خوشایند برای مومنان که ممکن است سبب غفلت زدائی کافران نیز بشود.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۷: توصیف خلق و خو و منش کافران و توضیح نتیجه آن.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۶-۱۲: کافران در قیامت و پس از آن در وضعیت ناگوار قرار می گیرند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۹-۱۷: یادآوری بعضی از آیات الهی که چون بشر غرق در آنهاست توجهی به آنها ندارد.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۲-۳۰: ای مردم! با این همه آیات، چرا غفلت؟

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۶-۳۳: ای انسان! تو که به یک مویز گرم و به یک غوره سرد می‌شوی، این گردنکشی‌ها برای چه؟

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۰-۳۷: ای مردم! روزی بدست خداست. زندگی‌تان هم بدست خداست. زندگی بعدی هم بدست خداست. به خود بیایید.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۵-۴۱: ای مردم! به نتیجه اعمال‌تان بنگرید، به عواقب رفتارهای بد گذشتگان بنگرید، و سوی خداوند بازگردید.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۱-۴۶: یادآوری بعضی دیگر از آیات الهی که بشر غرق در آنهاست و لذا توجه چندان به آنها ندارد.

درب پاراگراف ۱۰- آیه‌های ۵۳-۵۲: ای پیامبر! از کفر کافران دلسرد نشو و وظیفه خودت را پی بگیر.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۵۹-۵۴: انتقاد از کافران که چرا علیرغم اینهمه آیات آشکار و آن آینده حتمی آخرت چرا این همه غفلت می‌کنند.

درب پاراگراف - آیه ۶۰: ای پیامبر! حال که چنین است پایداری کن.

سوره رعد

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	توصیف	آیات کتاب- حق	۱۵
۲-۴	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین- شب و روز	۷۷
۵-۷	مردم	کافران	نقل قول از آنها- استعجاب راجع به زندگی مجدد- بدی را با عجله می‌خواهند- معجزه خواستن	۶۱
۱۷-	خداوند	صفات	علم مطلق- تقدیر- رعدو برق-	۲۴۰

۸	و افعال	مسجودیت مطلق	
۱۸	آخرت	جهنم	کافران- اگر کل زمین و مانند آن را بدهند، که از عذاب برهند، نمیشود ۲۷
۲۲- ۱۹	مردم	مومنان	توصیف و تحسین- اجابت رب- علم به حقانیت رسالت- وفا بعهد- صله رحم- و...- خشیه- صبر- نماز- انفاق ۵۵
۲۴- ۲۳	آخرت	بهشت	نعیم آن- احترام- رفاه- جاودانگی ۲۲
۲۷- ۲۵	مردم	کافران	توصیف- قطع رحم-... نقض عهد- فساد-... درخواست معجزه ۶۰
۲۹- ۲۸	مردم	مومنان	توصیف و تحسین ۱۹
۳۳- ۳۰	پیامبر و ارشاد	تبیین	هر معجزه ای هم بیاوری ایمان نمی آورند. بگو شریکانی وجود ندارد ۱۰۰
۳۴	آخرت	جهنم	کافران- عذاب ۱۴
۳۵	آخرت	بهشت	مثال- نهر- دوام نعمت ها ۱۹
۳۶	پیامبر و ارشاد	دلدار	اهل کتاب خوشحالتند از رسالت تو- بگو.. ۲۵
۴۰- ۳۷	پیامبر و هشدار	تبیین و هشدار	قدر این وحی را بدان و تمایل به آنها نشان نده- هیچ پیغمبری را نمیرسد که از جانب خویش معجزه بیاورد- برعهده تو فقط ابلاغ است ۶۵
۴۱	خداوند	افعال	از دور و بر زمین کاسته میشود... ۷
۴۲	مردم	کافران	اعم از گذشته و معاصر- مکر- تکذیب ۱۸
۴۳	پیامبر و ارشاد		بگو خداوند بعنوان گواه من وحی کافی است و.. ۱۵
۸۳۹	جمع		

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	خداوند	صفات و افعال	علم مطلق - تقدیرات - آفرینش	۳۸/۶
۴/۲	مردم	کافران	توصیف - قطع رحم - نقض عهد - فساد - مکر - تکذیب	۲۵/۴
۴/۳	پیامبر	ارشاد	هر معجزه ای هم بیاوری برایشان فایده ای ندارد. قدر این وحی را بدان - تمایلی به آنها نشان نده	۲۴/۴
۴/۴	آخرت	بهشت و جهنم	نعیم مومنان و عذاب کافران	۹/۸
۴/۵	قرآن	توصیف	آیات - حق	۱/۸

درس: ای پیامبر در مقابل این کافران که به چنین خداوندی کافرند و چنین اعمال و صفات زشتی دارند وحیی را که به تو می شود محکم بگیر و رسالت را پیگیری کن

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: یادآوری بعضی از آیات و نعمت های الهی.
 درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۵: نشان دادن گوشه ای از رفتارها و گفتارهای کافران.
 درب پاراگراف ۳- آیات ۱۷-۸: یادآوری بعضی دیگر از آیات و نعمت های الهی.
 درب پاراگراف ۴- آیات ۲۶-۱۸: ای مردم! براه درست بیاوید تا عاقبت شما اینطور باشد.
 درب پاراگراف ۵- آیات ۳۵-۲۷: ای پیامبر! بگو معجزات مستقلاً سبب ایمان نمی‌شوند بلکه باید لیاقتی وجود داشته باشد تا ایمان بیاید.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۳-۳۶: ای پیامبر! اینک که با چنین کافرانی روبرو هستی به کار رسالت بچسب و نتیجه را به ما واگذار

سوره مُلک

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۵-۱	خداوند	صفات	آفرینش- موت و حیات و آسمان و زمین و....	۶۰
۱۱-۶	آخرت	عذاب	توصیف جهنم و توصیف عمل کافران	۶۲
۱۲	آخرت	پاداش	مغفرت و اجر کبیر برای مومنان	۹
۱۴-۱۳	خداوند	صفات	علم به پنهان ها	۱۶
۱۵	خداوند	نعمات	رام شدن زمین - رزق اهل زمین	۱۴
۲۲-۱۶	مردم	غافلان	صفات- غفلت از امکان از دست رفتن نعمتها یا دریافت عذاب	۸۶
۲۴-۲۳	پیامبر	تقریر	صفات منعمیت خداوندی	۲۰
۲۷-۲۵	پیامبر	تقریر	درباره آخرت	۲۹
۳۰-۲۸	پیامبر	تقریر	درباره خداوند- پناه دهندگی- رزاقیت	۳۸
جمع				۳۳۴

جدول درج‌ها

شماره	عنوان	عنوان	شرح	درصد
-------	-------	-------	-----	------

		فرعی	اصلی	
۴/۱	خداوند	نعمات	آفرینش- آسمان و زمین و موت و حیات- رام کردن زمین رزق	۲۶/۹
۴/۲	پیامبر	تقریر	صفات منعم بودن خدائی- صفات پناه دهنده گی خدائی- رزاقیت	۲۶/۱
۴/۳	مردم	غافلان	غفلت از امکان از دست دادن نعمت و دریافت عذاب	۲۵/۸
۴/۴	آخرت	عذاب	توصیف جهنم و توصیف عمل کافران	۲۱/۲

درس: جلب توجه به منعم بودن خداوند و نکوهش غافلان آن

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: ذکر وجوهی از منعم بودن خداوند که به آفرینش مربوط می شود.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۲-۶: عاقبت غفلت از این موضوع، و برعکس نتیجه توجه به آن.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۴-۱۳: ذکر وجوهی از نعمت ها که غافلان از آنها غفلت دارند.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۰-۲۵: ذکر وجوهی دیگر از نعمت های الهی.

مرحله نهم
انجام هجرت بزرگ
تشکیل رسمی حکومت
مسلمین
و رشد روزافزون
کمی و کیفی جامعه مؤمنان

سوره انشراح

درس: تقویت روحیه پیامبر و تشویق او به درگیر شدن با مشکلات بزرگ.

سوره حج

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۲	آخرت	قیامت	شدید بودن آن	۳۲
۳	مردم	کافران	توصیف - بدون علم درباره خدا مجادله می کنند	۱۲
۴	حکمت	مردم	کافران - کسی که شیطان را «ولی» بگیرد او هم گمراهش می کند	۱۱
۵	خداوند	افعال	قدرت - آفرینش انسان	۷۰
۶	خداوند	صفات	حق - قدرت - احیاء	۱۳
۷	آخرت	قیامت	صفت - آینده - شکی در آن نیست	۱۲
۸	مردم	کافران	توصیف - بعضی از آنها درباره خدا بدون علم و...مجادله می کنند	۱۳
۹	مردم	کافران	سایر - در دنیا خواری و در آخرت عذاب خواهید داشت	۱۵
۱۰	آخرت	قیامت	به این افراد خطاب میشود این عذاب حق عمل توست	۹
۱۱-۱۳	مردم	کافران	خداوند را مطابق با عقیده ای انحرافی میخوانند.	۴۹
۱۴	آخرت	بهشت	نعیم مومنان	۱۷
۱۵-۱۶	حکمت	مثال	کسی که فکر می کند خداوند هرگز یاریش نمی کند ریسمانی به آسمان	۳۱

	بکشد...			
۲۲	خداوند در قیامت بین آنها قضاوت خواهد کرد	قیامت	آخرت	۱۷
۳۵	مسجود	صفات	خداوند	۱۸
۳۹	شرح چگونگی عذاب کافران	جهنم	آخرت	۲۲- ۱۹
۳۰	شرح نعیم بهشت	بهشت	آخرت	۲۴- ۲۳
۲۵	هشدار- تهدید- عذاب دردناک	کافران	مردم	۲۵
۱۴۷	احکام حج	احکام	حکمت	۳۴- ۲۶
۱۶	توصیف مخبتین	مومنان	مردم	۳۵
۵۰	(حج)	احکام	حکمت	۳۷- ۳۶
۵۸	(جهاد)	احکام	حکمت	۴۰- ۳۸
۱۸	توصیف	مومنان	مردم	۴۱
۳۸	اگر تو را تکذیب می کنند چیز تازه ای نیست. پیامبران قبلی را هم تکذیب کردند و نابود شدند	دلداری - وعده	پیامبر	۴۵- ۴۲
۲۳	توصیه به سیرو سفر در زمین تا چشم و گوش و دل باز شود	اخلاقیات	حکمت	۴۶
۲۵	وعده خدا خلاف نمیشود - یک روز نزد خدا مانند هزار سال است از آن سالهایی که میشمارید.	قانون الهی	حکمت	۴۸- ۴۷
۲۵	چنین بگو - من هشدار دهنده آشکارم - مومنان مغفرت و روزی نیکو دارند - کافران در جهنم اند	ارشاد	پیامبر	۵۱- ۴۹

۵۴- ۵۲	پیامبر	حکمت	راجع به وحی و اینکه غیر قابل خداشه است	۶۴
۵۵	مردم	کافران	کافران همیشه در آن در شک (یا در جدال) خواهند بود	۱۶
ق ۵۶	آخرت	قیامت	در آنروز فرمانروائی از آن خدا می باشد	۵
ق ۵۶	آخرت	بهشت	مومنان در بهشت خواهند بود	۷
۵۷	آخرت	جهنم	کافران و مکذبان در جهنم	۸
۶۰- ۵۸	حکمت	احکام	هجرت در راه خدا	۴۰
۶۱	خداوند	افعال	شب را داخل روز می کند و به عکس	۱۵
۶۲	خداوند	حکمت	خداوند حق است و غیر او باطل	۱۷
۶۶- ۶۳	خداوند	افعال	باران- فرمانروائی آسمانها و زمین- رام کرد برای شما- کشتی- نگهداری آسمان- احیاء- امانه	۶۴
ق ۶۷	حکمت	احکام	برای هر امتی یک روش عبادت قرار دادیم	۶
۷۰- ق ۶۷	پیامبر	ارشاد	چنین بگو. خدا به آنچه می کنید داناتر است.	۴۵
۷۲- ۷۱	مردم	کافران	حق را خوش نمیدارند.	۴۸
۷۳	حکمت	خداوند	غیر از خداوند هیچ حقیقتی ندارد.	۲۹
۷۴	خداوند	صفات	قوی- دست نیافتنی	۹
۷۶ ۷۵-	خداوند	افعال	برگزیدن از میان انسانها و ملائکه- علم مطلق- مرجع امور	۲۱
۷۸- ۷۷	حکمت	احکام	رکوع و سجده و عبادت و کار خیر- جهاد- نماز و زکات چنگ زدن به	۵۶

	خداوند			
۱۲۸۵	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	حکمت	احکام	حج و جهاد و هجرت و عبادات	۳۷
۴/۲	خداوند	صفات و افعال	آفرینش- تدبیر جهان- قدرت- قوت	۱۹
۴/۳	مردم	کافران	توصیف و نکوهش- فکر باطلشان- شک و کراهتشان از حق	۱۶/۵
۴/۴	آخرت	قیامت	شدت هولناکی- ظهور حق در آنروز- سرانجام مومن و کافر بهشت و جهنم	۱۴/۱
۴/۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو... ناراحت مباش. موفق میشوی	۱۳/۴

درس: ای مسلمانان! به تکالیف عبادی که از سوی خدایتان مقرر شده و لو اینکه سخت‌به نظر آید رو کنید، و راه خود را کاملاً از کافران جدا نمائید

درب پاراگراف ۱- آیه‌های ۱-۲: چنین آینده هولناکی در پیش است. به مورد فوق بی توجهی نکنید.

درب پاراگراف ۲- آیه‌های ۳-۴: ای مسلمانان! درباره خداوند بدون علم بحث نکنید و از شیطان پیروی ننمائید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۵-۷: ای مردم! وقوع قیامت امریست معقول و مفهومی.

درب پاراگراف ۴- آیات ۸-۱۴: کافران چنین می اندیشند و چنین می کنند، راهتان

را از آنان جدا کنید.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۵-۱۸: ای مردم! حرکت پیامبر رو به پیروزی است، به او بپیوندید.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۹-۲۵: ای مسلمانان! وضع مومنان و کفار در آخرت بسیار متفاوت خواهد بود. راهتان را از آنها جدا کنید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۲۶-۳۷: حج واحکام مرتبط با آن سبب رشد و تعالی شما مسلمانان است.

درب پاراگراف ۸- آیات ۳۸-۴۱: جهاد وامر به معروف و نهی از منکر، سبب رشد و تعالی شما مسلمانان است به آن اهمیت دهید.

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۲-۵۱: ای پیامبر! اینک که با چنین مخالفانی روبرو هستی وظیفهات را با صبر پیگیری کن.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۵۲-۵۷: القائنات شیطانی در جهت مخالف رشد و تعالی انسان، و آرزوهای پیامبران در جهت رشد و تعالی انسان است.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۵۸-۶۳: مهاجرت، و پیگیری به حق، سبب رشد و تعالی شما مسلمانان است به آن اهمیت دهید.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۶۴-۶۷: به این همه لطف و نعمت پروردگار تان توجه نموده و احکامش را که سبب رشد و تعالی تان است عمل کنید.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۶۸-۷۴: کافران عقیده شان باطل و رفتارشان غلط و عاقبتشان خسران است راهتان را از آنها جدا کنید.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۷۵-۷۸: احکامی که برایتان پسندیده شده سخت نیست. اما سبب رشد و تعالی تان است. به آن اهمیت دهید و الگوی سایرین باشید.

سوره بقره

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
-----	------------	------------	-----	------------

۱		الم	حروف مقطعه	۱
۷	شکی در آن نیست. هدایت پارسایان	توصیف	قرآن	۲
۲۱	توصیف - ایمان به غیب - نماز - انفاق - یقین	مومنان	مردم	۳-۴
۸	مومنان - رستگاری	قیامت	آخرت	۵
۲۲	توصیف - هشدار فایده ای برایشان ندارد	کافران	مردم	۶-۷
۱۲۰	توصیف	منافقان	مردم	۸-۱۶
۸۰	منافقان	مثال	حکمت	۲۰- ۱۷
۴۲	آفرینش انسان - زمین و آسمان - آب - نبات	افعال	خداوند	۲۲- ۲۱
۳۷	غیر قابل مشابه سازی	توصیف	قرآن	۲۴- ۲۳
۳۷	مومنان - نعمت	بهشت	آخرت	۲۵
۴۴	مردم در مقابل مثال دو صنف میشوند. مومن و منافق	مثال	حکمت	۲۶
۲۵	توصیف	منافقان	مردم	۲۷
۳۷	احیاء - مرجع - آفرینش - ربوبیت - علم مطلق	افعال	خداوند	۲۹- ۲۸
۱۶۹	ملائکة - بهشت - ابلیس - گول خوردن - آدم - ...	داستان آفرینش آدم	حکمت	۳۷- ۳۰
۳۵	ضوابط اساسی برای آدمیان	قوانین خدائی	حکمت	۳۹- ۳۸

۴۸-۴۰	مردم	کافران	یهود- پند و دعوت به ایمان	۱۴۰
۷۴-۴۹	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل- خلاف ها- آزار و اذیت ها به حضرت موسی - نافرمانی- لجاجت ها و...که کردند	۵۹۸
۷۵-۹۶	مردم	کافران	یهود- توصیف- خلاف ها- لجاجت ها - کفرها..	۴۹۸
۹۹-۹۷	پیامبر	ارشاد	قرآن به اذن خدا بر تو نازل شده...	۴۹
۱۰۳-۱۰۰	مردم	کافران	یهود- توصیف- خلافتکاری- بی ایمانی...	۱۱۸
۱۰۵-۱۰۴	حکمت	اخلاق	ای مسلمانان نگوئید... یهودیان حسادت دارند	۳۷
۱۰۶	حکمت	قوانین خدائی	اگر آیه ای را نسخ کنیم یا ببریم بهترش را می آوریم یا...	۱۳
۱۰۷	خداوند	افعال	مُلک- ولایت- نصرت	۱۴
۱۰۸	حکمت	اخلاق	رسول را اذیت نکنید	۱۸
۱۰۹	مردم	کافران	یهود- حسادت می کنند- دوست دارند شما به کفر برگردید	۳۰
۱۱۰	حکمت	احکام	نماز- زکات- صدقات	۱۷
۱۱۳-۱۱۱	مردم	کافران	یهود- توصیف- رد عقاید باطلشان	۶۸
۱۱۴	مردم	کافران	توصیف رفتارشان	۲۶
۱۱۵	حکمت	قوانین خدائی	مشرق و مغرب از آن خداست	۱۲
۱۱۶	مردم	کافران	یهود- رد عقاید باطلشان	۱۲

۱۱۷	خداوند	افعال	آفرینش- تسلط مطلق	۱۲
۱۱۸	مردم	منافقان	توصیف- رد عقاید باطلشان	۲۴
۱۲۰- ۱۱۹	پیامبر	تبیین	مژده سان و هشدار دهنده ای- یهود و نصاری هرگز از تو راضی نمیشوند	۳۸
۱۲۱	مردم	مومنان	توصیف	۱۹
۱۲۳- ۱۲۲	مردم	کافران	یهود- دعوت به ایمان	۳۰
۱۳۲- ۱۲۴	پیامبران	ابراهیم	امتحانات خاص- بنای کعبه- دعا- وصیت که مسلمان باشید	۱۷۱
۱۳۳	پیامبران	یعقوب	 اعلام و اظهار اسلام	۳۰
۱۳۴	حکمت	سایر	آنها اینطور بودند- شما هر طور هستید، با شما آنطور حساب می کنند	۱۴
۱۳۵	مردم	کافران	ارشاد- میگویند یهودی باشید تا هدایت یابید	۱۵
۱۳۸- ۱۳۶	مردم	مسلمانان	ارشاد- چنین بگوئید...	۶۳
۱۳۹	پیامبر	ارشاد	چنین بگو-	۱۵
۱۴۰	مردم	کافران	یهود- باطل کردن عقاید غلطشان	۳۲
۱۴۱	حکمت	سایر	آنها اینطور بودند- شما هر طور هستید با شما آنطور حساب میشود	۱۴
۱۵۰- ۱۴۲	پیامبر	ارشاد	موضوع تغییر قبله از بیت المقدس به کعبه	۲۳۸
۱۵۱	مردم	مسلمانان	یادآوری نعمت رسالت	۲۰

۱۵۲	حکمت	اخلاق	مرا یاد کنید تا یادتان کنم	۱۰
۱۵۳	حکمت	اخلاق	از صبر و نماز کمک بگیرید	۱۲
۱۵۴	حکمت	اخلاق	کسی را که در راه خدا کشته شده مرده نگوئید	۱۳
۱۵۵	حکمت	اخلاق	در مقابل گرسنگی و ترس و نقص اموال و جانها... صبور باشید	۱۴
۱۵۶	مردم	مومنان	توصیف	۱۲
۱۵۷	حکمت	قوانین خدائی	طرز برخورد با این نوع مردم در آخرت	۱۲
۱۵۸	حکمت	احکام	حج	۲۴
۱۵۹	مردم	کافران	توصیف	۲۴
۱۶۰	مردم	مومنان	توصیف	۱۲
۱۶۱	حکمت	قوانین خدائی	طرز برخورد با این نوع مردم در آخرت	۱۴
۱۶۲	آخرت	جهنم	تخفیف ندارد- دائمی است	۹
۱۶۳	خداوند	صفات	واحد- رحمان- رحیم	۹
۱۶۴	خداوند	افعال	آفرینش آسمانها و زمین- گرداندن شب وروز- کشتی- آب- جانوران- ابرها	۳۶
۱۶۵	مردم	کافران	توصیف	۳۰
۱۶۷- ۱۶۶	آخرت	قیامت	پیشروان و پیروان از یکدیگر بیزار می‌جویند	۳۸
۱۶۹- ۱۶۸	حکمت	اخلاق	روزی حلال بخورید- از شیطان پیروی نکنید	۳۲
۱۷۰	مردم	کافران	توصیف	۲۲
۱۷۱	حکمت	مثال	در مورد کافران- مانند	۱۶

	حیوانات صدایی میشوند اما نمی فهمند			
۱۶	از طبیبات بخورید و شکر هم بکنید	اخلاق	حکمت	۱۷۲
۲۲	مردار و خون و خوک و... حرام است	احکام	حکمت	۱۷۳
۴۵	طرز برخورد با این نوع مردم در آخرت	قوانین خدائی	حکمت	۱۷۵- ۱۷۴
۱۴	موضوع فوق (آیه های ۱۷۵- (۱۷۴)	علت یابی	حکمت	۱۷۶
۶۵	نیکی چیست ؟ اینهاست...	اخلاق	حکمت	۱۷۷
۵۰	قصاص	احکام	حکمت	۱۷۹- ۱۷۸
۴۹	وصیت	احکام	حکمت	۱۸۲- ۱۸۰
۱۸۸	روزه	احکام	حکمت	۱۸۷- ۱۸۳
۲۰	اموالتان را به باطل مخورید و به دست حکام جور هم ندهید	احکام	حکمت	۱۸۸
۲۸	اهله (قمر) وقت شناسی حج و...	احکام	حکمت	۱۸۹
۹۵	جهاد- قتال	احکام	حکمت	۱۹۴- ۱۹۰
۱۴	انفاق	احکام	حکمت	۱۹۵
۲۱۶	حج	احکام	حکمت	۲۰۳- ۱۹۶
۴۲	توصیف تفاوت باطن و ظاهر و قول و فعل	منافقان	مردم	۲۰۶- ۲۰۴

۲۰۷	مردم	مومنان	توصیف	۱۲
۲۰۹- ۲۰۸	حکمت	اخلاق	داخل سلم بشوید و پیروی شیطان نکنید	۲۷
۲۱۰	مردم	کافران	توصیف	۱۷
۲۱۱	مردم	کافران	یهود- نکوهش بخاطر بی توجهی به آنهمه دلایل روشن	۱۹
۲۱۲	مردم	کافران	حکمت- تعلیل کفرشان	۲۲
۲۱۳	حکمت	علت ارسال پیامبران	مژده ده- هشدار دهنده- رفع اختلاف بین مردم- هدایت	۵۳
۲۱۴	مردم	مسلمانان	انتقاد- تصور کرده اید امتحان نخواهید شد	۳۳
۲۱۵	حکمت	احکام	انفاق و مصادیق و موارد آن	۲۵
۲۱۶	حکمت	احکام	جهاد و قتال	۲۵
۲۱۷	حکمت	احکام	جهاد و قتال	۶۳
۲۱۸	آخرت	بهشت	مومنان	۲۲
۲۱۹	حکمت	احکام	مشروب و قمار	۴۵
۲۲۰	حکمت	احکام	ایتام	۲۹
۲۲۱	حکمت	احکام	ازدواج (با مومن یا مشرک...)	۴۸
۲۲۳- ۲۲۲	حکمت	احکام	زنان حائضه	۴۹
۲۲۵- ۲۲۴	حکمت	احکام	زیاد قسم نخورید	۳۰
۲۳۷- ۲۲۶	حکمت	احکام	طلاق	۴۳۹
۲۳۸	حکمت	احکام	مواظب نمازها باشید	۲۵
۲۴۰	حکمت	احکام	وصیت	۲۶

۲۴۱	حکمت	احکام	طلاق	۷
۲۴۲	حکمت	علل صدور احکام	بیان آیاتش شاید تعقل کنید	۷
۲۴۳	مردم	گذشتگان	از ترس مرگ هزار هزار فرار میکردند. خدا میراندشان سپس زنده شان کرد	۲۵
۲۴۴	حکمت	احکام	جهاد	۱۰
۲۴۵	حکمت	احکام	قرض الحسنه	۱۶
۲۵۱- ۲۴۶	مردم	گذشتگان	داستان بنی اسرائیل تحت فرماندهی طالوت که نافرمانی کردند و..	۲۳۴
۲۵۲	پیامبر	تبیین	این آیات خداست که بر تو میخوانیم و تواز رسولانی	۱۰
۲۵۳	پیامبران	مختلف	بعضی را بر بعضی برتری دادیم و...ولی بازماندگان اختلاف کردند	۵۰
۲۵۴	حکمت	اخلاق	انفاق کنید	۱۸
۲۷۵- ۲۵۵	حکمت	فلسفی- عرفانی	(آیه الکرسی معروف)	۸۹
۲۸۵	مردم	گذشتگان	پادشاه همزمان با ابراهیم و... که مبهوت شد	۳۹
۲۵۹	پیامبران	عزیر	که صد سال میرانده شد و سپس زنده شد...	۶۳
۲۶۰	پیامبران	ابراهیم	که از خدا خواست طرز زنده کردن مجدد را نشانش بدهد	۳۷
۲۶۷- ۲۶۱	حکمت	اخلاق	انفاق (امور مختلف مربوط به آن)	۲۱۱
۲۶۸	حکمت	سایر	علت عدم انفاق- ترس از	۱۷

	نداری است			
۱۵	حکمت را به هر کس خواهد میدهد	سایر	حکمت	۲۶۹
۱۲۱	انفاق	اخلاق	حکمت	۲۷۴- ۲۷۰
۱۰۶	حرمت ربا	احکام	حکمت	۲۷۹- ۲۷۵
۱۹۴	قرض و معاملات و ثبت آنها	احکام	حکمت	۲۸۳- ۲۸۰
۲۵	ملک- غفران- قدرت مطلق - علم مطلق	صفات	خداوند	۲۸۴
۳۰	ایمان- شنیدن- طاعت- اعتراف	اخلاق	حکمت	۲۸۵
۴۷	بیان موارد تخفیفی راجع به انسان	سایر	حکمت	۲۸۶
۶۶۵۳	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴ / ۱	حکمت	احکام	با گرایش به تربیت فرد و ساماندهی امور خانواده	۴۸
۴ / ۲	مردم	کافران- یهود	توصیف و نکوهش خلاف هاو لجاجت ها و کفرهای آنها.	۳۶/۴
۴ / ۳	پیامبران	سایر	همگی از یک منبع وحی میشدند و همه در یک مسیر بودند و همه دعوت به خیر میکردند	۵/۳

۴/۴	پیامبر	ارشاد	مسیر حق خویش را برو	۵/۳
۴/۵	خداوند	افعال	آیات و نعمات و خلق و امر خداوندی	۲/۶
۴/۶	آخرت	بهشت	برای مومنان	۱/۷
۴/۷	قرآن	توصیف	حجیت و حقانیت قرآن	۰/۷

درس: ساختن ثبوتی فرد و خانواده از طریق احکام صادره و ساختن سلبی آنان از طریق برحذر داشتن از الگوهای بد (یهودیان و غیره)

درب پاراگراف ۱- آیات ۲۰-۱: معرفی جامعه ای که قلمرو ماموریت پیامبراست (مجموعه ای از مومن و کافر و منافق)

درب پاراگراف ۲- آیات ۲۵-۲۱: دعوت مردم به عبادت و تقوا از طریق استدلال به حجیت قرآن و وعده بهشت جاودان.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۹-۲۶: ای مردم! به آیات و نعمت های خداوند توجه نموده و از کفر و سرپیچی دوری کنید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۹-۳۰: بیان داستان شیرین برگزیدگی آدم و تعلیم او و تشریع دین.

درب پاراگراف ۵- آیات ۴۸-۴۰: دعوت یهودیان به بازگشت به راه حق و ایمان و عمل صالح و...

درب پاراگراف ۶- آیات ۶۱-۴۹: نکوهش یهودیان برای کفران نعمت و نافرمانی و اذیت پیامبرشان.

درب پاراگراف ۷- آیه ۶۲: خداوند به اسامی کار ندارد. به حقایق کار دارد و می خواهد مردم از لحاظ حقیقی مومن باشند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۷۴-۶۳: نکوهش یهودیان برای ناشکری های مکرر و نافرمانی و آزار پیامبر ارجمندشان.

درب پاراگراف ۹- آیات ۸۲-۷۵: ای مسلمانان به یهودیان امید نبندید آنها چنین اند! به حقیقتی که نزد خودتان است متکی باشید.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۱۰۳-۸۳: نکوهش یهودیان برای نافرمانی های مکررشان،

کفرشان، تکذیب پیامبران، خود را تافته جدا بافته دانستن و...

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۱۰۶-۱۰۴: ای مسلمانان! ارتباطات خود را با اهل کتاب و مشرکان کاهش دهید.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۱۱۰-۱۰۷: ای مسلمانان! به یهودیان به چشم دشمن بنگرید و به عبادات خودتان بپردازید.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۱۱۵-۱۱۱: ای مسلمانان! به اینطرف و آنطرف نگاه نکنید راه مستقیم خودتان را بروید.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۱۲۳-۱۱۶: ای مسلمانان! اهل کتاب و مشرکان از لحاظ انحراف از راه حق مشابهند، شما همان راه صحیح پیامبرتان را بروید.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۳۴-۱۲۴: ای مسلمانان! ریشه دین اهل کتاب، دین حضرت ابراهیم، است که دین این پیامبر تکامل یافته همان است. لذا به اینطرف و آنطرف رو نکنید.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۱۴۱-۱۳۵: (توجه به «درب» پاراگراف قبلی)

درب پاراگراف ۱۷- آیات ۱۵۲-۱۴۲: حکم تغییر قبله که متضمن وحدت مسلمین و تعالی شخصیتی و استقلال آنان است.

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۵۷-۱۵۳: آیات اخلاقی مربوط به پایداری و صبر که سازنده شخصیت آدمی است.

درب پاراگراف ۱۹- آیه ۱۵۸: صدور حکم حج که متضمن آثار سازندگی بزرگی برای مسلمین است.

درب پاراگراف ۲۰- آیات ۱۶۳-۱۵۹: برحذر داشتن مسلمانان از اینکه به اخلاق مورد نکوهش کافران (یهود و...) گرایش یابند.

درب پاراگراف ۲۱- آیات ۱۶۷-۱۶۴: جلب توجه مسلمانان به آثار لطف و رحمت الهی و دعوت به سعی در رشد شخصیتی خویش و برکنار ماندن از عاقبت بد آخرتی.

درب پاراگراف ۲۲- آیات ۱۷۶-۱۶۸: دعوت مردم به کسب روزی پاکیزه و دوری از حرام خواری که سبب اعتلا و پاکی شخصیت آنان می شود.

درب پاراگراف ۲۳- آیه ۱۷۷: ارائه یکنوع چک لیست که مسلمانان خود را از روی آن

چک کنند و شخصیتشان ساخته شود.

درب پاراگراف ۲۴- آیه‌های ۱۷۹-۱۷۸: صدور حکم قصاص برای صیانت نفوس و امنیت اجتماعی، تا در سایه آن رشد انسانی ممکن گردد.

درب پاراگراف ۲۵- آیات ۱۸۲-۱۸۰: صدور احکام وصیت برای ایجاد راحتی خیال در مردم از لحاظ اختیار داشتن راجع به قسمتی از اموال خویش حتی پس از مرگ.

درب پاراگراف ۲۶- آیات ۱۸۷-۱۸۳: صدور احکام روزه که متضمن تعالی شخصیت مسلمانان است.

درب پاراگراف ۲۷- آیه ۱۸۸: صدور حکم باطل بودن رشوه که متضمن سلامت و امنیت اقتصادی و در نتیجه تعالی جامعه مسلمین است.

درب پاراگراف ۲۸- آیه ۱۸۹: ارشاد مردم راجع به حالات مختلف هلالی ماه که علم به آن برای عبادات خاصی مانند حج و روزه و... لازم است.

درب پاراگراف ۲۹- آیات ۱۹۵-۱۹۰: صدور حکم جهاد برای دفاع از اسلام و مسلمین و تعیین حدود آن.

درب پاراگراف ۳۰- آیات ۲۰۳-۱۹۶: صدور احکام حج که متضمن آثار مهمی برای جامعه مسلمین و رشد روحی و شخصیتی زبندگان مردم می باشد.

درب پاراگراف ۳۱- آیات ۲۱۲-۲۰۴: دعوت مردم به تسلیم شدن به احکام الهی که مایه اعتلاء خودشان است.

درب پاراگراف ۳۲- آیه‌های ۲۱۴-۲۱۳: جلب توجه مردم به علت اصلی تشریع ادیان و صدور احکام که مایه رفع اختلاف بین مردم بوده و یک فرآیند پر از آزمون است.

درب پاراگراف ۳۳- آیات ۲۲۶-۲۱۵: ارشاد مردم درباره امور مورد ابتلاء و سامان بخشیدن و اعتلای زندگی‌شان.

درب پاراگراف ۳۴- آیات ۲۴۲-۲۲۷: صدور احکام دقیق راجع به طلاق که سبب صیانت بنیان خانواده ورشد و تعالی جامعه می گردد.

درب پاراگراف ۳۵- آیات ۲۵۴-۲۴۳: تشویق مسلمین برای آماده شدن برای جنگ رهایی بخش از طریق ذکر یک داستان تاریخی که متضمن رهایی از بندها و موانع رشد و تعالی آنان می باشد، و برحذر داشتن آنان که در این خصوص مانند یهودیان

رفتار نکنند.

درب پاراگراف ۳۶- آیات ۲۶۰-۲۵۵: ارائه نوعی معارف بلند مرتبه راجع به خداوند و زندگی پس از مرگ که سبب ارتقاء سطح معرفتی مسلمانان است.

درب پاراگراف ۳۷- آیات ۲۷۴-۲۶۱: صدور احکام انفاقات همراه با استدلالها و مثالها که سبب ارتقاء سطح اخلاقی مردم می گردد.

درب پاراگراف ۳۸- آیات ۲۸۱-۲۷۵: نکوهش عمل ربا و تحریم آن که متضمن سلامت اقتصادی جامعه و در نتیجه رشد شخصیتی حاصل از پاکی اقتصادی می گردد.

درب پاراگراف ۳۹- آیه‌های ۲۸۳-۲۸۲: توصیه به تشکیل اسناد و مدارک برای جلوگیری از مشکلات بی سر و سامانی معاملات که یکی از پایه های اساسی اجتماع مقبول بشری است.

درب پاراگراف ۴۰- آیات ۲۸۶-۲۸۴: ارائه معارفی که پشتوانه عمل به احکام شرعی و اخلاقی پیش گفته است و جلب توجه مسلمانان به این نکته که این احکام بنفع خودتان و در حدود توانایی تان و بر مبنای عقایدتان است.

سوره بینه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	مردم	کافران	مشرکان و کافران اهل کتاب از هم جدا نبودند تا اینکه دلیل آشکار به سویشان آمد	۱۲
۲	پیامبر	سایر	تلاوت میکند	۴
۲	قرآن	توصیف	صحف مطهره	۲
۳	قرآن	توصیف	در آن نامه هائی استوار هست	۳
۴	مردم	کافران	اهل کتاب- متفرق نشدند تا اینکه دلیل آشکار به سویشان آمد	۱۱
۵	مردم	کافران	اهل کتاب به چیزی امر نشده بودند	۱۶

	مگر توصیه به نماز و زکات			
۱۲	بدترین مردم هستند	کافران	مردم	۶
۴	جاودانگی	جهنم	آخرت	۶
۹	توصیف (ایمان و عمل صالح)	مومنان	مردم	۷
۱۸	جزاء اعمال مومنان	بهشت	آخرت	۸
۳	توصیف (خشیت پروردگار)	مومنان	مردم	۸
۹۴	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	جدا نشدند تا بیند به سویشان آمد بدترین مردم کافراند.	۶۷
۴/۲	آخرت	بهشت	نعیم مؤمنان	۲۳/۴
۴/۳	قرآن	توصیف	حجیت و اهمیت آن	۵/۳
۴/۴	پیامبر	سایر	تلاوت می‌کند صحیفه‌های پاک را	۴/۳

درس: نکوهش کافران اهل کتاب که آگاهانه و عامدانه کفر می‌ورزند

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: تبیین وضعیت جهت‌گیری اهل کتاب در رابطه با پدیده اسلام.

درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: مقایسه عاقبت اخروی دو گروه.

سوره ماعون

درس: اسم مطرح نیست. این اعمال مصداق تکذیب قیامت است چه از کافر صادر شود چه از مسلمان.

سوره عادیات

درس: نکوهش کندی و سستی انسان در پرداختن به امور مورد رضایت پروردگار.

سوره صف

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	خداوند	صفات	مورد تسبیح - عزت - حکمت	۱۱
۲-۴	مردم	مسلمانان	خطاب - نکوهش - در مورد ادعای تو خالی	۲۹
۵	مردم	گذشتگان	قوم موسی - آزار پیغمبرشان - انحراف آنها	۲۳
۶	مردم	گذشتگان	قوم عیسی - ایمان نیاوردن به پیغمبر علیرغم...	۳۳
۷	مردم	کافران	افترا بر خداوند- نپذیرفتن دعوت به اسلام- ظلم	۱۶
۸	مردم	کافران	می خواهند نور خدا را با دهانشان خاموش کنند.	۱۱
۹	خداوند	افعال	ارسال رسول- غالب کردن دین خویش بر همه ادیان	۱۳
۱۳-۱۰	مردم	مسلمانان	خطاب- دعوت به ایمان و جهاد و وعده پیروزی	۵۴
۱۴	مردم	مسلمانان	خطاب- دعوت به خالص شدن در راه خدا	۳۶
جمع				۲۲۶

جدول درج‌ها

ردیف	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	مسلمانان	خطاب - نکوهش ادعا های تو خالی و دعوت به ایمان و جهاد و سلام وعده پیروزی دنیوی و نعیم اخروی	۸۹/۴
۴/۲	خداوند	افعال	ارسال و رسل و غالب کردن دین حق بر همه ادیان	۱۰/۶

درس: نکوهش مسلمانان برای ادعاهای بی پشتوانه شان، و دعوت به ایمان واقعی و جهاد، و وعده پیروزی دینشان.

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: بهتر است مسلمانان هم با کل موجودات عالم هماهنگ شده و ایمانشان واقعی باشد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۲-۴: نکوهش مسلمانان راجع به یکی نبودن قول و فعلشان، و دعوتشان به جهاد خوب و کامل.

درب پاراگراف ۳- آیات ۵-۹: نکوهش کفار یهود و نصاری و مشرکان از لحاظ مخالفت با حق.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۴-۱۰: تشویق مسلمانان به جهاد کامل، و وعده پیروزی.

سوره محمد(ص)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	مردم	کافران	اعمالشان تباه است	۸
۲	مردم	مومنان	بدیهایشان پوشش، و وضعشان خوب خواهد شد	۱۸
۳	حکمت	جزاء	رابطه جزاء با اعمال	۱۸

ق ۴	احکام	جهاد	هنگام گرماگرم جنگ چنین کنید . .	۲۱
ق ۴	حکمت	سایر	اگر خدا میخواست...	۹
۴-۶	آخرت	بهشت	برای شهداء چنین خواهد شد	۱۵
۷	مردم	مومنان	خطاب - وعده نصرت در صورت ثبات	۱۰
۸-۹	مردم	کافران	حکمت - رابطه عمل و جزاء	۱۴
۱۰	مردم	انسان	آیا در زمین سیر نکردید	۱۶
۱۱	مردم	کافران	حکمت - رابطه عمل و جزاء	۱۱
ق ۱۲	آخرت	بهشت	مومنان	۱۲
ق ۱۲	آخرت	جهنم	کافران	۱۰
۱۳	خداوند	قدرت	هلاکت قریه های کافر قبلی	۱۵
۱۴	حکمت	انسان	مقایسه علت رفتار خوب انسانی و رفتار بد	۱۴
ق ۱۵	آخرت	بهشت	ذکر گوشه ای از نعمتها	۳۴
ق ۱۵	آخرت	جهنم	ذکر گوشه ای از عذابها	۱۰
۱۶	مردم	منافقان	نسبت به تعلیمات پیغمبر بی اعتنا هستند	۲۵
۱۷	مردم	مومنان	آنها که سعی به کسب تقوا کردند ، تقوایشان زیادتیر می شود	۶
۱۸	مردم	منافقان	آیا انتظار دارند قیامت ناگهان برسد؟	۱۵
۱۹	پیامبر	خطاب	ارشاد - بدان که خدائی جزالله نیست - برای خود و مومنان استغفار کن	۱۴
۲۰	مردم	مسلمانان	انتقاد - انتظار نزول سوره ای دارند، ولی وقتی که سوره ای مربوط به جهاد نازل میشود ناراحت میشوند	۲۸

۲۱	مردم	مسلمانان	ارشاد - وقتیکه تصمیم گرفته شد بهتر است صادق باشند	۱۲
۲۲	مردم	مسلمانان	انتقاد - آیا می‌خواهید در زمین ریاست پیدا کنید و آنگاه به فساد بپردازید	۱۰
۲۳	مردم	کافران	خداوند لعنتشان کرده و کور و کرشان نموده	۷
۲۴	مردم	کافران	آیا در قران تدبیر نمی‌کنند یا دلهاشان قفل شده؟	۷
۲۵	مردم	منافقان	تمایل به کفر پس از هدایت - در اثر آرایش دادن شیطان	۱۶
۲۶	مردم	منافقان	رفتارشان - می‌گویند ما بزودی در بعضی از امور از شما (کافران) اطاعت می‌کنیم	۱۵
۲۷	آخرت	عذاب	منافقان	۷
۲۸	حکمت	آخرت	علت عذاب منافقان	۱۰
۲۹	مردم	منافقان	فکرشان	۱۱
۳۰	پیامبر	ارشاد	میتوانی آنها را از طریق گفتارشان بشناسی	۱۲
۳۱	حکمت	امتحان	تا صابر و مجاهد و منافق جدا شود	۸
۳۲	مردم	کافران	به خدا ضرری نمی‌رسانند	۳۱
۳۳	مردم	مسلمانان	اطاعت خدا و رسولش کنید و اعمالتان را باطل نکنید	۱۱
۳۴	مردم	کافران	خدا آنها را نخواهد بخشید	۱۵
۳۵	مردم	مسلمانان	شما بالاترید - تقاضای صلح نکنید	۱۲
۳۶	حکمت	زندگی	حقیقت - زندگی دنیا	۱۳
۳۷	مردم	مسلمانان	انتقاد - بخل می‌ورزید	۶
۳۸	مردم	مسلمانان	ارشاد - انفاق کنید...	۳۰

جمع	۵۴۶
-----	-----

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران و منافقان	تشریح رفتار و اعمالشان	۵۹/۳
۴/۲	آخرت	بهشت	برای شهداء و مومنان	۱۳/۲
۴/۳	حکمت	امتحان	علت تشریع احکام (جهاد) - آزمودن مومنان و جدا کردن آنان از کافران	۶/۶
۴/۴	پیامبر و ارشاد	خطاب	آنها را از طریق گفتارشان خواهی شناخت	۱۶/۱
۴/۵	خداوند	قدرت	هلاک نمودن کافران گذشته	۴/۸

درس: تشویق مسلمانان به جهاد، و جدیت در راه خدا و جدا کردن مسیر خویش از کافران و منافقان

درب پارگراف ۱- آیات ۱-۳: تشریح علت رفتارهای کافران و مومنانه.

درب پارگراف ۲- آیات ۴-۹: توصیه به مسلمانان به جدی بودن در برخورد با کافران و ذکر حکمت های آن.

درب پارگراف ۳- آیات ۱۰-۱۵: نکوهش کافران از طریق مقایسه هایی بین مومن و کافر از جهات مختلف.

درب پارگراف ۴- آیات ۱۶-۱۸: نکوهش بعضی رفتارهای منافقانه.

درب پارگراف ۵- آیه ۱۹: تذکر جدی تنبه برانگیز به پیامبر(ص) و مسلمانان.

درب پارگراف ۶- آیات ۲۰-۳۲: نکوهش منافقان و برشماری بعضی از صفات و اعمالشان.

درب پارگراف ۷- آیات ۳۸-۳۳: دعوت مسلمانان به جدی بودن در مسلمانی خویش و اقدام به اعمال پسندیده.

سوره انفال

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
ق ۱	پیامبر	ارشاد	چنین بگو - انفال مربوط به خدا و رسول است	۷
ق ۱	حکمت	احکام	تقوا- اصلاح بین خودتان- اطاعت خدا و رسول	۱۱
۲-۳	مردم	مومنان	توصیف	۲۳
۴	آخرت	بهشت	برای مومنان- آموزش- روزی محترمانه	۱۱
۵	حکمت	پیامبر	راجع به مهاجرت عده ای از مومنان ناخرسند بودند ولی به نفعشان بود	۱۱
۶-۸	حکمت	احکام	جهاد - خداوند طوری سامان داد که حق غالب شود	۴۱
۹-۱۲	خداوند	افعال	اجابت مومنان- یاری مومنان در جنگ- ایجاد وفاق بین آنان - ارسال کمک های غیبی	۷۴
۱۳	حکمت	احکام	جهاد با کفار	۱۳
۱۴	آخرت	جهنم	برای کافران	۶
۱۵-۲۱	حکمت	احکام	راجع به جهاد و ...	۱۰۳
۲۱-۲۲	حکمت	سایر	بدترین حیوانات نزد خدا ، موجودات بی عقلند	۲۱
۲۳-۲۹	حکمت	احکام	اطاعت خدا و رسول - جهاد- عدم خیانت - تقوا	۱۰۱

۳۰	پیامبر	دلداری	آنها میخواستند تو را زمینگیر کنند یا بکشند..اما خدا نگذاشت	۱۶
۳۱	مردم	کافران	توصیف- وقتی آیاتمان را بخوانی میگویند ما هم بلدیم	۱۷
۳۲	مردم	کافران	توصیف- میگویند خدایا اگر این (دین) حق است سنگی از آسمان بر ما بینداز	۱۷
۳۳	حکمت	خداوند	خدا عذاب نمی کند در حالیکه تو در میان آنهائی- یا استغفار می کنی	۱۲
۳۴- ۳۵	مردم	کافران	توصیف	۳۵
۳۶	مردم	کافران	توصیف	۲۱
۳۷	آخرت	جهنم	کافران- عذاب- فشار	۱۸
۳۸	پیامبر	ارشاد	بگو اگر دست بکشید ... با آنها بجنگ تا فتنه ای نباشد	۱۶
۳۹- ۴۷	حکمت	احکام	خمس ، جهاد ، خلوص نیت ..	۱۸۶
۴۸	مردم	کافران	شیطان وسوسه شان میکرد تا اینکه جنگ پیش آمد، آنگاه تنهاشان گذاشت	۳۵
۴۹	مردم	منافقان	طعنه به مسلمانان	۱۹
۵۰	مردم	کافران	در همان جنگ ملائکه داشتند آنها را میزدند (اما شما نمی دیدید)	۱۴
۵۱	خداوند	صفات	نسبت به بندگان عادل است	۱۱
۵۲	مردم	گذشتگان	قوم فرعون و قبلی ها- کفر- عذاب	۱۹

۵۳	حکمت	قانون خدائی	نعمت قومی را عوض نمی کند مگر اینکه روحيات خودشان را عوض کنند	۱۶
۵۴	مردم	گذشتگان	قوم فرعون و قلی ها- تکذیب- هلاک	۲۲
۵۵	حکمت	سایر	بدترین مخلوقات نزد خدا کافرانند	۱۱
۵۶	مردم	کافران	توصیف- نقض عهد	۱۲
۵۷- ۵۸	پیامبر	ارشاد	چنین کن- به آنان سخت گیر- اگر احساس خیانت کردی مقابله کن	۲۴
۵۹	مردم	کافران	هشدار- مبدا فکر کنند غالبند	۸
۶۰	حکمت	احکام	آمادگی دفاعی	۳۳
۶۱- ۶۶	پیامبر	ارشاد	چنین کن ... اگر صلح خواستند پذیر- توکل کن- مسلمانان را به جنگ تشویق کن	۹۷
۶۷	پیامبر	احکام	پیامبر نباید اسرای خاص داشته باشد	۲۱
۶۸	حکمت	خداوند	اگر تقدیر از پیش تعیین شده نبود ، عذابتان میکرد	۱۱
۶۹	حکمت	احکام	از حلال و طیب غنائم بخورید .	۱۱
۷۰- ۷۱	پیامبر	ارشاد	به اسرا بگو ...و اگر احساس خیانت کردی ...	۳۷
۷۲	حکمت	احکام	کمک به مسلمانان در امور مربوط به دین	۵۱
۷۳	حکمت	احکام	کافران از یکدیگر پشتیبانی می کنند	۱۳
۷۴	مردم	مومنان	توصیف- وعده نیکو	۲۲
ق ۷۵	مردم	مومنان	توصیف- مومنان بعدی	۱۲
ق ۷۵	حکمت	احکام	راجع به صله رحم	۱۳
			جمع	۱۲۷۲

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	حکمت	احکام	جهاد - دفاع - اطاعت خالصانه از خدا و رسول	۵۱/۷
۴/۲	مردم	کافران	استکبار - استعجال عذاب - وسوسه پذیری - فکر باطل - هلاکت	۲۱/۷
۴/۳	پیامبر	ارشاد	بیان کن مقابله به مثل کن - اگر طرف مقابل پیشقدم شد مصالحه کن	۱۷/۱
۴/۴	خداوند	افعال	یاری موثر به مومنان	۶/۷
۴/۵	آخرت	جهنم	عذاب کافران	۲/۸

درس: به جهاد و دفاع و اطاعت خالصانه از خدا و رسول بپردازید که پیروز خواهید شد

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: مومن واقعی باشید.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۴-۵: هنگام مشکلات معلوم می‌شود ایمان چه کسی در چه درجه‌ای است.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۷-۱۵: ای مسلمانان! هنگام جهاد محکم و ثابت قدم باشید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۳-۱۸: ای کافران! بس است. دست بکشید و به صفوف مسلمان بپیوندید.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۹-۲۴: ای مسلمانان! به مسلمانی تان مغرور نشوید. سعی کنید ایمان واقعی پیدا کنید.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۸-۳۰: نکوهش کافران که با این همه آیات و دلایلی که دیده

اند باز هم از کارهایشان دست نمی کشند.

درب پاراگراف ۷- آیات ۳۹-۴۷: به جهاد و دفاع و اطاعت خالصانه از خدا و رسول بپردازید که پیروز خواهید شد.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۸-۵۵: کافران از لحاظ عقیده بی پایه، و از لحاظ پناهگاه سست، و از لحاظ عاقبت در دنیا دچار شکست، و در آخرت عذاب خواهند داشت.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۶-۶۳: ای پیامبر! برای دفع دشمنان همواره آماده باشید و مواظب خیانت و نیرنگ آنان نیز باشید.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۶۴-۷۱: ای پیامبر همراه با پیروانت به طور همه جانبه با کافران درگیر شو.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۷۲-۷۵: ای مسلمانان در ایمانتان جدی و خالص باشید.

سوره حشر

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	خداوند	صفات	مورد تسبیح - عزیز - حکیم	۱۱
۲	خداوند	افعال	اخراج کافران اهل کتاب از دیارشان علیرغم تصور آنها و تصور مومنان	۴۰
۳	حکمت	مردم	کافران اهل کتاب اگر آواره نمی شدند - در این دنیا عذاب میدیدند	۹
۳	آخرت	کافران	جهنم	۵
۴	حکمت	علت	معذب بودن کافران در دنیا و آخرت	۵
۴	خداوند	صفات	شدید العقاب در مورد کسانی که با خدا مشاقه کنند	۷
۶- ۵	خداوند	صفات	قدرت- نصرت رسل ...	۳۶
۷	احکام		آنچه خداوند نصیب رسولش کرد باید اینگونه خرج شود... تقوا داشته باشید	۳۲

۷	خداوند	صفات	شدید العقاب	۴
۱۰- ۸	مردم	مومنان	مهاجر و انصار - صفات	۷۰
۱۶- ۱۱	مردم	منافقین	صفات	۱۰۱
۱۷	آخرت	منافقین	جهنم	۱۰
۱۸	مردم	موعظه	تقوا پیشه کنید - توشه پیش فرستید	۱۲
۱۸	خداوند	صفات	خیبر	۵
۱۹	مردم	موعظه	مانند کسانی که ... نباشید	۱۰
۲۰	حکمت	اصحاب	جنت و نار مساوی نیستند برنده، اصحاب جنت هستند	۱۰
۲۱	حکمت	قرآن	اگر این قرآن را بر کوه ها نازل کرده بودیم می دیدی که ...	۱۸
۲۴- ۲۲	خداوند	صفات	وحدانیت - علم - رحمت - مُلک - قدسیت... خالق...	۴۹
جمع				۴۳۴

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	توصیف	منافقین	۴۴/۵
۴/۲	خداوند	صفات و افعال	قدرت ، عزت ، شدت ، ملک ، جهت گیری مثبت	۳۵
۴/۳	حکمت	احکام	عدالت ؛ شدت ، حدت ..	۹/۷
۴/۴	احکام	احکام	چگونگی خرج اموالی که بدون جنگ و هزینه و لشکر کشی نصیب جبهه اسلام شده	۷/۴

۴/۵	آخرت	احکام	وعده عذاب به منافقین	۳/۵
-----	------	-------	----------------------	-----

درس: مخالفت شدید همه جانبه با کفار و منافقین

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: کفار و منافقین نسبت به کل جهان آفرینش ناهماهنگ می باشند.

درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۲: کفاری که به طور صریح و رو در رو با خدا و رسول مبارزه کنند به شکست و خواری دچار می شوند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۰-۸: تحسین و تمجید مومنان واقعی (که طرف مقابل کفار و منافقین هستند)

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۷-۱۱: معرفی بعضی صفات نکوهیده منافقین.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۰-۱۸: بر حذر داشتن مسلمانان از اینکه از حقایق بیگانه شوند و مانند کفار و منافقین بگردند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۴-۲۱: توجه به شأن خداوند متعال سبب می شود مسلمانان در مخالفت خویش با کفار و منافقین جدی تر شوند.

سوره منافقون

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۸-۱	مردم	منافقین	نکوهش - توصیف - هشدار	۱۳۱
۱۰-۹	مردم	مسلمانان	مبادا اموال و اولادتان شما را غافل کند- انفاق کنید	۳۸
۱۱	حکمت	خداوند	مرگ که فرا برسد تاخیر ندارد	۱۱
جمع				۱۸۰

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	منافقان	نکوهش - توصیف - هشدار	۹۳/۹
۴/۲	حکمت	قوانین الهی	مرگ که برسد تأخیر ندارد.	۶/۱

درس: برشماری و نکوهش صفات منافقانه و بر حذر داشتن مسلمانان از این‌که مانند آنها باشند

درب پاراگراف ۱- آیات ۸-۱: توصیف صفات منافقانه.
درب پاراگراف ۲- آیات ۹-۱۱: بر حذر داشتن مسلمانان از اتصاف به صفات منافقانه.

سوره جمعه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	خداوند	صفات	مورد تسبیح آنچه در آسمانها و زمین - مُلک - عزت - حکمت	۱۲
۲	خداوند	افعال	برگزیدن فرستاده ای از میان اُمّی‌ها برای هدایتشان	۲۲
۳	خداوند	افعال	هدایت کسانی که بعدا مسلمان می شوند - عزت - حکمت	۸
۴	خداوند	صفات	صاحب فضل بزرگ	۱۰
۸-۵	مردم	کافران	یهود- نکوهش - به تورات عمل نکردند - تصورات باطل راجع به خویش پیدا کردند...	۶۸
۱۰-۹	مردم	مسلمانان	تشریع نماز جمعه	۳۷

۱۱	مردم	مسلمانان	نکوهش - به نماز اهمیت کمتری میدهند تا « لهو » و « تجارت »	۲۱
جمع				۱۷۸

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران	نکوهش مردم برای سبک گرفتن تعالیم پیامبران	۷۱
۴/۲	خداوند	افعال	برگزیدن فرستادگان از میان مردم از فضل خداست	۲۹

درس: نکوهش بعضی از مردم که تعالیم پیامبران را که از فضل خداست سبک می گیرند

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: تعریف یکی از نمونه های مهم فضل خدا.
درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۵: نکوهش یهودیان که به تعالیم تورات اهمیت ندادند.
درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱-۹: هشدار به مسلمانان که مبادا رفتار یهودیان را در پیش بگیرند و به تعالیم پیامبر(ص) اهمیت ندهند.

سوره آل عمران

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حروف مقطعه	الم		۱
۲	خداوند	صفات	وحدانیت- زنده- پاینده	۷
۳	قرآن	صفات	حق- تصدیق کننده کتب قبلی	۱۱
۴ق	قرآن	صفات	هدایت- فرق گذار حق و باطل	۶

ق ۴	آخرت	جهنم	کافران - عذاب	۱۰
۵-۶	خداوند	صفات	علم مطلق - آفرینش انسان - وحدانیت - عزت - حکمت	۲۱
۷	قرآن	حکمت	بعضی از آیات محکم و بعضی متشابه اند - تاویل آنرا ...	۵۱
۸-۹	مردم	مومنان	دعا ...	۲۸
۱۰	آخرت	جهنم	کافران - آتشگیرانه جهنم	۱۵
۱۱	مردم	گذشتگان	تکذیب - عذاب	۱۵
۱۲	پیامبر	ارشاد	چنین بگو ...	۱۰
۱۳	حکمت	مثال	وقتیکه دو لشکر بهم رسیدند - آیه بود	۲۸
۱۴	حکمت	قوانین خدائی	حب .. برای مردم زینت داده شد	۳۵
۱۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو ...	۲۷
۱۶-۱۷	مردم	مومنان	توصیف	۲۵
۱۸	خداوند	صفات	وحدانیت - عزت - حکمت	۱۶
۱۹	حکمت	سایر	دین نزد خدا اسلام است - اختلاف پس از دلایل آشکار بود	۲۵
۲۰	پیامبر	ارشاد	چنین بگو ...	۳۱
۲۱	مردم	کافران	توصیف	۲۳
۲۲	آخرت	جهنم	کافران - عذاب	۱۳
۲۳-۲۴	مردم	کافران	یهود - توصیف	۳۴
۲۵	آخرت	قیامت	حتمی الوقوع - حساب آنها بطور کامل داده میشود	۱۴
۲۷	خداوند	صفات	مُلک - قدرت - شب و روز -	۴۸

۲۶			میراندن و زنده کردن	
۲۸	حکمت	احکام	مومنان کافران را دوست نگیرند مگر اینکه از لحاظ تقیه باشد	۲۷
۲۹	پیامبر	ارشاد	چنین بگو ...	۲۰
۳۰	آخرت	قیامت	روزی که هر کس عملش را می بیند و میخواهد بین او و آن فاصله ... باشد	۲۴
۳۲- ۳۱	پیامبر	ارشاد	چنین بگو ...	۲۷
۳۴- ۳۳	پیامبران	آدم و نوح و...	برگزیدگی آنها	۲۳
۵۵- ۳۵	پیامبران	عیسی	ولادت- پیامبری- معجزات- نیرنگ یهودیان	۴۱۹
۵۶	آخرت	جهنم	کافران- یهود- عذاب	۱۴
۵۷	آخرت	بهشت	مومنان	۱۲
۵۸	پیامبر	تبیین	آیات و پند پر حکمت بر تو میخوانیم	۷
۵۹	حکمت	مثال	عیسی مانند آدم است از نظر خلقت	۱۲
۶۰	پیامبر	هشدار	حق از جانب پروردگار تو است - شک نکن	۷
۶۱	پیامبر	ارشاد	بگو .. (دعوت به مباحله)	۲۹
۶۲	قرآن	توصیف	قصص حق	۱۲
۶۳	پیامبر	دلدار	اگر روی برگردانند ناراحت نشو	۶
۶۶- ۶۴	پیامبر	ارشاد	بگو...ای اهل کتاب بیائید روی نکات مشترک تکیه کنیم	۶۸
۶۸-	پیامبران	ابراهیم	نه یهودی بود و نه نصرانی	۳۱

۶۷				
۷۸- ۶۹	مردم	کافران	اهل کتاب- توصیف رفتاری و اخلاقی منفی	۱۸۹
۸۰- ۷۹	حکمت	قوانین خدائی	کسی را نمی رسد که خدا به او کتاب بدهد اما او مردم را به عبادت خود یا دیگری بخواند	۴۸
۸۱	پیامبران	مختلف	اقرار به ایمان به پیامبر (ص) و یاری او	۳۸
۸۲	مردم	کافران	توصیف	۷
۸۳	مردم	کافران	اهل کتاب- توصیف	۱۴
۸۴	پیامبر	ارشاد	بگو ایمان آوردیم به خدا و آنچه نازل شده بر...	۳۱
۸۵	حکمت	قوانین خدائی	کسی که دینی غیر از اسلام بخواهد خدا قبول نمی کند	۱۲
۸۶	حکمت	قوانین خدائی	خدا کافران پس از ایمان را هدایت نمی کند	۲۲
۸۸- ۸۷	آخرت	جهنم	برای مرتدان عذاب دائمی بی تخفیف	۲۴
۸۹	مردم	مومنان	توصیف	۱۲
۹۰	حکمت	قوانین خدائی	مرتدان که کفرشان را زیاد هم کرده باشند توبه شان قبول نمیشود	۱۴
۹۱	آخرت	قیامت	برای کسی که کافر مرده باشد- هیچ فدیة ای قبول نمیشود	۲۵
۹۲	حکمت	اخلاق	انفاق	۲۶
۹۵- ۹۳	پیامبر	ارشاد	بگو..	۵۰

۹۷- ۹۶	حکمت	احکام	حج	۳۸
۹۹- ۹۸	پیامبر	ارشاد	یگو...	۳۶
۱۰۵- ۱۰۰	حکمت	احکام و اخلاق	تقوا- وحدت- دوستی نکردن با کافران اهل کتاب- امر بمعروف و نهی از منکر	۱۲۰
۱۰۶	آخرت	قیامت	عذاب برای کافران	۲۰
۱۰۷	آخرت	قیامت	رحمت برای مومنان	۱۲
۱۰۸	پیامبر	تبیین	آیات خدا به حق بر تو خوانده میشود	۱۲
۱۰۹	خداوند	صفات	مالکیت آنچه در آسمانها و زمین - مرجعیت همه چیز	۱۲
۱۱۰	مردم	مسلمانان	خطاب- تشویق- به امر بمعروف و نهی از منکر	۲۷
۱۱۲- ۱۱۱	مردم	کافران	تقدیر الهی- ضرری به شما نمیرسد مگر مختصر	۵۴
۱۱۵- ۱۱۳	مردم	مومنان	توصیف و تحسین	۴۸
۱۱۶	آخرت	جهنم	برای کافران- دائمی	۲۰
۱۱۷	حکمت	مثال	خرجی که کافران میکنند ، مانند بادی است که محصولشان را نابود می کند	۲۵
۱۱۸	حکمت	احکام	کافران را همراه میگیرید	۳۰
۱۲۰- ۱۱۹	مردم	مسلمانان	ارشاد- کافران دشمن شما هستند	۵۵
۱۲۹- ۱۲۱	پیامبر	تایید و دلداری	رهبری تو در این جنگ درست بود . همه چیز دست خداست	۱۲۲

۱۴	ربا نخورید	احکام	حکمت	۱۳۰
۵	تقوا کنید	اخلاق	حکمت	۱۳۱
۵	اطاعت خدا و رسولش کنید	احکام	حکمت	۱۳۲
۱۳	بسوی بهشت سرعت بگیرید	اخلاق	حکمت	۱۳۳
۴۱	توصیف و تحسین	مومنان	مردم	۱۳۵- ۱۳۴
۱۸	برای مومنان	بهشت	آخرت	۱۳۶
۱۳	مکذبان نابود میشوند	قوانین خدائی	حکمت	۱۳۷
۶	بیان و هدایت و موعظه برای متقیان	توصیف	قرآن	۱۳۸
۳۷	سست نشوید و اندوهگین مباشید ...حکمت در کار است	اخلاق	حکمت	۱۴۰- ۱۳۹
۶	تا مومنان را خالص کند - کافران را نابود	قانون خدائی	حکمت	۱۴۱
۲۷	با حرف درست نمیشود - امتحان لازم است	قوانین خدائی	حکمت	۱۴۳- ۱۴۲
۲۷	دین خدا قائم به پیامبر نیست	سایر	حکمت	۱۴۴
۱۳	مرگ بدست خداست	قوانین خدائی	حکمت	۱۴۵
۴۵	تحسین مومنان گذشته	گذشتگان	مردم	۱۴۷- ۱۴۶
۱۲	برای مومنان	بهشت	آخرت	۱۴۸
۲۲	از کافران اطاعت مکنید و فقط از خدا کمک بخواهید	احکام و اخلاق	حکمت	۱۵۰- ۱۴۹
۱۸۸	نکوهش نا فرمانی آنان در جنگ (احد) و افکار باطل	مسلمانان	مردم	۱۵۵- ۱۵۱

۱۵۶	حکمت	اخلاق	مانند کافران نباشید و از جنگ روی نگردانید - مرگ بدست خداست	۳۶
۱۵۸- ۱۵۷	حکمت	پند	قتل در راه خدا یا مرگ ، برای مومن خوب است	۲۰
۱۵۹	پیامبر	ارشاد	دستورات مدیریتی - مشورت- تصمیم- توکل	۳۰
۱۶۰	حکمت	قوانین خدائی	نصرت خدا از همه عناصر مهم تر است	۱۶
۱۶۱	پیامبر	هشدار	غَلّ	۱۷
۱۶۲	حکمت	مثال	آیا این دو مورد (متضاد) مثل هم اند ؟	۱۲
۱۶۳	خداوند	صفات	بصیرت	۸
۱۶۴	خداوند	نعمات	رسالت پیامبر	۲۶
۱۶۷- ۱۶۵	حکمت	قوانین خدائی	مصیبت باذن خداست - برای جدا کردن خالص از ناخالص	۶۳
۱۶۸	مردم	منافقان	توصیف	۱۶
۱۷۱- ۱۶۹	حکمت	قوانین خدا	مقتولان در راه خدا زنده اند - شاد و متنعم	۴۶
۱۷۳- ۱۷۲	مردم	مومنان	توصیف و تحسین	۳۵
۱۷۴	مردم	مومنان	حکمت- در اثر ایمان ، تغییر ماهیتی کردند	۱۶
۱۷۵	حکمت	سایر	شیطان آنها را ترساند - شما از آنها نترسید	۱۲
۱۷۶	پیامبر	دلدارى	بسرعت بسوی کفر رفتن آنها تو را اندوهگین نکند	۱۹

۱۷۷	حکمت	قانون خدائی	ترجیح کفر بر ایمان فقط برای خودشان ضرر دارد	۱۲
۱۷۸	حکمت	قوانین خدائی	مهلتی که به آنان میدهم برفع آنها نیست - گناهمشان زیاد میشود	۱۶
۱۷۹	حکمت	قانون خدائی	خداوند امتحان میکند تا فرق ها آشکار شود	۳۷
۱۸۰	حکمت	قانون خدائی	کسی فکر نکند بخل بنفع است بلکه شر است	۳۰
۱۸۳- ۱۸۱	مردم	کافران	اهل کتاب- توصیف و نکوهش	۶۴
۱۸۴	پیامبر	دلدارى	تکذیب آنها اندوهگینت نکند	۱۴
۱۸۵	حکمت	قانون خدائی	همه میمیرند- اجرها روز قیامت است	۲۲
۱۸۶	مردم	مسلمانان	خبرهایی از آینده و فشار ها و ناراحتی های در راه	۲۴
۱۸۷	مردم	کافران	اهل کتاب- توصیف و نکوهش	۲۴
۱۸۸	مردم	منافقان	توصیف و نکوهش	۲۰
۱۸۹	خداوند	صفات	مُلک ، قدرت	۱۰
۱۹۰	خداوند	آیات	آفرینش- شب وروز	۱۲
۱۹۴- ۱۹۱	مردم	مومنان	دعا	۶۳
۱۹۵	مردم	مومنان	استجابت دعا- تحسین- توصیف- وعده نیکو	۴۹
۱۹۷- ۱۹۶	پیامبر	ارشاد	فربیت ندهد (رفت و آمد آنها)	۱۶
۱۹۸	آخرت	بهشت	نعمات- جاودانگی	۲۱
۱۹۹	مردم	مومنان	اهل کتاب- توصیف- وعده نیکو	۳۵

۲۰۰	حکمت	اخلاق	صبر - همبستگی - تقوا	۱۳
جمع				۳۷۲۱

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	توصیف	توصیف و تحسین مومنان - توصیف و نکوهش کفار معاصر اهل کتاب (یهود و نصاری).	۳۱
۴/۲	حکمت	احکام	دعوت احکامی و موعظه ای مسلمین به رشد روحی و شخصیتی اعم از ذهنی و عملی.	۲۶/۴
۴/۳	پیامبر	ارشاد	چنین گو - چنین کن ... دلسرد مباش - موقعیت صحیح است.	۱۵/۶
۴/۴	پیامبران	عیسی	ولادت اعجازی - پیامبری - معجزات - مکر یهودیان	۱۳/۸
۴/۵	آخرت	سایر	جهنم برای کافران و بدکاران و بهشت برای مومنان عامل.	۶/۸
۴/۶	خداوند	صفات	وحدانیت - علم - آفرینش - عزت - حکمت - ملک - قدرت - بصیرت.	۴
۴/۷	قرآن	توصیف	محکم و متشابه و...	۲/۳
۴/۸	حروف مقطعه	الم		۰/۱

درس: ساختن ثبوتی شخصیت مسلمانان از طریق صدور آیات احکامی و اخلاقی، و ساختن سلبی آنان از طریق ارائه الگوهای لازم الاجتناب (مانند کفار و منافقان)

درب پاراگراف ۱- آیات ۹-۱: توجه به خداوند و نعمت وحی و دقت در محتوای قرآن کریم از سبب های اعتلاء شخصیت است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۰-۱۳: کفار اعم از گذشتگان و معاصران از رشد شخصیتی بازماندند و در دنیا و آخرت زیانکار شدند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۷-۱۴: یکی از محورهای ساخته شدن شخصیت، درک ترجیح بهشت بر نعمت های کوچک فانی، و توجه و استغفار است.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۵-۱۸: یکی از محورهای رشد شخصیتی، برون رفت از پوسته فردیت و قومیت و دسته و گروه، و توجه به حقایق اساسی است.

درب پاراگراف ۵- آیه های ۲۶-۲۷: ای پیامبر! خداوند را چنین ثناء بگو.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۲-۲۸: کمال یافتن انسان در گرو توجه به خداوند و صفات و افعال او و علاقمند شدن نسبت به اوست.

درب پاراگراف ۷- آیات ۶۳-۳۳: پیامبران و صالحان که از درجه بالای رشد شخصیتی برخوردار بودند آن را در اثر ایمان و تقوا کسب کردند و اگر هم در اثر ایمان و تقوای پدرانشان به ارث برده بودند با ایمان و تقوای خویش آن را حفظ کردند.

پاراگراف ۸- آیات ۶۸-۶۴: ای اهل کتاب! بجای فرقه گرایی بیائید حول اصول مشترکمان جمع شویم.

درب پاراگراف ۹- آیات ۷۸-۶۹: ای مسلمانان! برخی از رفتارهای اهل کتاب چنین است.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۹۱-۷۹: اهل کتاب در اعتقاداتشان مشکل عدم حقانیت دارند.

درب پاراگراف ۱۱- آیه ۹۲: یکی از عناصر مهم رشد شخصیت انفاق است بخصوص از چیزهایی که شخص بسیار دوستش دارد.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۹۵-۹۳: با آیات الهی باید صادقانه برخورد کرد نه گزینشی.

درب پاراگراف ۱۳- آیه های ۹۷-۹۶: حج و اعمال عبادتی مرتبط با آن یکی از عناصر سازندگی برای مسلمان است.

درب پاراگراف ۱۴- آیه های ۹۸-۹۹: نکوهش رفتارهای دشمنانه اهل کتاب نسبت به مسلمین.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۰۹-۱۰۰: چسبیدن به معارف حق، و وحدت، امر بمعروف و نهی از منکر، از عناصر اصلی ساخته شدن شخصیت بشر است.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۱۲۰-۱۱۰: درب پاراگراف: ای مسلمانان! به آنچه خودتان (از معارف) دارید چنگ بزنید و کلا از کافران دوری کنید تا رشد یابید.

درب پاراگراف ۱۷- آیات ۱۲۹-۱۲۱: در امور سخت پایداری کنید و سست نشوید و به خداوند توکل کنید.

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۳۸-۱۳۰: از ربا دوری، و در راه خدا انفاق، و در امور خیر سبقت گیرید.

درب پاراگراف ۱۹- آیات ۱۵۸-۱۳۹: علت این فراز و نشیب ها آزمودن صداقت ایمانی مردم است.

درب پاراگراف ۲۰- آیات ۱۵۹: ای پیامبر برای رشد دادن پیروانت چنین کن.

درب پاراگراف ۲۱- آیات ۱۶۸-۱۶۰: ای مردم! نعمت رسول خدا را ارج نهید و ناشکری نکنید و از صفات منافقانه دوری کنید.

درب پاراگراف ۲۲- آیات ۱۷۵-۱۶۹: تحسین مؤمنان واقعی که در شدائد ثابت قدمند.

درب پاراگراف ۲۳- آیات ۱۸۰-۱۷۶: فروختن ایمان به کفر، و بی توجهی به امتحانات الهی، و بخل از انفاق مال در راه های خداپسندانه، سبب سقوط است.

درب پاراگراف ۲۴- آیات ۱۸۸-۱۸۱: تکذیب رسولان و داشتن اعتقادات شبیه اهل کتاب از عناصر سقوط است.

درب پاراگراف ۲۵- آیات ۱۹۵-۱۸۹: تفکر در حقایق و گرایش قلبی به سوی خدا و معامله با او آدمی را بالا می برد.

درب پاراگراف ۲۶- آیات ۲۰۰-۱۹۶: تقوا، ارتباط دلها، و عبادت، آدمی را بالا می برد.

مرحله دهم

استحکام حکومت پیامبر(ص)

و ادامه رشد روزافزون

کمی و کیفی جامعه مؤمنان

سوره تغابن

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۴- ۱	خداوند	صفات	مورد تسبیح - مُلک - قدرت - خلق - بصیرت - علم	۵۱
۷- ۵	حکمت	مردم	گذشتگان کفر ورزیدند - تصور کردند دوباره زنده نمی شوند...	۴۷
۸	مردم	ارشاد	دعوت به ایمان	۱۰
ق ۹	آخرت	قیامت	دو تا از اسامی قیامت	۷
ق ۹	آخرت	بهشت	وصف کلی (عمل مومن و نتیجه بهشتی آن)	۲۰
۱۰	آخرت	جهنم	وصف کلی (عمل کافر و نتیجه جهنمی آن)	۱۱
۱۱	حکمت	تقدیرات	مصیبتی به کسی نمیرسد مگر اینکه به اذن خدا باشد	۱۶
۱۲	مردم	ارشاد	اطاعت خدا و رسول کنند...	۱۱
۱۳	مردم	ارشاد	شایسته است مردم به خدا توکل کنند.	۹
۱۵- ۱۴	حکمت	امتحان	اولاد و اموال فتنه است و اجر عظیم نزد خداست	۲۷
۱۷- ۱۶	مردم	ارشاد	تقوا کنید - اطاعت کنید - انفاق کنید - قرض الحسنه دهید	۲۴
۱۸	خداوند	صفات	علم - عزت - حکمت	۵
جمع				۲۳۸

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
-------	------------	------------	-----	------

۴/۱	حکمت	مردم	ای مسلمانان به مصائب اهمیت ندهید و به دل‌بستگی‌های عادی پابند نشوید و هدف بزرگ را مطمح نظر قرار دهید.	۳۷/۸
۴/۲	خداوند	صفات	مورد تسبیح و احترام - مُلک - قدرت - خلق - بصیرت - علم - عزت - حکمت	۲۳/۵
۴/۳	مردم	ارشاد	دعوت به ایمان و اطاعت خدا و رسول و توکل به خدا و تقوا و انفاق و قرض الحسنه	۲۲/۷
۴/۴	آخرت	بهشت	این اعمال شما را به بهشت میرساند	۱۶

درس: ای مسلمانان! همت خویش را بلند دارید، و بهشت را هدف قرار دهید، و با ایمان و تقوا و انفاق و..... بدستش آورید

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: ای مسلمانان! چنین خداوندی دارید. همت بلند دارید و هماهنگ شوید.

درب پاراگراف ۲- آیات ۷-۵: خدائی که به او ایمان پیدا کرده اید می تواند هم آخرت را ایجاد کند و هم در یک بشر استعداد دریافت وحی قرار دهد.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۰-۸: ای مسلمانان! همت خویش را بلند دارید، و بهشت را هدف قرار دهید، و با ایمان و تقوا و انفاق و ... به دستش آورید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۸-۱۱: نگذارید چیزهای کوچک مشغولتان کند و از جایزه بزرگ بازتان دارد.

سوره حدید

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۳-۱	خداوند	صفات	مورد عبادت آنچه در آسمانها و زمین - عزیز - حکیم - مُلک	۲۹
۴ق	خداوند	افعال	آفرینش آسمان و زمین	۹

ق ۴	خداوند	صفات	علم- بصیرت	۲۸
۵	خداوند	صفات	مُلک آسمانها و زمین - رجوع امور به سوی او	۸
ق ۶	خداوند	افعال	داخل میکند روز را در شب و شب را در روز..	۸
ق ۶	خداوند	صفات	علم	۴
۸- ۷	مردم	مسلمانان	ارشاد- ایمان بیاورید - انفاق کنید	۳۰
۹	خداوند	افعال	تنزیل آیات بینات تا مردم را از ظلمات بسوی نور خارج کند	۱۷
۱۱- ۱۰	مردم	مسلمانان	ارشاد- دعوت به انفاق	۳۶
۱۲	آخرت	بهشت	برای مومنان	۲۲
۱۵- ۱۳	آخرت	جهنم	برای منافقان	۶۲
۱۹- ۱۶	مردم	مسلمانان	ارشاد- دعوت به ایمان و انفاق	۷۳
۲۰	حکمت		ماهیت واقعی دنیا	۳۹
۲۱	مردم	مسلمانان	ارشاد- در راه خدا مسابقه دهید ..	۲۵
۲۳- ۲۲	حکمت	قوانین الهی	مصیبتی به کسی نمی رسد مگر قبلا در کتاب آمده تا محزون نشوید	۳۶
۲۴	مردم	منافقان	بخیلانی که امر به بخل میکنند و ...	۱۲
۲۵	حکمت	تعلیل	ارسال انبیاء - علت آن	۲۸
۲۶	پیامبران	نوح و ابراهیم	در ذریه آنها نبوت قرار دادیم بعضی هدایت یافته و کثیرشان فاسق	۱۴
ق ۲۷	پیامبران	حضرت	انجیل به او داده شد- در قلوب	۱۹

	عیسی	پیروانش رحمت و رأفت ایجاد شد	
ق ۲۷	مردم	گذشتگان	رهبان های مسیحی - کارشان بدعت بود
۲۹- ۲۸	مردم	مسلمانان	ارشاد- دعوت به تقوا و ایمان و ذکر حکمت آن
۵۶۱	جمع		

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	مسلمانان	ای مسلمانان به ایمان و تقوا و انفاق بسیار بکوشید	۴۲/۴
۴/۲	خداوند	صفات	مورد عبادت - عزت - حکمت - ملک - قدرت - اول - آخر - ظاهر - باطن - علم - بصیرت - آفرینش - تدبیر	۱۸/۴
۴/۳	حکمت	مسلمانان	رسیدن به مواهب دنیا را هدف خود قرار ندهید به حکمت ارسال رسل توجه کنید - آخرت را هدف خود قرار دهید.	۱۸/۴
۴/۴	آخرت	جهنم	جهنم جای منافقان است	۱۵
۴/۵	پیامبر	ارشاد	مردم چند دستگی پیدا می کنند حتی اگر اولاد انبیاء باشند	۵/۹

درس: ای مسلمانان نسبت به ایمان و تقوا و انفاق بسیار کوشا باشید

درب پاراگراف ۱- آیات ۶-۱: با چنین خداوندی مواجهید. لذا رفتار عاقلانه، ایمان و تقوای واقعی است.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۷: ای مسلمانان نسبت به ایمان و تقوا و انفاق بسیار کوشا باشید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۵-۱۲: حسرت روز قیامت و عذاب آخرت نتیجه رفتار کسان نیست که در ایمان و تقوا و انفاق جدی نبوده اند.

درب پاراگراف ۴- آیه ۱۶: ای مسلمانان! در مورد کوشش برای ایمان و تقوا سریع باشید.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۱-۱۷: تشویق مسلمانان به جدیت در این راه از طریق استدلال و ذکر مثال.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۴-۲۲: ای مسلمانان! مشکلات و مصائب را بزرگ نگیرید، زیرا آنها مایه امتحان شماست.

درب پاراگراف ۷- آیات ۲۷-۲۵: حکمت اعزام پیامبران این است که مردم برای بپاداریِ عدالت بپاخیزند.

درب پاراگراف ۸- آیات ۲۹-۲۸: با گرایش صحیح نشان دهید که خداوند به لیاقت ها کار دارد نه به اسم ها.

سوره احزاب

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۳	پیامبر	ارشاد	تقوا کن - پیروی کافران و منافقان نکن - از وحی پیروی کن - توکل	۳۱
۴	حکمت	حق باطل	خداوند در سینه کسی دو قلب قرار نداد فرزند خوانده فرزند نیست	۳۴
۵	حکمت	احکام	فرزند خواندگی	۳۱
۶	حکمت	احکام	اولویت پیامبر نسبت به اشخاص در جانسان	۳۴
۷	حکمت	پیامبران	اخذ میثاق از انبیاء	۲۹
۸	مردم	مسلمانان	خطاب- یادآوری نصرت خداوند به	۴۷

	مسلمانان در جنگ			
۱۷۴	نکوهش - تشریح رفتارهایشان - فکرشان - گفتارشان	منافقان	مردم	۲۰- ۹
۱۷	رسول خدا (ص) برای شما الگو است	مسلمانان	مردم	۲۱
۳۵	توصیف و تمجید آنها	مومنین	مردم	۲۳- ۲۲
۱۸	پاداش مومن - عقاب منافق - کافر	آخرت	حکمت	۲۴
۴۹	یادآوری کمک به مومنان - رد کردن مشکلات آنها - پیروز نمودن آنها	افعال	خداوند	۲۷- ۲۵
۳۵	به زنان بگو اگر زینت دنیا را میخواهید بیائید رهایتان کنیم	دستور	پیامبر	۲۹- ۲۸
۱۰۰	احکام خاص آنان	زنان پیغمبر	مردم	۳۴- ۳۰
۵۳	توصیف - درجه بندی	مومنان	مردم	۳۵
۲۴	کسی نباید امر خدا و رسول خدا را برخواسته خویش ترجیح دهد	احکام	حکمت	۳۶
۴۷	حکم ابطال حرمت ازدواج با زن مطلقه پسر خوانده	حکمت	پیامبر	۳۷
۱۹	پیامبر - حکم پسر خواندگی	حکمت	پیامبر	۳۸
۱۵	توصیف و تمجید	مومنان	مردم	۳۹
۱۷	پیامبر پدر هیچ مردی از شما نیست ولیکن رسول خداست	حکمت	پیامبر	۴۰
۱۲	ارشاد- ذکر خدا زیاد بگوئید- صبح و شام تسبیح کنید	مسلمانان	مردم	۴۲- ۴۱
۱۳	متوجه مسلمانان است - بر آنها لطف می کند - ملائکه نیز	صفات	خداوند	۴۳
۱۲	مومنان- تحیت خداوندی را دریافت	بهشت	آخرت	۴۴

	می کنند			
۳۹	تبیین موقعیت و ارشاد (که چنین کن (...)	تبیین	پیامبر	۴۸- ۴۵
۲۶	احکام مربوط به ازدواج	مسلمانان	مردم	۴۹
۱۱۹	احکام مربوط به زنان	احکام	پیامبر	۵۲- ۵۰
۱۰۹	احکام راجع به آداب رفت و آمد نزد پیغمبر و راجع به زنان آنحضرت	مسلمانان	مردم	۵۴- ۵۳
۱۵	مربوط به صلوات	احکام	حکمت	۵۶
۳۰	هشدار و تهدید راجع به آزار پیامبر و تهمت به مسلمانان	منافقان	مردم	۵۸- ۵۷
۲۴	احکام راجع به زنان پیامبر	دستور	پیامبر	۵۹
۴۳	تهدید برای دست برداشتن از اعمالشان	منافقان	مردم	۶۱- ۶۰
۱۱	سنت خدا تغییر نمی کند	قوانین خدائی	حکمت	۶۲
۱۶	قیامت کی خواهد بود ؟ علم آنرا فقط خدا دارد	آخرت	حکمت	۶۳
۴۸	برای کافران و شرح عذاب	جهنم	آخرت	۶۸- ۶۴
۲۴	هشدار- مانند آزاردهندگان موسی نباشید - تقوا کنید - سخن صحیح بگوئید	مسلمانان	مردم	۷۰- ۶۹
۲۵	وعده - به صلاح آوردن کارشان - بهشت	مسلمانان	مردم	۷۱
۲۱	خدا امانت را به کوهها و آسمانها و... عرضه کرد و آنها نپذیرفتند و انسان پذیرفت	امانت	حکمت	۷۲

۷۳	حکمت	قانون خدائی	تا منافقان و مشرکان را عذاب کند و بر مومنان لطف کند	۲۲
جمع				۱۴۱۸

جدول درج ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	مسلمانان	خطاب و هشدار- به آنان از اینکه شبیه منافقان شوند	۵۰/۱
۴/۲	پیامبر	احکام	راجع به زنان آنحضرت	۲۳/۳
۴/۳	حکمت	احکام	تبیین حق و باطل در قرار دادهای اجتماعی - پاداش اخروی مومن - عذاب کافر و منافق	۱۸
۴/۴	خداوند	افعال	لطف و رحمت نسبت به مسلمین	۴/۴
۴/۵	آخرت	جهنم	شرح عذاب جهنم کافران	۴/۲

درس: ای مسلمانان! ایمان و تقوای واقعی داشته باشید و مبدا مانند منافقین شوید

درب پاراگراف ۱- آیات ۳-۱: ای پیامبر! حساب خود را از کفار و منافقان کاملاً جدا کن.

درب پاراگراف ۲- آیات ۶-۴: ای مسلمانان دنبال حقیقت باشید نه ذهنیت های رایج.

درب پاراگراف ۳- آیه های ۸-۷: ای پیامبر! دنبال حقیقت چیزها باش.

درب پاراگراف ۴- آیات ۲۷-۹: ای مسلمانان! نعمت های خاص خداوند را بر خویش

بیاد آورید و حساب خود را از کفار و منافقان جدا کنید.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۵-۲۸: ای همسران پیامبر! مبدا نسبت تان به رسول

خدا(ص) شما را درباره خویش بفریبد. شما باید خود را در ایمان به درجات بالاتر بکشانید.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۶-۴۰: ای پیامبر! صراحت و قاطعیت بیشتری از جانب تو مورد انتظار است. به منافقان و دشمنی آنها اعتنایی مکن.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۱-۴۴: ای مسلمانان! این عبادات را انجام دهید تا ارتقاء یابید.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۵-۴۸: ای پیامبر! موقعیت تو از هر موقعیتی بالاتر است. پس حساب خود را از کفار و منافقان جدا کن.

درب پاراگراف ۹- آیات ۴۹-۵۲: ای پیامبر! راجع به همسرانت به این احکام توجه کن. درب پاراگراف ۱۰- آیات ۵۳-۵۵: ای مسلمانان! حرمت پیامبر را در این موارد رعایت کنید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۶۲-۵۶: ای مسلمانان! حرمت سایر مسلمانان نیز بسیار بالاست، در رفتارشان نسبت به آنان دقت بیشتری کنید.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۶۸-۶۳: هشدار به کافران راجع به عذاب اخروی.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۷۳-۶۹: ای مسلمانان مسلمانان واقعی باشید نه اسمی!

سوره نساء

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۱۲	حکمت	احکام	صله رحم- اموال یتیم- مهریه- امتحان یتیم برای رشد- ارث	۳۸۰
۱۳	آخرت	بهشت	برای رعایت کنندگان احکام فوق	۲۰
۱۴	آخرت	جهنم	برای رعایت نکنندگان احکام فوق	۱۴
۱۶-۱۵	حکمت	احکام	رفتار با زنانی که کار زشت می کنند	۴۰
۱۸-	حکمت	قوانین	توبه و شرایط قبولی	۴۸

		خدائی		۱۷
۲۸۶	ازدواج- باچه کسی حلال و چه کسی حرام	احکام	حکمت	-۲۵ ۱۹
۴۲	ساماندهی امور شما	علت تشریع	حکمت	-۲۸ ۲۶
۲۲۶	اجتناب از گناهان کبیره - مردان و زنان مالک دستاورد خویش هستند- رابطه اجتماعی زنان و مردان	احکام	حکمت	-۳۶ ۲۹
۶۰	توصیف- نکوهش	منافقان	مردم	-۳۹ ۳۷
۴۳	پشیمانی آنها که عصیان کردند	قیامت	آخرت	-۴۲ ۴۰
۵۰	نماز- غسل- نماز مسافر- تیمم	احکام	حکمت	۴۳
۵۵	توصیف- نکوهش	کافران یهود	مردم	-۴۶ ۴۴
۳۰	خطاب- ایمان آورید قبل از اینکه...	کافران یهود	مردم	۴۷
۱۹	راجع به بخشش های الهی	قوانین خدائی	حکمت	۴۸
۲۵	توصیف- نکوهش	منافقان	مردم	-۵۰ ۴۹
۷۷	اهل کتاب- نکوهش	کافران	مردم	-۵۵ ۵۱
۲۳	کافران	جهنم	آخرت	۵۶
۲۵	مومنان- نعمت ها- جاودانگی	بهشت	آخرت	۵۷
۵۸	رد امانت به اهلش- عدالت- اطاعت خدا و رسول و اولی الامر	احکام	حکمت	-۵۹ ۵۸

۶۳- ۶۰	مردم	منافقان	توصیف و نکوهش	۸۶
۶۴	حکمت	قوانین خدائی	راجع به پذیرش استغفار	۲۳
۶۵	مردم	مومنان	توصیف	۱۹
۶۶	مردم	منافقان	توصیف	۲۷
۷۰- ۶۷	حکمت	قوانین خدائی	ضوابط آجر - هدایت ...	۴۶
۷۶- ۷۱	حکمت	احکام	جنگ	۱۳۹
۸۱- ۷۷	پیامبر	ارشاد	بگو بی ارزشی دنیا - قطعی بودن مرگ - حسنه از سوی خداست - سیئه از جانب خویش - نگهداشتن نیستی	۱۴۴
۸۲	قرآن	توصیف	بی اختلاف	۱۲
۸۳	مردم	مسلمانان	نکوهش بعضی از رفتارها	۳۷
۸۴	پیامبر	ارشاد	در راه خدا بجنگ - دیگران را ترغیب کن	۲۴
۸۵	حکمت	قوانین خدائی	راجع به وساطت خیر	۲۳
۸۶	حکمت	اخلاقیات	جواب سلام را بهتر بدهید	۱۵
۸۷	آخرت	قیامت	حتمیت آن	۱۵
۹۱- ۸۸	مردم	منافقان	توصیف	۱۳۷
۹۳- ۹۲	حکمت	احکام	قتل نفس غیر عمد و کفاره - قتل عمد	۵۸

۹۴	حکمت	احکام	برخورد با گروه های ناشناس مسلمان	۴۳
۹۶- ۹۵	حکمت	علت صدور احکام	مرتبط با جهاد	۵۵
۱۰۴- ۹۷	حکمت	احکام	مهاجرت در راه خدا - مسافرت - جنگ	۲۵۰
۱۰۷- ۱۰۵	پیامبر	ارشاد	راجع به خائنان پشتیبانی نکن - استغفار کن	۴۰
۱۰۸	مردم	منافقان	توصیف- از مردم پنهانکاری می کنند اما خدا را ناظر نمیدانند	۲۴
۱۰۹	مردم	مسلمانان	ارشاد- امروز پشتیبانی آنها را کنید، در قیامت چه کسی از آنها پشتیبانی می کند؟	۱۹
۱۱۲- ۱۱۰	آخرت	قوانین خدائی	راجع به ضوابط رفتار با اشخاصی در قیامت	۴۲
۱۱۳	پیامبر	هشدار	مواظب باش گمراه نکنند	۳۸
۱۱۴	مردم	منافقان	توصیف رفتارشان	۲۵
۱۱۵	آخرت	قوانین خدائی	ضوابط چگونگی رفتار با مردم	۲۳
۱۱۶	آخرت	قوانین خدائی	ضوابط چگونگی رفتار با مردم	۱۸
۱۱۷	مردم	مشرکان	توصیف عقاید و رفتارشان	۱۳
۱۲۰- ۱۱۸	سایر	شیطان	توصیف نحوه رفتار او در گمراه کردن مردم	۵۰
۱۲۱	آخرت	جهنم	برای پیروان شیطان	۷
۱۲۲	آخرت	بهشت	برای مومنان عامل	۲۱

۱۲۵-	آخرت	قوانین خدائی	ضوابط چگونگی رفتار با مردم اعم از مسلمان و کافر	۵۴
۱۲۳				
۱۲۶	خداوند	صفات	مُلک مطلق - احاطه مطلق	۱۲
۱۳۰-	حکمت	احکام	درباره زنان - عدالت - صلح در روابط زناشویی - عدالت در صورت بیش از یک زن	۱۱۹
۱۲۷				
۱۳۱	حکمت	اخلاق	تقوا	۳۴
۱۳۲	خداوند	صفات	مُلک مطلق - نظارت همه جانبه	۱۱
۱۳۳	خداوند	صفات	قدرت - بر جایگزینی دیگران به جای شما	۱۲
۱۳۴	آخرت	قوانین خدائی	ضوابط رفتار با مردم	۱۴
۱۳۶-	حکمت	اخلاق	عدالت خواه باشید - ولو ظاهرا به ضرر شما باشد - ایمان واقعی بیایرید	۷۵
۱۳۵				
۱۳۷	آخرت	قوانین خدائی	ضوابط رفتار با مردم	۲۲
۱۳۸	آخرت	جهنم	عذاب برای منافقان	۶
۱۴۳-	مردم	منافقان	توصیف	۱۳۳
۱۳۹				
۱۴۴	حکمت	احکام	منافقان و کافران را دوست نگیرید	۲۱
۱۴۶-	آخرت	قوانین خدائی	ضوابط رفتار با مردم	۳۶
۱۴۵				
۱۴۷	حکمت	قوانین خدائی	ضوابط رفتار با مردم در همین جهان	۱۲
۱۴۸	حکمت	احکام	ضوابط تظلم از یکدیگر	۱۳
۱۴۹	حکمت	اخلاق	کار خیر را میتوانید هم مخفیانه	۱۲

	انجام دهید هم علنی			
۴۰	توصیف	کافران	مردم	۱۵۱- ۱۵۰
۲۲	توصیف	مومنان	مردم	۱۵۲
۲۳۶	اهل کتاب- توصیف و نکوهش	کافران	مردم	۱۶۲- ۱۵۳
۶۹	به تو وحی کردیم همانطور به این پیامبران ... وحی کردیم	تبیین	پیامبر	۱۶۵- ۱۶۳
۱۵	خداوند گواهی میدهد که آنچه که بتو وحی کرده از علمش بوده	تبیین	پیامبر	۱۶۶
۲۵	ضوابط رفتار با مردم	قوانین خدائی	آخرت	۱۶۸- ۱۶۷
۱۲	برای کافران	جهنم	آخرت	۱۶۹
۲۵	دعوت به ایمان- برایتان بهتر است	انسان	مردم	۱۷۰
۷۵	اهل کتاب- موعظه- چنین نکنید- چنان تصور نداشته باشید	کافران	مردم	۱۷۲- ۱۷۱
۳۳	ضوابط برخورد با مردم	قوانین خدائی	آخرت	۱۷۳
۱۲	خطاب- ایمان بیاورید	انسان	مردم	۱۷۴
۱۸	ضوابط برخورد با مردم	قوانین خدائی	آخرت	۱۷۵
۵۰	ارث- کالاه	احکام	حکمت	۱۷۶
۴۲۱۲	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
-------	------------	------------	-----	------

۴/۱	حکمت	احکام فردی	(ازدواج - صلہ رحم - عدالت در خانواده) و احکام اجتماعی (جهاد و مهاجرت و جنگ) [به نسبت ۱ و ۲]	۵۰/۷
۴/۲	مردم	توصیف و نکوهش	منافقان و کافران و بعضی از مسلمانان سست ایمان	۲۷/۹
۴/۳	آخرت	قوانین	ضوابط برخورد با مردم در آخرت	۱۱/۳
۴/۴	پیامبر	ارشاد	مردم را به ارزشهای متعالی آشنا کن - ترغیب به جهاد کن - از خائنانش پشتیبانی نکن...	۷/۸
۴/۵	خداوند	صفات	قدرت - مُلک - احاطه	۲/۳

درس: ای مسلمانان! مسلمانی خویش را با دور شدن از صفات کافرانه و منافقانه و عمل به احکام (فردی و اجتماعی) ارتقاء دهید

درب پاراگراف ۱- آیه ۱: ای مسلمانان به تقوا وصله رحم بگرائید.
درب پاراگراف ۲- آیات ۱۴-۲: ای مسلمانان! تقوا را در مورد یتیمان و اموالشان و مقررات ارث رعایت کنید.
درب پاراگراف ۳- آیات ۲۸-۱۵: ای مسلمانان! احکام مربوط به زناشوئی و طلاق را رعایت کنید.
درب پاراگراف ۴- آیات ۳۳-۲۹: ای مسلمانان! از رفتار ناسالم مالی بین خویش خودداری کنید.
درب پاراگراف ۵- آیه‌های ۳۵-۳۴: ای مسلمانان! به استحکام خانواده بسیار اهمیت دهید.
درب پاراگراف ۶- آیات ۴۳-۳۶: ای مسلمانان! تقوا را بخصوص در این مورد رعایت

کنید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۵۷-۴۴: ای مسلمانان! رشد شما در گرو دوری از کافران است.
درب پاراگراف ۸- آیه ۵۸: رشد شما در گرو عدالت است.
درب پاراگراف ۹- آیات ۷۰-۵۹: به اطاعت جدی از خدا و رسول و دوری از دورویی و صفات منافقانه اهمیت زیاد دهید.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۸۴-۷۱: جهاد و جهاد آزادی بخش کنید تا رشد یابید.
درب پاراگراف ۱۱- آیات ۸۷-۸۵: برای دیگر مسلمانان خیر خواه و با آنان مودب باشید.
درب پاراگراف ۱۲- آیات ۹۱-۸۸: دو نوع منافق هست: فعال و منفعل. برای هر کدام از آنها به احکام رفتاری خاص با نوع آنها عمل کنید.
درب پاراگراف ۱۳- آیات ۹۴-۹۲: خون مسلمانان بسیار محترم است. در احکام آن دقیق باشید.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۱۰۰-۹۵: در راه خدا مهاجرت کنید.
درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۰۳-۱۰۱: ضمن توجه دائمی به خداوند در مقابل دشمن بسیار محتاط باشید.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۱۰۹-۱۰۴: از مخالفان اعتقادی تان دوری کنید.
درب پاراگراف ۱۷- آیات ۱۱۲-۱۱۰: مسئولیت پذیر باشید. پس از گناه آمرزش بخواهید.

درب پاراگراف ۱۸- آیه ۱۱۳: ای پیامبر وحی و حکمتی را که بر تو نازل شده محکم بگیر و از القائنات باطل دوری کن.

درب پاراگراف ۱۹- آیه‌های ۱۱۵-۱۱۴: بین مسلمانان اصلاحگری نموده و از رفتارهای عمومی مسلمین پیروی کنید.

درب پاراگراف ۲۰- آیات ۱۲۲-۱۱۶: از شرک بپرهیزید و پیروی شیطان و آرزوهای بیجا و اعمال بی منطق را رها کنید.

درب پاراگراف ۲۱- آیات ۱۲۶-۱۲۳: به سخنان بدون مآخذ حق توجه ننموده و از توجه به خدا غفلت نکنید.

درب پاراگراف ۲۲- آیات ۱۳۰-۱۲۷: در امور داخلی خانوادگی عادل و نیکوکار باشید.

درب پاراگراف ۲۳- آیات ۱۳۴-۱۳۱: به خداوند و مالکیت و علم و بخشندگی مطلق او توجه کنید.

درب پاراگراف ۲۴- آیه ۱۳۵: بسیار اهل عدالت باشید و لو ظاهراً به ضررتان باشد.

درب پاراگراف ۲۵- آیات ۱۴۷-۱۳۶: از صفات منافقانه بسیار دوری کنید.

درب پاراگراف ۲۶- آیاهای ۱۴۹-۱۴۸: حق خویش را به طور واضح و آشکار پیگیری کنید، و به کارهای خیر بپردازید و عفو کنید.

درب پاراگراف ۲۷- آیات ۱۵۲-۱۵۰: ای مسلمانان! مواظب دقت و صحت اعتقاداتتان باشید.

درب پاراگراف ۲۸- آیات ۱۶۲-۱۵۳: از اخلاق زشت یهودیان بشدت دوری کنید.

درب پاراگراف ۲۹- آیات ۱۶۹-۱۶۳: گرایش جدی به جریان وحی و پیروی از رسول خدا اصلی ترین چیز است که باید به آن بپردازید.

درب پاراگراف ۳۰- آیات ۱۷۵-۱۷۰: ای مسلمانان! مسیحیان مشکل عقیدتی دارند، به دین پاک بی‌اشکال بگروید.

درب پاراگراف ۳۱- آیه ۱۷۶: خداوند متناسب با فهم مردم که در درخواستهایشان متجلی است، هدایتشان می‌کند.

سوره نور

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	قرآن	سوره نور	در آن آیاتی روشن کننده هست شاید پند گیرید	۹
۲-۹	حکمت	احکام	زنا- مجازات زانی و زانیه- نسبت ناروا دادن و مجازات نسبت دهنده و کسی که به زنش نسبت زنا می دهد	۱۲۱

۱۰	صاحب فضل و کرم - توبه پذیر- حکیم	صفات	خداوند	۱۰
۵۳	افک	احکام	حکمت	۱۳- ۱۱
۱۵	صاحب فضل و کرم	صفات	خداوند	۱۴
۳۹	افک	احکام	حکمت	۱۷- ۱۵
۷	تبیین آیات - علم - حکمت	صفات	خداوند	۱۸
۲۰	بدکاران- میخواهند چیزهای زشت بین مردم رواج پیدا کند - در دنیا و آخرت عذاب خواهند داشت	مردم	حکمت	۱۹
۱۰	صاحب کرم و فضل - رئوف و مهربان	صفات	خداوند	۲۰
۱۵	قدمهای شیطان را پیروی نکنید	اخلاقیات	حکمت	۲۱ق
۲۰	فضل و کرم - تزکیه مردم- شنوای دانا	صفات	خداوند	۲۱ق
۲۶	ثروتمندان باید به ایتم و مساکین برسند و آسان بگیرند	اخلاقیات	حکمت	۲۲
۱۳	کسانی که به زنان مومن بیگناه نسبت ناروا می دهند در دنیا و آخرت ...	احکام	حکمت	۲۳
۹	روزی که زبان و دست و پایشان علیه آنها شهادت دهد	قیامت	آخرت	۲۴
۱۱	روزی که خداوند دین آنها را بطور کامل ارزیابی می کند و جزاء میدهد	قیامت	آخرت	۲۵
۱۶	خیث با خبیث و طیب با طیب (ازدواج کند)	احکام ازدواج	حکمت	۲۶
۵۸	وارد شدن یا نشدن به مکان های	احکام	حکمت	۲۹-

۲۷			مختلف	
۳۳- ۳۰	حکمت	احکام	حجاب و ازدواج	۱۵۶
۳۴	قرآن	صفات	آیات روشن کننده - مَثَل - موعظه	۱۳
۳۵	حکمت	خداوند	مثال راجع به خداوند - مَثَل نور خدا چنین است...	۴۹
۳۷- ۳۶	حکمت	اخلاقیات	تحسین عبادت و ساجد و تقوا	۳۳
۳۸	آخرت	بهشت	پاداش خوبان	۱۵
۴۰- ۳۹	حکمت	مثال	نابود شدن اعمال کافران - بی فایده بودن آن	۵۶
۴۶- ۴۱	خداوند	افعال	فرمانروائی آسمانها و زمین - ابرها- باران - شب و روز - آفرینش زندگان - قدرت - هدایت	۱۱۷
۵۰- ۴۷	مردم	منافقان	توصیف - در صورتی به حکم رسول رضایت میدهند که به نفع آنها باشد	۵۰
۵۲- ۵۱	مردم	مومنان	توصیف - درباره پیغمبر اطاعت مطلق	۲۸
۵۳	مردم	منافقان	توصیف - قسم میخورند که برای جنگ خارج خواهند شد	۱۷
۵۴	پیامبر	ارشاد	بگو ...	۲۳
۵۵	مردم	مسلمانان	دلداری - وعده - پیروزی	۳۸
۵۶	حکمت	احکام	اقامه نماز - ایتاء زکات - اطاعت رسول	۸
۵۷	مردم	مسلمانان	وعده - دلداری - فکر نکنید دشمنان شما موفق میشوند	۱۱
۶۱-	حکمت	احکام	چگونگی وضعیت ارتباطات نزدیک	۱۶۷

۵۸			بین مسلمانان - چطور در مکان خلوت رعایت یکدیگر را کنند - حد و حدود آن - استفاده احتمالی کسانی از خانه های یکدیگر	
۶۲	پیامبر	ارشاد	اجازه به پیامبر که راجع به امور مومنان به آنان اجازه بده	۳۹
۶۲	حکمت	احکام	پیامبر را مانند صدا زدن خودتان صدا نزنید	۲۷
۶۳	خداوند	صفات	مالکیت همه چیز-علم مطلق	۲۲
جمع				۱۳۲۱

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	حکمت	احکام	تاکید قوی بر عفت جنسی مردم و سلامت بنیان خانوادگی	۶۴/۸
۴/۲	خداوند	صفات افعال الهی	آفرینش - تدبیر - رازقیت - فضل - کرم - حکمت - علم	۱۵/۳
۴/۳	مردم	منافقان	توصیف و نکوهش - وعده پیروزی به مسلمانان	۱۰/۹
۴/۴	پیامبر	ارشاد	چنین بگو...چنین کن .	۴/۷
۴/۵	آخرت	قیامت	ارزیابی کامل همگان - پاداش خوبان	۲/۶
۴/۶	قرآن	صفات	حاوی آیات روشن کننده - مَثَل و موعظه	۱/۷

درس: تاکید بر عفت جنسی و مقررات مرتبط با تحکیم بنیان خانوادگی

درب پاراگراف ۱- آیات ۱۰-۱: مقررات مربوط به عفت جنسی برای حصول سلامت بنیان خانوادگی.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۲۶: مقررات مربوطه به آبروی مسلمانان در خصوص تهمت مربوط به زنا.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۷-۲۹: مقررات مربوط به خانه های مسلمانان.

درب پاراگراف ۴- آیات ۳۰-۳۴: مقررات مربوط به اخلاق جنسی و پوشش زنان و ازدواج جوانان.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۵-۴۰: فضیلت و عفاف و نماز و زکات و یاد خدا از نوع نور است و کفر از نوع ظلمت.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۱-۴۶: به این آیات و نعمت های الهی دقیق شوید.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۷-۵۷: در مقابل احکام الهی دو نوع برخورد دیده می شود: منافقانه و مومنانه.

درب پاراگراف ۸- آیات ۵۸-۶۱: مقررات مربوط به داخل خانه ها برای حفظ حرمت خصوصی و امنیت مسلمانان.

درب پاراگراف ۹- آیات ۶۲-۶۴: مقررات مربوط به امور عمومی جامعه و احترام به رسول خدا (ص) و اطاعت از او.

سوره طلاق

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
ق ۱	احکام	طلاق	به شرح متن	۲۷
ق ۱	حکمت	رفتار شخصی	تعدی از حدود خدا ظلم به نفس است	۱۵
ق ۲	احکام	طلاق	به شرح متن	۲۴
ق ۲	حکمت	رفتار شخصی	تقوا	۶
۳	حکمت	رفتار	نتیجه تقوا	۲۱

		شخصی		
ق ۴	احکام	طلاق	به شرح متن	۲۱
ق ۴	حکمت	رفتار شخصی	تقوا	۸
۵	حکمت	رفتار شخصی	نتیجه تقوا	۱۴
۶	احکام	طلاق	به شرح متن	۳۲
ق ۷	احکام	طلاق	به شرح متن	۱۳
ق ۷	حکمت	رفتار شخصی	خداوند تکلیفی نکرده مگر به اندازه وُسع	۱۲
۹- ۸	مردم	گذشتگان	سرپیچی از امر پروردگار کردند- به حساب و عذاب سخت دچار شدند	۲۱
ق ۱۰	مردم	گذشتگان	عذاب شدید	۵
ق ۱۰	مردم	ارشاد	تقوا کنید	۱۲
ق ۱۱	پیغمبر	توصیف او	رسول - تلاوت - آیات خدا - برای خارج کردن از ظلمات بسوی نور	۱۶
ق ۱۱	آخرت	بهشت	توصیف مومن - نتیجه بهشتی او	۱۹
۱۲	خداوند	صفات	خلق - انزال امر - قدرت - علم	۲۵
۲۹۱	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	احکام	طلاق	به شرح متن	۴۰/۲
۴/۲	حکمت	رفتار شخصی	ملازمت تقوا و نتیجه آن	۲۶/۱
۴/۳	مردم	گذشتگان	دوری از تقوا و سرپیچی از امر	۱۳/۱

	پروردگار			
۸/۶	آفرینش - تدبیر - قدرت	صفات	خداوند	۴/۴
۶/۵	بهشت از آن تقوا پیشگان است	بهشت	آخرت	۴/۵
۵/۵	پیغمبر آیات خدا را بر مردم میخواند تا آنها را از ظلمات بسوی نوربرد.	توصیف	پیغمبر	۴/۶

درس: تقوا را رعایت کنید و در خصوص طلاق خیلی رعایت کنید

درب پاراگراف ۱- آیات ۷-۱: نکات مختلف مربوط به زوایای مختلف طلاق همراه با تاکید زیاد رعایت تقوا.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۱-۸: اقوامی که تقوا رعایت نکردند و به عذاب سخت دچار شدند.

درب پاراگراف ۳- آیه ۱۲: اشاره به بعضی صفات و افعال الهی که توجه به آنها سبب تقوای پیشگی انسان می شود.

سوره فتح

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۳- ۱	پیامبر	بشارت	پیروزی آشکار - غفران گذشته و حال - هدایت - یاری	۲۴
۷- ۴	خداوند	نعمات	انزال آرامش - علم - حکمت - بهشت برای مومنان - تعذیب منافقان و مشرکان	۷۰
۸	پیامبر	خطاب	تبیین رسالت آن حضرت	۵
۹	مردم	مومنان	تبیین رفتار صحیح آنها	۸
۱۰	مردم	مومنان	نتیجه بیعت با پیغمبر (و نیز شکستن بیعت)...	۲۵
۱۳-	مردم	ناهمرهان	عذر و بهانه - چرا با پیغمبر همراهی	۵۷

۱۱			نکردند	
۱۴	خداوند	صفات	مُلک آسمانها و زمین - غفران و تعذیب - غفران و رحمت	۱۳
۱۵	مردم	ناهمراهان	میخواهند در غنائم جنگی که نکرده اند شریک باشند - دستور خدا که پیغمبر جلو گیری کند	۲۹
۱۷-۱۶	مردم	ناهمراهان	احکام مربوط به آنها - بزودی جنگی میشود اگر شرکت کردید ...	۴۸
۱۹-۱۸	مردم	مومنان	رضایت خداوند از بیعت کنندگان زیر درخت - وعده پیروزی به آنها	۲۶
۲۱-۲۰	خداوند	نعمات	غنیمت زیاد به مومنان - سرافراز کردن بیعت کنندگان	۳۰
۲۲	خداوند	نعمات	وعده هزیمت کفار در جنگ	۱۲
۲۳	حکمت	قانون الهی	راجع به جنگ با کفار	۳۱
۲۴	خداوند	نعمات	اعمال حفاظت راجع به مومنان	۱۹
۲۵ق	مردم	کافران	توصیف رفتاری	۱۲
۲۵ق	خداوند	صفات	حکمت - رحمت - حفاظت از مومنان	۲۱
۲۵ق	مردم	کافران	تهدید عذاب دردناک در صورت دست نکشیدن از اعمالشان	۸
۲۶ق	مردم	کافران	حمیت جاهلیت	۹
۲۶ق	خداوند	نعمت	انزال آرامش در قلوب مومنان	۵
۲۶ق	خداوند	صفات	علم مطلق	۵
۲۷	پیامبر	بشارت	خوابت درست است - به مکه داخل خواهی شد	۲۸
۲۸	پیامبر	بشارت	دین اسلام جهانگیر خواهد شد	۱۴
۲۹	مردم	اصحاب	توصیف آنها - تجلیل از آنها	۵۲

		پیغمبر		
۵۵۱	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کافران و ناهمراهان	توصیف و نکوهش آنها	۴۹/۷
۴/۲	خداوند	نعمات	آرامش دادن و کمک به مومنان	۳۱/۸
۴/۳	پیامبر	بشارت	پیروزی آشکار و مهم	۱۲/۹
۴/۴	حکمت	قوانین الهی	راجع به جنگ با کفار	۵/۶

درس: توصیف و نکوهش کافران و ناهمراهان، و مژده پیروزی بزرگ

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۳: مژده به پیامبر راجع به پیروزی نزدیک بزرگ آشکار.

درب پاراگراف ۲- آیات ۴-۷: الطاف الهی و قدرت های خدایی این پیروزی آشکار و مهم را ممکن نمود.

درب پاراگراف ۳- آیات ۸-۱۰: ای مسلمانان! این پیروزی بزرگ از مسیر ایمان و عبادت و بیعت با پیامبر، و پایبندی به آن حاصل می شود.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۱-۱۷: توصیف و نکوهش ناهمراهان و کافران و ارائه رهنمود به آنان برای اصلاح خویش.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۸-۲۶: یادآوری بعضی از الطاف خاص الهی نسبت به مومنان و پیش آوردن بعضی پیروزی‌های کوچکتر و نزدیک تر برای ایجاد آمادگی ذهنی برای آن پیروزی بزرگ.

درب پاراگراف ۶- آیات ۲۷-۲۹: وعده صریح و روشن پیروزی بزرگ و گسترده امت اسلام و تشریح علت آن. (که لطف خداوندی بر عده خاصی که صفاتشان ذکر شده

است می باشد)

سوره ممتحنه

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	احکام	سیاست خارجی	دشمنان خود و دشمنان خدا را دوست نگیرید	۴۹
۲	مردم	کافران	توصیف رفتار آنان با مسلمانان	۱۳
۳	آخرت	قیامت	اولاد و ارحام فایده ای ندارد	۱۳
۴	پیامبران	ابراهیم	نسبت به قومش اظهار برائت کرد و قتیکه دید آنها از توحید روگردانند	۵۲
۵	پیامبران	ابراهیم	دعا	۱۲
۶	مردم	مومنان	ارشاد - از آن پیغمبر الگو بگیرید	۱۹
۷	مردم	مومنان	وعده - دوستی برقرار شدن بین شما و آنها در آینده	۱۵
۹-۸	احکام	سیاست خارجی	با آنانکه با شما نمی جنگند ، اشکالی ندارد که با آنان نیکی کنیدو ...	۴۲
۱۱-۱۰	احکام	زنان مهاجر	امتحانشان کنید - اگر دنبال زنان خودتان که اسیر کفار هستند هستید...	۷۸
۱۲	پیامبر	ارشاد	اسلام این نوع زنان مهاجر را قبول کن...	۳۹
۱۳	احکام	سیاست خارجی	قومی را که معضوب خدا هستند دوست نگیرید	۲۰
جمع				۳۵۲

جدول درجها

شماره	عنوان	عنوان	شرح	درصد
-------	-------	-------	-----	------

	اصلی	فرعی	
۴/۱	احکام	سیاست خارجی	مبنای ارتباط شما با دیگران ، اصول اعتقادی باشد ۵۳/۷
۴/۲	پیامبران	ابراهیم	مبنای ارتباط حضرت ابراهیم با نزدیک ترین کسانی که با او بود ۱۸/۲
۴/۳	مردم	مومنان	اگر رابطه خود با دیگران را بر مبنای اصول اعتقادی تنظیم کنید ممکن است پیروز هم بشوید ۱۳/۴
۴/۴	پیامبر	ارشاد	گزینش و عضوگیری شما بر مبنای قبول اصولتان از سوی متقاضی باشد ۱۱/۱
۴/۵	آخرت	قیامت	عناصر مورد علاقه عموم ، یعنی اولاد و ارحام ، عنصری نیست که در آخرت فایده داشته باشد. ۳/۷

درس: اصول اعتقادی تان را مبنای درجه ارتباط خویش با دیگران قرار دهید

درب پاراگراف ۱- آیات ۳-۱: با کفار روابط دوستانه نداشته باشید و از آنها احتیاط کنید.

درب پاراگراف ۲- آیات ۶-۴: مانند ابراهیم (س) باشید که در راه اعتقاداتش از قوم خویش نیز برید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۹-۷: مقررات مربوط به تنظیم روابط خارجی با اقوام و ملل دیگر.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۲-۱۰: مقررات مربوط به زنانی که تمایل به اسلام دارند.

درب پاراگراف ۵- آیه ۱۳: با کافران فعال دوستی نکنید.

سوره نصر

درس: مؤذه پیروزی و آموزش «اخلاق پس از پیروزی»

سوره برائت (توبه)

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۶	حکمت	احکام	به مشرکان سخت بگیرد- پس از پایان مهلت بکشیدشان	۱۳۸
۷-۱۰	حکمت	احکام	تعلیل - راجع به سختگیری به مشرکان	۷۵
۱۵-۱۱	حکمت	احکام	کارزار با مشرکان	۷۲
۱۶	مردم	مسلمانان	خطاب- تعلیل احکام قبلی	۲۵
۱۸-۱۷	حکمت	احکام	مشرکان نباید مساجد را تعمیر کنند	۴۸
۲۰-۱۹	مردم	مومنان	تحسین مومنان مهاجر مجاهد	۵۰
۲۲-۲۱	آخرت	بهشت	مومنان مهاجر مجاهد - نعیم	۲۳
۲۴-۲۳	حکمت	اخلاقیات	برادرانتان و پدرانانتان را و اموالتان را بر خدا و رسولش ترجیح ندهید	۷۰
۲۷-۲۵	خداوند	افعال	کمک به شما در جاهای مختلف- فرستادن آرامش بر رسول- قبول توبه	۶۰
۲۹-۲۸	حکمت	احکام	مشرکان نجس اند- باکسانیکه دین صحیح ندارند بجنگید	۵۹
۳۲	مردم	کافران	نکوهش- رد عقاید باطل آنها و	۶۵

۳۰		یهود و نصاری	اعمال انحرافی شان	
۳۳	خداوند	افعال	ارسال رسول با دین حق - تا آن را بر ادیان دیگر غالب نماید	۱۳
۳۴	مردم	کافران	نکوهش - روحانیون یهود و نصاری	۳۶
۳۵	آخرت	جهنم	عذاب کسانی که اموال را گنج می کنند	۲۳
۳۷-۳۶	حکمت	احکام	ماههای حرام - جنگ در آن	۷۰
۴۲-۳۸	مردم	مسلمانان	نکوهش - سستی و کاهلی آنها - یاری نکردن رسول خدا - بهانه جویی	۱۳۶
۴۳	پیامبر	انتقاد	چرا به نا همراهان اجازه دادی	۱۳
۴۴	مردم	مومنان	اجازه نا همراهی نمیگیرند	۱۳
۵۹-۴۵	مردم	منافقان	تشریح صفات و افعالشان	۲۷۲
۶۰	حکمت	احکام	تعیین مصادیق گیرندگان صدقات	۲۲
۶۷-۶۱	مردم	منافقان	تشریح صفات و افعالشان	۱۳۲
۶۸	آخرت	جهنم	عذاب- جاودانگی در آن و لعنت	۱۶
۷۰-۶۹	مردم	گذشتگان	کافران و منافقان مشابه	۷۲
۷۱	مردم	مومنان	توصیف اخلاق و رفتارشان	۳۲
۷۲	آخرت	بهشت	مومنان- رضایت خداوند- جاودانگی	۲۷
۷۳	پیامبر	دستور	جنگ شدید با کفار و منافقان	۱۲
۷۹-	مردم	منافقان	توصیف رفتار و اخلاق و اعمالشان	۱۲۰

				۷۴
۲۴	برایشان استغفار نکن که فایده ای ندارد	انتقاد	پیامبر	۸۰
۲۸	توصیف رفتار و اخلاق و اعمالشان	منافقان	مردم	۸۱
۸	وعده ناراحتی در آینده	منافقان	مردم	۸۲
۵۰	با منافقان چنین رفتار کن	ارشاد	پیامبر	۸۴- ۸۳
۱۶	اموالشان چشمت را نگیرد	ارشاد	پیامبر	۸۵
۳۸	توصیف رفتار و اخلاقشان	منافقان	مردم	۸۷- ۸۶
۱۴	توصیف رفتار و اعمالشان	مومنان	مردم	۸۸
۱۳	برای پیامبر و مومنان - جاودانگی	بهشت	آخرت	۸۹
۱۷	توصیف - رفتار - اعمال و اخلاقشان	منافقان	مردم	۹۰
۷۰	کسانی که مستثنی از جنگ هستند	احکام	حکمت	۹۳- ۹۱
۷۹	معرفی بعضی رفتارهای منافقانه و توصیه به پیامبر که در مقابل آنان چنان کن	ارشاد	پیامبر	۹۶- ۹۴
۳۴	توصیف گروهی از آنان	منافقان	مردم	۹۸- ۹۷
۵۸	توصیف بعضی مشخصات آنان	مومن	مردم	۱۰۰- ۹۹
۲۵	معرفی گروهی دیگر از آنان	منافقان	مردم	۱۰۱
۱۸	توصیف	مسلمانان کم ایمان	مردم	۱۰۲
۱۸	توصیه - راجع به مسلمانان کم ایمان	ارشاد	پیامبر	۱۰۳

۱۰۴	حکمت	احکام	صدقه - توبه	۱۶
۱۰۵	پیامبر	ارشاد	بگو عمل کنید - بزودی نتیجه میدهد	۲۰
۱۰۶	مردم	مسلمانان کم ایمان	توصیف	۱۲
۱۰۷	مردم	منافقان	توصیف رفتار و اعمالشان	۲۹
۱۰۸	پیامبر	ارشاد	در مسجد منافقان هرگز نماز نخوان	۲۱
۱۰۹	حکمت	سایر	نیت برای اعمال بظاهر خیر مهم است	۲۶
۱۱۰	مردم	منافقان	توصیف احساساتشان	۱۵
۱۱۲- ۱۱۱	مردم	مومنان	توصیف	۶۹
۱۱۴- ۱۱۳	حکمت	پیامبر	برای مشرکان و منافقان استغفار نکن	۴۳
۱۱۵	حکمت	قانون خدائی	خداوند قومی را گمراه نمی کند مگر اینکه وظایفشان را به آنها نشان دهد	۱۶
۱۱۶	خداوند	افعال	فرمانروائی آسمانها و زمین- احیاء و اماته- ولایت	۱۴
۱۱۸- ۱۱۷	خداوند	افعال	بازگشت به پیامبر و مهاجران و انصار و آن سه نفر که زمین برایشان تنگ شد	۵۷
۱۲۳- ۱۱۹	حکمت	احکام	راجع به تقوا و صداقت و جهاد و انفاق و مسافرت برای کسب علوم دینی	۱۲۱
۱۲۷- ۱۲۴	مردم	منافقان	توصیف- افکار و رفتارشان	۷۰
۱۲۸	پیامبر	توصیف	بعضی صفات پیامبر	۱۴

۱۲۹	پیامبر	ارشاد	اگر روی گردانند بگو ...	۱۵
جمع				۲۷۶۲

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	منافقان و کفار	توصیف و نکوهش صفات و اعمال منافقانه و کافران و پیش‌بینی شکست و عذاب برای آنها	۵۰/۳
۴/۲	حکمت	احکام	جنگ با مشرکان و رؤوس کفر و سخت‌گیری بر آنها	۳۰/۶
۴/۳	پیامبر	ارشاد	با منافقان خیلی جدی تر از اینها برخورد کن	۱۰/۲
۴/۴	خداوند	افعال	کمک به پیامبر و مومنان - قبول توبه آنان و وعده پیروزی به آنان	۵/۲
۴/۵	آخرت	بهشت	نعمت و جاودانگی برای پیامبر و مومنان	۳/۷

درس: با کفار و منافقان به سختی مقابله کنید و به آنها سخت بگیرید، که پیروزی دنیوی و بهشت اخروی پاداشتان خواهد بود

درب پاراگراف ۱- آیات ۱-۱۵: با مشرکان که چنین اند و این کارها را کرده اند سخت بگیرید.

درب پاراگراف ۲- آیات ۱۶-۲۸: ای مسلمانان! در موضوع دین خویش جدی تر باشید و خود را بالا بکشید.

درب پاراگراف ۳- آیات ۲۹-۳۵: با کافران همسایگی تان، یهودیان و مسیحیان، مقابله کنید.

درب پاراگراف ۴- آیه‌های ۳۶-۳۷: ای مسلمانان! حرام بودن جنگ در ماه حرام مانع دفاع شما نیست.

درب پاراگراف ۵- آیات ۳۸-۴۱: ای مسلمانان! درباره جهاد جدی باشید.

درب پاراگراف ۶- آیات ۴۲-۶۹: شرح بعضی از رفتارهای منافقانه در موضوع جهاد و دستور دفع توطئه‌شان.

درب پاراگراف ۷- آیات ۷۰-۷۲: ای مسلمانان! در موضوع کفار و منافقان جدی باشید و امر خدا را اطاعت کنید تا رستگار شوید.

درب پاراگراف ۸- آیات ۷۳-۸۹: تشریح برخی دیگر از صفات منافقان و توصیه به پیامبر(ص) که با آنان برخورد کند.

درب پاراگراف ۹- آیات ۹۰-۹۶: ای پیامبر! خوب و بد مخلوطند. با منافقان به صراحت رفتار کن.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۹۷-۱۰۶: ای پیامبر! خوب و بد مخلوطند. با هر گروهی متناسب با ماهیتش برخورد کن.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۱۰۷-۱۱۰: تشریح طرز رفتار سران منافقان و توصیه به پیامبر که نسبت به آنها دقیق و حساس باشد.

درب پاراگراف ۱۲- آیات ۱۰۸-۱۱۲: توصیف صفات مقبول برای مسلمانان و وعده نیکو به دارندگان آن.

درب پاراگراف ۱۳- آیه‌های ۱۱۳-۱۱۵: مشرکان را تحریم معنوی کنید.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۱۱۶-۱۲۳: تحسین مومنان واقعی و دلگرم نمودن آنان و راهنمایی شان.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۱۲۴-۱۲۷: ای مسلمانان! اینها بعضی دیگر از صفات منافقان است. آنها را بشناسید.

درب پاراگراف ۱۶- آیه‌های ۱۲۸-۱۲۹: ای مسلمانان! متوجه عظمت این نعمت الهی (رسول خدا) باشید و قدر بشناسید.

سوره حُجُرَات

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	حکمت	اخلاق	از خدا و رسول جلو نیفتید	۱۵
۲	حکمت	احکام	صدای خود را فوق صدای پیامبر بلند نکنید	۲۲
۳	مردم	مومنان	تحسین - توصیف	۱۷
۴	مردم	انسان	نکوهش - صدا زدن پیامبر از پشت اطاقها	۱۰
۵	حکمت	اخلاق	بهتر بود صبر می کردند تا پیامبر بیاید	۱۲
۶	حکمت	احکام	اگر فاسقی خبری آورد تحقیق کنید . مبادا ...	۱۸
۷	حکمت	تعلیل	اگر پیامبر دنباله رو شما شود به زحمت می افتید.	۲۷
۸	خداوند	نعمت	رعایت این نکات از فضل و رحمت الهی است	۷
۹	حکمت	احکام	اگر دو گروه مسلمانان با یکدیگر در جنگ شدند بین آنها صلح برقرار کنید اگر زیر بار نرفتند...	۳۰
۱۰	حکمت	تعلیل	مسلمانان برادرند (تعلیل حکم فوق)	۸
۱۱	حکمت	اخلاق	یکدیگر را مسخره نکنید - اسم بد نگذارید...	۳۹
۱۲	حکمت	احکام	غیبت و تجسس نکنید	۳۱
۱۳	حکمت	تعلیل	ملاک فضل ، تقوا است	۲۱
۱۴	مردم	انسان	نکوهش - خود را بیش از آنچه هستند ارزیابی می کنند	۲۷
۱۵	مردم	مومنان	توصیف - تحسین - ایمان - جهاد -	۱۸

	ثبات			
۱۶	بگو - آیا به خدا چیز یاد می دهد؟	ارشاد	پیامبر	۱۶
۱۹	بگو- منت مسلمانی خویش را سر من نگذاری	ارشاد	پیامبر	۱۷
۱۰	علم- بصیرت	صفات	خداوند	۱۸
۳۴۷	جمع			

جدول درجها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	حکمت	احکام اخلاقی	احکام مربوط به بهبود روابط افراد و گروههای مسلمان با یکدیگر	۶۴/۳
۴/۲	مردم	انسان	نکوهش اشخاصی که خود را بزرگ می بینند - تحسین مومنان قوی ایمان جدی	۲۰/۷
۴/۳	پیامبر	ارشاد	موقعیت واقعی مردم را به آنان یادآوری کن	۱۰/۱
۴/۴	خداوند	صفات	علم- بصیرت	۵

درس: مقررات مربوط به بهبود روابط مسلمانان با یکدیگر و نکوهش کسانی که خود را خارج از آن قرار می دهند

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: مقررات مربوط به نحوه معاشرت با رسول اکرم(ص).
درب پاراگراف ۲- آیات ۸-۶: ای مسلمانان! شما باید از رسول خدا پیروی کنید نه او از شما.
درب پاراگراف ۳- آیههای ۱۰-۹: از جنگ های داخلی بین مسلمانان جلوگیری کنید.
درب پاراگراف ۴- آیههای ۱۲-۱۱: مقرراتی که رعایت آنها سبب ازدیاد دوستی بین مسلمانان می شود.

درب پاراگراف ۵- آیه ۱۳: نکته فلسفی و سند حقوق بشر که توجه به آن سبب دوستی همه انسانها می شود.

درب پاراگراف ۶- آیات ۱۸-۱۴: آموزش مسلمانان نسبت به تفاوت درجات ایمان.

سوره مجادله

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	خداوند	صفات	سمیع - بصیر	۱۸
۲-۴	حکمت	احکام	احکام ظهار	۵۰
۵	حکمت	قانون خدائی	کسانی که با خدا و رسول ستیز کنند	۱۸
۶	آخرت	قیامت	حسابرسی کافران	۱۵
۷	خداوند	صفات	علم و احاطه دقیق او	۴۷
۸	مردم	منافقین	توصیف بعضی از رفتار های آنها	۳۸
۱۳-۹	حکمت	احکام	نجوا- جا باز کردن برای دیگران	۹۶
۱۴	مردم	منافقان	ذکر یکی از خصوصیات آنها- دوستی با کافران	۱۹
۱۵	آخرت	عذاب	(آخر کار منافقان)	۱۰
۱۶	مردم	منافقان	توصیف (قسم های خود را سپر خود قرار می دهند)	۱۰
۱۷	آخرت	قیامت	اموال و اولادشان کمک نمی کند	۱۵
۱۸	آخرت	قیامت	در آنجا هم قسم میخورند - دروغگویند	۱۷
۱۹	حکمت	منافقان	علت یابی رفتار هایشان	۱۵

۲۰	حکمت	قانون خدائی	ستیزه گران با خدا و رسولش در ذلت اند	۸
۲۱	حکمت	قانون خدائی	غلبه خدا و رسول	۹
۲۲	مردم	مومنین	توصیف	۵۱
جمع				۴۳۶

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	حکمت	احکام	نکوهش شدید سخن و اعتقاد بیجا داشتن و کوشش در راه به کرسی نشانیدن آن	۴۵
۴/۲	مردم	منافقان	ذکر بعضی خصوصیات منافقین و نیز بعضی خصوصیات مومنین	۲۷/۱
۴/۳	خداوند	صفات	سمیع - بصیر - علیم - محیط	۱۴/۹
۴/۴	آخرت	قیامت	آخرت سخت و عذاب برای منافقان	۱۳/۱

درس: توصیف و نکوهش بعضی خصوصیات منافقانه و ذکر عاقبت آنها

درب پاراگراف ۱- آیات ۴-۱: قوانین شرع با واقعیت‌های جهان تناسب دارد.
درب پاراگراف ۲- آیه‌های ۶-۵: منافقان «خودبزرگ‌بین» هستند.
درب پاراگراف ۳- آیات ۱۳-۷: منافقان خود را بزرگ و دیگران را کوچک می‌پندارند.
درب پاراگراف ۴- آیات ۲۲-۱۴: توصیف منافقان و برحذر داشتن مومنان از شباهت
به آنان.

سوره تحریم

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱	پیغمبر	انتقاد	چرا برای کسب رضایت زنان ، حلال خدا را بر خود حرام میکنی	۱۵
۲	حکمت	احکام	کفارہ قسم	۱۱
۳	مردم	بعضی از زنان پیغمبر	نکوهش فاش کردن راز پیغمبر	۲۹
۴	مردم	بعضی از زنان پیغمبر	دعوت به توبه و تهدید به مجازات	۲۱
۵	مردم	بعضی از زنان پیغمبر	تهدید به جایگزینی آنان	۱۷
۶	مردم	مسلمانان	ارشاد - خودتان را از آتش حفظ کنید	۲۳
۷	مردم	کافران	هشدار - (آخرت)	۱۲
۸	مردم	مسلمانان	ارشاد - توبه واقعی کنید تا ...	۴۵
۹	پیغمبر	دستور رفتاری	با کفار و منافقین جنگ سخت کن	۱۱
۱۰	مردم	گذشتگان	مثالی از دو زن که علیرغم در اختیار داشتن امکان ایمان ، کفر را انتخاب کردند.	۲۷
۱۱	مردم	گذشتگان	مثالی از یک زن که علیرغم محاط بودن در شرایط ظلم و کفر ، ایمان را انتخاب کرد.	۲۴
۱۲	مردم	گذشتگان	و یک زن که در شرایط ایمان و گناه ،	۱۷

	قرار گرفت و ایمان را بخوبی انتخاب کرد.			
۲۵۲	جمع			

جدول درج ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	گذشتگان و مسلمانان	تقوا حتی در بدترین شرایط وبی تقوائی حتی در عالی ترین شرایط هم ممکن است . تقوا پیشه کنید آنهم تقوائی واقعی و اصیل.	۸۵/۳
۴/۲	پیغمبر	انتقاد	ای پیامبر! رعایت این و آن را نکن . جدیت خویش را در جهت اجرای ارشادات الهی بکار بر	۱۰/۳
۴/۳	حکمت	احکام	کفارہ شکستن قسم	۴/۴

درس: بهانه نیاورید. تقوای واقعی اصیل پیشه کنید

درب پاراگراف ۱- آیه های ۱-۲: همه باید تقوا داشته باشند، و پیامبر باید تقوای محکم تری داشته باشد.

درب پاراگراف ۲- آیات ۳-۵: نزدیک بودن به پیامبر سبب اسقاط تکلیف نمی شود. همه باید تقوای مناسب سطح خود را داشته باشند.

درب پاراگراف ۳- آیات ۶-۸: هر کس باید در خصوص خودش و کسان تحت مسئولیتش به طور جدی تقوای شایسته پیشه کند، زیرا آخرت بسیار جدیست.

درب پاراگراف ۴- آیه ۹: ای پیامبر! با کفار و منافقان (که موانع گسترش تقوا هستند) مبارزه جدی کن.

درب پاراگراف ۵- آیات ۱۰-۱۲: هر کس در هر شرایط امکان تقوا پیشگی را دارد. هر

کس باید به تقوای سطح خویش بپردازد.

سوره مائده

آیه	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	تعداد کلمه
۱-۸	حکمت	احکام- اخلاق	ذبیحه- طعام- نماز- وضو- عدالت- تقوا	۳۸۰
۹	آخرت	بهشت	برای مومنان	۱۰
۱۰	آخرت	جهنم	برای کافران و مکذبان	۷
۱۱	مردم	مسلمانان	خطاب- پند- نعمت خدا را بیاد بیاورید ...	۲۵
۱۳-۱۲	مردم	گذشتگان	یهود و نصاری- مورد لطف الهی بودند- کفران کردند- نعمت زایل شد	۱۲۲
۱۴	مردم	کافران	مسیحیان- توصیف	۳۱
۱۵	مردم	کافران	اهل کتاب- خطاب- دعوت به ایمان	۲۶
۱۶	قرآن	توصیف	هدایت- بیرون آوردن از ظلمات	۱۸
۱۸-۱۷	مردم	کافران	یهودیان و مسیحیان- رد عقاید باطلشان	۷۵
۱۹	مردم	کافران	اهل کتاب- خطاب- دعوت به ایمان	۲۸
۲۶-۲۰	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل- نافرمانی نسبت به موسی	۱۴۶
۳۱-۲۷	مردم	گذشتگان	هابیل و قابیل و قتل هابیل	۹۶
۳۴	حکمت	احکام	قصاص- جزاء فساد در زمین	۹۸

				۳۲
۱۴	جهاد	احکام	حکمت	۳۵
۳۶	حکمت - فديه حتى بزرگ قبول نمیشود	قیامت	آخرت	۳۷- ۳۶
۲۹	قطع ید سارق	احکام	حکمت	۳۹- ۳۸
۱۸	مالکیت آسمانها و زمین - عذاب و غفران - قدرت مطلقه	صفات	خداوند	۴۰
۱۲۰	یهود - توصیف	کافران	مردم	۴۳- ۴۱
۵۰	حکم به غیر ما انزل الله = کفر	قانون خدائی	حکمت	۴۴
۳۸	قصاص	احکام	حکمت	۴۵
۳۰	تصدیق کننده تورات - دارنده انجیل	عیسی	پیامبران	۴۶
۱۷	مسیحیان باید به انجیل (واقعی) حکم کنند	احکام	حکمت	۴۷
۵۶	کتاب حق به تو دادیم . به آن حکم کن	تبیین	پیامبر	۴۸
۳۴	چنین کن - به ما انزل الله حکم کن	ارشاد	پیامبر	۴۹
۱۳	یهود - نکوهش - حکم جاهلیت میخواهند ؟	کافران	مردم	۵۰
۲۵	یهود و نصاری را دوست و سرپرست نگیرید	احکام	حکمت	۵۱
۲۸	نکوهش - توصیف رفتارشان	منافقان	مردم	۵۲
۱۸	نکوهش منافقان	مسلمانان	مردم	۵۳

۷۵	توصیف آنان - تحسین آنان	مومنان	مردم	۵۶- ۵۴
۴۰	ای مسلمانان با کسانی که دین شما را مسخره می کنند دوستی نکنید	احکام	حکمت	۵۸- ۵۷
۵۳	چنین بگو - ای یهود و نصاری ...	ارشاد	پیامبر	۶۰- ۵۹
۱۴۸	یهود و نصاری - توصیف - نکوهش عقاید غلطشان - نکوهش رفتار زشتشان	کافران	مردم	۶۶- ۶۱
۲۴	آنچه را که بسویت نازل شده ابلاغ کن . نگران نباش	ارشاد	پیامبر	۶۷
۲۲	بگو : ای اهل کتاب ...	ارشاد	پیامبر	۶۸
۲۴	هر کس (صرفنظر از اسم مسلمانی و یهود و نصاری) اگر ... نزد خدا قبول است	قانون خدائی	حکمت	۶۹
۱۴۴	یهود و نصاری - نکوهش و رد عقاید باطلشان	کافران	مردم	۷۵- ۷۰
۳۷	چنین بگو	ارشاد	پیامبر	۷۷- ۷۶
۱۰۴	نکوهش	کافران	مردم	۸۲- ۷۸
۵۴	توصیف - تحسین	مومنان	مردم	۸۵- ۸۳
۷	کافران	جهنم	آخرت	۸۶
۳۰۶	رزق حلال - قسم خوردن لغو - شراب و قمار	احکام	حکمت	۹۸- ۸۷
۱۲	فقط ابلاغ برعهده پیامبر است	تبیین	پیامبر	۹۹

۱۰۰	پیامبر	ارشاد	بگو : خبیث و طیب مساوی نیست حتی اگر از زیاد بودن آن خوش آید	۱۹
۱۰۱- ۱۰۸	حکمت	احکام و اخلاق	سؤال بیجا نکنید- مسئول خودتان و اهل خودتان هستید- موقع وصیت شاهد بگیرید	۲۱۸
۱۱۵- ۱۰۹	پیامبران	عیسی	حواریون- که مائده آسمانی خواستند ...	۱۹۰
۱۱۶	آخرت	قیامت	بطلان عقاید مسیحیان ، در الوهیت مسیح	۱۱۳
۱۱۷	خداوند	صفات	مُلک آسمانها و زمین- قدرت مطلق	۱۰
جمع				۳۱۸۸

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴/۱	مردم	کفار یهود و نصاری	توصیف و نکوهش و پند به مسلمان که نعمات الهی را بیاد آرید	۳۹/۳
۴/۲	حکمت	احکام اخلاقی و قوانین اجتماعی	ارتقاء شخصیت مسلمانان از طریق نزول آیات مربوط به اخلاق فردی و نیز قوانین اجتماعی و حکومتی با گرایش بیشتر به اولی	۳۸/۹
۴/۳	پیامبر	ارشاد	چنین بگو ، چنین کن ...	۸/۱
۴/۴	پیامبران	حضرت	آوردن معجزه- مائده آسمانی	۶/۹

		عیسی (ع)		
۵/۴	آشکار شدن حق بطور کامل فایده نداشتن هیچ فدیة ای	قیامت	آخرت	۴/۵
۰/۹	مُلک- عذاب و غفران - قدرت مطلقة	صفات	خداوند	۴/۶
۰/۶	هدایت - بیرون آوردن از ظلمات	توصیف	قرآن	۴/۷

درس: احکام فردی و اجتماعی با زمینه "ای مسلمنان کفار و یهود و نصاری چنین اند شما آنطور نباشید"

درب پاراگراف ۱- آیات ۵-۱: احکام مربوط به بعضی از غذاهای گوشتی حلال.

درب پاراگراف ۲- آیه‌های ۷-۶: نمونه‌ای از احکام عبادتی فردی.

درب پاراگراف ۳- آیات ۱۱-۸: ای مسلمنان! به عدالت و تقوا اهمیت دهید و نعمت های الهی را پاس دارید.

درب پاراگراف ۴- آیات ۱۹-۱۲: یهود و نصاری به وحی اهمیت ندادند و چنان کردند که گویی تکالیف آن مربوط به دیگران است.

درب پاراگراف ۵- آیات ۲۶-۲۰: یهودیان پس از شناخت حق حاضر نشدند برای تحقق آن زحمتی بکشند.

درب پاراگراف ۶- آیات ۳۲-۲۷: تاریخ بشر با مخالفت کافر و منافق با مومن، و حسد آنان نسبت به اینان آغاز شده است.

درب پاراگراف ۷- آیات ۴۰-۳۳: نمونه‌ای از احکام جزائی اجتماعی.

درب پاراگراف ۸- آیات ۴۳-۴۱: ای پیامبر! یهودیان چنین‌اند. برای آنها اندوهگین مباش و رسالت را پی گیر.

درب پاراگراف ۹- آیات ۵۰-۴۴: ای مسلمنان! یهودیان و نصاری به کتاب خدا اهمیت ندادند، شما چنین نباشید.

درب پاراگراف ۱۰- آیات ۵۶-۵۱: ای مسلمانان! دوست و سرپرست خود را از میان بهترین‌های مؤمنان انتخاب کنید.

درب پاراگراف ۱۱- آیات ۶۶-۵۷: نکوهش اهل کتاب از این لحاظ که به احکام الهی نازله عمل نمی‌کنند و با مومنان دشمنی می‌ورزند.

درب پاراگراف ۱۲- آیه ۶۷: پیام مهمی که عدم ابلاغ آن از سوی پیامبر همسنگ نقص در پیامبریش بود.

درب پاراگراف ۱۳- آیات ۷۱-۶۸: ای مسلمانان! خداوند به حقایق کار دارد نه به اسامی. سعی کنید به حقیقت دین خویش عمل کنید.

درب پاراگراف ۱۴- آیات ۷۶-۷۲: ای مسلمانان! مبدا در دین خویش به غلو دچار شوید.

درب پاراگراف ۱۵- آیات ۸۱-۷۷: ای مسلمانان! یهودیان چنین‌اند. مبدا تحت سلطه آنان در آئید.

درب پاراگراف ۱۶- آیات ۸۶-۸۲: ای مسلمانان! از بین اهل کتاب، در مجموع، مسیحیان نسبت به اسلام دشمنی کمتری می‌ورزند.

درب پاراگراف ۱۷- آیات ۱۰۸-۸۷: احکام مختلف در چند موضوع مورد نیاز فردی و اجتماعی.

درب پاراگراف ۱۸- آیات ۱۲۰-۱۰۹: انتقاد از مسیحیان به خاطر عقاید باطلشان.

معرفی

«سخن نو در تفسیر قرآن»

این تفسیر حاوی شیوه ای بدیع و بی سابقه در فهم کلام الله است که چه در رویکرد و چه در نتایج، مشابه هیچیک از تفاسیر ارائه شده در این چهارده قرن نیست.

رویکرد اصلی این تفسیر «حرکت از کل به جزء» است، در حالیکه در مورد تقریباً همه تفاسیر دیگر، حرکت «از جزء به کل» بوده است،

و اگر بخواهیم مثالی بزنیم، در مورد این تفسیر، نگاه به یک آیه، مانند نگاه کسی است که میخواهد عنصری را در روستائی تبیین کند در حالیکه خودش بر فراز کوهی مُشرف به آن روستا است، و همه عناصرِ دیگرِ آن روستا را، از جمله عنصر مورد نظر را نیز، همه را باهم، در یک نگاه می بیند.

برای درک بهترِ مثال فوق، طرز کارِ این تفسیر را، با نقل عینی یکی از پاراگراف های تفسیری موجود در مجموعه تفسیری خویش، که بطور تصادفی (Random) انتخاب و عیناً در اینجا کپی-پیست شده، ارائه میکنیم، تا عیناً روش ما را ببینید و لازم نباشد راجع به آن سخن طولانی بگوئیم:

تفسیر سوره اعراف پاراگراف ۶ آیات ۹۴ تا ۱۰۲

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾ وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَ آمَنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتَوُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصْنَاهُمْ بِدُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبِيَائِهَا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

ترجمه مقید به متن قرآنی

و در هیچ قریه ای هیچ پیغمبری نفرستادیم مگر اینکه اهالی آنجا را (پس از گوش ندادن به پیامبرشان) به سختی و ناراحتی دچار نمودیم تا (توبه و) تضرع کنند (۹۴) (در صورتیکه توبه نمیکردند) آنگاه بجای ناراحتی ها خوشی ها را می آوردیم تا اینکه (از آن ناراحتی ها) صرفنظر میکردند و میگفتند به پدرانمان چه سختی و ناراحتی رسیده بود! پس ناگهان آنها را برمیگرفتیم در حالیکه متوجه نبودند (۹۵) و البته اگر اهالی شهرها ایمان می آوردند و تقوا پیشه میکردند حتما درهای نعمت های بسیار زیادی را از آسمان و زمین برویشان میگشودیم ولیکن تکذیب کردند و آنها را بسبب آنچه که انجام میدادند برگرفتیم (۹۶) آیا اهالی آن شهرها ایمن اند که سختی ما در هنگام خواب شبانه بر آنها در آید؟ (۹۷) آیا اهالی آن شهرها ایمن اند که سختی ما در هنگام ظهر که مشغول تفریح و بازیند بر آنها در آید؟ (۹۸) آیا از مکر خدا ایمن اند؟ البته کسی (خود را) از مکر خدا ایمن نخواهد دانست مگر مردمی خسارت پیشه (۹۹) آیا آنانکه پس از آنها وارث آن سرزمین ها شدند به این نکته راه نیافتند که اگر بخواهیم به سبب گناهانشان آنها را فرو میگیریم و بر دلهاشان مهر میزنیم و نخواهند شنید؟ (۱۰۰) این سرگذشت شهرهائی است که از اخبار آنها برایت گفته ایم و البته پیامبران با دلایل روشن بسویشان آمدند، اما آنها اینطور نبودند که به چیزی که قبلا تکذیب کرده بودند ایمان بیاورند و خداوند بر دلهای کافران چنین مهر میزند (۱۰۱) و ما برای اکثر آنها هیچ پایبندی به پیمان ندیدیم و اکثرشان را هم از فاسقان یافتیم (۱۰۲)

پیش تفسیر

۱ - استخراج عصاره محتوای سوره و پاراگراف (راه اول)

اول عصاره محتوای سوره را استخراج میکنیم:
 طرز استخراج عصاره محتوای سوره (یعنی «درس» سوره)، چنانکه خوانندگان گرامی بارها دیده اند، مطابق ذیل است:

(جدول ۱)

تعداد کلمه	شرح	عنوان فرعی	عنوان اصلی	ایه
۱		المص	حروف مقطعه	۱
۱۳	تشریح رابطه قرآن نسبت به پیامبر	تبیین	پیامبر	۲
۱۴	از آنچه از سوی پروردگارتان فرو فرستاده پیروی کنید	انسان	مردم	۳
۲۵	هلاکتشان در حالیکه در خواب بودند هنگام فهمیدن مطلب آگاه به ظلم خویش بودند	گذشتگان	مردم	۴-۵
۴۴	مشخصات : سؤال - ضوابط قیامت	قیامت	آخرت	۶-۹
۲۵۰	بهشت - شیطان - اخراج شیطان...	آفرینش	حکمت	۱۰-۲۵
۵۸	مبادا شیطان شما را هم از بهشت بیرون کند - او و قبیله اش شما را می بینند	دستورات عبادی و اخلاقی	حکمت	۲۶-۲۷
۲۴	توصیف - وقتی که کار زشتی می کنند میگویند دست خودمان نبود	کافران	مردم	۲۸
۱۸	بگو پروردگار فرمان به عدالت داده و.	ارشاد	پیامبر	۲۹
۲۱	توصیف - شیاطین را دوست میگیرند فکر	کافران	مردم	۳۰

	می کنند هدایت یافته اند			
۱۶	در مساجد زینت داشته باشید- اسراف نکنید	احکام اخلاقی	حکمت	۳۱
۲۹	بگو رزق نیکو و زینتی که خداوند برای بندگانش فراهم آورده حرام نیست	ارشاد	پیامبر	۳۲
۲۷	بگو خداوند چیزهای زشت و گناه و ظلم را... حرام کرده	ارشاد	پیامبر	۳۳
۱۳	هر گروهی سرآمدی دارند	قوانین خدا	حکمت	۳۴
۳۴	ای بنی آدم اگر از پیامبران پیروی کنید نگرانی و اندوه ندارید و در غیر اینصورت جهنمی خواهید بود	احکام اخلاق	حکمت	۳۵-۳۶
۱۴۱	چگونگی برخورد و شناسائی گروههای مختلف کافر با یکدیگر در جهنم	جهنم	آخرت	۳۷-۴۱
۳۸	مومنان - جاودانی - کینه ای ندارند- حمد خدا- حقانیت پیامبران	بهشت	آخرت	۴۲-۴۳
۱۳۴	مکالمه اهل بهشت و اهل جهنم و گوشت ای از اتفاقات مربوط به اعراف	بهشت و جهنم	آخرت	۴۴-۵۰
۱۹	کافران - نکوهش	جهنم	آخرت	۵۱
۱۳	تفصیل شده براساس علم - هدایت و رحمت برای مومنان	توصیف	قرآن	۵۲
۳۷	کافران متوجه حقیقت شده وتقاضای مهلت میکنند	قیامت	آخرت	۵۳
۳۸	آفرینش آسمانها و زمین - شب وروز خورشید و ماه- خلق و امر	افعال	خداوند	۵۴
۲۷	دعا- دوری از فساد	احکام اخلاقی	حکمت	۵۵-۵۶
۵۳	بادها- باران- زنده کردن زمین	افعال	خداوند	۵۷-۵۸

۶۵	رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان نوح	نوح	پیامبران	۵۹-۶۴
۱۴۴	قوم عاد- رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان هود	هود	پیامبران	۶۵-۷۲
۱۴۱	قوم ثمود- رسالت- تکذیب- هلاک نجات پیروان صالح	صالح	پیامبران	۷۳-۷۹
۶۱	اصحاب لوط - رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان لوط	لوط	پیامبران	۸۰-۸۴
۲۰۸	اصحاب مدین- رسالت- تکذیب- هلاک و نجات پیروان شعیب	شعیب	پیامبران	۸۵-۹۳
۳۸	همزمان با آمدن پیامبران سختی پدید میشود شاید مردم بسوی خدا بروند، سپس سختی برطرف میشود و مردم غافل میشوند و عذاب می آید	فلسفه تاریخ انبیاء	حکمت	۹۴-۹۵
۲۲	اگر مردم قریه ها ایمان و تقوا داشته باشند برکات بر آنها نازل میشود	سنن الهی	حکمت	۹۶
۵۲	کافران به چه دل خوش کرده اند ؟ چرا خود را ایمن می دانند ؟	سنن الهی	حکمت	۱۰۰-۱۰۷
۳۹	به چیزی که قبلا تکذیب کرده بودند ایمان نمی آوردند	فلسفه تاریخ	حکمت	۱۰۲-۱۰۱
۹۰۸	داستان کامل موسی از رسالت و تکذیب و غرق فرعونیان و نجات بنی اسرائیل و سرکشی آنها و دعای آنحضرت	موسی	پیامبران	۱۵۶-۱۰۳
۵۶	در تورات بشارت به او داده شده- طبیات را حلال و خبائث را حرام میکند و زنجیرها را از دست و پای مردم برمیدارد.	معرفی	پیامبر	۱۵۷

۱۵۸	پیامبر	ارشاد	اعلام رسالت کن از سوی خدا	۳۶
۵۹-۱۶۲	پیامبران	موسی	هدایت بنی اسرائیل - صدور معجزات بدرفتاری بنی اسرائیل	۱۰۳
۶۳-۱۶۷	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل - آن مردم حقه باز کنار دریا که در نتیجه کلک بازی مسخ شدند	۱۰۸
۶۸-۱۷۱	مردم	گذشتگان	بنی اسرائیل - بعضی ها خوب بودند بعضی ها بد بودند	۱۰۰
۷۲-۱۷۴	حکمت	فلسفه تاریخ	عالم ذر - اعتراف گیری از همه به ربوبیت خدا- تا مبدا در قیامت انکار کنند	۵۶
۷۵-۱۷۶	مردم	گذشتگان	آن عالمی که به دنیا گرائید و...	۵۲
۱۷۷	حکمت	مثال	تکذیب به آیات خدا و ظلم	۱۲
۱۷۸	حکمت	قانون خدائ	کسی را که خدا هدایتش کند، هدایت شده واقعی است	۱۲
۱۷۹	آخرت	جهنم	عده ای برای جهنم هستند و این مشخصات را دارند...	۳۱
۱۸۰	خداوند	صفات	صاحب اسماء نیکو	۱۴
۱۸۱	مردم	گذشتگان	بعضی ها به حق هدایت شده و به حق میگردند	۷
۱۸۲-۱۸۳	حکمت	قانون خدائ	مکذبان دچار استدراج میشوند	۱۳
۱۸۴-۱۸۵	مردم	کافران	آیا فکر نمی کنند که همنشین آنها مجنون نیست. و در ملکوت آسمانها نمی اندیشند و...؟	۲۵
۱۸۶	حکمت	قانون خدائ	کسی را که خدا گمراه کند هادبی نخواهد داشت	۱۱
۱۸۷-۱۸۸	پیامبر	ارشاد	راجع به قیامت میپرسند چنین بگو-	۶۳

	بگو علم غیب نمیدانم			
۳۴	از یکنفر آفرید - و از آن، جفتش را قرار داد تا آرامش یابد	فلسفه آفرینش	حکمت	۱۸۹
۹۰	وقتیکه خدا نعمت میدهد، آنرا به غیر خدا نسبت میدهند، به چیزی که هیچ کاری نمیتواند بکند و هیچ فایده ای ندارد	کافران	مردم	۱۹۰-۱۹۵
۹	بگو سرپرست من خداست که سرپرست صالحان است	ارشاد	پیامبر	۱۹۶
۳۰	عقاید غلط - رو کردن بسوی خدایان دروغین که فایده ای برایشان ندارند	کافران	مردم	۱۹۷-۱۹۸
۱۹	عفو کن - امر به معروف کن - از جاهلان روی بگردان و از وسوسه شیطان به خدا پناه بر	ارشاد	پیامبر	۱۹۹-۲۰۰
۱۲	وقتی که گناهی می کنند، تذکر پیدا، و و استغفار می کنند	مومنان	مردم	۲۰۱
۵	بقیه، همان گمراهی را ادامه میدهند	کافران	مردم	۲۰۲
۲۵	بگو من فقط از وحی پیروی می کنم.	ارشاد	پیامبر	۲۰۳
۸	وقتیکه قرآن خوانده میشود ساکت شوید و گوش کنید	دستور اخلاق	حکمت	۲۰۴
۱۶	پروردگارت را به حالت ترس و تضرع آهسته یاد کن، صبحگاهان و شبانگاهان - و غافل مباش	ارشاد	پیامبر	۲۰۵
۱۱	از عبادت خسته نمیشوند. و برایش سجده می کنند	فرشتگان	حکمت	۲۰۶
۳۷۲۳	جمع			

جدول درج‌ها

شماره	عنوان اصلی	عنوان فرعی	شرح	درصد
۴ / ۱	پیامبران	تاریخچه	رسالت- تکذیب- هلاکت مکذبان- نجات پیروان	۴۳/۸
۴ / ۲	حکمت	قانون الهی	بی توجهی به خداوند، وربوبیت او، و دستور پیامبران او، مایه هلاکت است	۱۹
۴ / ۳	مردم	کافران	اعم از گذشته و حال دنبال حقه بازی و خلاف هستند و فکر و احساس مسئولیت نمی‌کند- و نعمت خدا را به غیر نسبت می‌دهند	۱۳/۸
۴/۴	آخرت	قیامت	کافران هم از طریق خویش و هم از طریق دیگران نکوهش میشوند.	۱۱/۹
۴/۵	پیامبر	ارشاد	چنین بگو	۸/۴
۴ / ۶	خداوند	افعال و صفات	افعال و صفات - آفرینش و اداره جهان	۲/۸
۴ / ۷	قرآن	صفات	علم و هدایت..	۰/۳

از جدول اخیر، «عصاره محتوای سوره» (که اصطلاحاً آن را «درس» می‌نامیم) قابل استخراج است، که مطابق ذیل است:

درس: بی توجهی به خداوند و سرکشی در مقابل پیامبران مایه هلاکت دو جهان است.

البته دو جدول فوق، اول و آخر جدول هاست، جدول های وسط را برای رعایت اختصار حذف کرده ایم، اما کسانی که حوصله دارند میتوانند مورد سوره فجر را در کتاب «علوم قرآنی» در سایت ذیل:

<http://jamal-ganjei.com>

با تمام جدول هایش ملاحظه فرمایند.

برآیند درس فوق و متن پاراگراف «درب» خواهد بود، به شرح ذیل:

درب: ای پیامبر! خطای فکری این فعالان معاصرِ کفر این است که فکر میکنند گویا ممکن نیست همان رفتارهای نسبت به اقوام سابق را با اینها نیز کنیم!

۲ - استخراج عصاره محتوای پاراگراف (راه دوم)

ریز کردن پاراگراف تا حد امکان:

۱

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

ریز درب: در ماقبل تاریخ (ذیلا شرح میدهم)، آزمون الهی اینطور ساده بود.

۲

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ شَاءَ أَصْبَنَاهُمْ بِدُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

ریز درب: در ماقبل تاریخ ایمان و تقوا سبب رفاه و ثروت، میبود.

۳

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا

مِنْ قَبْلِ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

ریزدرب: در ماقبل تاریخ، و هنگام اواخر عمر تمدن های در حال انقراض، پیامبران، چندان موفقیتی نمی یافتند.

تقطیع:

در فوق دیده اید که ما پاراگراف را به تعدادی «ریزپاراگراف» تجزیه کرده ایم.

اصلی-فرعی

قسمت هایی را که می بینید فوقاً با حروف پر رنگ (بولد) کار کرده ایم، اصلی است.

لُبِّ مطلب:

با توجه به ریزپاراگراف ها، و ریزدربها، و جمع بندی ریزدرب ها، همان درب پاراگراف که فوقاً می بینید حاصل خواهد شد و البته توجه دارید که درب مذکور، قبلاً، از راه محاسبه استخراج شده است.

۳- از اول تا اینجا

در پاراگراف ۱ که ابتدای سوره است می فرماید: ای مردم! از رسولی که بسویتان آمده پیروی کنید وگرنه دچار خسران خواهید شد و مبدا جذب الفئات شیطانی شوید، که درآنصورت به تعلیم این رسول بی توجه شده و در دو جهان خسران خواهید داشت.

در پاراگراف ۲ اولین خطابها و هشدارها و تشریع قانون کلی به انسانهای اولیه را ذکر میفرماید.

در پاراگراف ۳ میفرماید: ای مردم! عاقبت حتمی شما فرارسیدن قیامت است، و ضمن شرحی از قسمتی از وقایع آن روز، میفرماید عاقبت تان دوحالت ممکن متضاد دارد. اینک این شما هستید که راه های منتهی به هر حالت را میباید انتخاب کنید.

در پاراگراف ۴ گوشه‌ای از الطاف و نعمت‌های الهی را یادآوری می فرماید.

در پاراگراف ۵ می فرماید: ای مردم! به اقوام منقرض شده قبلی بنگرید! این تازه وضع

دنیوی شان بود، وضع آخرتی شان را هم که میدانید! برای خویش چه می پسندید؟
در این پاراگراف یک قانون مهم درباره هلاکت تمدن های سابق را بیان می فرماید.

۴ - سوالات

- ۱ - در آیه ۹۴ قریه و باساء و ضراء یعنی چه؟
- ۲ - ضراء و سراء در آیه ۹۵ چطور؟
- ۳ - در آیه ۱۰۲ «ان» به چه معنی است؟
- ۴ - در آیه ۹۶ یک «قانون» الهی ذکر شده، آیا قانون مذکور امروز نیز کار میکند؟
اگر به نظر شما بله، در اثبات نظرتان یک دلیل قرآنی ذکر میکنید؟
- ۵ - قانون فوق، چنانکه از ظاهر آیه پیداست، در باره جوامع است، آنهم جوامع ماقبل تاریخ، آیا قانون فوق در همان جوامع راجع به افراد هم کار میکرد؟ اگر جواب تان بله باشد دلیل قرآنی ارائه میکنید؟
- ۶ - در آیه ۱۰۱، «قبل» نسبت به چه؟
- ۷ - منظور از «عهد» در آیه ۱۰۲ چیست؟
- ۸ - منظور از سیئه و حسنه در آیه ۹۵ چیست؟
- ۹ - منظور از «مکر» خدا در آیه ۹۹ چیست؟
- ۱۰ - در همان آیه «یاءمن» چه معنی دارد؟
- ۱۱ - «ال» در کلمه «القری» (آیه های ۹۷ و ۹۸) الف لام عهد است یا جنس؟
(جواب با ذکر دلیل)

۵ - حدسیاتی از اوضاع و احوال آن روزها

از آیه ۱۰۲ فهمیده میشود فعالان کفر در اقوام پیشین امکان نداشت که به پیامبران خویش ایمان بیاورند زیرا «نان بت پرستی» را میخوردند و از آیه ۹۶ (با توجه به مدلول آیه ۱۰۲) فهمیده میشود که خطاب به معاصران نزول قرآن میفرماید: فکر نکنید اگر بت پرستی را رها کنید بدبخت میشوید، بلکه بهتر است نان بت پرستی را رها کنید و زندگی و معیشت پسندیده را در - حتی در همین

جهان - نزد خدا و تعالیمش بیایید. و با این بیان قرآنی، غوامضی از تاریخ ایام رسالت آنحضرت گشوده میشود.

۶- زاویه با تفاسیر رایج

(آیه های ۹۴ و ۹۵) : (المیزان) : آری، خدای سبحان هر پیغمبری را که به سوی امتی از آن امت‌ها می‌فرستاد به دنبال او آن امت را با ابتلای به ناملایمات و محنت‌ها آزمایش می‌کرد، تا به سویش راه یافته و به درگاهش تضرع کنند، و وقتی معلوم می‌شد که این مردم به این وسیله که خود یکی از سنت‌های نامبرده بالاست متنبه نمی‌شوند، سنت دیگری را به جای آن سنت به نام "سنت مکر" جاری می‌ساخت، و آن این بود که دل‌های آنان را بوسیله قساوت و اعراض از حق و علاقمند شدن به شهوات مادی و شیفتگی در برابر زیباییهای دنیوی مَهر می‌نهاد.

بعد از اجرای این سنت، سنت سوم خود یعنی "استدراج" را جاری می‌نمود، و آن این بود که انواع گرفتاریها و ناراحتی‌های آنان را بر طرف ساخته زندگیشان را از هر جهت مرفه می‌نمود، و بدین وسیله روز به روز بلکه ساعت به ساعت به عذاب خود نزدیکترشان می‌کرد، تا وقتی که همه‌شان را به طور ناگهانی و بدون اینکه احتمالش را هم بدهند به دیار نیستی می‌فرستاد.

متأسفانه موضوع فوق بکلی خطا و باطل است و نمونه اش هم خود تاریخ نبوت پیامبر عزیزمان (ص) که قرآن خالی است از موضوعی نظیر آنچه المیزان در دو آیه مذکور گفته، و علاوه بر آن مورخان نیز کوچکترین اشاره ای به وقایعی که مورد نظر قانون های سه گانه ادعائی المیزان است ندارند، زیرا چنین چیزهایی نبوده، و در مورد حضرت عیسی (ع) هم در انجیل ها چنین چیزی دیده نمیشود، و این نوع بیان (ما ارسلنا من نبی الا که حصر و بی استثنایی را میرساند) از باب کثرت موارد است نه کلیت آن (تا المیزان چنان قانونی منتزع کند) و خلاصه اینکه موضوع به طرز بیانی قرآن (که در اینجا به روش مبالغه بیان نموده) مربوط میشود (که نزد مانیز عادی و شایع است - مثلاً میگوئیم قربونت برم یا میگوئیم قدم روی چشم ما گذاشتی یا میگوئیم به اینجام رسیده که همه از نوع مبالغه

است و کسی واقعا منظور ندارد که قربانی دیگری شود یا اینکه کسی دیگری را دعوت کند که قدم بر چشم او بگذارد و ...)

۷ - آیات برجسته این پاراگراف

آیه ۹۶ از این لحاظ که میتواند دستور العملی برای امروز هم باشد برجستگی قابل توجهی دارد، گرچه ممکن است کسانی منکر کاربری مدلول آیه مذکور در امروز باشند، که البته این موضوع بحثی می برد که محل آن در اینجا نیست.

۸ - در این پاراگراف، کدام فقرات، فوق ذہنیات معاصران نزول است؟

(این قسمت جواب سروش و شبستری است که گفته اند قرآن فوق ذہنیات مخاطبان اولیه ندارد) آیه های ۹۴ و ۹۵ که به یک قانون الهی در مورد تمدن های ماقبل تاریخ اشاره دارد، از لحاظ فوق، نه تنها بالاتر از فهم معاصران نزول بوده است، بلکه، چون مفسران سلف (تا حالا) از این زاویه دید به آن نپرداخته اند، بالاتر از فهم آنها نیز بوده است، چه رسد به معاصران نزول سوره.

۹ - محور های ثابت قرآنی

آیات ۹۷ تا ۱۰۰ حامل معنایی است، که همان معنا فارغ از الفاظ و کلماتی که بر آنها بارشده، و مصادیقی که برایش ذکر شده، در کل قرآن بارها تکرار شده است، و لذا یکی از محور های ثابت کلام وحی میباشد.

۱۰ - در این پاراگراف کدام آیه الهامبخش ایجاد چه علمی شده؟

هم جرج سارتن و هم ویل دورانت مدعن و معترف اند که علم «فلسفه تاریخ» در تمدن های کهن (یونان، رُم، و ایران باستان) نبوده، و در دوره تمدن اسلامی توسط ابن خلدون ابداع شده، در قرآن در چندین جا آیاتی وجود دارد که در هریک به وجهی از وجوه فلسفه تاریخ پرداخته،

اگر نگوئیم این آیات و سایر آیات فلسفه تاریخی الهامبخش ابن خلدون بوده اند، شما برای ابن خلدون چه مآخذی را برای الهامات او و پیدا کردن نگاه فلسفه

تاریخی او پیشنهاد میکنید؟

۱۱ - مخاطبان اولیه از این پاراگراف چه تلقیی میداشتند؟

از لحاظ «روخوانی» مخاطبان اولیه با ما یکسان بوده اند، زیرا معانی لغات بکار رفته در این پاراگراف در این ۱۴۰۰ سال تغییری نیافته، اما از لحاظ «فهم»، و «تفسیر»، حاشا و کلاً که مخاطبان اولیه به گرد پای مخاطب امروزی هم رسیده باشند.

۱۲ - چه عناصر فرا زمانی و فرا مکانی در این پاراگراف هست؟

ذکر فلسفه تاریخ که تایید کننده این مطلب است: بی توجهی به خداوند و سرکشی در مقابل پیامبران مایه هلاکت دو جهان است.

۱۳ - کدام عناصر این پاراگراف «برای اولین بار» است؟

با توجه به ترتیب نزول سوره ها، تقریباً، تمام عناصر این پاراگراف «برای اولین بار» است.

شرح مختصر

کلیدهای تفسیری

بحث متنی:

اگر انتهای آیه های ۹۴ و ۹۵ را مستقیماً به ابتدای آیه ۱۰۲ وصل نماییم می بینیم روال سخن صاف و یکدست و بی دست انداز میشود. از اینجا معلوم می شود آیات ۹۶ تا ۱۰۰ بدون اینکه فرع بر آیه ای باشند «پرانتری» هستند.

دریافت های مستقیم و کوتاه

از آیه ۹۸ فهمیده میشود در قدیم، به عکس امروزه، تفریحات مردم در روزها و در

اوقاتِ نزدیک به ظهرها انجام میشده است. از انتهای آیه ۱۰۲ فهمیده میشود قاطبه اهالی اقوام پیشین مستوجب عذاب هلاکت نبوده اند و اقلیتی از آنها جزء صالحان، و چنانکه از قصه های قرآنی فهمیده میشود، جزء نجات یافتگان بوده اند.

فعل خداوند قانونمند است

آیات ۹۴ تا ۹۸ و ۱۰۰ و ۱۰۱ محل توجه به تیترا فوق است. مثلاً «لفتحنا» در آیه ۹۶ به این معنی است که «... در آنصورت لیاقت پیدا میکنند که برکات آسمان و زمین به روی آنها باز شود ...» (بقیه آیات هم به همین نهج)

فلسفه تاریخ

در این پاراگراف، «فلسفه تاریخ» گفته می شود. چنانکه در پاراگراف های قبل، یعنی قسمت های مربوط به قوم نوح و عاد و ثمود و لوط و صالح، دیدیم، ترجیع بند «دعوت به توحید، تکذیب و استکبار، نزول عذاب هلاکت»، تکرار می گردید. با توجه به دو آیه ۹۴ و ۹۵ معلوم می شود نوعاً مردم قدیم در همه شهرها، با پیامبرانشان مخالفت می کردند و گرنه لحن عام بدون استثناء آیه ۹۴ موجه نبود. با توجه به آیه ۹۵ معلوم می شود همه اقوام قبلی از لحاظ محکوم بودن به چنین مکانیزمی با یکدیگر مشابهت داشتند. اما این هم هست که این مطلب به همان سادگی که از ظاهر آیه های ۹۴ و ۹۵ فهمیده می شود نیست زیرا: ۱- در قرآن کریم این نکته نیز هست که حضرت نوح (ع) نهصد و پنجاه سال پیامبری کرد. بنابراین مکانیزمی که در آیه های ۹۴ و ۹۵ مطرح شده لزوماً لازم نیست خلق الساعه و سریع الاتفاق باشد. لاقلاً اینکه آن حالت (یعنی تکذیب و مخالفت و عناد، در ابتدای پیامبری او نبوده)

۲- در این سوره، پس از این پاراگراف، داستان حضرت موسی(ع) می‌آید. چرا خداوند داستانهای نوح و عاد و ثمود و لوط و صالح(ع) را نقل نمود، و سپس «فلسفه تاریخ» فرمود، و پس از آن به داستان موسی(ع) اشاره نمود؟ چه بسا به این خاطر باشد که داستان موسی در «دوره تاریخی» اتفاق افتاده اما داستان آن پیامبران مربوط به «ما قبل تاریخ» است، و «فلسفه تاریخ دوره تاریخی» با «فلسفه تاریخ دوره ماقبل تاریخ» فرق دارد!

حقیقت این است که باید چنین فرضیه‌ای را بپذیریم، زیرا مکانیزم مطرح شده در آیه‌های ۹۴ و ۹۵ درباره تاریخ اسلام هم صادق نیست. و حتی اگر دامنه این فکر را کمی بازتر بکنیم درباره مسیحیت نیز نشانی از آن نمی‌بینیم و حتی راجع به کل انبیاء بنی‌اسرائیل هم این مطلب را نمی‌بینیم، غیر از زمان خود حضرت موسی(ع) که آنهم راجع به خود فرعون و سپاهیان‌ش مصداق پیدا کرده است نه راجع به کل مردم مصر.

۳- اینکه بند بعد اینطور شروع می‌شود که «سپس بعد از آنها موسی را برانگیختیم...» نیز موید این فرضیه است، زیرا گویا این «فلسفه تاریخ» مطرح در این پاراگراف، حلقه وسط زنجیر نبوت است که حضرت موسی(ع) را که مربوط به «دوره تاریخی» است، از دوره انبیاء پیشین جدا می‌کند.

۴- چیزی که ما در بندهای قبل دیدیم، (یعنی مربوط به قوم نوح و عاد و ثمود و لوط و مدین) مربوط به «آخر دوره» آنها بود. آیا وضعیت قوم نوح در طی نهصد و پنجاه سال عین آخر آن دوره بود؟ آیا قوم لوط از همان اول پیدایش شهر و تمدن خویش منحرف جنسی بودند یا اینکه این جریان مربوط به اواخر دوره آنها بود؟ و همچنین درباره اقوام دیگر جای همین سؤال‌ها هست.

بنابراین، چاره‌ای نداریم که این دو نکته را بپذیریم که مکانیزم مطرح شده در آیه‌های ۹۴ و ۹۵ :

۱- مربوط به دوره ماقبل تاریخ است؛ ۲- مربوط به اواخر عمر هر «قریه» (= تمدن) است.

یعنی اینکه بطور خلاصه هر «قریه» (= تمدن) سه مرحله دارد:

۱- مرحله اول که شروع آن تمدن است و پیامبر مربوطه این مرحله نقش آموزش و هدایت دارد. ۲- مرحله دوم که آغاز انحراف است. ۳- مرحله سوم که آخر عمر آن تمدن است و آیات ۹۴ و ۹۵ ناظر بر این مرحله است.

«تکذیب قبلی» در آیه ۱۰۱ یعنی چه؟

بعبارت دیگر این «قبلاً» مربوط به چه زمانی است؟
یعنی «قبل از چه اتفاقی» آنها تکذیب کرده بودند؟ توجه به این نکته نیز عرایض فوق را تأیید می‌کند.
توضیحاً عرض می‌کنیم که اگر فرضیه مذکور را بپذیریم که این آیات «فلسفه تاریخ» ناظر به اقوام «ماقبل تاریخ» و همچنین ناظر به اواخر عمر تمدن آنان است، آنها با نوع زندگی خویش بطور عملی در جهت خلاف تعلیم انبیاء راه می‌سپردند یعنی به آن «تکذیب عملی» عادت کرده بودند و لذا نمی‌توانستند ضمن تکذیب عملی جا افتاده، تصدیق زبانی هم بکنند.
بنابراین، «قبلی» مورد بحث عبارت از «قبل از ظهور پیامبران مربوط به آخرین دوره تمدن آنها» می‌باشد.

«عهد» مطرح شده در آیه ۱۰۲ چه بوده؟

آنها کدام «عهد»ی را بسته بودند که دیگر به آن پابند نبودند؟
توجه به این نکته نیز همان فرضیه فوق‌الذکر را تأیید می‌کند.
برای توضیح باید به این نکته بدیهی توجه کنیم که هیچ اجتماع بشری شکل نمی‌گیرد مگر اینکه براساس یکنوع «توافق عمومی» بوده باشد.
شبیه به چیزی که امروز به آن «قانون اساسی» می‌گوئیم.
البته این «قانون اساسی اولیه» در زمانهای ماقبل تاریخ، می‌توانست یک چیز غیر مکتوب باشد اما نمی‌توانست وجود نداشته باشد زیرا معقول نیست.
و معمولاً قوانین اساسی در ابتدا براساس عدالت و مساوات در حقوق و مسئولیت ها، و برابری حقوق قانونی، شکل می‌گرفته، و اگر غیر از این باشد چرا مردم باید

با هم «جمع» شوند؟ معنی ندارد چند نفر با یکدیگر تشکیل جمعیتی بدهند اما از همان اول با هم توافق کنند که بعضی از آنها نسبت به بعضی دیگر «حقوق و مزایای انسانی و اجتماعی بیشتر»، و «مسئولیت کمتر» داشته باشد. اما کم کم بعضی‌ها بدنبال کسب امتیازات بیشتر، قانون اساسی اولیه را در جهت منافع خود دستکاری می‌کردند و این دستکاری با مرور زمان بیشتر و بیشتر می‌شد تا می‌رسید به آنجا که دیگر آن جامعه قابل دوام نبود. در این حال، پیامبران مرحله آخر عمر تمدن آنها، هشدار می‌دادند اما همان صاحبان امتیازات بیشتر برای حفظ امتیازات خویش تمام اهرمهای قدرت را در جهت مقابله با آن پیامبران فعال می‌کردند.

لذا اینکه می‌فرماید: آنها نمی‌توانستند چیزی را که قبلاً (بطور عملی) تکذیب کرده بودند تصدیق کنند، راجع به این دوره است و نیز آیه ۱۰۲ که می‌فرماید آنها را پایبند به «عهد» نیافتیم نیز همان «عهد»ی است که مایه اصلی اتحاد و اتفاق و هسته شکل‌گیری تمدن آنها بود.

ترجمه تفسیری آزاد

ای پیامبر! در اواخر عمر هیچ تمدنی از تمدنهای ماقبل تاریخ، هیچ پیغمبری نفرستادیم مگر اینکه اهالی آنها را پس از گوش ندادن به پیامبرشان به سختی و ناراحتی دچار نمودیم تا توبه و تضرع کنند که البته متنبه نشده و توبه و اظهار پشیمانی نمی‌کردند (۹۴) لذا بجای چیزهائی که به نظرشان ناراحتی بود، برایشان چیزهایی را که خوش می‌داشتند، پیش می‌آوردیم تا اینکه خوشحالی می‌کردند و می‌گفتند این که چیز مهمی نبود و به پدرانمان نیز همواری و سختی رسیده بود. اما در این حال غفلت، ناگهان آنها را برمی‌گرفتیم در حالیکه متوجه نبودند (۹۵) و البته اگر اهالی آن تمدن ها ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند حتما درهای نعمت های بسیار زیادی را از آسمان و زمین برویشان می‌گشودیم ولیکن تکذیب

میکردند و آنها را بسبب آنچه که انجام میدادند برمیگرفتیم (۹۶) آیا اهالی آن تمدن ها ایمن بودند که سختی ما در هنگام خوابِ شبانه بر آنها در آید؟ (۹۷) آیا اهالی آن تمدن ها ایمن بودند که سختی ما در هنگام ظهر که مشغول تفریح بودند بر آنها در آید؟ (۹۸) آیا از مکر خدا ایمن بودند؟ البته کسی که خود را از مکر خدا ایمن بداند از خسارت پیشگان خواهد بود (۹۹) ای پیامبر! آیا این معاصرات که پس از آنها وارث آن سرزمین ها شدند به این نکته راه نیافتند که اگر بخواهیم به سبب گناهانشان آنها را نیز فرو میگیریم و بر دلهایشان مهر میزنیم که دیگر سخن حق را نتوانند شنید؟ (۱۰۰) ای پیامبر! این سرگذشتِ تمدن هائی مانند قوم نوح و عاد و ثمود و لوط و مدین است که برایت گفته ایم و البته پیامبرانشان با دلایل روشن بسویشان آمده بودند، اما آنها اینطور نبودند که به چیزی که قبلا عملا تکذیبش کرده بودند بطور زبانی ایمان بیاورند و خداوند بر دلهای کافران چنین مُهر میزند (۱۰۱) و ما در اکثر آنها هیچ پایبندی به آن پیمانی که سبب ایجاد تمدنشان بود ندیدیم و اکثرشان را هم از فاسقان یافتیم (۱۰۲)

مختصری در باره آثار این قلم:

الف: ده جلد کتاب های تفسیری کل قرآن

اینک که نمونه ای از تفسیر ما را دیده اید، و تا حدودی ملاحظه کرده اید که چه عرض میکنیم، اضافه میکنیم که:

خود اصل تفسیر ده جلدی ما که «سخن نو در تفسیر قرآن» نام دارد مبتنی بر یک رویکرد تفسیری است که یک نمونه اش را دیده اید، که با توجه به مبانی و قابلیت ها و آثار و نتایجش تا کنون نظیر و مشابهی نداشته است، و لذا «سخن نو» میباشد، و میتواند مطلوب نواندیشان و روشنفکران مسلمان باشد.

مبنای اصلی تفسیری ما در تفسیر «سخن نو» این است که قبل از اینکه وارد کار تفسیر یک قطعه قرآنی بشویم، می باید پیشاپیش دانسته باشیم که «خلاصه محتوا»ی سوره ای که قطعه مورد نظر در آن است، و همچنین خلاصه محتوای خود قطعه قرآنی مورد نظر چیست.

ما برای این کار، (یعنی دانستن پیشاپیش آن دومورد پیشگفته) «روش» و «الگوریتم»ی ساخته ایم که یک نمونه اش را در صفحات ابتدائی همین بروشور دیده اید.

اگر بخواهیم همین موضوع را به طریقی دیگر بیان کنیم میتوانیم چنین بگوئیم که رویکرد این تفسیر، به عکس آنچه در این چهارده قرن معمول بوده، نگاه از کلان به خرد است،

علاوه بر آن، روش ما شباهتی دارد به کار کسانی که در آزمایشگاه‌ها با درصد گیری نتایج، نتیجه گیری‌هایی میکنند، و نیز شباهت دارد به کار تحلیلگرانی که (مثلاً) در سازمان ملل متن سخنرانی رهبران کشورها را بررسی میکنند و در این راه از شمارش کلمات و میزان تکرار آنها سعی میکنند منظور غائی سخنران را کشف کنند، و همچنین شباهت دارد به کار کسانی که در مراکز آمارگیری با تجزیه و تحلیل داده‌های آماری نتایج کیفی میگیرند. به عبارت دیگر در این روش نیز از یافته‌های کمی نتایج مفهومی گرفته، و بوسیله آن متن اصلی فهمیده میشود.

روش ما چند اصل دارد به شرح ذیل:

۱ - به ترتیب نزول

۲ - استخراج عصاره محتوای سوره و پاراگراف مورد نظر

۳ - مشخص کردن مطالب اصلی متن از مطالب فرعی

۴ - تشخیص اوضاع و احوال حاکم بر زمان نزول آیات (که اغلب از خودِ متن قرآنی بدست می‌آید)

۵ - تحریک ذهن خواننده برای خودفهمی از طریق طرح سوالات

۶ - بدون روایت به عنوان مآخذ

۷ - بدون نقل قول مفسران سلف به عنوان مآخذ

۸ - تشخیص معنی لغات خاص متن از فحوای خودِ متن،

۹ - سایر (که شرح همه اینها را به کتاب خویش «آموزش تفسیر قرآن» وامیگذاریم)

سایر فواید و نتایج این روش تفسیری

روش مذکور علاوه بر کمک موثر در درک بهتر معنی متن قرآن کریم فواید ارزشمند مهم دیگری نیز دارد که ذیلاً عرض میکنیم:

(۱) - استفاده از این روش، سبب حفظِ خطِ سیرِ مطلبِ سوره‌های بلند در ذهن تلاوت‌کننده می‌شود.

(۲) - استفاده از این روش به تنظیم لیست مطمئنی از «ترتیب نزول سوره‌ها» کمک نموده است.

(۳) - با استفاده از این روش، ابهام ۱۴۰۰ ساله حروف مقطعه گشوده شده، و برای آنها معانی معقول و قابل پذیرشی پیشنهاد شده است.

(۴) - با استفاده از این روش در بسیاری از جاهای پراختلاف بین مفسران رفع اختلاف شده است (برای توضیح بیشتر در باره ردیف‌های ۲ و ۳ و ۴۰ فوق در قسمت‌های آتی همین بروشور مطالبی آمده است)

(۵) - با استفاده از این روش برای قَسَم‌های قرآنی معانی معقول و مقبولی ارائه شده (در حالیکه معمولاً در تفاسیر می‌بینید هنگام معنی کردن قسم‌ها از روایات و یا نقل قول قدما استفاده می‌شود)

(۶) - با استفاده از این روش برای بسیاری از آیات، معانی جدیدی ارائه شده است.

(۷) - با استفاده از این روش به یافتن معانی و نکات جدیدی که پیشینیان متعرض آنها نشده‌اند کمک شده است.

(۸) - با استفاده از این روش انسجام ارتباطی آیات در داخل سوره‌ها نشان داده شده است.

در کتاب «آموزش تفسیر قرآن» چندین کلید تفسیری مهم ارائه داده ایم که بی توجهی به آنها، و رعایت نکردنشان، نه تنها مفسر را از رسیدن به نتیجه مطلوب دور میکند، بلکه، اغلب، سبب خطاهای مهم نیز میگردد.

در آن کتاب ضمن توضیح کافی مطالب فوق، نمونه و سرمشق آموزشی هم ارائه کرده ایم تا نوآموزان این رشته بتوانند اولین قدم‌های خویش را با توجه به آن سرمشق‌ها بردارند، و همچنین از طریق طرح برخی سؤالات تیپ، به عنوان نمونه، به نومفسران کمک کرده ایم در بحث‌های خود سوال‌های ممکن خوانندگان خود را پیشاپیش در نظر گرفته و با جواب دادن به آنها کار اصلی خویش را (که تفسیر متن قرآنی در دست باشد) پی‌گیرند.

این کتاب به اشخاص مستعد و علاقمند کارِ تفسیری کمک میکند خودشان راساً به استنباط از قرآن کریم بپردازند.

ب: کتاب های مرتبط به علم تفسیر قرآن

۱- آموزش تفسیر قرآن کریم

در خلال مطالب از اول این بروشور تا کنون، چیزهایی عرض کرده ایم، که ضمن آنها تقریباً شما تصویری از اینکه این کتاب چه نوعی از کتب میتواند باشد پیدا کرده اید، لذا، در اینجا دیگر شرحی نمیدهیم و فقط این را میگوئیم که کتاب فوق جنبه آموزشی بسیار قوی دارد که به درد کسانی میخورد که مایلند مستقلاً قرآن را فهم کنند.

۲- صدها ایراد بر تفاسیر کلاسیک

این کتاب نیز بار آموزشی دارد، و منظور از تدوین آن نشان دادن کاملتر خطاهائی است که بطور خیلی مجمل و اشاره ای در کتاب آموزش تفسیر قرآن مطرح شده، و البته اجابت درخواست برخی از خوانندگان عزیز همان کتاب نیز (که خواهان نمونه های بیشتری بوده اند) در نگارش این کتاب موثر بوده است.

در این کتاب بیش از دویست ایراد، مربوط به نصف حجم قرآن کریم (به ترتیب نزول) آورده شده، و فیش-یادداشت های بیش از دویست و پنجاه ایراد دیگر نیز تهیه شده، که پس از فراغت از کارهای در دست - انشاءالله بزودی- بصورت جلد دوم همین کتاب ارائه خواهدشد.

در این کتاب برای استخراج ایرادها، مطالعه تفاسیر مورد نظر بصورت «تورق» (و نه خیلی دقیق) انجام شده و اگر بطور دقیق کار میشد ایرادهای بسیار بیشتری ظاهر میشد اما چون منظور ما به همین مقدار هم حاصل میشود از تدقیق بیشتر صرفنظر نموده و انتظار داریم مفسران جوان به آن بپردازند.

۳- ترتیب نزول، و زمان نزول سوره ها، و حروف مقطعه

نکته بسیار مهم در باره این کتاب این است که ضمن اینکه به سه موضوع جذاب (ترتیب نزول، تاریخ نزول، و حروف مقطعه) می پردازد و نو ترین سخن را در باره آنها عرضه میکند، در جریان این کار از دو کلید تفسیری مربوط به این روش تفسیری استفاده نموده، و اگر از آنها استفاده نمیشد نتایجی که در این کتاب حاصل شده است حاصل نمیشد، و این موضوعی است که قاعدتاً نباید از دید نومفسران و جوانان مفسر دور بماند.

۴ - سره و ناسره در روایات معراج

در این کتاب دو روایت در باره معراج نقل شده که یکی موافق قرآن است و دیگری که خیلی هم بلند و طولانی (حدود بیست صفحه با قلم ریز) است، و دائما در اینجا و آنجا (مثلا منابر و تفاسیر) نقل میشود، **لا اقل**، حاوی ۱۶ مورد مخالفت با قرآن، ۱۰ مورد مخالفت با عقل، و ۴ مورد مخالفت قسمت هائی از روایت با قسمت های دیگری از همان روایت است، و این از باب نمونه است، و نتیجه گرفته که در باب تفسیر قرآن می باید درستی روایات را از قرآن فهمید نه بر عکس، و اینکه اگر مفسر به ترتیب نزول کار کند دچار این نوع خطا ها نمیشود.

۵ و ۶ و ۷ - خلاصه ها

خلاصه ترین تفسیر عربی قرآن

این کتاب در حقیقت متن عربی قرآن به ترتیب نزول است که هم - برحسب همگن بودن آیات - پاراگراف بندی شده، و هم «درس» (عصاره مطلب سوره) و هم «درب ها» (عصاره مطلب پاراگراف ها) را دارد. و برای کسی که مختصری عربی بداند خلاصه ترین تفسیر قرآن است و خود این نگارنده برای مطالعه روزانه قرآن از این کتاب استفاده میکند.

خلاصه ترین تفسیر فارسی قرآن

این کتاب در حقیقت ترجمه آزاد وفادار به تفسیر کتاب قبلی است بعلاوه انتخاب ترجمه ای از کلمات خاص که تناسب بهتری با عصاره مفهوم پاراگراف داشته باشد، اما ویژگی آن کم حجمی اش و سادگی و روانی آن برای خواننده (حتی خوانندگان دارای دانش کم) است که پس از جذب خواننده وادارش میکند برای رفع تشنگی معنوی که احتمالا پس از مطالعه آن بدست آورده، به سراغ جلد های دهگانه خود تفسیر برود.

خلاصه ترین تفسیر قرآن

این کتاب از تلفیق دو کتاب قبلی بدست آمده و جامع فواید هر دو است.

۸ - خودآموز فهم قرآن

در این کتاب برای ۱۱۴ سوره قرآن «عصاره محتوا» استخراج شده که اصطلاحا هریک از آنها را «درس» سوره مربوط می نامیم. همچنین برای حدود ۷۵۰ پاراگراف عصاره محتوا استخراج شده که اصطلاحا آنها را «درب» های آن پاراگراف ها می نامیم. نیز در ابتدای کتاب مبانی تفسیری خویش را با شرح کافی توضیح داده ایم.

علاوه بر اینها در مقدمه کتاب مقدمه ای هست و در آن دستورالعملی وجود دارد که کاربر در اثر پیگیری آن، چهاردرجه فهم بهتر (نسبت به لحظه شروع) از آیه مورد نظر خویش بدست می آورد.

۹- تاریخ نزول وحی از بعثت تا وفات

روایات شان نزول و بطور کلی روایات، در بازه زمانی اواخر بنی امیه و اوایل بنی عباس که همدوره امام باقر و امام صادق (ع) بود به عرضه انبوه رسید و این تقریباً ۹ نسل پس از وفات «اصحاب» رسول خدا (ص) است، و همچنین پیدایش اولین «سیره» مقارن اواخر هارون و اوائل مامون عباسی است که تقریباً ۱۱ نسل پس از اصحاب است، و این دو منبع از آنجا که هیچگونه دسترسی شفاهی به دوره نزول وحی از ابتدا تا هجرت نمیتوانسته اند داشته باشند، و علاوه، در آن روزها کتابت روی پوست انجام میشد و گران بود و تعداد باسوادان نیز کم بود مطلب قابل اعتمادی در باره بازه زمانی مذکور ندارند.

این کتاب که مستند به فقط آیات قرآن است، ضمن اینکه در نوع خویش بی نظیر است، اولین کتاب از این نوع است که خلاء مذکور را به قابل اعتمادترین وجه پر کرده و اطلاعات درست و روشنی از روزهای نزول وحی (قبل از هجرت) به خواننده میدهد.

در این کتاب خواهید دید که چگونه جامعه نوپای اسلام رشد میکند و به قدرت معنوی و در عین حال اجتماعی بی بدیل تبدیل میشود و نیز می بینید که چگونه معارضان قدرتمند و ثروتمند آن به تدریج سپر می اندازند و رنگ می بازند تا اینکه بالاخره عرصه را تسلیم میدارند.

۱۰- صدها پیشگویی تحقق یافته قرآنی

مهم ترین عنصر در اعتقادات ما مسلمانان چیست؟

جواب ها ممکن است متفاوت باشد، یکی ممکن است بگوید توحید، دیگری ممکن است بگوید معاد، اما، اگر خوب دقت کنیم مهمتر از همه جوابها جواب این سوال است که «از کجا معلوم که این حرفهائی که قرآن زده راست باشد؟»

چگونه میتوان به سوال اخیر جواب داد؟

سوال اخیر یک جواب قاطع و واضح دارد که آنهم **معجزه بودن قرآن** است.

موضوع اخیر در این ۱۴۰۰ سال همواره مورد بحث بوده است که اساساً معجزه یعنی چه و اینکه قرآن از چه لحاظ معجزه است و چه و چه و ...

این کتاب هم به این سوال اصلی و مهم پرداخته و مدعی است که به خوبی و بهتر از کوشندگان سابق از عهده آن برآمده است،

شما هم قضاوت کنید آیا در ادعای خویش مُصاب بوده یا نه!

۱۱ - محور های موضوعات قرآنی

در این کتاب کل آیات قرآن در شش محور اصلی (خداوند، پیامبران، پیامبر ما (ص)، انسان، قیامت، احکام) قرار داده شده که هر یک «ریز محور» هایی دارد که تاکنون، در بیش از ۵۰ ریز محور سامان یافته، که در همین حالت فعلی برای قرآن پژوهان قابل استفاده است، اما برای عموم مردم خیر. این کتاب برای رسیدن به اینجا چهار ویرایش به خویش دیده، ولی باید ویرایش های بیشتری را ببیند تا بتواند قابل استفاده عموم بشود.

تخمین این قلم این است که این کتاب میتواند به جایی برسد که «ریز محور» هایش به حدود ۳۰۰ مورد برسد و در آنصورت، هم برای عموم قابل استفاد خواهد بود و هم برای «تفسیر موضوعی»، و نیز برای «تفسیر قرآن به قرآن»

ج: کتاب های نگاشته شده با این نگاه تفسیری

۱ - پیدایش انسان، برگزیدگی آدم، ماهیت شیطان

پس از انتشار کتاب «اصل انواع» در قرن ۱۹ به قلم چارلز داروین کلیسای کاتولیک به شدت در مقابل آن موضع گرفت و آن را کفر آمیز خواند، و از آن پس تا همین اواخر نیز این موضع را حفظ کرده، و حق هم دارد زیرا در مندرجات و استنتاجات آن کتاب مطالبی هست که بطور وضوح مغایر نصوص «کتاب مقدس» آنها است.

اما جای تعجب است که چرا علمای اسلام هم وارد همین موضع شدند زیرا مندرجات و استنتاجات آن کتاب با «کتاب مقدس مسلمانان» تضاد و تنافری ندارد، زیرا او بر اساس مشاهده و تجربه به چیزی رسید و آن را نوشت، و مشاهده و تجربه هم چیزی است که قرآن دائما همه را به آن دعوت میکند.

در این کتاب، موضوع «پیدایش انسان در روی زمین» که روایت این جهانی پدیده مذکور است، از موضوع «برگزیدگی آدم» که روایت فرا جهانی آن پدیده است، جداگانه، و تماما با ذکر آیات قرآن و استنتاج از آن، به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته و نشان داده شده که خلط دو بحث سبب آن سوء تفاهم بزرگ گردیده است و قرآن مخالفتی با نتایج علوم تجربی ندارد.

ضمناً چون ابلیس و شیطان نیز یکی از عناصر روایت فرا جهانی مذکور است در باره ماهیت شیطان نیز بحثی قرآنی در این کتاب وجود دارد.

۲- سیر و سلوک قرآنی

«تعالی نفس» همیشه یکی از دغدغه های خاطر برخی از انسان ها بوده و از این پس هم خواهد بود،

و مکاتب گوناگون از قبیل متصوفه (اعم متصوفه مسلمان و مسیحی و یهودی و نیز هندی و بودایی و امثالهم) و غیره برای این دغدغه خاطر نسخه هائی پیچیده اند، که نتیجه اش پیدایش اینهمه خانقاه و معبد و صومعه و دیر رهبانیتگری است که به عنوان محل «سیر و سلوک» و «تهذیب نفس» شناخته میشود.

در این کتاب، از لحاظ قرآنی - که صالح ترین مرجع برای این مقوله است - به این دغدغه خاطر پرداخته، و ضمن بررسی نقادانه برخی از عناصر رایج مکاتب سیر و سلوکی، روشهای قرآنی سیر و سلوک و تهذیب نفس را پیشنهاد نموده است.

۳ - آثار قوم لوط

در این کتاب با ذکر آیات مرتبط به داستان قوم لوط و نوع عذاب آنها، به کاوشگران و باستان شناسان سرنخ هائی از متن قرآن داده شده، که کجا را مورد حفاری های باستان شناسانه قرار دهند که آثار آن قوم را بیابند و از این طریق، هم قسمتی از «ماقبل تاریخ» را به «دوره تاریخی» بیاورند، و هم سند مهم دیگری بر اسناد موجود اعجاز قرآن بیافزایند.

۴ - حدود شفاعت

این نگارنده در نوجوانی از یکی از وعاظ مشهور آن زمان شنیده بود که بالای منبر میگفت «تو شیعه باش و ... کن» و «سَنی چه حج کند و چه ... کند یکی است» در این کتاب با این خرافه برخورد شده که کسی فکر نکند به صرف مسلمان زادگی و شیعه زادگی همه چیزش مرتب است و مورد شفاعت واقع خواهد شد ... در این کتاب حدّ و حدود شفاعت را با استفاده از متن خود قرآن باز گویی کرده است.

۵ - سخن نو در اصلاح الگوی رایج حیات اخروی

در این کتاب در ابتدا به نقادی «الگوی ذهنی رایج حیات اخروی» پرداخته و سپس با استفاده از بحث های قرآنی الگویی را پیشنهاد کرده که در آن آثاری از آن موارد انتقادی مطرح نیست.

۶ - رهنمود های قرآن برای بشر قرن حاضر

موضوع بحث این کتاب در سه فصل عرضه شده، که در فصل اول با شاهد آوری از آیاتی از کلام خدا نشان داده میشود که چگونه بشر ابتدائی با استفاده از رهنمودهای وحی از زندگی حیوانی فاصله میگيرد، و در فصل دوم کارنامه قرآن را در متمدن سازی بشر مورد ارزیابی قرار میدهد، و در فصل

پایانی ضمن مطرح کردن برخی دغدغه‌های بشر فعلی قرن بیست و یکمی رهنمودهای قرآنی را برای درمان آلام بشری و رفع دغدغه‌های فکری و روانی بشر امروزی بیان میکند.

۷ - خرافات زدائی در باره وجود مقدس امام زمان (ع)

در این کتاب تصورات خرافی رایج در باره ظهور امام زمان (ع) را تصحیح کرده، و علاوه بر آن، مستندات قرآنی وجود آنحضرت را نیز بیان نموده، و نیز به بررسی برخی از روایات مرتبط با «آخرالزمان» پرداخته، و در مجموع نشان داده که این بخش از عقاید شیعیان چقدر صحیح، و چقدر قرآنی، و چقدر معقول است.

۸ - افسانه هجرت صغیر

موضوع به اصطلاح هجرت صغیر، بنا بر قول مشهور، اینگونه مطرح میشود که در سال هفتم بعثت فشارها و تضییقات علیه یاران پیامبر (ص) از حد گذشته بود و لذا برخی از مسلمانان به دستور خدا و پیامبر به حبشه هجرت نمودند. ما نمیدانیم واقعا چنین مسافرتی صورت گرفته یا نه و مهم هم نیست، اما آنچه مهم است قسمت «به دستور خدا و رسول» بودن مطلب است که ما با دلایل قرآنی نشان داده ایم بطور قطع چنین چیزی صحیح نمیشود.

۹ - آنتی سها

اگر عبارت «ایرادهای قرآن» را در گوگل سرچ کنید خواهید دید حدود پانصد هزار مورد برای پیگیری در آن پیشنهاد میشود. البته قرآن حتی یک ایراد هم ندارد چه رسد به پانصد هزار تا! اینها کار کسانی است که بنا بر سفارش دشمنان اسلام و قرآن یک چیزهایی را برای رضایت اربابان خویش سر هم کرده و اباطیلی بافته اند. از جمله کسی است که با نام مستعار «دکتر سها» کتابی به نام «نقدقرآن» نوشته که این قلم مهمترین بخش آن را که «تناقضات قرآن» نام دارد، خیلی مودبانه پاسخ داده، به این صورت که متن فصل مربوطه را بطور کامل نقل کرده و در هر قطعه از متن که نیاز به جواب بود، همانجا ارائه جواب نموده، و چون متن خیلی طولانی بود، به بقیه فصول نپرداخته، با این امید که جوانان صاحب قلم و صاحب نظر چنین کاری را در مورد سایر فصول همان کتاب و کتاب‌های مشابه کنند.

۱۰ - جواب دکتر سروش

در این کتاب سخنرانی اخیر دکتر عبد الکریم سروش (تحت عنوان «خواب احمد») که طی آن قرآن را «خوابنامه» پیامبر (ص) نامیده، را به چالش کشیده و نشان داده که علاوه بر اینکه قرآن نمیتواند گفته کسی غیر از خداوند باشد، ضمناً نشان داده که نتیجه گیری های دکتر سروش بر مبنایی بسیار سست و نا استوار مبتنی است.

۱۱ - ردّیه ای بر شبهات جدید

تا سکه اصل هست سکه تقلبی هم ساخته میشود، تا قرآن هست شبهه های ریز و درشت و جور و اجور هم ساخته میشود (فرقی نمیکند که توسط مسلمانان ساخته شود یا کفار، و فرقی نمیکند مسلمان شبهه افکن سوء نیت داشته باشد یا نداشته باشد) در این کتاب به چند شبهه که توسط مسلمانان که بعضی از آنها همین حالا هم استاد دانشگاه در همین مملکت هستند و دارند حقوق و مزایای استادی میگیرند ساخته شده، پرداخته، و به آن جواب داده شده است.

۱۲ - اسلام خالص و تمدن کنونی

این کتاب جواب این سوال مشهور را دارد که «چرا مسلمانان علیرغم تمدن درخشانی که داشتند تدریجاً از قافله تمدن عقب ماندند و مآلاً کارشان به اینجا رسید؟» و نیز جواب این سوال که «خوب، حالا چه باید کرد؟»

۱۳ - علوم قرآنی

اینک که اواخر دیماه سال ۹۸ باشد و این نگارنده نزدیک به ورود به هفتاد و پنج سالگی خویش است، بد نیست بدانید که این قلم سابقه ۴۹ سال قرآن پژوهی که ۳۰ سال اخیرش متمرکز بر تفسیر قرآن بوده است را دارد (بحمدالله تعالی) و طبیعی است که با تفاوت ماهوی (اعم از نظری و کاربردی) که این تفسیر با تفاسیر از صدر تاکنون دارد، بر برخی مطالب برخی کتب موسوم به «علوم قرآنی» نقدهایی داشته داشته باشد که ۱ - چرا اینجا اینطور گفته؟ و ۲ - چرا این مطلب به این اهمیت را نگفته؟ این بود که این قلم به این ارزیابی رسید که این تفسیر می باید «علوم قرآنی خاص خویش» را داشته باشد، که این کتاب برآورنده این ضرورت است.

همه مطالب فوق در سه کانال تلگرامی ذیل هست:

برای ده جلد کتاب های تفسیری اگر مایل به مطالعه این آثار باشید:

سایت اصلی در گوگل:

<https://tafsir.ganjei.com>

در تلگرام:

در لینک اول ده جلد کتابهای تفسیر (پی دی اف)

در لینک دوم کتاب های مرتبط به علم تفسیر قرآن (پی دی اف)

در لینک سوم سایر کتاب هایم (پی دی اف)

https://t.me/joinchat/AAAAAEsPcۛQT_mۛRۛqrVXQ

<https://t.me/joinchat/AAAAAFdhZuۛMfyTfepiMig>

<https://t.me/joinchat/AAAAAEtjۛRSۛUۛZsidOkNQ>

(برای پاسخ به سوالات)

jamalganjei@gmail.com

معرفی اپلیکیشن تفسیر قرآن به ترتیب نزول

مطالعه قرآن، علاوه بر ثواب های اخروی، لذت هم دارد، این را کسانی که تجربه اش را دارند، بخوبی میدانند،

لذت فوق، وقتی که قرآن به ترتیب نزول مطالعه شود مضاعف میگردد، لذت مذکور، در صورتیکه با فهم آن نیز همراه باشد به چندین برابر بیشتر خواهد بود.

همه این لذت ها در یک اپلیکیشن قرار گرفته و به گوشی هرکس که خواهانش باشد، راه می یابد.

اپلیکیشن مذکور بر اساس نگاه تفسیری «از کلان به خرد» تهیه شده است، و کارائی قابل ملاحظه ای دارد، از جمله:

۱ - به ترتیب نزول بودن آن، به کاربر کمک میکند که بداند آیات مورد نظر او در کجای بازه زمانی فرایند نزول قرار داشته، و مشکلات و نیز موفقیت های پیامبر (ص) را به اندازه استعداد خویش درک میکند.

۲ - پس از ظهور متن قرآنی مورد مطالعه (آیه و شماره آیه)، عصاره «محتوای مرحله نزول» به کاربر کمک میکند که «مظنه» ای از مفهوم آن قسمت از متن قرآنی مورد مطالعه اش را بداند.

(نزول قرآن، بطور طبیعی، در ده مرحله، قابل تشخیص و تفکیک است، بطوریکه در هر مرحله، سوره های موجود در هر مرحله همگن و تقریباً هم موضوع اند)
۳ - «عصاره محتوای سوره» (درس سوره) به او کمک میکند «مظنه» مورد اشاره فوق را خیلی روشن تر درک کند.

۴ - عصاره محتوای پاراگراف» (درب پاراگراف) به او کمک میکند به درک مفهوم قسمت قرآنی مورد نظر خویش خیلی نزدیک تر شود.

۵ و ۶ - دو ترجمه «مقید به متن» و «آزاد تفسیری»، کاربر را به مفهوم قسمت قرآنی مورد نظرش، خیلی نزدیک تر میکند.

اینک کاربر با دریافت این شش مورد «کمک تفسیری»، درک نسبتاً خوبی از متن قرآنی مورد مطالعه اش یافته است،

۸ - با وجود این، اگر احساس نیاز به اطلاعات خیلی دقیق تر داشته باشد، در پائین صفحه همان قسمتی که داشت مطالعه میکرد، قسمت «بیشتر بدانید» را لمس میکند، و در صورت مرتبط بودن گوشی به اینترنت، پس از لمس مذکور، به ابتدای صفحه پاراگرافی که متن قرآنی مورد نظر او در آن است منتقل میشود، و از مطالعه کل تفسیر پاراگراف مربوطه در گوشی خویش لذت میبرد.

برای اینکه بتوانید به سهولت اپلیکیشن مذکور را در گوشی خویش داشته باشید، میتوانید از یکی از دوره‌های ذیل به این خواسته برسید:

۱ - میتوانید به آدرس ذیل بروید و اپلیکیشن را روی گوشی خویش داشته باشید:
اپلیکیشن

<https://tafsir.ganjei.com>

۲ - میتوانید به آدرس فوق بروید و پس از باز شدن صفحه اول، به انتهای صفحه توجه کنید، زیر تیتَر «تفسیر همراه» عبارت «دریافت آپ موبایل» را لمس کنید، پس از مدت کمی اپلیکیشن در داخل گوشی شما نصب میشود.

هنگام شروع بکار با اپلیکیشن خویش، در ابتدا، در بالای سمت راست صفحه اول اپلیکیشن، سه پاره خط کوچک دیده میشود، با لمس آن وارد راهنمای کار با اپلیکیشن میشود.

گفتنی است که گوشی‌ها تفاوت‌هایی با هم دارند، اگر این کار، برای شما به سهولت انجام نشد، ضمن در دست داشتن این بروشور، با نزدیک‌ترین مغازه کافی نت محل خویش رایزنی کنید.

موفق باشید و ضمناً خدمتگزاران خویش را از دعا محروم نفرمایید.

